

Országgyűlési Napló

*Dr. Hiller István, dr. Latorcai János és
Lezsák Sándor*
elnöklete alatt

Jegyzők: *Földi László, Schmuck Erzsébet*

Az ülésnap megnyitása	7683
-----------------------------	------

Napirenden kívüli felszólalók:

<i>Dr. Szél Bernadett</i> (LMP)	7683
<i>Dr. Czomba Sándor</i> nemzetgazdasági minisztériumi államtitkár	7685
<i>Dr. Rétvári Bence</i> (KDNP)	7687
<i>Dr. Aradszki András</i> nemzeti fejlesztési minisztériumi államtitkár	7689
<i>Dr. Tóth Bertalan</i> (MSZP)	7690
<i>Szijjártó Péter</i> külgazdasági és külügyminiszter	7692
<i>Novák Előd</i> (Jobbik)	7694
<i>Dr. Patyi Gergely Sándor</i> igazságügyi minisztériumi államtitkár	7696
<i>Dr. Gulyás Gergely</i> (Fidesz)	7697
<i>Dr. Rétvári Bence</i> emberi erőforrások minisztériumi államtitkár	7699

A Transzatlanti Befektetési és Kereskedelmi Partnerség (TTIP) veszélyei és hatásai a fenntarthatóságra és szuverenitásra című politikai vita .....

A vita menetének ismertetése:	7701
-------------------------------	------

<i>Schmuck Erzsébet</i> jegyző	7701
--------------------------------------	------

A vita időkeretének ismertetése:

<i>Földi László</i> jegyző	7702
----------------------------------	------

<i>Szijjártó Péter</i> külgazdasági és külügyminiszter nyilatkozata	7702
---	------

Felszólalók:

<i>Dr. Navracsics Tibor</i> , az Európai Bizottság tagja	7714
<i>Németh Zsolt</i> , a Fidesz képviselőcsoportja részéről	7719
<i>Dr. Tóth Bertalan</i> , az MSZP képviselőcsoportja részéről	7724
<i>Dr. Vejkey Imre</i> , a KDNP képviselőcsoportja részéről	7729
<i>Gyöngyösi Márton</i> , a Jobbik képviselőcsoportja részéről	7732
<i>Balczó Zoltán</i> (Európai Parlament magyarországi képviselője)	7734
<i>Dr. Schiffer András</i> , az LMP képviselőcsoportja részéről	7736
<i>Szelényi Zsuzsanna</i> (független)	7742
<i>Tállai András</i> nemzetgazdasági minisztériumi államtitkár	7743
<i>Dr. Mikola István</i> külgazdasági és külügyminisztériumi államtitkár	7745
<i>Takács Szabolcs Ferenc</i> , a Miniszterelnökség államtitkára	7746
<i>Sallai R. Benedek</i> (LMP)	7749
<i>Balczó Zoltán</i> (Európai Parlament magyarországi képviselője)	7750
<i>Szelényi Zsuzsanna</i> (független)	7750
<i>Kiss László</i> (MSZP)	7751
<i>Dr. Höresik Richárd</i> (Fidesz)	7752
<i>Ujhelyi István</i> (Európai Parlament magyarországi képviselője)	7755
<i>Dr. Mikola István</i> külgazdasági és külügyminisztériumi államtitkár	7758
<i>Takács Szabolcs Ferenc</i> , a Miniszterelnökség államtitkára	7759
<i>Dr. Hargitai János</i> (KDNP)	7760
<i>Bana Tibor</i> (Jobbik)	7764
<i>Dr. Mikola István</i> külgazdasági és külügyminisztériumi államtitkár	7767
<i>Pelczné dr. Gáll Ildikó</i> (Európai Parlament magyarországi képviselője)	7768
<i>Dr. Szél Bernadett</i> (LMP)	7769
<i>Fodor Gábor</i> (független)	7773
<i>Kepli Lajos</i> (Jobbik)	7773
<i>Dr. Schiffer András</i> (LMP)	7774
<i>Dr. Nagy István</i> földművelésügyi minisztériumi államtitkár	7775
<i>Dr. Legény Zsolt</i> (MSZP)	7776
<i>Földi László</i> (KDNP)	7777
<i>Dr. Mikola István</i> külgazdasági és külügyminisztériumi államtitkár	7779
<i>Mesterházy Attila</i> (MSZP)	7780

Bánki Erik (Fidesz).....	7786
Magyar Zoltán (Jobbik).....	7788
Dr. Turi-Kovács Béla (Fidesz).....	7790
Schmuck Erzsébet (LMP).....	7792
Jávor Benedek (Európai Parlament magyarországi képviselője).....	7795
Balczó Zoltán (Európai Parlament magyarországi képviselője).....	7796
Pócs János (Fidesz).....	7797
Kiss László (MSZP).....	7799
Farkas Sándor (Fidesz).....	7799
Z. Kárpát Dániel (Jobbik).....	7801
Ikotity István (LMP).....	7804
Tessely Zoltán (Fidesz).....	7806
Sallai R. Benedek (LMP).....	7807
Boldog István (Fidesz).....	7809
Bana Tibor (Jobbik).....	7810
Szilágyi György (Jobbik).....	7811
Dr. Mikola István külgazdasági és külügyminisztériumi államtitkár válasza a vitában elhangzottakra.....	7812
Napirenden kívüli felszólalók:	
Magyar Zoltán (Jobbik).....	7818
Dr. Nagy István földművelésügyi minisztériumi államtitkár.....	7820
Hegedűs Lorántné (Jobbik).....	7822
Ikotity István (LMP).....	7823
Bejelentés az Országgyűlés következő üléséről	7826
Az ülés bezárása	7826

Az ülésen jelen voltak:

TAKÁCS SZABOLCS FERENC, a Miniszterelnökség államtitkára, DR. PATYI GERGELY SÁNDOR és DR. RÉPÁSSY RÓBERT igazságügyi minisztériumi államtitkárok, DR. NAGY ISTVÁN és ZSIGÓ RÓBERT földművelésügyi minisztériumi államtitkárok, DR. ARADSZKI ANDRÁS és SZABÓ ZSOLT nemzeti fejlesztési minisztériumi államtitkárok, VARGHA TAMÁS honvédelmi minisztériumi államtitkár, SZIJJÁRTÓ PÉTER külgazdasági és külügyminiszter, DR. MIKOLA ISTVÁN államtitkár, DR. CZOMBA SÁNDOR, DR. RÁKOSSY BALÁZS, TÁLLAI ANDRÁS és GLATTFELDER BÉLA nemzetgazdasági minisztériumi államtitkárok.

Az Országgyűlés tavaszi ülészakájának
5. ülésnapja
2015. február 26-án, csütörtökön
(9.02 óra - Elnök: dr. Latorcai János
Jegyzők: Földi László és Schmuck Erzsébet)

ELNÖK: Tisztelettel és szeretettel köszöntöm képviselőtársaimat, és köszöntöm mindazokat, akik követni fogják mai ülésünket.

Az Országgyűlés tavaszi ülészakájának 5. ülésnapját megnyitom. Tájékoztatom önöket, hogy az ülés vezetésében Schmuck Erzsébet jegyző asszony és Földi László jegyző úr lesz a segítségemre.

A mai napon **napirend előtti felszólalásra** jelentkezett az LMP képviselőcsoportjából „Kormányzati ráolvasás mint foglalkoztatáspolitikai” címmel Szél Bernadett képviselő asszony. Parancsoljon, képviselő asszony!

DR. SZÉL BERNADETT (LMP): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Én most a keményen dolgozó, egyről a kettőre mégsem jutó magyar emberek érdekében szólok fel. A Fidesz 2010-ben egymillió új, adózó munkahelyet ígért ennek az országnak - erről fogadkoztott - tíz év alatt. Időarányosan ez azt jelenti, hogy körülbelül 400 ezer munkahelynél kellene járnunk. A valóság ezzel szemben az, hogy a versenyszektorban körülbelül 40 ezer új munkahely jött létre. Viccesen azt is mondhatnám, hogy csak egy nullát tévedtek, tisztelt kormánypárti képviselőtársaim, de komolyra fordítva a szót ez azt jelenti, hogy önök 360 ezer magyar embert becsaptak, miközben ebben az országban körülbelül 700-800 ezer álláskeresőről, munkanélkülről kell beszélnünk.

Tisztelt Kormánypartok! Önök két hatalmas hibát elkövettek: az egyik az, hogy a Fidesznek nincs munkahelyteremtő programja; nincs és nem is volt soha; a másik pedig az, hogy önök irdatlanul levették a béreket ebben az országban.

Az LMP több munkahelyet és magasabb béreket akar. Munkahelyteremtés kapcsán én el tudom önöknek mondani azt, hogy itt kormányokon keresztül az ment, hogy összeszerelő üzemmé változtatták ezt az országot. Itt kormányokon keresztül senkiben nem volt annyi innováció és helyzetfelismerő képesség ebben az országban, hogy stratégiai kitérésit pontot látott volna olyan szektorokban, amelyekről a XXI. század szól. A Lehet Más a Politikának a „Megújuló Magyarország” programja pedig pontosan ezt teszi. Egy fillérrel többet nem kell adóztatni hozzá, egy fillér hitelt nem kell fölvenni hozzá, és ott van benne 450 ezer új munkahely. Mi ezt ajánljuk a magyar embereknek.

A másik, amit kérünk, sőt követelünk, az a magasabb bérek. Lássák be, önök egy olyan társadalmat építenek immár ötödik éve, amelynek egyetlen nemzetközi versenylőnye van, és ezek a végtelenül

alacsony bérek. Mára odáig jutottunk, tisztelt kormánypárti képviselőtársaim, hogy Magyarországon az adózó emberek fele, 2,2 millió ember keres a létminimumnál kevesebb összeget. Mára odáig jutottunk, hogy az adózók közel kétharmadának a keresete az átlagbér alá esik. Ez azt jelenti, hogy mélyen nyomott fizetéseken dolgoznak a magyar emberek, az uniós bérek 40 százalékán, és ami különösen fájó, hogy közben a magyar bérek az uniós bérek 75 százalékán vannak.

A dolgozó ember szegénysége ebben az országban, tisztelt képviselőtársaim, immár ötödik éve a Fidesz felelőssége. És nem igaz, hogy a bérek csökkenésével fog nőni a foglalkoztatás, az viszont igaz, hogy ezzel a felfogással egy országot tönkre lehet tenni.

A Lehet Más a Politika más jövőt szán a magyar embereknek. Mi azt mondjuk, magasabb bérek keltenek. Mi azt mondjuk, szakítani kell azzal a gondolkodással, hogy egy ország versenyképessége a minél alacsonyabb béreken, az olcsó, a képzetlen, a betanított munkaerőn és a kiszolgáltatott munkavállalón múlik, ugyanis ennek épp az ellenkezője igaz. Az LMP pontosan tudja, hogy az alacsony bérek és az alacsonyan képzett munkavállalók gúzsba kötik a gazdaságot, és ezért gúzsba kötik az országot is, gátjai a versenyképességnek, és gátjai annak, hogy ez az ország és a termelékenység növekedni tudjon. Épp ezért mi kiállunk a bérek emeléséért, a munkavállalók tudásszintjének az emeléséért és a szociális biztonság megerősítéséért. Ez az az út, amely Magyarország megerősödéséhez vezet.

Önök az emberek megkérdezése nélkül belevezették az országot egy lefelé tartó, globális bérversenybe. Ennek a globális bérversenynek csak vesztesei vannak az emberek szintjén. Rossz hírem van önöknek: ez a modell már Kelet-Ázsiában is kifutott. Nem a multicégetek kell támogatni, éppen önökkel perben állok, bíróságon vagyunk azért, hogy megtudjuk, hogy mennyit adtak a stratégiai partnereknek, szegyéllik megmondani. Nem az oligarchákat kell támogatni meg bandaháborúvá tenni az országot, hanem a kis- és középvállalkozásokat kell támogatni. Fel kell számolni a dolgozói szegénységet, és kapaszkodót kell adni azoknak a magyar családoknak, akik keményen dolgoznak és boldogulni szeretnének. Ez az, amiért mi évek óta kiállunk.

Van ugyanis pénz ebben az országban, tisztelt képviselőtársaim, csak önök nem oda teszik, ahova az való. Mi most csomagban nyújtjuk be önöknek a megoldásokat, hogy végre ebben a Házban arról szóljon a történet, hogy a magyar embereknek hogyan lesz könnyebb. Továbbra is kiállunk azért, hogy a minimálbér nettója érje el a létminimum összegét. Ez az alap. De olyanokat is kezdeményezünk például, hogy a családi pótlékot és a családi adókedvezményt terjesszék ki a felsőoktatásban részt vevő gyermekek 24 éves koráig. Segítsék végre a családokat! Ha a

Fidesz végre leállna az ötletkormányzással és a bandaháborúzással, talán meg is fontolhatná, hogy elkezdd azokkal foglalkozni, akik ezt az országot a hátukon viszik. Ők most dolgoznak hajnaltól éjjelig, hétről hétre, hónapról hónapra, mégsem jutnak egyről a kettőre, és végignézik, ahogy a gyermekeik elmennek ebből az országból, mert nincs jövőjük és nincs kilátásuk.

A Lehet Más a Politika javaslatai ezekről az emberekről szólnak, és ehhez kérjük a tisztelt Ház támogatását. *(Taps az LMP és az MSZP soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. Az elhangzottakra a kormány nevében Czomba Sándor államtitkár úr fog válaszolni. Parancsoljon, államtitkár úr!

DR. CZOMBA SÁNDOR nemzetgazdasági minisztériumi államtitkár: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselő Asszony! Ha ez a felszólalás 2009 környékén hangzott volna el, akkor gyakorlatilag minden egyes szava igaz lenne vagy igaz lehetne. Azon csodálkozom, képviselőtársam - az elmúlt négy esztendőben ön is itt volt, én is itt voltam -, látja a statisztikai adatokat, látja azt, hogy a Fidesz a második kormányzását hogy tudta megkezdeni; higgye el, hogy ha önnök lenne igaza azokban a számadatokban, azokban a problémákban, amelyeket most említett, akkor nekünk most nem lenne többségünk a parlamentben, nemhogy kétharmados, hanem semmilyen többségünk nem lenne.

Miért mondom ezt? Egymillió új, adózó munkahelyet ígértünk. Ha a statisztika alapján vizsgálódunk, akkor azt tudom önnök mondani, hogy a legfrissebb adatok alapján - bár a legeslegfrissebb holnap reggel fog megjelenni, ha minden igaz - több mint 400 ezerrel nőtt a foglalkoztatottak száma Magyarországon. Ha ezen belül megnézi, hogy mennyi a közfoglalkoztatási növekmény, és mennyi a migráció miatti növekmény, a kettőt kivonja egymásból, akkor azt látja, hogy a versenyszférában több százézes növekedés van a munkahelyek számát tekintve. És ne az intézményi statisztikát nézze, ahol az öt fő alattiakat semmilyen módon nem látja a statisztika, hanem mindig ugyanazt. Ígértem pár évvel ezelőtt, most is azt mondom, hogy a MEF adataira hivatkozva mondom ezeket a számításokat.

Hogy honnan vizionál 700-800 ezer álláskeresőt, fogalmam sincs. *(Dr. Szél Bernadett: Majd megmutatom, államtitkár úr!)* A legfrissebb statisztika alapján 350 ezer környékén van, a munkaügyi statisztika alapján 400 ezer körül van a munkanélküliek száma. *(Dr. Szél Bernadett: Az ellátás nélküliek?)* Azt mondja, hogy összeszerelő üzemmé tettük... Az is benne van, képviselő asszony, az ellátás nélküliek. Ne próbálja innen a szocialisták szövegét átvenni *(Korózs Lajos: Meg se szólaltunk!)*, mert

higgye el, hogy nagyon sokszor rossz irányba terelik a dolgokat - nem most, hanem a korábbi időszakban, kedves képviselőtársaim -, mert a helyzet az, hogy a minimálbérrel kapcsolatban ki lehet mondani azt, miért nem 100 ezer a minimálbér Magyarországon. Tudja, kedves képviselő asszony és képviselőtársaim, hogy mi lenne ennek az eredménye jelen pillanatban?

(9.10)

Volt arra példa, hogy Magyarországon úgy növeltük a béreket, hogy nem volt mögötte teljesítmény; hitelből növekedtünk. Nézzék meg, hogy mi volt ennek az eredménye foglalkoztatáspolitikai szempontból és minden más szempontból.

Azt mondja, hogy összeszerelő üzemmé vált Magyarország. Egyrészt ez egyáltalán nem így van, kérdezze meg azokat a beszállítókat, akik a nagy multinacionális cégekbe, főleg a járműiparba szállítanak be, és több tízezer embernek adnak munkalehetőséget. Kérdezze meg, hogy mi a véleményük róla, vagy kérdezze meg az Audiban, a Mercedesben, a Suzukiban dolgozókat *(Hiszékeny Dezső: Akikhez nincs közöttük)*, hogy mit szólnak ahhoz, hogy egyébként nekik „mostoha” körülmények között kell a mindennapi munkájukat végezni.

A bérekkel kapcsolatban: befagyasztottuk, nem is tudom, miket mondott, képviselő asszony. *(Dr. Szél Bernadett: Azt, hogy alacsonyok.)* 2010-ben a minimálbér értéke 73 500 forint volt, 2015. év elején ez az összeg 105 ezer forint. Osszorosozzon, 43 százalékos növekedés! Nettósítsuk le, nézzük meg reálkereseti szinten: 10,7 százalékkal nőttek a reálkeresetek az elmúlt időszakban, többel, mint ahogy a GDP növekedett Magyarországon. Tehát ha az a kérdés, hogy a magyar kormány komolyan veszi-e a bérek növelését, azt teljesen egyértelműen mutatják ezek az adatok.

Az, hogy a létminimumhoz kapcsolódóan mi a helyzet, szívesen megosztok majd önnel egy statisztikát, most nem akarom terhelni itt a kedves jelenlévőket, de azt szeretném jelezni, hogy 2000-től 2002-ig 58 százalékról 92 százalékra nőtt a létminimum és a minimálbér közötti arány. Ez a szocialista kormányok alatt visszaesett 70 százalékra, és azóta jön fölfelé lassan, fokozatosan. Jelen pillanatban 77 százaléknál tartunk. Tehát szeretném felhívni a figyelmét, hogy a tendenciát vizsgálja, hogy a létminimumhoz képest a minimálbér csökken, tehát az olló növekszik, vagy pedig szűkül. Ez egyértelműen azt mutatja, hogy az elmúlt időszakban, és ami nagyon fontos, teljesítményarányosan próbáljuk, tehát magyaráz: olyan mértékben növeljük a béreket, amilyen mértékben a magyar gazdaság ezt lehetővé teszi.

Úgyhogy arra szeretném felhívni a figyelmét, hogy értem én, hogy ellenzékéből van még néhány terület, amit nagyon nehezen lehet kritizálni, mert az

adatok és nemcsak az adatok, hanem a mögöttes tartalom is egyértelműen mutatja, hogy a magyar kormány jó intézkedéseket tett, ezen az úton fogunk a következő időszakban is foglalkoztatáspolitikai tekintetében haladni. Köszönöm a megtisztelő figyelmet. *(Taps a kormánypártok soraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. „Védjük meg az időseket a termékbemutató családsoktól!” címmel Rétvári Bence képviselő úr jelentkezett a KDNP-képviselőcsoportból napirend előtti felszólalásra.

Parancsoljon, képviselő úr!

DR. RÉTVÁRI BENCE (KDNP): Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Még az előző hozzászóláshoz nem tudom megállni, hogy ne szóljak hozzá, tehát képviselő asszony, azért szerintem lehet örülni annak, ha 400 ezerrel több ember dolgozik. Nem szégyen ez egy ellenzéki képviselőtől sem, ha örül, ha 400 ezer polgártársunknak most már van munkája, és abból kell hogy megéljen és nem segélyekből.

De itt a bandaháborúzás, oligarcházós napirend előtti felszólalás után a KDNP egy olyan témával kíván foglalkozni a következő hetekben és hónapokban, amely az emberek mindennapjait, hétköznapjait érinti, egy olyan kérdéssel, amit szerintem szinte mindegyikünk ismer. Hiszen szinte mindenkinek Magyarországon van olyan nyugdíjas ismerőse, rokona, aki valamikor valamilyen termékbemutatót járt, és ott valamilyen csodamatracot, mágikus párnát, soha el nem rozsdásodó edénykészletet vagy hasonlót felkínáltak neki eladásra sokféle trükkel élve, és sok-sok nyugdíjasnak a zsebéből húztak így ki nem tíz-, hanem akár százezer forintokat is.

Ennek a problémának az elterjedtségét mutatja, hogy évente ezres nagyságrendben érkeznek panaszok és bejelentések a Fogyasztóvédelmi Hatósághoz is, amelyben arra panaszkodnak nyugdíjas, idős emberek elsősorban, hogy kihasználják a naivitásukat, kihasználják a hiszékenységet, és sok esetben olyasfajta termékeket adnak el nekik, vagy sóznak inkább rájuk, amelyet ők igazából saját szándékukból soha nem vettek volna meg.

A panaszokból láthatóan többféle módszere van a termékbemutatónak, csalások elkövetőinek vagy a tisztességtelen befolyásolások elkövetőinek. Az egyik ilyen, hogy ott helyben vásárlásra, döntésre kötelezik a megjelenteket, azt mondják, hogy csak korlátozott idő áll rendelkezésükre, miközben ez természetesen nem igaz, hiszen napról napra, hétről hétre rendeznek hasonlókat, és ott próbálják őket stresszes állapotban döntési helyzetbe kényszeríteni. Sok esetben már a vásárláskor lemondatják őket a fogyasztói jogaikról, a szerződések olyan kitételeket tartalmaznak, vagy amellel olyasfajta jognyilatkozatot íratnak alá ezekkel az emberekkel, akik nyilván időskoruknál

fogva nehezebben ismerik ki magukat a jogi garanciák rendszerében, amely nyilatkozatokban ezekről a későbbi szavatossági lehetőségekről lemondanak.

Sokszor azzal a módszerrel élnek, hogy idősök otthonába mennek be, vagy ingyenes egészségmegőrző, egészségszűrő napokat tartanak, és ott az illetőnek az egészségügyi eredménye alapján mondják azt, hogy neki pontosan erre a termékre van szüksége, sokszor talán teljesen eltérő eredmények ismeretében is.

És nagyon sokféle egyéb pszichés zsarolásról hallottunk, sokféle bejelentés érkezett: ha látni akarja az unokáját még jövőre is, akkor ezt a terméket meg kell vásárolnia, ha a következő karácsonykor is együtt akar lenni a családjával, csak akkor teheti meg, ha ezt és ezt a terméket megveszi attól a szolgáltatótól. Persze, sokszor többszörös áron, hiszen arról is hallottunk, hogy a bolti árhoz képest akár tízszeres áron is adják el az idős embereknek, sokszor csalással, megtévesztéssel ezeket a különböző termékeket ezeken a termékbemutatókon.

A legjellemzőbb megtévesztési forma az, amikor valamilyen betegség kezelésére alkalmasnak mutatnak egy-egy terméket, hogy az gyógyítani tud bizonyos betegségeket, ami valójában nem igaz, sokszor hamis benyomást keltenek, hogy valaki már megnyert egy nyereményt, de ennek az átvétele magasabb pénzüsszeg befizetéséhez kötött.

Ahogy mondtam, sokszor azt mondják, hogy csak korlátozott ideig áll ez az ajánlat, miközben ez nyilván sokkal hosszabb távú, és az is van, hogy sok ingyenes ajándékot adnak már át előzetesen is az idős nyugdíjas embereknek akár otthonukban, akár termékbemutató helyszínen, akár egészségügyi szolgáltató helyen. De később, az utolsó ajándéknál egy 150 ezer forintos kifizetéshez kötik az ahhoz való hozzájutást, és ezzel gyakorolnak tisztességtelen módon nyomást az idős nyugdíjas emberekre.

A beérkezett panaszok emellett nagyon sokszor azt tartalmazzák, hogy az elállási jogukat nem tudták érvényesíteni. Nemcsak hogy nem világosították fel őket, de később, mondjuk, adminisztrációs díjhoz kötötték azt, vagy újabb termék vásárlásához kötötték azt, hogy az illető a saját fogyasztói jogával élhesen. Az pedig szintén nagyon sokszor előfordult, hogy nem fizették vissza azokat a vételárakat, amelyeket az elállási jog kapcsán gyakorolni akart ez a nyugdíjas.

A Kereszténydemokrata Néppárt a következő hetekben és hónapokban fel fogja keresni azokat az állami szerveket is, akár fogyasztóvédelmi, adatvédelmi vagy más jogalkalmazási szerveket, akik illetékesek ebben az ügyben, az ő tapasztalataikat is szeretnénk összegyűjteni. Konzultálni fogunk magunkkal a nyugdíjasokkal is, a nyugdíjaspanasz@kdnf.hu e-mail címen vagy a KDNP-frakció irodájára várjuk mindenkinek a bejelentését.

Szeretnénk ezt összegezni, és együttműködve a kormánnyal szeretnénk egy olyan csomagot letenni, amely több százezer nyugdíjas számára ezt a fajta, családokra, megtévesztésekre épülő termékbemutató rendszerrel úgy tudja szabályozni, hogy ne legyenek kiszolgáltatottak azok a nyugdíjasok, akik jóhiszeműen mennek el egy-egy ilyen alkalomra. Köszönöm szépen, hogy meghallgattak.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. A kormány nevében Aradszki András államtitkár úr válaszol az elhangzottakra. Parancsoljon, államtitkár úr!

DR. ARADSZKI ANDRÁS nemzeti fejlesztési minisztériumi államtitkár: Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Képviselő Úr! A kormány nevében üdvözlöm a KDNP kezdeményezését, mert egy nagyon komoly és sokakat érintő problémáról van szó, és ez egybeesik a kormány szándékaival is, amely kiemelten védi a magyar családok és fogyasztók érdekeit. Az említett bemutatók során értékesített termékek valóban jelentős része nem rendelkezik azokkal az előnyös tulajdonságokkal, amelyekre a vállalkozások az esetek többségében megtévesztő módon hívják fel a fogyasztók figyelmét.

Emellett a termékek a hagyományos kereskedelmi forgalomban kapható, hasonló jellegű árukhoz képest jelentős mértékben túlárazottak. Ezeket a termékeket az erre szakosodott vállalkozások kifejezetten a koruk, tájékoztatatlanságuk, egészségi állapotuk miatt kiszolgáltattott, ezáltal megtéveszthető fogyasztók részére kívánják értékesíteni, sok esetben tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok alkalmazásával.

(9.20)

Az ilyen módon vásárolt termékek kifizetése önerő hiányában az érintett családoknak súlyos anyagi terhet jelent, amelynek negatív következményei akár hosszú éveken át érezhetőek. Mindezekre figyelemmel a kormány fontosnak tartja a termékbemutatókhoz kapcsolódó fogyasztóvédelmi problémák kezelését, a vásárlók megtévesztésére szakosodott vállalkozások felderítése és a kiszolgáltattott fogyasztói rétegek védelme érdekében.

A jelentős jogszabályi változásoknak köszönhetően 2014 januárjától a Fogyasztóvédelmi Hatóság már első esetben bírságot szab ki, ha az idős emberek vagy a fogyatékkal élőkkel szemben jogsértést tapasztal. Így nem maradhat szankció nélkül, ha a termékbemutatókon célzottan idős embereket csapnak be. A 2014-től hatályba lépett módosítások eredményeként a termékbemutatók hatósági ellenőrzésének eredményesebb lefolytatása érdekében a termékbemutatót szervező vállalkozásoknak legalább 15 nappal korábban be kell jelenteniük a jegy-

zőnek a megtartani kívánt rendezvényt, az ehhez kapcsolódó utazás pontos helyét és időpontját. A jegyző a bejelentést hivatalból továbbítja a Fogyasztóvédelmi Hatóságnak.

A Fogyasztóvédelmi Hatóság éves ellenőrzési és vizsgálati programja évek óta rendszeresen tartalmazza az árubemutatóval egybekötött termékértékesítési tevékenység ellenőrzését. Ennek keretében 2013-ban a fogyasztóvédelmi felügyelőségek 173 árubemutatót végeztek ellenőrzést, 2014-ben 99 árubemutatót ellenőriztek. Az ön által említett tevékenység teljes tiltása azonban uniós alapszerződésekbe ütközik, mivel az ellentétes az áruk szabad mozgásának alapelveivel.

A probléma súlyossága miatt 2014-ben a Nemzetgazdasági Minisztérium, az Igazságügyi Minisztérium, a Gazdasági Versenyhivatal, a Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság és a Nemzeti Adó- és Vámhivatal képviselőinek részvételével egyeztetést tartottunk a további lehetséges intézkedésekről. Ekkor számos szigorítási javaslat merült fel, ezért felvettük a kapcsolatot az illetékes minisztériumokkal a részletes szabályozás kidolgozása érdekében. Célunk egy olyan szabályozási környezet kialakítása, amellyel a probléma megszüntethető, vagy legalábbis erősen minimalizálható.

A jogszabályi szigorítás mellett a fogyasztók tájékoztatását segíti az évente kiírt, a fogyasztóvédelmi civil szervezetek támogatását szolgáló pályázat is. A pályázat alapján megvalósítandó kampányok során kiemelt jelentőséggel bír a termékbemutatók veszélyeiről szóló tájékoztatás. A fogyasztóvédelem terén működő civil szervezetek munkája azért is eredményes, mert széles körben, hatékony információs csatornákon, közérthető módon tudják elérni a fogyasztókat.

Természetesen ehhez a folyamathoz nagymértékben tud csatlakozni a Kereszténydemokrata Néppárt kiépítendő hálózata, monitoringrendszere, ami mindenféleképpen a legkiszolgáltattabbakat tudja védeni, elősegíti a felvilágosítást, és segít visszaszorítani ezt a káros folyamatot. Ha ez sikeres lesz, márpedig miért ne lenne sikeres, ezt csak meg tudjuk köszönni a Kereszténydemokrata Néppártnak.

Természetesen továbbra is kellő hangsúlyt fektetünk a jogszabályi környezet folyamatos felülvizsgálatára, a fogyasztók rendszeres tájékoztatására és az ellenőrzések lefolytatására. Köszönöm megtisztelő figyelmüket. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Tisztelt Országgyűlés! „Aktuális ügyek” címmel az MSZP képviselőcsoportjából Tóth Bertalan képviselő úr jelentkezett napirend előtti felszólalásra. Parancsoljon, képviselő úr!

DR. TÓTH BERTALAN (MSZP): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Képvi-

selőtársaim! A mai napon egy olyan nagy horderejű kereskedelmi egyezményrel kapcsolatban folytatunk le vitát, amely megkötése esetén rendkívüli módon befolyásolja nemcsak az Európai Unió, hanem Magyarország gazdasági életét is. Ez az Európai Unió és az Egyesült Államok közötti szabadkereskedelmi egyezmény. Az egyezmény a két gazdaság közötti vámok lebontása mellett az úgynevezett kereskedelmkorlátozó szabályok lebontását is jelenti. Többféle megközelítése létezik a szabadkereskedelmi egyezménynek, egyes tanulmányok az európai gazdaság, köztük Magyarország gazdaságának növekedési lehetőségét, míg több európai és magyar civil szervezet és párt a nemzeti szuverenitás csorbulását, egyes gazdasági ágazatok hanyatlását, munkahelyek megszűnését, az élelmiszer-biztonság romlását látják benne.

A hazai közbeszédben azonban súlyához képest alig van jelen az egyezmény valódi tartalma, amelynek csak egyik oka az, hogy a tárgyalások nagyrészt a nyilvánosság kizárásával zajlottak eddig. A tisztánlátást az is meglehetősen gátolta, hogy a Fidesz-kormány először titkosította azokat a hatástanulmányokat, amelyek az egyezmény magyarországi határait vizsgálták. Némelyeket már megismerhettek a képviselők, azonban az összes tanulmány a mai napig nem nyilvános.

Az sem segíti a tisztánlátást, hogy a magyar kormány ebben az ügyben is belpolitikai céljainak megfelelően változtatja álláspontját. Engedjék meg, hogy Orbán Viktor, a Fidesz miniszterelnöke 2014. január 31-én elmondott mondatait idézzem: „Mégis, minden óvatosság mellett is azt kell mondanom, hogy ha az Európai Unió nem lesz képes arra, hogy az Egyesült Államokkal minél hamarabb befektetési és kereskedelmi partnerségi megállapodást kössön, akkor aligha tudjuk a ma meglévő pozíciónkat a világgazdaságban fönntartani, úgyhogy mi, magyarok konstruktív és hatékony tárgyalásokat szeretnénk látni az Egyesült Államok és az Európai Unió között.”

Az egyes kormánytisztviselők Egyesült Államokból történő korrupciógyanú miatti kitiltási botránya után Rogán Antal, a Fidesz frakcióvezetője tavaly december 29-én már egészen másként nyilatkozott erről az egyezményről. Azt mondta: „A nyomásgyakorlás mögött az EU és az Egyesült Államok közötti szabadkereskedelmi egyezmény terve áll, amelynek előnyeiről és hátrányairól őszintén kellene beszélni. A megállapodást nem lehet ráerőltetni Közép-Európára, úgy látszik azonban, hogy az Egyesült Államok nagykövetségei nem akarnak nyílt vitát, ki akarják erőszakolni a megállapodás ratifikálását minden európai államban.”

Tisztelt Képviselőtársaim! Ilyen körülmények között ezért leginkább azt érdemes megvizsgálni, ha a szabadkereskedelmi egyezmény végső formát ölt, és megérkezik mint kihívás Magyarország számára,

milyen állapotban találja a magyar gazdaságot. Beszélhetünk-e egyáltalán szabad kereskedelemről? Nézzünk néhány példát, néhány területet! Nézzük a kereskedelmi szektort! Ezermilliárdos áfacsalások, trafikmutyi, dohánymutyi, szerencsejáték-mutyi, vasárnapi zárva tartás, amelynek kedvezményezettje a CBA, egyes piaci szereplők érdekében állami segítséggel történő versenykorlátozás. Nézzük az építőipart: Közgép-hegemónia, Mészáros Lőrinc milliárdos megrendelése, a Simicska-birodalom duzzasztása, irányított közbeszerzések, EU-s pénzek lenyúlása. Nézzük a médiapiacot: ugyancsak a Simicska-birodalom kitérője, adófizetői milliárdokból megvalósuló kormánypropaganda, irányított reklámbeszerzések, majdnem internetadó. Nézzük az energetikai szektort: százmilliárdos államosítások, titkos paktumok, eltitkolt paksi beruházás, Garancsi István MET gázoffshore mutyija, Orbán Viktor vőjének világosítás-korszerűsítési programjai. Nézzük az agrárszekort, a mezőgazdaságot: földműti, állami földbérletek politikai alapon történő elosztása, Mészáros Lőrinc és más oligarchák milliárdos EU-s támogatása. Nézzük a multinacionális vállalatokat: stratégiai megállapodások megkötése, jó és rossz multi állami kijelölése. Nézzük a bankszekort: takarékmutyi, adófizetői százmilliárdokból bankvásárlások, a Magyar Nemzeti Bank ingatlanbefektetései, alapítványi támogatások. Sorolhatnám még, de a rendelkezésemre álló öt perc kevés ehhez. A mai vitanapon ezt nyilván még lehet elemezni.

Tisztelt fideszes Képviselőtársaim! Önök szerint van-e szabad kereskedelem Magyarországon, és ha ilyen állapotban éri a magyar gazdaságot a szabadkereskedelmi egyezmény, mi történik Magyarországon? Köszönöm szépen. *(Taps az MSZP soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Az elhangzottakra a kormány nevében Szijjártó Péter miniszter úr válaszol. Parancsoljon, miniszter úr!

SZIJJÁRTÓ PÉTER külgazdasági és külügyminiszter: Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Frakcióvezető-helyettes Úr! Akár még köszönetet is mondhatnék önnek, amiért valóban az egyik jelenleg napirenden lévő legfontosabb kérdésre volt kedves felhívni a figyelmet, amire egyébként lesz körülbelül öt óránk az elkövetkezendő időszakban, hogy megvitassuk. Indokoltnak gondolom azonban, hogy a lehető legtöbb helyen szót ejtsünk az Európai Unió és az Egyesült Államok között zajló szabadkereskedelmi tárgyalásokról, tekintetbe véve azt, hogy a transzatlanti kapcsolatrendszer talán a világgazdaság és a világkereskedelem legfontosabb kapcsolatrendszere.

Az ön felszólalásának első része is szerintem világosan mutatta azt, hogy egy milyen bonyolult, sok összetevős, komplex kérdéstről van szó, hiszen a világgazdaság, a világkereskedelem elmúlt időszakban

látott változásai bizony azt mutatják, hogy nagyon éles verseny van a regionális kereskedelmi integrációk között.

(9.30)

Elég csak arra gondolni, hogy az Egyesült Államok nemcsak az Európai Unióval folytat jelenleg ilyen tárgyalásokat, hanem, úgy tűnik, talán még ennél is nagyobb hangsúlyt fektet a csendes-óceáni partnerségre. Nem is beszélve arról, hogy az Egyesült Államok és Kína gazdasági-kereskedelmi együttműködése soha nem látott szorosságot mutat, az Egyesült Államok és Kína gazdasági együttműködése folyamatosan fejlődik.

Nos, tisztelt képviselőtársam, ön pontosan jól tudja, hogy a tárgyalások zajlanak a TTIP témájában. A tárgyalásoknak inkább még a kisebbik részén vagyunk túl, a legfontosabb kérdések még csak terítékre sem kerültek. Ezért felelősséggel nem tudjuk megmondani, hogy Magyarország és az Európai Unió számára egy jó, hasznos és a magyar, illetve az európai érdekekkel párhuzamban lévő megállapodás születik-e - ha egyáltalán születik megállapodás.

Azt gondolom, hogy ilyenkor a kormánynak az a kötelessége, a parlamenttel együtt természetesen, hogy a lehető legszorosabb figyelemmel kövesse a tárgyalásokat, amelyek során az egyik legfontosabb szempont számunkra az átláthatóság és a nyilvánosság kérdése. Mert ha nincs átláthatóság, akkor nehezen tudjuk megítélni, hogy az adott nemzetközi megállapodás megfelel-e Magyarország érdekeinek. Azonban van néhány tény, tisztelt képviselő úr, amelyek kifejtésére persze majd hosszabb időnk lesz az elkövetkezendő órákban, de ezekre mindenképpen szeretném felhívni az ön figyelmét.

A magyar termékek és szolgáltatások a tisztességes piaci körülmények, versenykörülmények között igenis versenyképesek. Ezt mutatják exportadataink. A tavalyi esztendő első 11 hónapjára vonatkozó adatok állnak egyelőre rendelkezésünkre, március elején fogunk tudni teljes éves zárást mondani önöknek. Tehát a januártól novemberig tartó időszakban a magyar export körülbelül 5 százalékos növekedést tudott elkönyvelni azzal együtt, hogy az Oroszországgal szemben bevezetett szankciók, az arra adott embargós válaszok és az ukrán gazdaság visszaesése miatt körülbelül 750-800 millió dolláros kiesés van a magyar export tekintetében Oroszország és Ukrajna irányába.

Tehát amikor azzal érvelnek, hogy megbukott a keleti nyitás, mert Oroszországba 15 százalékkal csökkent az exportunk, már ne haragudjon, ez némiképpen nevetséges érv. Mert aki ilyet mond, az vagy nem hallott a szankciókról, vagy nem akar róluk tudomást venni, az arra adott embargós válaszról már nem is beszélve. De dacára annak, hogy itt van egy nagyon jelentős kiesés, a teljes magyar export 5

százalékos növekedést tudott felmutatni. Ez nagyrészt annak köszönhető, hogy vannak olyan relációk, ahol minden idők legmagasabb magyar exportját mérhetjük.

Például Németország irányában az első 11 hónapban már több exportunk van, meghaladta a 21 milliárd eurót, mint egyébként 2013 egészében. Vagy az Egyesült Államokba minden idők legmagasabb exportját tudtuk eljuttatni a tavalyi esztendőben, hiszen már novemberig többet exportáltunk, mint 2013 egészében. Arról nem is beszélve, hogy 2012-ről 2013-ra 34 százalékkal növeltük az exportunkat az Egyesült Államokba, tavaly ez novemberig körülbelül 20 százalékos emelkedés volt.

Ezzel csak arra szeretnék rámutatni, tisztelt képviselő úr, hogy a magyar termékek és szolgáltatások igenis versenyképesek, tehát kijöhet olyan megoldás, kijöhet olyan megállapodás a TTIP-tárgyalások végén, ami Magyarország számára igenis kedvező. De hogy ilyen jön-e ki, ilyen megállapodás lesz-e, azt egyelőre még nem tudjuk eldönteni, ezért a magyar kormány folyamatosan figyelemmel követi az eseményeket, és arról folyamatosan tájékoztatni fogja a parlamenti pártokat.

Köszönöm szépen megtisztelő figyelmüket. *(Szórványos taps a kormánypárti padsorokban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, miniszter úr. „Egy következmények nélküli párt” címmel a Jobbik-képviselőcsoportból Novák Előd képviselő úr jelentkezett napirend előtti felszólalásra. Parancsoljon, képviselő úr!

NOVÁK ELŐD (Jobbik): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Engedjék meg, hogy mielőtt aktuálpolitikai mondanómra térnék, fájdalommat fejezzem ki azért, hogy a kommunizmus áldozatainak emléknapja alkalmából az Országgyűlés e heti egyetlen ülésnapján sem tartott megemlékezést. Persze, lehet azt mondani, hogy ez tegnap volt, és akkor éppen nem volt ülésnap, de néhány óra elteltével is lehetett volna szerintem, fejet hajtani. Az önök kettős mércéjére jól világít rá az, hogy például az egyik holokauszt-emléknapon, szintén Kóvér László házelnöksége idején, öt nap különbséggel is tudott még az Országgyűlés megemlékezést tartani.

Persze, értem én, hogy púp ez önöknek, ahogy púp volt a Trianon-megemlékezés is, amivel kapcsolatban 1990-ben tiltakozásul ki is vonultak, amikor csak egy egyperces néma felállásra kérte a házelnök a fideszes képviselőket is. Tudjuk jól azt is, hogy a kommunizmus áldozatainak emléknapját is, bár az előző, első Orbán-kormány alatt fogadták el, azonban erre nem a Fidesz tett javaslatot. Pokorni Zoltán 2000-ben csak a holokauszt-emléknap iskolai megemlékezésére tett javaslatot, egy kiscsapat képviselőnek, Horváth Bélának köszönhetjük azt, hogy a kettős mércére rávilágítva, egy módosító javaslattal élve

már a Fidesz sem tudott nemet mondani egy olyan emléknaphoz, amelyről azonban azt látjuk, hogy nem emlékezik meg.

Persze, a megemlékezéseknél még fájóbb a tettek, a cselekedetek hiánya. Hiszen gondoljunk csak három legfontosabb antikommunista követelésünkre: az állambiztonsági múlt, így különösen az ügynöklisták feltárására, a kommunista vezetők közéletből való kitiltására, hogy az elszámoltatásokról már ne is beszéljek, és a kommunista luxusnyugdíjak megvonására, amelyet eddig minden alkalommal lesöpörtek, Biszku Béla legnagyobb öröme, aki még mindig élvezzi az '56 utáni megtorlások irányítójaként azt a több százézes nyugdíjat, amit önkéntosan neki.

Nem kívánok most természetesen az MSZP etikátlan és inkorrekt módszerével élve önkényesen néma felállást kezdeményezni, hiszen tisztában vagyok vele, hogy ez nem volna sem elegáns, sem házszabályszerű. Azonban erre a mulasztásra mégis föl kívántam hívni az Országgyűlés figyelmét.

Engedjék meg, hogy ezután beszéljek egy valóban következmények nélküli pártról. Hiszen van itt, Magyarországon egy párt, amely országos elnökségének jóváhagyásával is olyan törvénytelenégeket követhet el, hogy rögzítik nemcsak a saját szimpatizánsait, de azt is, ahogy Kubatov Gábor fogalmazott, hogy kik azok a komcsi nyuggerék, akik adott esetben nem a Fideszt, merthogy róla van szó, hanem mondjuk, az MSZP-t támogatják.

Egy ilyen törvénytelenesség, ami a kiszivárgott Kubatov-hangfelvétel szerint a Fidesz országos elnökségének tudtával történik, olyan súlyos bűncselekmény, amit, ha nem a Fidesz követne el, hanem mondjuk a Jobbik, akkor bizonyosan már fel is oszlatták volna. Azonban úgy tűnik, hogy Kubatov Gábornak mindent szabad. Sőt, kormányzati szintre emelték, ugye, nemzeti konzultációnak hívva a propagandát és adatgyűjtést, amivel kapcsolatban az adatvédelmi biztos meg is állapította, hogy törvénytelen. Nem is csoda, hogy mandátumának lejártá előtt el is távolították tiszttségéből.

Újabb és újabb hírek szivárognak ki. A múlt héten például kiderült az is ennek a működéséről, mindjárt nyomtatvány, dokumentum is megjelent arról, hogy hogyan könyvelik más pártok szimpatizánsait, a Fidesz elutasítóit, amit ki tudja, hogy majd csoportos létszámleépítéseknél, pályázatok elbírálásánál és még hol használnak fel, egy orwelli világot megjelenítve. Megjelent ebben a cikkben az is, egy, immár kiábrándult aktivista elmondásából, vallomásából, hogy Gyöngyösön, ahol nagyon kielezett küzdelem volt Vona Gábor és a Fidesz jelöltje között, ott még a Kubatov-féle titkos kampánycsapat helyi vezetője fizetett is aktivistáknak azért, kifejezetten azért, hogy Vona Gábor plakátjait tépkedjék.

Egy ilyen tisztességtelen kampány és egy nagyon szoros, néhány száz szavazat különbségű eredmény

után, azt gondolom, joggal szólítjuk fel Horváth Lászlót, hogy mondjon le mandátumáról, és tisztességes versenyben mérettesse meg magát Vona Gáborral szemben.

Szeretnénk azonban, ha ki is tudnánk vizsgálni az egész Kubatov-botránysorozatot, ezért egy vizsgálóbizottságot javasolunk. Azért, mert egyrészt eddig minden feljelentésünket a Polt Péter vezette ügyészség nyomozás lefolytatása, megindítása nélkül utasította el, és Kubatov Gábort sem tudtuk meghallgatni, még a lex Kubatovnak nevezett, választási eljárásról szóló törvény vitájában sem például, hiszen sem a jelenlegi, sem az előző ciklusban egyetlenegyszer sem szólalt fel, tudjuk jól. Bár hivatalosan országgyűlési képviselő, valójában egészen más feladatokat adott neki Orbán Viktor. Olyan törvénytelen feladatokat, amelyekkel kapcsolatban már bizonyítékok, például kiszivárgott hangfelvétel jelent meg. Ezért ezt nem hagyhatjuk következmények nélkül.

Ezért is szeretnénk, ha egy vizsgálóbizottság derítene fényt ennek az egész titkos és törvénytelen rendszernek a működésére. És arra is, hogy például az egyik internetes filmjükben néhány vágóképen látható Veress Áron, a Fidesz ifjúsági tagozatának elnöke, euróhamisításba keveredett elnöke, aki szintén tagja a Kubatov-féle titkos kampánycsapatnak, milyen valutában kapta adott esetben azokat a fizetéseket, amelyeket különböző fedőneveken bejelentkezve lehetett felvenni a múlt héten kiszivárgott információk szerint. Köszönöm figyelmüket. *(Szórványos taps a Jobbik soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. A kormány nevében Patyi Gergely Sándor államtitkár úr fog válaszolni az elhangzottakra. Parancsoljon, államtitkár úr!

DR. PATYI GERGELY SÁNDOR igazságügyi minisztériumi államtitkár: Tisztelt Képviselő Úr! Tisztelt Ház! A kérdés első részében feltett állításokat azért részben cáfolni vagyok kénytelen. Úgy tudom, hogy tegnap a Felsőházi teremben volt egy megemlékezés *(Novák Előd: Nem az Országgyűlésben.)*, a Terror Házánál Áder János volt, Trócsányi Lászlóval magam is részt vettem megemlékezésen. *(Novák Előd: Nem az Országgyűlésben. Én az Országgyűlést mondtam. - Közbeszólás a Fidesz sorából: Higgadj le!)* Ettől függetlenül azt gondolom, hogy ezek a megemlékezések mind arra adtak lehetőséget, hogy méltó módon megemlékezzünk ezekről a kérdésekről.

(9.40)

A feltett kérdések második része már inkább hozzám tartozik, ezek jogi jellegű kérdések. Egy ki-

csit értetlenkedem, hogy ismét a 2014-es választások kérdése merül fel, illetve választási csalások említése történik. Jogászként én azt tudom önnek válaszolni a kormány nevében, hogy jelenleg három lehetőség is van jogorvoslatra. Ezek ismertek: kifogás, fellebbezés és bírósági felülvizsgálat. Ezekre egy jogállamban bárkinek megfelelő módon lehetősége van. *(Szilágyi György: Jogállamban igen!)*

Tekintettel arra, hogy Magyarország jogállam, és ezek az eszközök rendelkezésre állnak, bárki bármikor ezeket a lépéseket meg tudja tenni. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypartok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. „Aktuális közügyeink” címmel Gulyás Gergely képviselő úr, az Országgyűlés alelnöke kíván napirend előtt felszólalni a Fidesz képviselőcsoportjából. Parancsoljon, alelnök úr!

DR. GULYÁS GERGELY (Fidesz): Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Örülök annak, hogy azután, hogy tegnap a Felsőházi teremben a kommunizmus áldozatainak emléknapján is beszélhettem, ma itt az Országgyűlésben napirend előtt beszélhetek.

Tegnap az Országgyűlés Felsőházi termében több mint 400 résztvevő, többek között a malenkij robot túlélői előtt *(Novák Előd közbeszól.)* volt módom nekem, illetve volt módja Rétvári államtitkár úrnak is beszélni. Nagyon sajnáljuk, hogy jobbikos képviselőket nem láttunk *(Novák Előd: Nem kapunk meghívót! - Az elnök csenget. - Közbeszólás: Ne kiabáljál! - Szilágyi György: Nem hívtatok!)*, őszintén reméljük, hogy a jövő évben ellenzéki képviselők is ott lesznek. Ehhez képest azt tudom mondani, hogy a média is beszámolt erről, a Terror Házában is megemlékezés volt, de itt az Országgyűlésben is a Gulag áldozataira emlékeztünk a kommunizmus áldozatainak emléknapján.

Azt látjuk - és ezt most az ellenzéki napirend előtti felszólalások is bizonyították -, hogy ma Magyarországon a lényegről az ellenzék nem kíván beszélni. Az elmúlt hónapok olyan hisztériakeltéssel teltek el, amelyből azt látjuk, hogy a tavalyi év három országos választásának választási vereségét az ellenzék nem képes elfogadni. Ugyan természetesen megértjük azt, hogy egy nem országos, helyi választási siker, amelyet egy sok tekintetben jobbikos nézeteket valló független képviselő baloldali támogatással ért, komoly lelkesedést vált ki az elmúlt kilenc évben vereséget vereségre halmozó baloldalon, de úgy gondoljuk, hogy ez alapvető fordulatot nem fog jelenteni.

Nem fog jelenteni azért, mert ha megnézzük, hogy ma Magyarország hogyan áll, akkor azt mondhatjuk, hogy szerényen, de mégiscsak el kell ismerni, és érdemes emlékeztetni is rá, hogy az elmúlt négy évnek, az elmúlt négy év kormányzásának komoly

eredményei vannak. A négy évvel ezelőtti foglalkoztatotti számhoz képest mára 392 ezerrel többen dolgoznak Magyarországon, négy év alatt gyakorlatilag 400 ezer fővel nőtt a foglalkoztatottak száma. A rendszerváltozás óta soha annyian nem dolgoztak Magyarországon, mint ma, ráadásul ezek nagy része a piacon létrejött munkahely, tehát még az sem igaz, hogy az egyébként helyes, fontos, társadalmilag is indokolt közmunkaprogramban venne részt az új foglalkoztatottak nagy része; a nagyobbik részének a piac adott munkát.

A munkanélküliek száma 135 ezer fővel csökkent az elmúlt négy évben, 7 százalék körül van a munkanélküliség. Szintén ilyen jó adatra a legutóbbi Fidesz-kormányzás időszakában, 1998 és 2002-ben volt példa. Az ipari termelés az elmúlt évben 2,6 százalékkal nőtt, és arra is büszkék lehetünk, hogy a tavalyi évben az Európai Unió 28 tagállama közül Magyarország volt az, amely a legmagasabb növekedést tudta elérni. A 3,5 százalékos gazdasági növekedés az elmúlt évben szép eredmény, és idén is a vita csak arról folyik a különböző gazdaságkutató intézetek között, hogy 2,5 és 3,5 százalék közötti tartományban hogyan, miként fog alakulni a növekedés.

Azt mondhatjuk tehát, hogy ha az ország valódi helyzetéről beszélünk, ha nem a botránnykeltés a szándék, akkor természetesen szerénységgel és alázattal, de mégis van okunk arra, hogy azokról a kormányzati eredményekről beszéljünk, amelyeket úgy és azután sikerült elérni, hogy az előző szocialista kormány 2008-ra csődbe vitte az országot, 2010-ben pedig a csőd szélén adta át a kormányzást.

Ezenkívül nem szabad megfeledkezni arról sem, hogy mostanra az egyik legégetőbb társadalmi problémát sikerült megszüntetni, felszámolni, ez pedig a devizahiteles problémája. És miután itt hosszú ideje folyik egy - egyébként nem értelmetlen - vita az ellenzékkel arról, hogy milyen átváltási árfolyamon történik meg a több mint 90 százalékos svájci frankban felvett devizahitelek átváltása, szeretnék mindenkit emlékeztetni arra, hogy a Kúria döntése következtében és az Országgyűlés által elfogadott törvény eredményeképpen átlagosan 25 százalékkal csökkent egy devizahiteles tartozása. Ez pontosan ugyanazt jelenti, mintha a tartozás nem csökkent volna, hanem 25 százalékos árfolyamkedvezményrel 192 forinton váltottuk volna át a svájcifrank-hiteleket. Átlagban pontosan ugyanazt eredményezi ez az elszámolás, mintha 192 forinton történt volna meg a devizahitelek átváltása.

Úgy gondoljuk, hogy ez nagy eredmény, a bankszektornak el kellett viselnie 1000 milliárdos veszteséget, és egyidejűleg az azóta bekövetkezett árfolyamesés a svájci frankkal kapcsolatosan egyszerre bizonyítja azt, hogy a magyar gazdaságpolitikának nincs hatása az árfolyamra, és azt, hogy kellő körültekintéssel jártunk el akkor, amikor - az ellenzék támogatásának hiányában is - ősszel ezt a törvényt

elfogadtuk. *(Közbeszólás a kormánypártok sorából: Úgy van!)* Köszönöm a figyelmet. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, alelnök úr. Kérdezem, a kormány nevében ki kíván válaszolni az elhangzottakra. *(Jelzésre:)* Rétvári Bence államtitkár úr. Parancsoljon, államtitkár úr!

DR. RÉTVÁRI BENECÉ, az Emberi Erőforrások Minisztériumának államtitkára: Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselő Úr! Tisztelt Ház! Ha az elmúlt időszak gazdasági és társadalmi folyamatait egybevetjük, és megnézzük az utolsó 30-40 évet Magyarországon, akkor egy egészen különleges korszakot, négy és fél évet tudhatunk magunk mögött. Ugyanis ez volt az az időszak, évtizedekre visszamenőleg az egyetlen olyan időszak, amikor egyszerre csökkent Magyarország államadóssága és a szegénységben élők száma.

Korábban volt olyan, hogy az emberek életszínvonalja javult, és kevesebben éltek szegénységben, de ez csak akkor történt meg az elmúlt 40-50 évben Magyarországon, amikor eladósították az országot. Hitelből tudtak kormányok jóléti intézkedéseket hozni, hitelből sikerült javítani a gazdasági helyzetet olyan szempontból, hogy kevesebb ember éljen kevés pénzből és jobb legyen az életszínvonal, de arra nem volt még példa, hogy nem hitelekkel finanszírozott az állam jóléti kiadásokat, hanem végre a gazdaság maga tudta kitermelni azokat a forrásokat, azokat a bevételeket, a gazdaság maga tudott úgy változni, hogy felszívjon például 400 ezer új munkavállalót, akár közmunkában, akár piaci munkában, amivel lehetett csökkenteni a szegénység számát.

Ez az igazi különlegesség egyike az elmúlt négy és fél évből, hogy a gazdasági javulás, a társadalmi folyamatok javulása, a szegénység visszaszorulása párhuzamosan ment az államadósság csökkenésével, amire 40-50 éve Magyarországon példa nem volt. Márpedig a többféle mutató szerinti szegénységnek kitett emberek száma 241 ezer fővel csökkent, ami egy jelentős, majdnem negyedmillió csökkenés azoknál az embereknél, akik vagy azért, mert alacsony munkaintenzitásúak, tehát keveset dolgoznak, mondjuk, egy kétfős családnál, egy házaspárnál a kettőjük egyheti összmunkaideje nem több két napnál, vagy azért, mert az átlagjövedelem 60 százaléka alatt élnek, vagy azért, mert kilenc egyéb tényező tekintetében valamilyen szempontból rosszul szerepelnek, és ezek közül legalább négyben a minimumérték alatt vannak. Nos, ezeknek a száma 241 ezer fővel csökkent. Ezek nem csupán magyar adatok, hanem az Eurostat által validált adatai a Központi Statisztikai Hivatalnak.

Ennek vannak részei, például a fizetési hátrálékkal rendelkezők száma, amire a képviselő úr is utalt, amikor a devizahiteles kérdés megoldásáról

beszélt. Itt 130 ezer fővel csökkent azoknak a száma, akik fizetési hátrálékban voltak. De ha a nem megfelelő fűtésű lakásoknak a számát, az abban élők arányát nézzük, 250 ezerrel csökkent azoknak a száma, akik nem élnek megfelelő fűtésű lakásban. És ha európai uniós szinten nézzük, hogy milyen a jövedelemeloszlás egyes országokban, mekkora a különbség a társadalom alsóbb és felsőbb rétegei között, akkor is azt láthatjuk, hogy míg az Európai Unióban a szegénységi küszöb alatt él a teljes európai uniós lakosság 16,7 százaléka, ugyanezen Eurostat-kimutatás alapján Magyarországon ez jóval kisebb, 2,4 százalékkal kisebb, mint az Unión belül. De a legnagyobb a különbség a 65 év felettek tekintetében, hiszen az Unióban a szegénységi küszöb alatt él a nyugdíjas, 65 év feletti lakosság 13,8 százaléka, míg Magyarországon ez csak 4,4 százalék. Tehát ilyen szempontból a nyugdíjasok számára nagyobb biztonságot kínál Magyarország, hiszen itt a nyugdíjasok esetében a szórása a jövedelmeknek sokkal kisebb, mint máshol.

(9.50)

De az emberek jövőbe vetett pozitív képét nemcsak azok a számok mutatják, amit a képviselő úr mondott, hanem is, hogy 27 százalékkal nőtt az új lakások felépítésének a száma, 27 százalékkal többen építettek már lakást 2014-ben, mint korábban. És az engedélykérelmeket pedig még nagyobb arányban adták be, 30 százalékkal nőtt *(Korózs Lajos: Itt a Kánaán!)* a lakásépítési engedélyek száma. Ez azt mutatja, hogy az emberek hosszú távon mernek már tervezni Magyarországon, hosszú távra igyekeznek maguknak új házat építeni. De ugyanígy az autósárlások aránya is nőtt, 20,3 százalékkal nagyobb. Közismert tény, hogy a kiskereskedelmi forgalom is bővült, 5,6 százalékkal, a tavaly év végi adatot mutatjuk. Ez azt jelenti, hogy a hétköznapi kiadásokra is az embereknek több pénze van.

Egyrésztől láthatjuk, hogy több ember dolgozik, 400 ezerrel többen dolgoznak, de ez meg is jelenik a másik oldalon, a kiskereskedelemben, hiszen a boltokban is 400 ezer ember jóval több pénzt tud elkölteni, illetőleg a családok is jóval több pénzt tudnak elkölteni, hiszen az egykulcsos családi típusú adózás már 700 milliárd forintot hagyott ott a családoknál. És ez megjelenik a megtakarításokban is, hiszen ha csak az állampapírokba fektetett lakossági megtakarításokat nézzük, ez is 35 milliárd forintos értékben rekordot döntött, évi 7 százalékos növekedést tudunk elkölni az elmúlt 12 hónapban.

Ez azt mutatja, hogy Magyarországon a gazdasági és ebből kifolyólag a társadalmi folyamatok is pozitív irányba indultak el. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypártok soraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Tisztelt Országgyűlés! A napirend előtti felszólalások végére értünk.

Soron következnek „**A Transzatlanti Befektetési és Kereskedelmi Partnerség veszélyei és hatásai a fenntarthatóságra és szuverenitásra**” című politikai vita, amelyet Schiffer András frakcióvezető úr és további képviselők kezdeményeztek. A politikai vita kezdeményezésére irányuló indítványt V/2258. számon kapták kézhez képviselőtársaim. A házbizottsági megállapodás értelmében az előterjesztést uniós napirendi pontként tárgyalja az Országgyűlés.

Most felkérem Schmuck Erzsébet jegyző asszonyt, hogy ismertesse a politikai vita menetét. Parancsoljon, jegyző asszony!

SCHMUCK ERZSÉBET jegyző: Köszönöm. Tisztelt Országgyűlés! Engedjék meg, hogy ismertessem a vita menetét. Elsőként a kormány képviselőjének nyilatkozatára kerül sor, összesen 40 perces időtartamban.

Az elfogadott házszabálytól eltérés értelmében a kormány képviselője után Navracsics Tibor úr, az Európai Bizottság tagja összesen 15 percben felszólalhat.

Ezt követően az egyes képviselőcsoportok vezérszónoklatai következnek 15-15 percben. Majd az elsőként jelentkezett független képviselő szólhat. Ezután a további képviselői felszólalásokra van lehetőség a hátralévő időkeretben. Végül a kormány képviselője 20 percben válaszol a vitában elhangzottakra.

ELNÖK: Köszönöm szépen, jegyző asszony. Tisztelt Országgyűlés! Engedjék meg, hogy emlékeztessem önöket az időkeretes vita fontosabb szabályaira.

A vita közben felszólaló kormánytag beszédideje a kormánypárti frakciók idejébe számít. Vita közben a kétpérfelű felszólalásokat a személyes érintettségre történő reagálás kivételével bele kell számítani az időkeretbe. Navracsics Tibor biztos úrnak, akit nagy tisztelettel köszöntök, az Európai Bizottság tagjának felszólalása nem számít bele az időkeretbe.

Tájékoztatom önöket, hogy a frakcióháttérrel rendelkező európai parlamenti képviselők, amennyiben az adott frakciónál jelezték felszólalási szándékukat, a frakciók időkeretének terhére szólalhatnak fel. A frakcióháttérrel nem rendelkező európai parlamenti képviselők és a közvetlenül bejelentkezett EP-képviselők a független képviselők időkeretének arányos hányadát használhatják fel.

Az ügyrendi felszólalásokat nem számítjuk be az időkeretbe. Az ülésstermi információs táblán folyamatosan figyelemmel lehet kísérni az időkeretek felhasználását. A képviselőcsoportok időkeretének duplázására az ülés megnyitását megelőző egy óráig

volt lehetőség, amelyet határidőben egyedül az LMP képviselőcsoportja jelentett be.

Mielőtt megkezdénénk a vitát, felkérem Földi László jegyző urat, ismertesse az egyes időkereteket. Parancsoljon, jegyző úr!

FÖLDI LÁSZLÓ jegyző: Tisztelt Országgyűlés! Az időkeret megoszlása a következő: a Fidesz képviselőcsoportjának 83 perc, az MSZP képviselőcsoportjának 46 perc, a KDNP képviselőcsoportjának 37 perc, a Jobbik képviselőcsoportjának 41 perc, az LMP képviselőcsoportjának - időkerete kétszeresére emelése után - 50 perc, a független képviselőknek pedig összesen 8 perc áll rendelkezésre. A frakciók részére biztosított időkeretek magukban foglalják a 15-15 perces vezérszónoki felszólalások idejét is.

Navracsics Tibor, az Európai Bizottság tagja az időkereten felül mindösszesen 15 perces időkeretben szólhat. A közvetlenül jelentkezett európai parlamenti képviselő felszólalási ideje az egy független képviselőre jutó felszólalás idejével megegyezik; kerekítve egy perc.

ELNÖK: Köszönöm szépen, jegyző úr. Tisztelt Országgyűlés! Most a kormány vitaindítójára kerül sor, 40 perces időkeretben. Megadom a szót Sziijártó Péter külgazdasági és külügyminiszter úrnak. Parancsoljon, miniszter úr!

SZIJJÁRTÓ PÉTER külgazdasági és külügyminiszter: Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Képviselőtársaim! Mindenekelőtt engedjék meg, hogy a kormány nevében köszönetet mondjak a mai politikai vita kezdeményezőinek, akik lehetőséget biztosítanak arra, hogy a világ-gazdaság és a világkereskedelem jelenleg napirenden lévő, európai és magyar szempontból talán legfontosabb kérdéséről beszéljünk itt a mai napon az Országgyűlésben.

Nem túlzás talán ez a megfogalmazás, hiszen a transzatlanti kapcsolatrendszer a világ talán legerősebb kapcsolatrendszerét jelenti, hiszen az európai uniós tagállamok és az Egyesült Államok összességében a világ gazdasági teljesítményének 46,7 százalékát adják, emellett pedig az Európai Unió tagországai és az Egyesült Államok közötti kereskedelem a világkereskedelem majdnem egyharmadát, 30,4 százalékát képviseli, ami adott esetben 1000 milliárd dolláros éves forgalomhoz is közelít.

Azonban a mai politikai vita elején egy dolgot mindenképpen érdemes leszögezni, és fontos, hogy ez a gondolatainkat is irányítsa, hogy zajlanak a tárgyalások, és mivel zajlanak a tárgyalások, ezért egyelőre végeredményről nem tudunk beszámolni. Ezért szeretnék mindenkit óva inteni attól, hogy végleges értékítéletet fogalmazzunk meg a transzatlanti kereskedelmi és beruházási partnerségről, annak eredményéről, tekintettel arra, hogy még nagyon

hosszú hónapok vagy akár évek is beletelhetnek abba, hogy egyáltalán eredményről beszéljünk.

Azonban a világkereskedelmi folyamatok miatt a TTIP kiemelt fontossággal rendelkezik, ezért, ha megengedik, négy gondolat köré szeretném szőni a kormány vitaindító felszólalását: egyrészt a világkereskedelem jelenlegi folyamatai, másrészt a létező, formálódó regionális kereskedelmi integrációk köré, harmadrészt szeretnék beszámolni önöknek a TTIP-tárgyalások jelenlegi állásáról, negyedikként pedig a magyar szempontokról szeretnék szólni néhány gondolatot.

Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Először is, a világkereskedelem jelenlegi folyamatai közül egyértelműen megállapíthatjuk, hogy a világkereskedelem értékének és volumenének ugrásszerű növekedését látjuk, amellyel párhuzamosan folyik egy jelentős földrajzi átrendeződés.

A nyolcvanas évektől körülbelül 2008-2009-ig a világkereskedelem értéke és volumene is a többszörösére emelkedett. Ennek alapvetően két fontos szempontja, illetve kiváltó oka volt: egyrészt a kereskedelmi liberalizáció előrehaladása, másrészt pedig a kereskedelmi korlátok folyamatos leépülése és a kereskedelemhez kapcsolódó szállítási, logisztikai és kommunikációs költségek jelentős csökkenése.

A nyolcvanas évek elején még azt láthattuk, hogy a globális kibocsátás és a világkereskedelem volumene közel azonos ütemben nőttek, azonban ez 1985-től a válság körülbelül 2008-as kitöréséig jelentősen megváltozott, és a világkereskedelem volumenének dinamikája átlagosan csaknem kétszeresen meghaladta a világ GDP-jének növekedési ütemét.

Itt öt tényezőt tudunk felsorolni. Egyrészt a hidegháborús korszak lezárulásával a fegyverkezési kiadásokat immár másra tudták fordítani az országok.

(10.00)

Másodrészt az internet és a digitális gazdaság ugrásszerű fejlődésnek indult; harmadrészt a nagy, fejlődőnek nevezett gazdaságokban, így Kínában és Indiában is jelentős reform- és felzárkózási folyamatok indultak el. Negyedrészt felerősödött a termelés kiszervezésének folyamata; ötödrészt pedig kialakult az országok széles körét átfogó termelési hálózatok és globális értékláncok rendszere.

A világgazdasági, világkereskedelmi változások egyik nagyon fontos jellemzője volt az, hogy a korábban még fejlődőnek nevezett országok súlya jelentős mértékben megemelkedett, hiszen amíg az ő külkereskedelmük az 1980-as években a világkereskedelemnek körülbelül 34 százalékát tették ki, addig a világkereskedelemből való részesedésük ma már eléri az 50 százalékot. Nemcsak a külső gazdasági

teljesítménye növekedett ezeknek az országoknak, hanem alapvetően az egymás közötti kereskedelem is rendkívüli mértékben megugrott, és az ázsiai növekedés motorja, Kína pedig szépen lassan átvette a vezető szerepet a világkereskedelemben, és ma már a világ legnagyobb exportőréről beszélünk, hiszen Kína súlya a világgazdaságban, illetve a világgazdasági kivitelben, a világkereskedelmi kivitelben összesen 11 százalékos, tehát a világ összes exportjának 11 százaléka Kínából indul el.

Tisztelt Képviselőtársaim! Nemcsak a világkereskedelem élmezőnye változott meg az elmúlt évszázadban, hanem jelentős változások történtek az országcsoportokon belüli és az országcsoportok közötti kereskedelemben is. A fejlett országok régió belüli kereskedelmi súlya stagnált, illetve kismértékben csökkent, a fejlődőnek nevezett országok egymás közötti forgalma azonban jelentős mértékben megugrott, nem utolsósorban a különböző preferenciális kereskedelmi megállapodásoknak, illetve a globálisan vagy regionálisan szerveződő értékláncok régiós kereskedelmet ösztönző hatásának következtében. Az Ázsiában lezajlott, rendkívül markáns változások közül szeretném kiemelni azt, hogy az ázsiai országok külkereskedelmének 53 százaléka most már egymás között zajlik, mindez elsősorban az európai és az észak-amerikai irányú külkereskedelmi teljesítményük rovására ment. Európában ez úgy néz ki, hogy a belső kereskedelem itt rendkívül jelentős, az összes külkereskedelem 72-73 százalékát mutatta 2008-ig, utána azonban jelentős mértékben csökkenni kezdett az európai országok belső kereskedelmének aránya az összes európai külkereskedelemben. Elsősorban Ázsia volt ennek a folyamatnak a nyertese, az észak-amerikai kontinens részaránya pedig 7-8 százalék körül stabilizálódott. Az észak-amerikai országok esetében pedig ez úgy néz ki, hogy Európa súlya körülbelül 15 százalékra szorult vissza, és egyértelműen az ázsiai országok vették át a főszerepet az észak-amerikai országok külkereskedelmében. A válság kitörése óta azt látjuk, hogy a világkereskedelem növekedési üteme is jelentős mértékben lecsökkent. Ennek oka egyrészt a globális kereslet gyengülése, a növekedés strukturális problémái, illetve hogy a liberalizációs folyamatok is lelassultak.

Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Fontos egy-két szót szólnunk arról is, hogy a válság nyomán előállt kihívások miatt az Európai Unió versenyképessége is csökkenésnek indult. A világkereskedelmi súlyunk - most Európáról beszélünk - 2008 és 2013 között mintegy 5 százalékpontos mérséklődésen esett át. Ez azt jelenti, hogy most a világkereskedelemből nagyjából egyharmadnyi részarányal rendelkezünk. Természetesen az európai szempontból válságosnak nevezett időszak világkereskedelmi szempontú nyertesei az ázsiai országok voltak, amelyek 2008 és 2013 között a világexportban több mint 4, a világimportban pedig 5 százalé-

pontos növekedést tudtak elkönyvelni, így a részesedésünk most mindkét oldalon körülbelül 32 százalékos.

Tisztelt Képviselőtársaim! Mindamelletts természetesen, hogy Kína szerepe látványosan növekedett az elmúlt időszakban a világgazdaságban és a világkereskedelemben, addig az Egyesült Államok és az Európai Unió továbbra is fontos növekedési pólusa a világnak, az együttműködésünk pedig jelentős mértékben meg tudja sokszorozni az elfoglalt pozícióink erejét.

Tisztelt Képviselőtársaim! Ha megengedik, akkor néhány gondolat erejéig érdemes elidőznünk annál a ténynél, hogy jelenleg a világgazdaságban számos regionális kereskedelmi megállapodás fut versenyt egymással és fut versenyt az idővel is. Most már több olyan regionális kereskedelmi, gazdasági integráció működik, amely alapvetően szabja át a korábbi világkereskedelmi, világgazdasági erőviszonyokat és pozíciókat. Ezen integráció közül elsőként érdemes szólni a csendes-óceáni szabadkereskedelmi övezetről. Tóth Bertalan képviselőtársunkkal itt már volt módunk szót váltani napirend előtt is. Úgy tűnik, hogy a TPP-nek nevezett, illetve rövidített csendes-óceáni szabadkereskedelmi övezeti megállapodás az Egyesült Államok preferenciasorrendjében valamennyire megelőzi az Európai Unióval folytatott tárgyalásokat. A TPP-ről 2010-ben kezdtek tárgyalásokat, és 12 észak- és dél-amerikai, valamint ázsiai ország vesz részt ezekben a tárgyalásokban, köztük természetesen az Egyesült Államok, illetőleg Japán is. Ezek az országok adják összesen a nemzetközi GDP 40 százalékát, és a világkereskedelmi forgalomból is egyharmadnyi aránnyal rendelkeznek. A TPP-tárgyalások során leszögezték, hogy a megállapodás nyitott lesz, tehát további országok előtt is nyitva áll a csatlakozásra. A csendes-óceáni szabadkereskedelmi egyezmény a külgazdasági kapcsolatok szinte teljes vertikumát le kívánja fedni, és olyan új területeket is szabályozna, mint például az e-kereskedelem, munkakörülmények, környezetvédelmi előírások vagy a globális ellátási láncok. A tárgyalások lezárásáról persze sok találgatás van. Ezek közül nem egy van olyan, amely nem zárja ki, hogy 2015 nyaráig akár ezeket a tárgyalásokat le is lehet zárni, de itt is biztosan nem tudunk mondani. Azt tudjuk, hogy ezen tárgyalások során is vita van a beruházó és a fogadó állam közötti vitarendezés kérdésében, amely egyébként az Európai Unió és az Egyesült Államok közötti szabadkereskedelmi megállapodás során is az egyik legfontosabb szempont lehet.

Az egészen biztos, hogy ennek a szabadkereskedelmi tárgyalássorozatnak az eredményes lezárása jelentősen befolyásolhatja az európai gazdasági szereplők térségbeli versenyhelyzetének alakulását, hiszen ha ott egy szabadkereskedelmi övezet jön létre, akkor az azt jelenti, hogy az európai vállalatok-

nak talán élesebb versenykörülményekkel kell szembenéznük, mint amilyen a helyzet jelenleg.

A másik ilyen regionális integráció, amely szintén befolyásolja a világkereskedelmi, világgazdasági folyamatokat, a regionális átfogó gazdasági partnerség, amelyben az ASEAN tíz országa mellett Kína, India, Japán, Dél-Korea, Ausztrália és Új-Zéland folytat tárgyalásokat. Az ő világkereskedelmi súlyuk körülbelül 27 százalék körül mozog, és az eredeti elképzelés úgy szól, hogy a tárgyalásokat az idei esztendőben kívánják lezárni.

Szintén érdemes szólnunk az ázsia-csendes-óceáni szabadkereskedelmi térségről, amelyet az APEC 2014. novemberi csúcstalálkozóján vázoltak fel 21 tagállam esetleges részvételével, Kína kezdeményezésére. Jelentőségét adja, hogy a Föld népességének 40 százalékát, a világkereskedelem 44 százalékát és a világ GDP-jének 54 százalékát foglalhatná magába ez a megállapodás.

Szólnunk kell Kína, Japán és Dél-Korea szabadkereskedelmi tárgyalásairól is, amelyek szintén jelentős mértékben befolyásolhatják majd a világgazdaság és a világkereskedelem folyamatait. Azonban a jelentős ázsiai integrációk mellett és a TTIP mellett ide kell idéznünk az Eurázsiai Gazdasági Unió gondolatát, amely az elmúlt időszakban az Európai Unió napirendjén is jelentős hangsúllyal szerepelt, hiszen megjelentek azok a gondolatok, amelyek szerint az Európai Unió és az Eurázsiai Gazdasági Unió közötti folyamatos kapcsolat, konzultáció és partnerségen alapuló együttműködés mindenképpen logikus lehet. Az Eurázsiai Gazdasági Unió összességében mintegy 2450 milliárd dollárnyi GDP-t tud felvonultatni, ami bizonyítja a jelentőségét.

Azonban, tisztelt képviselőtársaim, itt és most beszélnünk kell Kína és az Egyesült Államok gazdasági-kereskedelmi együttműködéséről is. Természetesen folyamatosan halljuk azokat a kritikákat, amelyek minket és a közép- és kelet-európai térséget érik akkor, amikor Kínával folyamatosan egyre szorosabbra szeretnénk fűzni az együttműködésünket.

(10.10)

Itt azt látjuk, hogy a Kína és az Egyesült Államok közötti kereskedelmi-gazdasági kapcsolatrendszer soha nem volt olyan szoros, mint amilyen szoros ma. A két ország közötti kereskedelmi forgalom a 2014. év végére elérte az 591 milliárd dollárt, ami egy 5 százalékos éves növekedési ütemet jelent. Ha pedig azt vizsgáljuk, hogy 2008-2014 között hogyan alakult az Egyesült Államok és Kína kereskedelmi kapcsolatának szorossága, akkor látjuk, hogy itt egy 45 százalékos növekedés állt elő. Azt is tudjuk, hogy a világexport tekintetében Kína az első, az Egyesült Államok a második helyen áll, míg a világimport tekintetében az Egyesült Államok az első, Kína pedig

második. Itt tehát ennek a két országnak a soha nem látott szoros gazdasági és kereskedelmi együttműködése is fontos szempont akkor, amikor a világkereskedelemtől, illetve világgazdaságról és azok jövőbeni folyamatairól beszélünk.

Engedjék meg, hogy néhány szót szóljak az Európai Unió által eddig megkötött vagy megkötni tervezett szabadkereskedelmi megállapodásokról. Az ázsiai országok közül eddig a Koreai Köztársasággal hoztunk létre kétoldalú szabadkereskedelmi megállapodást, Szingapúrral a tárgyalások gyakorlatilag lezárásra kerültek, Malajziával, Vietnammal, Thaifölddel, Indiával és Japánnal pedig folyamatban vannak. Az Európai Unió és Kanada közötti átfogó gazdasági és kereskedelmi megállapodás tárgyalásait 2014 augusztusában sikerült lezárni, jelenleg a megállapodás kitérített szövegének és mellékleteinek jogi és nyelvi szempontú felülvizsgálata folyik, amelyet az Európai Unió tagállamainak hivatalos nyelveire történő lefordítás követ. Az Európai Bizottság a jelenlegi tervek szerint majd csak 2015 második felében kér felhatalmazást a Tanácstól a megállapodás aláírására. Ezen kívül az Európai Uniónak ideiglenes alkalmazás alatt álló szabadkereskedelmi megállapodása van Peruvál és Kolumbiával, emellett pedig szabadkereskedelmi megállapodással rendelkezünk Norvégia, Izland, Svájc és a Feröer-szigetek vonatkozásában.

Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Engedjék meg, hogy tájékoztatást adjak önöknek a transzatlanti kereskedelmi és beruházási partnerségről szóló tárgyalások jelenlegi állásáról. Az Európai Unió és az Egyesült Államok 2011 novemberében megtartott csúcstalálkozóján született egy döntés, amellyel létrehoztuk a magas szintű munkacsoportot, amely 2013 februárjában tett közzé egy jelentést, amelyben arra a következtésre jutott, hogy egy átfogó, a kereskedelem és a beruházás útjában álló akadályok széles körének lebontását célzó szabadkereskedelmi megállapodás kínálna a legtöbb pozitív gazdasági hozadékot, lökést adna a gazdasági növekedésnek és a munkahelyteremtésnek az Atlanti-óceán mindkét oldalán.

Az Európai Tanács 2013. november 14-én véglegesítette és fogadta el az Európai Unió nevében tárgyalásokat folytató Európai Bizottság számára a felhatalmazást és az annak kereteit kijelölő iránymutatást. Ezen iránymutatások alapján a TTIP egy átfogó szabadkereskedelmi megállapodás lehet, amely az áruk, szolgáltatások és közbeszerzések piacra jutásának javítását, a kereskedelmet és beruházásokat érintő szabályozási akadályok mérséklését, valamint a részt vevő felek szabályalkotási együttműködését és a szabályok közötti koherencia erősítését célozza. A 2013-ban megtartott három tárgyalási forduló alapvetően feltáró jellegű volt. Ezután került sor az érdemi tárgyalásokra, amelynek első három lépése: a kiinduló vámajánlatok cseréje, a szolgáltatáskeres-

kedelmi terület, illetve a közbeszerzési ajánlatok cseréje. Ha megengedik, most rövid tájékoztatást szeretnék adni mindhárom tekintetben.

A kiinduló vámajánlatok cseréjére 2014. február 11-én került sor. Az Egyesült Államok induló ajánlati ambíciószintje azonban jelentősen elmaradt az Európai Unióétól, ugyanis amíg az Európai Unió a vámsorok 90 százalékát azonnal kész volna liberalizálni, ami egyébként a teljes kereskedelem volumenének 95 százalékát jelenti, addig az Egyesült Államok a vámsorok 75 százalékának lebontására tett javaslatot; ez a kétoldalú kereskedelem mintegy 67 százalékát jelentené. Az Európai Unió tárgyalói ekkor közölték az Egyesült Államokkal, hogy a konkrét piacnyitási egyeztetések csak akkor folytatódhatnak, ha az Egyesült Államok kész az Európai Unióhoz hasonló tartalmú és ambíciószintű vámajánlat megadására.

Magyarország szempontjából fontos kiemelni, hogy az agrár- és ipari termékekre vonatkozó vámajánlatok egyeztetésénél elértük, hogy a legfontosabb agrárérzékenységeink, így például a baromfi-, a sertés- és a marhahús, valamint a csemegekukorica esetében az Európai Unió nem irányoz elő teljes vámlebontást. Másodsorban ipari érzékenységeink esetében sikeresen tudtuk elérni, hogy a vámlebontási menetrend megfelelő időt adjon a hazai iparnak az alkalmazkodásra. Így ez azt jelenti, hogy a vámlebontások hatásait időben szétterítő összes kiigazítás több mint 10 százaléka magyar kérést tükröz.

A második terület a szolgáltatáskereskedelem területe, itt 2014 nyarának elején került sor a kiinduló ajánlatok cseréjére. Az ajánlat, amelyet az Európai Unió tett, a magyar jogszabályok keretei között marad, igazodik nemzetközi kötelezettségeinkhez, és jelentős szakpolitikai mozgásteret hagy számunkra. Ebben az esetben pedig az Egyesült Államok volt az - ellentétben a vámajánlatok cseréjénél, itt az Egyesült Államok volt az -, aki némiképpen kevesellte ezt az ambíciószintet. Ezek után a közbeszerzési ajánlatok cseréjére már nem is kerülhetett sor, hiszen az ajánlatok ambíciószintjét meghatározó kulcsparaméterek kidolgozását sem sikerült közösen végrehajtani. Itt az Egyesült Államok számára egyébként elsődlegesen a föderális szint alatti beszerzési szintek, tehát az államok, illetőleg az önkormányzatok érdemi kötelezettségekkel történő lefedése okoz nehézséget.

Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! 2014 közepére a tárgyalások némiképpen megtorpantak, de ez nemcsak a tárgyalások korábbi tartalma miatt történt, hanem az Európai Unió, illetve az Egyesült Államok politikai menetrendje miatt is, hiszen az európai parlamenti választásokat követte az új Európai Bizottság létrehozása, az Egyesült Államokban pedig őszi időközi kongresszusi választásra került sor. A további megbeszélések fókuszába a TTIP fontos részét képező szabályozásokkal kapcsos-

latos technikai munka került. Ezek lassan haladnak, de én ezt nem dramatizálnám túl, hiszen itt olyan kérdéseket kell megoldani, amelyek talán a legösszetettebbek az összes kérdés közül, amelyeket a TTIP-be foglalnak.

A szabványosítási, megfelelőségtanúsítási rendszerek vizsgálata, illetve a különböző iparági szabályozások kérdéseiben az előrelépés tehát jelentős technikai előkészítést igényel, ugyanakkor az előzetes elemzések szerint az Európai Unió számára a TTIP várható pozitív gazdasági hatásainak zöme nem a piacnyitásból, hanem sokkal inkább a kereskedelem és a beruházások útjában álló szabályozási akadályok mérsékléséből eredhet, és e területen az előrelépés bizony jelentősebb és ezért aztán időigényesebb technikai előkészítést is igényel. Azonban a szabályalkotási koherencia javításával, a műszaki-technikai előírások ekvivalenciájának megteremtésével a vállalkozások és gazdálkodó szervezetek számára mérsékelhetők, illetve megtakaríthatók lesznek a különböző szabályrendszerek eltérőségéből adódó költségek, illetve a felesleges bürokratikus hatósági eljárásokból fakadó többletköltségek, illetve adminisztratív terhek.

Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Elnök Úr! A TTIP-tárgyalások során az egyik, talán legfontosabb kérdés, nemcsak magyar, hanem európai szempontból is a tárgyalások átláthatósága, illetve nyilvánossága. Ezzel kapcsolatban jól érezhetően, az európai közvéleményben is egyre egyértelműbb igény mutatkozik meg. Ennek nyomán indította az Európai Bizottság azt a konzultációt, amelynek eredményéről valószínűleg az elkövetkezendő percekben majd biztos úrtól is hallhatunk. Azonban 2014. október 9-én a Bizottság - a Tanács korábbi döntése nyomán - nyilvánosságra hozta a tárgyalásokon elérendő, európai uniós szempontból offenzív célokat és a megvédendő defenzív érzékenységeket, illetve az ezekre iránymutatást tartalmazó TTIP tárgyalási irányelveket. 2015 januárjában pedig az Európai Bizottság honlapján megjelent a TTIP tárgyalási témák rövid összefoglalója és az egyes európai uniós álláspontokat tükröző összefoglaló.

(10.20)

2014. november 21-én pedig a Külügyek Tanácsán egy következtetést fogadtunk el, amelyben megerősítettük azt a várakozást, hogy a geostratégiai is fontos egyezmény jelentősen hozzájárulhat az Európai Unió munkahely-teremtési és növekedés-generálási céljainak eléréséhez.

Ugyanakkor a következtetések szövegébe magyar javaslatra bekerült az is, hogy a TTIP-nek fenn kell tartania azt a lehetőséget, hogy a szabályozási mozgásterünk továbbra is meglegyen, és biztosítania kell az uniós és nemzeti jogszabályainknak megfelelő

magas szintű normákat. Ez a javaslat, illetve ez a szöveg, amely magyar javaslatra bekerült a következtetésekbe, az egyes érzékeny kérdéseink kezelése céljából rendkívül fontos volt, ilyen például a GMO-mentesség fenntartása, illetőleg a környezetvédelmi, egészségvédelmi és fogyasztóvédelmi előírások megtartása.

Tisztelt Képviselőtársaim! Engedjék meg, hogy egy rövid tájékoztatást adjak önöknek a jövőbeni menetrendről. A tervek szerint 2015 első félévében három tárgyalási fordulót bonyolítanak, ezeken a technikai munkára fókuszálnak elsősorban, és a politikai döntéseket igénylő érzékeny piacrajutási témák tárgyalásaira majd a nyár utáni időszakban kerülhet sor.

Azt látjuk - erről már volt módunk a mai nap beszélni -, hogy az Egyesült Államok párhuzamosan folytat tárgyalásokat a csendes-óceáni szabadkereskedelmi övezet létrehozásáról is. Nyilvánvalóan azon tárgyalások menetrendje befolyásolni fogja a TTIP-ről szóló tárgyalások menetrendjét is.

A tárgyalások nyolcadik fordulóját egyébként a február 2-i héten rendezték. Itt az előzetes várakozásainknak megfelelően előrelépés a politikai döntést igénylő ügyekben nem történt. Azonban ennek a tárgyalási fordulónak az volt a legfontosabb fejleménye, hogy az állat- és növény-egészségügyi kérdésekkel kapcsolatos tárgyaláson az Egyesült Államok javasolta a modern mezőgazdasági technológiák engedélyezését. Itt azonban fel kell hívni a figyelmet a magyar érzékenységekre, többek között a GMO-mentességre, amelyet Alaptörvényünkben is rögzítettünk. Egyébként a magyar érdekekkel párhuzamosan a Bizottság kérdésesnek nevezte ezen amerikai felvetés szükségességét, és azt is kikötötte, hogy már először a fogalmat tisztázni kell, amiről az Egyesült Államok tárgyalni kíván, és a konkrétumokra majd csak ezután lehet rátérni.

Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Nyilvánvalóan a mi szempontunkból a legfontosabb kérdés az, hogy a TTIP-nek, ha létrejön persze a végén egy megállapodás, akkor milyen hatásai lesznek Európára, és milyen hatásai lesznek Magyarországra. Természetesen vannak különböző nemzetközi intézmények által készített hatástanulmányok, de ezeket én már csak azért sem idézném itt, merthogy a tárgyalások kimenetele egyértelműen rendkívül bizonytalan. Nem tudjuk, hogy lesz-e megállapodás a végén, és nem tudjuk, hogy majd az a megállapodás milyenképpen fog kinézni. Ezért csak nagyon bizonytalan becslések tudnak születni az európai, illetve a magyar gazdaságra gyakorolt hatásokról. Ezek meglehetősen tág horizonton mozognak.

Azonban a magyar szempontok meghatározásához kiindulásként érdemes rögzítenünk néhány tény. Először is, ugye, a magyar gazdaság egy nyitott gazdaság, ezért a nemzetgazdasági teljesítményünket alapvetően meghatározza az exportteljesítményünk,

valamint az, hogy mennyi beruházást tudunk Magyarországra vonzani. Ezért aztán egy általános igazságként szeretném itt leszögezni, hogy minden olyan megállapodás, amely akadályokat bont le, amely csökkenti az adminisztrációs terheket, vagy amely a szabályozásokat egyszerűsíti, az jó lehet, kedvező lehet a magyar nemzeti szempontokból, a magyar nemzeti érdek szempontjából, de ez egy általános igazság, nem tudjuk, hogy a TTIP-tárgyalások miként alakulnak, és a végeredmény majd ennek megfelelő lesz-e.

Aztán tényként azt is rögzíteni tudjuk - erről is volt már szó itt, napirend előtt -, hogy a magyar termékek és szolgáltatások megállják a helyüket tisztességes, egyenlő esélyeket biztosító, piaci versenyre épülő környezetben. Magyarország külkereskedelmének döntő részét, mintegy háromnegyedét vagy talán még annál is egy kicsit többet, körülbelül 80 százalékát az EU egységes belső piacán folytatja le, és a külkereskedelmi egyenlegünk itt egyértelmű többletet mutat, 2010 óta 12-14 milliárd dollár körül mozog, és a 2014. év végi adatok becslése szerint is jóval fölötte lesz a 10 milliárd dollárnak.

Ami a Magyarország és Egyesült Államok közötti kétoldalú kapcsolatokat illeti, az Egyesült Államok egy alapvetően nyitott piaccal rendelkezik, és 2014-ben minden idők legmagasabb exportját könyvelhetjük el Magyarország irányából az Egyesült Államokba. Egészen biztosan exportrekordot döntünk, mert bár csak a novemberig tartó adatok állnak rendelkezésünkre, de tavaly novemberig már többet exportáltunk az Egyesült Államokba, mint 2013 egész évében, és az Egyesült Államok piaca mára az Európán kívüli legnagyobb exportpiac lett magyar szempontból. Tavaly novemberig 3,5 milliárd dollárnyi exportunk volt az Egyesült Államokba, ami azt jelenti, hogy 2014 végére gyakorlatilag a 2010-es forgalmunkat meg tudtuk duplázni az Egyesült Államokkal. A külkereskedelmi többletünk ebben a kétoldalú relációban pedig 2010-hez képest ötszörösére nőtt, 1,6 milliárd dollár körül lett a tavalyi esztendő végére.

Tisztelt Képviselőtársaim! A magyar külgazdaság szerkezetét vizsgálva azt mondhatjuk, hogy a különböző nemzetközi, kormányközi egyszerűsítések és akadálylebontások nyomán az előnyök leginkább a közúti járműgyártás, a vegyipar, a gyógyszeripar, az orvostechnikai eszközök, az infokommunikációs termékek és szolgáltatások területén jelentkezhetnek. A közvetlen forgalomnövekedés mellett fontos tudnunk azt is, hogy a magyarországi vállalatok sok esetben globális értékláncokon keresztül, áttételesen szerepelnek beszállítóként az Egyesült Államokba exportáló, főleg nyugat-európai cégek esetében. Így természetesen, ha a nyugat-európai cégek számára is könnyebbé válik az Egyesült Államok piacára való belépés, az ottani kereskedelem, az áttételesen a magyar vállalatok malmára is tudja hajtani a vizet.

Ugyanakkor, amikor azt vizsgáljuk, hogy milyen kockázatokat jelenthet a magyar gazdaság számára ez a szabadkereskedelmi megállapodás, akkor nem csupán a hazai piaci hatásokra kell felkészülnünk, hanem azt is figyelniünk kell, hogy az Egyesült Államok számára nyújtott kedvezmények az európai exportpiacainkon is élesedő versenyt okozhatnak.

Tisztelt Képviselőtársaim! Magyarország Kormányja természetesen folyamatosan figyelemmel kíséri a tárgyalásokat, és kiemelt figyelmet fordítunk arra, hogy az esetleg létrejövő megállapodás tekintetel legyen a hazai gazdasági és társadalmi érzékenységekre, és összhangban legyen azokkal a kormányzati célkitűzésekkel, amelyek a gazdasági növekedésre és a munkahelyteremtésre vonatkoznak. Ennek megfelelően folyamatosan konzultációban vagyunk a magyar gazdaság szereplőivel is. Mikola István államtitkár úr vezetésével eddig 40 gazdasági és társadalmi szervezettel, valamint érdekképviselővel folytattunk konzultációt, és ezt a konzultációt a jövőben is fenn fogjuk tartani.

Az Európai Bizottságnak adott tárgyalási mandátum a magyar kormány igényének is megfelelően egyébként egyértelműen rögzíti, hogy az emberi életet és egészséget, az állategészségügyet és állatjólétet, valamint a környezetet, az élelmiszer-biztonságot és a fogyasztók érdekeit védő európai uniós és nemzeti jogszabályok nem képezhetik alku tárgyát, és a szabadkereskedelmi megállapodás nem vezethet ezen szabályozások fellazításához.

Tisztelt Képviselőtársaim! Más európai uniós tagországokkal együtt is sikeresen léptünk fel annak érdekében, hogy az audiovizuális szolgáltatások kizárásra kerüljenek a TTIP-tárgyalásokból, rögzítettük azt az elvárást is, hogy a közszolgáltatások esetében a tárgyalások nem járhatnak olyan kimenetellel, amely a nemzeti kormányok szabályozási jogosítványait bármilyen módon csorbítaná, és egyes mezőgazdasági alaptermékeknél pedig legfeljebb a részleges, mennyiségileg behatárolt piacnyitást nevezünk elfogadhatónak.

Tisztelt Képviselőtársaim! Itt kell kitérni a GMO-mentességünk biztosítására is. Az Európai Bizottság tárgyalási mandátuma nem terjed ki a génmódosított szervezetekre vonatkozó uniós és nemzeti szabályok módosítására, tehát a magyar mezőgazdaság Alaptörvényben rögzített GMO-mentességét semmi sem fenyegetheti.

(10.30)

Tisztelt Képviselőtársaim! Offenzív oldalon - ha így nevezzük, ezzel a brüsszeli szakzsargonnal - Magyarország számára különösen az fontos, hogy az európai termelési hálózatokba erősen integrálódott gazdaságok, így akár a gépjármű- és alkatrészgyártás vagy a híradástechnika piacrajutási feltételei javuljanak, és csökkenjenek az Egyesült Államok piacán az

árakra, a szolgáltatásokra és a közbeszerzésekre vonatkozó vámok kívüli akadályok, költséges és bürokratikus hatósági eljárások.

Mivel az Európai Unió jelenleg is jelentős kereskedelmi többletet mutat fel az Egyesült Államokkal szemben az agrárkereskedelemben, ezért arra számítunk, hogy a feldolgozott élelmiszerek exportfeltételei a továbbiakban is javulni fognak, és ezen a téren kiemelt figyelmet fordítunk a földrajzi eredetjelzők megfelelő oltalmára is.

Szeretnék néhány szót szólni a talán az egyik legvitatottabb kérdésről, ez pedig a beruházás-védelmi fejezet. Az Európai Unió célja az, hogy Európa vonzerejét növelje a külföldi beruházók számára; célja az, hogy az Egyesült Államokban tevékenykedő európai beruházók számára a lehető legnagyobb fokú védelmet és biztonságot biztosítsa; illetőleg az Európai Unió a beruházás-védelmi fejezetben megfelelő egyensúlyt kíván kialakítani az államok szabályozási joga és a külföldi befektetők védelmének igénye között. A befektetési megállapodások rendelkezhetnek a befektető és az állam közötti vitarendezés kérdéséről is, azonban a múltbeli példák itt óvatossá tesznek minket, hiszen egy ilyen megállapodásnak rendkívüli kockázatai lehetnek nemzetgazdasági szempontból. Az Egyesült Államok álláspontja szerint ugyanis a külföldi befektetőt már a beruházás létrehozása előtt is megilleti a diszkriminációmentesség, tehát a nemzeti elbánás és a legnagyobb kedvezmény elve. Ugyanakkor az Európai Unió megközelítése szerint a beruházó és az állam közötti vitarendezést csak olyan kötelezettségvállalások megsértése esetén lehet indítani, amelyeket az adott kormány a beruházó letelepedése utáni elbánásra vállalt.

Tisztelt Képviselőtársaim! Magyar szempontból a kezdetektől fogva alapvető fenntartásainkat jeleztük azzal kapcsolatban, hogy a TTIP hatálya a külföldi beruházók és a fogadó államok közötti speciális vitarendezési mechanizmusra is kiterjedjen. Magyar álláspont szerint a fejlett jogrendszerrel rendelkező, például OECD-tagállamok között, amelyek fejlett és megbízható jogrendszerrel bírnak, nincsen szükség az ilyen típusú eljárásokra.

Néhány szóban szeretném önöket tájékoztatni a TTIP-megállapodás elfogadásának eljárási rendjéről. Mivel itt egy olyan megállapodásról van szó, amely kizárólag az EU hatáskörébe tartozó kereskedelem-politikai területeken kívül más témákat is felölel, ezért a megállapodás vegyes hatáskörbe tartozó megállapodásként kerül létrehozásra, tehát a nemzeti parlamentek ratifikációjára is sort kell keríteni a tárgyalások végén. Miután lezárulnak a tárgyalások, sor kerül a szövegek jogi és technikai átvizsgálására, a parafálásra, az Európai Unió hivatalos nyelveire történő lefordításra, ezután az Európai Bizottság elkészíti, előkészíti az aláírásra és ideiglenes alkalmazásra felhatalmazó tanácsi határozatot, majd

pedig az elfogadott tanácsi határozat alapján kerülhet sor a megállapodás hivatalos aláírására, és a nemzeti parlamentek ratifikációja mellett az Európai Bizottságnak meg kell szereznie az Európai Parlament egyetértését is.

Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Összefoglalva, szeretném önöket biztosítani arról, hogy Magyarország kormánya folyamatosan szoros figyelemmel kíséri a tárgyalásokat. Ezeket a tárgyalásokat mi nagy jelentőségűnek tartjuk, különös tekintettel arra, hogy szerintünk az Európai Unió akkor lehet erős, ha nyitott az együttműködésre, a jelenlegi helyzetben a bezárkózást rossz válasznak tartanánk. Azt is látjuk, hogy van egy verseny a regionális kereskedelmi integrációk tekintetében, az Európai Uniónak el kell kerülnie azt a helyzetet, hogy a két szék között a pad alá essen, ugyanakkor kedvezőtlen megállapodást aláírni semmiképpen sem szabad csak azért, hogy rendelkezünk egy ilyen megállapodással. A tárgyalások során Magyarország alapvető elvárása az átláthatóság és a nyilvánosság, hogy még véletlenül se alakuljon ki olyan képzet, hogy zárt ajtók mögött titokzatos tárgyalások zajlanak.

Egyelőre a végkimenetel tehát teljesen bizonytalan. Ha az Európai Bizottság mandátumának megfelelő eredmény születne, akkor az mindenképpen kedvező lehet a magyar gazdaság szempontjából. Ugyanakkor arról is szeretném biztosítani önöket, hogy a magyar kormány csak olyan megállapodást fog javasolni ratifikációra, amely megfelel Magyarország nemzeti és nemzetgazdasági érdekeinek. Mikola István államtitkár úr vezetésével a konzultációt is fenn fogjuk tartani az elkövetkezendő időszakban mind a parlamenti pártokkal, mind a szakmai szervezetekkel, mind az érdekképviselőkkel.

Tisztelt Elnök Úr! Önt pedig arról szeretném tájékoztatni, hogy mivel elszigeteltségünk jegyében a mai napon Ghána és Nagy-Britannia külügyminisztere is érkezik hozzánk látogatóba - így néz ki egy általános csütörtöki nap egy elszigetelt országban (*Derűtség.*) -, szóval mivel ez a két külügyminiszter idelátogat a mai napon, ezért a vita során a Külügyminisztérium álláspontját Mikola István államtitkár úr fogja képviselni.

Köszönöm szépen a megtisztelő figyelmet, köszönöm, hogy meghallgattak. (*Taps a kormánypártok soraiban.*)

ELNÖK: Köszönöm szépen, miniszter úr. Most Navracsics Tibor biztos úrnak, az Európai Bizottság tagjának a felszólalása következik, 15 perces időkeretben. Biztos úr a felszólalását itt, az emelvényen mondja el. Parancsoljon, biztos úr!

DR. NAVRACSICS TIBOR, az Európai Bizottság tagja; kulturális, oktatási, ifjúságpolitikai és sportügyi biztos: Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr!

Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselő Hölgyek és Urak! Először is engedjék meg, hogy köszönetet mondjak minden párt képviselőjének és minden frakciónak azért, hogy házszabálytól eltéréssel lehetővé tették, hogy az Európai Bizottság is elmondhassa az álláspontját, illetve tájékoztassa a Magyar Országgyűlést az Európai Unió és az Egyesült Államok közötti szabadkereskedelmi megállapodás tárgyalásainak tartalmáról, illetve jelenlegi állásáról.

Az én tudásom szerint ez az első alkalom, hogy a Magyar Országgyűlésben az Európai Bizottság egy tagja felszólal. Jelzésértékű; azt kell mondanom, sajnálom, hogy erre több mint tíz évet kellett várni Magyarországon. Ugyanakkor bízom abban, hogy a jövőben ez többször is elő fog fordulni, én mindig rendelkezésére állok az Országgyűlésnek, és bizostársaim is rendelkezésére állnak az Országgyűlésnek, amennyiben kérdés merül föl.

Tisztelt Képviselő Hölgyek és Urak! Miniszter úr már részletesen elmondta a szabadkereskedelmi megállapodás tárgyalásainak állását és tartalmát, ezért engedjék meg, hogy a számomra rendelkezésre álló időben ne annyira a részletek kibontásával foglalkozzam, mint inkább egy szempontból közelítsem meg az Európai Unió és az Egyesült Államok közötti szabadkereskedelmi megállapodást. Ez az egy szempont az én tapasztalatom szerint nagyjából az aggodalmak többségét súríti. Az aggodalom nagyjából úgy írható le, nem csak Magyarországon, több más, az Európai Uniót alkotó tagállamban is, hogy nem történhet-e meg az, hogy az Európai Bizottság, mintegy elszabadulva a mandátumától és a tagállami ellenőrzésektől, egy olyan saját alkut köt az Egyesült Államokkal, amely ellentétes Európa érdekével, ellentétes az Európai Unió tagállamainak nemzeti érdekével, és kiszolgáltatja Európát, kiszolgáltatja az Európai Uniót, kiszolgáltatja az európai nemzetgazdaságokat vagy adott esetben a regionális gazdaságokat az Egyesült Államoknak, és ezáltal egy olyan megállapodás jön létre, amely alapvetően hátrányos az Európai Unióra nézve.

Ha megengedik, akkor erre az aggodalomra koncentrálok, és ezzel kapcsolatban mondanék néhány csomópont köré sűrítve észrevételeket. Úgy gondolom, hogy az Európai Bizottság szempontjából, amikor a tagállamokkal való viszonyt rendezi és a kapcsolatot tartja a szabadkereskedelmi megállapodásokkal kapcsolatos tárgyalások során, akkor két fő garanciacsoporthoz kell koncentrálnia. Az első az intézményi garanciák csoportja, a másik pedig a tartalmi garanciák csoportja.

Nézzük először az intézményi garanciákat! Az Európai Bizottság nem tud önállósulni vagy nem tud - idézőjelbe téve - „elszabadulni” a tagállami érdekektől, hiszen az Európai Bizottság egy tárgyalási mandátumot kapott, és ezt a mandátumot a tagállamoktól kapta. A Tanács határozta meg ennek a mandátumnak a tartalmát; ahogyan általában a

megbízásoknál ez elő szokott fordulni, ennek a határait nem lépheti túl az Európai Bizottság, éppen ezért a tárgyalások során minden egyes alkalommal, amikor valamilyen álláspontot képvisel, akkor ezt csakis a Tanács által meghatározott mandátumon belül teheti, illetve abban az esetben, ha olyan új körülmény merül fel, amelynek értelmében a mandátumot újra kell értelmeznie, akkor a Bizottságnak vissza kell mennie a Tanácshoz.

(10.40)

Tehát tagállamokkal szemben, tagállamokkal ellentétben nem tud az Európai Bizottság álláspontot képviselni. Ebből adódóan minden olyan kritikus kérdés és szempont, amely a tárgyalások során felmerül, azonnal a tagállamokkal való egyeztetés tárgyává válik, és egyébként a mandátum betartása és meghatározása az Európai Parlament által ellenőrzöttek is történik.

Melyek azok az érzékeny pontok, amelyek ennek a mandátumnak a tartalmát, illetve különös jelentőségét adják adott esetben Magyarországra számára is? Miniszter úr nagyjából vagy teljes egészében elmondta a magyar specifikumokat, illetve hogy melyek azok a pontok, amelyekre különösen oda kell figyelni a bizottságnak is, amikor képviseli az álláspontját, nemcsak Magyarországra miatt, Magyarországra miatt is, de más tagállamok szempontjából is.

Az első kérdés a szabadkereskedelmi egyezmény esetleges hatása az Európai Unió, illetve tagállamainak gazdasági növekedésére és gazdasági pozíciójára. A mostani hatásvizsgálatok szerint általában kedvező hatással lesz az Európai Unió gazdasági növekedésére az Európai Unió és az Egyesült Államok közötti szabadkereskedelmi megállapodás. Magyarország vonatkozásában ez azt jelenti, hogy a mostani hatástanulmányok számításai szerint a magyar-amerikai kereskedelmi viszonyokban ez középtávon 15-20 százalékos exportbővülést eredményez, illetve a GDP tekintetében 0,2-0,3 százalékos automatikus növekedést jelent, amely a számítások szerint akár 20-30 ezer új munkahelyet is eredményezhet a magyar gazdaság tekintetében.

Az aggodalmak és az érzékeny pontok elsősorban a mezőgazdaság, élelmiszer-biztonság területén találhatók. A génmódosított élelmiszerekkel kapcsolatban már miniszter úr elmondta, és ezt nem kívánom megismételni, úgy tűnik, hogy biztonságban vagyunk ezen a területen, az Európai Bizottság és nemcsak Magyarország, de más tagállamok is igényt tartanak arra, hogy fennmaradjon a GMO-mentesség, illetve a GMO kérdése általában ne legyen a szabadkereskedelmi egyezmény tárgyalásainak a témája. Ugyanakkor bővebb és tágabb értelemben is a Bizottság mandátumának egyik alapvető pontját képezi az, hogy az úgynevezett európai modell és az úgynevezett európai értékek semmiképpen ne káro-

sodjanak az Európai Unió és az Egyesült Államok közötti szabadkereskedelmi egyezmény által, amelyből adódóan két olyan területet emelnék ki, amely számunkra, magyarok számára is fontos, illetve az Európai Unió egésze számára is fontos.

Az egyik az állat- és növényegészségügy, amely az egészséges és biztonságos ételmező alapját jelenti. Itt már említettem a GMO-mentességre vonatkozó garanciákat, illetve azt a tényt, hogy az Európai Unió és az Egyesült Államok közötti szabadkereskedelmi egyezmény tervezete megerősíti az Európai Uniónak a WTO állat- és növényegészségügyi megállapodásában rögzített jogait, azaz továbbra is fennmarad az Európai Uniónak a joga és a privilégiuma a szabályozásra. Tehát továbbra is megmaradnak azok a garanciák, amelyek eddig hatályban voltak.

A másik terület a kultúra, az oktatás, illetve a közszolgáltatások területe, hiszen sok tagállamban lehet találkozni azzal az észrevétellel, hogy az Európai Unió és az Egyesült Államok közötti szabadkereskedelmi megállapodás kinyitja azokat a területeket is az amerikai felé, és lehetővé teszi az amerikai befektetések megjelenését, sőt adott esetben a privatizációt is azokon a területeken is, amelyek hagyományosan Európában a privatizáció elől elzárt területek, közszolgáltatási területek. Az Európai Unió és az Egyesült Államok közötti szabadkereskedelmi megállapodás lényege az, hogy a közszolgáltatások nem tárgyai a szabadkereskedelmi megállapodásnak. Hogy melyik ország mit tekint közszolgáltatásnak, és hol húzza meg ennek a határait, ez tagállami hatáskör. Következésképpen, ha egy tagállam a saját törvényhozásában, saját törvényhozása által úgy definiálja a közszolgáltatásokat, hogy abba különböző területek tartoznak, akkor az a jövőben nem lehet tárgya az Európai Unió és az Egyesült Államok közötti szabadkereskedelmi megállapodásnak az adott ország viszonylatában.

Általánosságban pedig elmondhatjuk, amit Jean-Claude Juncker is elmondott, a Bizottság elnöke 2014 nyarán az Európai Parlamentben a bemutatkozó beszédében, hogy az Európai Unió és az Egyesült Államok közötti szabadkereskedelmi tárgyalásoknak nem lesz tárgya a kulturális örökség, illetve Európa kultúrája, illetve kulturális identitásának kérdése, nem fogjuk kiszolgáltatni a szabad versenynek a kultúrát.

Még egy ilyen terület tartalmi szempontból merül fel, amely általánosabb érvényben is aggodalmakat gerjesztett, és amelyre szintén miniszter úr utalt már: ez a választottbírói eljárások a beruházásvédelem területén. Hadd mondjam el, hogy a mi kimutatásunk szerint, az Európai Bizottság kimutatása szerint hasonló jellegű választottbírói eljárásra vonatkozó megállapodás jelenleg több mint 1400 van hatályban az Európai Unió tagállamaiban. Ezek közül több mint 50 Magyarország vonatkozásá-

ban is. Ezek a választottbírói eljárások és ezek az egyezmények élnek, ami nem azt jelenti természetesen, hogy az aggodalmak minden tekintetben megalapozatlanok lennének, hanem azt jelenti, hogy az Európai Bizottság éppen azáltal, mivel nemcsak Magyarországon, hanem más tagállamban is felmerültek ezzel kapcsolatban aggodalmak, különös figyelmet szentel ennek a megállapodásnak, illetve a megállapodás konkrét rendelkezéseinek.

Általánosságban még a tartalmi garanciák tekintetében hadd mondjam el, hogy itt a beruházásvédelem és a választottbírói eljárás nem érintheti az Európai Uniót és a tagállamokat azt a jogát, hogy a hatáskörüknek megfelelően szabályokat fogadjanak el szociális, környezetvédelmi, biztonsági, a pénzügyi rendszer stabilitását érintő közegészségügyi és közbiztonsági kérdésekben, a diszkrimináció tilalmát betartva, és nem akadályozhatja a megállapodás a kulturális sokszínűség védelmét sem. Tehát az alapvető európai értékek itt is védve vannak.

Az Európai Bizottság egyébként a mandátumának átláthatóságát azzal is biztosítani kívánja, hogy a tárgyalási pozíciója folyamatosan frissülve megtalálható az Európai Bizottság internetes oldalán. Tehát akik ez iránt érdeklődnek, illetve ellenőrizni kívánják a Bizottság tárgyalásait, illetve a Bizottság mandátumát tartalmilag is, megtehetik, hiszen megtalálják a mandátumot.

Tartalmi garanciák tekintetében hadd mondjam el még azt, hogy nemcsak a megbízás fontos, hanem annak minden elemének átláthatósága is, és az Európai Bizottság - mint a mostani példa is mutatja - teljes nyíltsággal és átláthatósággal kíván eljárni, tehát bármikor a jövőben is, ha a vitában felmerülnek olyan kérdések, amelyek az Európai Bizottság tájékoztatását kívánják meg, akkor természetesen állunk rendelkezésre.

A végén hadd említsek még egy intézményi garanciát, talán a legfontosabb intézményi garanciát, hiszen a folyamatnak nemcsak a kezdőpontján érvényesül az az intézményi garancia, hogy az Európai Bizottság csakis a Tanács által meghatározott mandátum tartalmi, keretei között járhat el, tehát nem kerülhet szembe a tagállamok álláspontjával, de ez a folyamat végén is megtalálható. Vagyis az Európai Unió és az Egyesült Államok közötti szabadkereskedelmi egyezmény a tagállami kormányok, jelen esetben a magyar kormány egyetértése nélkül és a tagállami parlamentek, jelen esetben a Magyar Országgyűlés jóváhagyása nélkül nem léphet hatályba.

Tehát nemcsak a kezdőpont az, ami ellenőrzött a tagállamok által, de a végpont is. Ez Magyarország esetében viszonylag egyszerű dolog, hiszen Magyarország területi hatalommegosztás szempontjából viszonylag egyszerű, itt csak az Országgyűlésnek kell megvitatnia és aztán majd szavaznia az Európai Unió és az Egyesült Államok közötti szabadkereskedelmi egyezményről, de ez tartalmától függően a föderáci-

ókban azt is jelentheti, hogy adott esetben a tartományi parlamenteknek is dönteniük kell. Németország esetében ez a tartományi parlamenteket is jelentheti, Belgium esetében ez a nyelvi közösségek és a régiók törvényhozásait is jelentheti. Tehát összességében még a tárgyalások végén, amely úgy néz ki, hogy nem a közeljövőben lesz, de a tárgyalások lezárását követően és a Tanács egyetértését követően is egy olyan hosszú törvényhozási ratifikációs folyamat indul el, amelynek során bőséggel lesz lehetősége a nemzeti parlamenteknek, illetve adott esetben a szubnacionális parlamenteknek is arra, hogy az ellenőrzési jogosítványukat gyakorolják.

(10.50)

Tisztelt Képviselő Hölgyek és Urak! Köszönöm szépen az érdeklődésüket, köszönöm szépen, hogy meghallgattak, az Európai Bizottság nevében is köszönjük szépen az érdeklődést. Kérem, fontolják meg azokat a szempontokat, amelyeket az Európai Bizottság itt most általam önök elé tárt.

Abban biztosíthatom önöket, hogy ahogy eddig, úgy a jövőben is a Bizottság rendelkezésre áll a tájékoztatás területén, és a tárgyalások során a mandátumot mindvégig betartva, a tagállamok érdekeit szem előtt tartva jó megállapodásra törekszik az Amerikai Egyesült Államokkal. Köszönöm szépen a figyelmüket. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, biztos úr. Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Képviselőtársaim! Most a képviselői felszólalások következnek. Ezek első körében a vezérszónoki felszólalásokra kerül sor, képviselőcsoportonként 15-15 perces időkeretben.

Elsőnek megadom a szót Németh Zsoltnak, a Fidesz képviselőcsoportja vezérszónokának, aki felszólalását innen az emelvényről fogja elmondani. Megvárjuk, míg képviselő úr felérkezik az emelvényre. Képviselő úr, ön é a szó. Parancsoljon!

NÉMETH ZSOLT, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Biztos Úr! Miniszter Úr! Képviselőtársaim az Európai Parlamentből és a Magyar Országgyűlésből! A történészek azt mondják, hogy az európai vallásháborúkat az 1555-ös augsburgi vallásbéke zárta le. Ennek ellentmondani látszik az, ami az Amerikával kötendő szabadkereskedelmi övezet - angol nevének rövidítése alapján a TTIP vagy angolos kiejtéssel a „títip” - ügyében hazánkban zajlik. Egyik oldalon állnak a „messianisztikus títipiánusok”, akik szerint a TTIP elhozza hazánk és az egész nyugati civilizáció, akár a világ aranykorát, ezért szerintük a TTIP-et egyszerűen szeretni kell. A másik oldalon ott vannak az „antitítipiánus ördögűzők”, akik szerint minden rossz gyökere a TTIP lesz, amit nem szabad szeretni,

és a legjobb idejekorán a történelem süllyesztőjébe iktatni. *(Taps az LMP és a Jobbik soraiban.)* Igen, látom, hogy ez a szekta jelen van a Magyar Országgyűlésben is, ők az ördögűzők, és érdekes módon egy egészen sajátos koalíciót alkotnak, a Jobbik és az LMP képviselői együttesen tagjai ennek a szektának. És persze mint minden hitvita, ez is kitermeli a saját „agnosztikusait” is, akik szerint mindegy, hogy jó a TTIP vagy rossz, mert külkereskedelmünk kis része irányul az USA-ba, ezért a TTIP nem is nagyon fog érinteni bennünket.

Képviselőtársaim! Arról szeretném meggyőzni a tisztelt Házat, hogy ideje véget vetnünk a TTIP-pel kapcsolatos vallásháborúnak, nehogy a magyar közélet egy újabb átjárhatatlan belső lövészárokkrendszerre jöjjön létre belőle. És nehogy egészen másról szöjjön a TTIP-pel kapcsolatos diskurzus, mint ami a TTIP-kérdés lényege, mint ahogy a vallásháborúk is annak idején egész másról szóltak, mint a keresztény hitvallások lényege. Ha a vallásháborúból a pragmatikus nemzeti érdekérvényesítésről szóló racionális vitára kívánunk váltani, ebben az ügyben néhány kérdést tehát tisztáznunk kell.

Mindenekelőtt, ami Magyarország szuverenitását, tehát a legérzelemtelítettebb kérdést illeti, le kell szögeznünk, hogy a Fidesz jogértelmezése szerint a TTIP nem születhet meg a nemzeti parlamentek jóváhagyása nélkül. Ha ideiglenesen, ha nem, nem születhet meg a Magyar Országgyűlés jóváhagyása nélkül, tehát a párbeszéd, a racionális párbeszéd alapja, garanciája az, hogy a Fidesz is ragaszkodik ahhoz, hogy a Magyar Országgyűlés jóváhagyása nélkül a TTIP ne jöhessen létre.

Aztán: a szabadkereskedelmi szerződés fogalmáról legtöbbünknek az jut eszébe, hogy a benne részt vevők között megszűnnek a vámok. Ez célja persze a TTIP-nek is, de korántsem ez a lényege. Az EU és az USA között az úgynevezett nem vámjellegű kereskedelmi akadályok lebontásában akarnak igazán újszerűt alkotni. Ezek közül kiemelkedik a szabályozások harmonizációja. Márpedig, ha az EU harmonizálja saját belső szabályait az USA-val, az minket is hűsbavágóan érint, függetlenül attól, hogy mekkora a kereskedelmi forgalmunk az USA-val. Külpolitikánk egyik prioritása tehát az kell legyen, hogy ezt a folyamatot érdekeink szerint befolyásoljuk. Ahogy Orbán Viktor miniszterelnök találóan mondta a közelmúltban: az Európai Unió és az Egyesült Államok között nyissuk ki az ablakot, de szűnyogháló is kerüljön erre az ablakra.

Ami viszont magát a kereskedelmet illeti, ott sem csak a magyar-amerikai kétoldalú forgalom által vagyunk érintettek. A TTIP hazai hatásairól 2013-ban a Külügyminisztérium által végzett hatásvizsgálat legfontosabb megállapítása, hogy a TTIP jelentős befolyást fog gyakorolni európai exportpiacainkra, így különösen Németországra. Márpedig ami a német piaccal történik, az élet-halál kérdés számunkra

is. Ezért figyelembe kell venni, hogy a németek mire törekcsenek a TTIP-pel kapcsolatban, ezért támogatnunk kell tehát a német TTIP-politikát minden olyan kérdésben, amiben nem kifejezetten ellentétes valamelyik érdekünk. Másrészt olyan politikát kell folytatnunk, amellyel felkészülünk a TTIP németországi, illetőleg általános európai hatásaira is.

Harmadszor: fontos, hogy ne hittételként, hanem racionálisan foglalkozzunk a leendő TTIP-szerződés ratifikációjára vonatkozó úgynevezett vétőjog ügyével. Mert egyrészt igaz, hogy a vétőjogával élve bármely jogállam megakadályozhatja, hogy a TTIP uniós szerződésként létrejőjön, másrészt viszont, aki sokat fenyegetőzik a vétőjoggal egy tárgyalás alatt lévő egyezményről, az a neveltségessé váláson túlmenően az elszigetelődést és a befolyás lehetőségének az elvetését is kockáztatja.

Tisztelt Képviselőtársaim! Negyedszer, a vitarendezési eljárásról néhány megjegyzés. Az Atlanti-óceán mindkét partján heves vita folyik erről az úgynevezett „investor-to-state dispute settlement”, ISDS-rendszeréről. Az ellentétekre tekintettel a vitarendezési klauzula tárgyalását fel is függesztették, amíg az Európai Bizottság meg nem győződik arról, hogy az új javaslatok megfelelő biztosítékot nyújtanak, hogy az esetleges megállapodás nem csorbítja a tagállamok nemzeti bíróságainak joghatóságát. A választottbírókat olyan fórumnak tartják a kritikusok, amely inkább az eladó vagy befektető vállalatoknak kedvez, szemben a fogyasztóval, ezért a kötelező választottbírók kikötését ellenzik, inkább a fórumok sokszínűségét hangsúlyozzák. Egyébként a francia-német nemzeti szabályozás, sőt az európai jog is kizárja a kötelező választottbírók alkalmazásának kikötését. A kérdés tehát nyitott, eldőlhet így vagy úgy, de a TTIP bukását nem valószínű, hogy ez a kérdés előidézze.

(Az elnöki széket dr. Hiller István, az Országgyűlés alelnöke foglalja el.)

Ötödször: az átláthatóságról. Cecilia Malmström, aki 2014 novemberében lépett biztosi hivatalába, látva a jogos elégedetlenséget és felháborodást, új megközelítést ígért és indított el. A tárgyalások egy része nyilvános lett (*Dr. Schiffer András: És a másik része?*), pozíciópapírokat, úgynevezett factsheeteket, jogi anyagokat publikált a Bizottság. Ezzel egyidejűleg Emily O'Reilly, az EU ombudswoman képviselője vizsgálatot indított az átláthatóság TTIP-érvényesülése kapcsán. Ebben a Bizottság fáradozásait az átláthatóság érvényre juttatása terén elismerte, de további lépéseket is szorgalmazott: hozzáférést egyes tárgyalási dokumentumokhoz, illetve a részvétel jogának megerősítését.

Hatodszor: konzultáció a Bizottsággal. A Bizottság másik rendkívül fontos intézkedése az volt, hogy online konzultációt indított a befektetők és az álla-

mok közötti vitarendezési eljárásról. A konzultáció az előző év március 27. és július 13. között zajlott. Az ilyen jellegű konzultáció régóta bevett formula, de most rendkívül sikeres is volt. Több mint 150 ezer észrevétel, vélemény érkezett. A Bizottság azóta megjelentette a beszámolóját. Ennek alapján a Bizottság elismerte, hogy megalapozott fenntartások vannak a vitarendezési mechanizmussal kapcsolatban. Idetartozik egyébként, hogy a francia szenátus is nemrég hasonló jellegű határozatot hozott.

Tisztelt Parlament! Emlékeztetni szükséges tehát arra, hogy a Bizottság 2015 folyamán további konzultációkat is fontosnak tart, többek között a tagállamokkal is. A nemzeti parlamenteknek is szerepe kell ebben legyen, mint ahogy bízom benne, hogy további hasonló párbeszédre lesz mód a parlamenti keretek között, mint amit mi itt most folytatunk.

(11.00)

Tisztelt Képviselőtársaim! A felkészülés tehát ma kulcskérdés. A TTIP ugyanis alapvetően fogja meghatározni a mindenkori magyar gazdaság mozgásterét, a magyar fejlődés irányát, ezért a drága időnket ne arra pazaroljuk, hogy szeretni kell-e a TTIP-et vagy nem. Nem azért kell támogatnunk a TTIP-et, mert különösebben szeretjük, hanem azért, mert ez jogosít fel arra, hogy beleszóljunk az alakításába. Nekünk most egy feladatunk lehet tehát, a TTIP-ben is a magyar gazdaságot, a magyar társadalmat, a magyar nemzetet kell sikeressé tennünk. A TTIP-et a magyar gazdaság, a magyar nemzet javára kell tehát fordítanunk, és ez ma a magyar külgazdaság és külpolitika számára a legfontosabb kihívás.

A TTIP sürgetően hívja fel a figyelmet arra, hogy ideje végre ténylegesen külpolitikánk középpontjába helyezni a gazdasági érdekeket. A magyar külgazdaság-politikának stratégiát kell felmutatnia, azaz, ha létrejön a TTIP, akkor Magyarországnak kell az egyik legnagyobb haszonélvezőjének lennie. Akkor töltsük hasznosan a mai vitanapunkat, ha ehhez a stratégiához adunk hozzá kreatív gondolatokat.

A már említett hatásvizsgálat eredményei, valamint az azóta eltelt időszak eredményei alapján úgy látom, hogy a TTIP-politikánk stratégiáját három fogalom köré kell csoportosítanunk, amelyek a magyar gazdaság TTIP-tudatossága, a TTIP fenntarthatósága és ehhez a kettőhöz szövetségesek szerzése. Ami a tudatosságot illeti, azért van szükség erre, mert a TTIP-et jól kihasználni nem lehet pusztán kormánypolitikával, a TTIP jó kihasználása az egész magyar gazdaságon, a gazdasági ágazatokon múlik. Amit azonban valaki nem ismer, azt nem tudja kihasználni, viszont előfordulhat, hogy az használja ki őt.

A magyar ágazati gazdasági szereplőknek nagyon pontosan kell ismerniük a tárgyalásokat, a vár-

ható végeredményt, ha azt akarjuk, hogy a TTIP által saját képére alakított világban ezek a gazdasági vállalkozások sikeresek lehessenek. Amikor megkezdődtek a tárgyalások, amikor megkezdtük az első hatásvizsgálatok elkészítését, akkor már a nyugati sajtótermékekben a csapból is a TTIP folyt. Magyarországon azonban a felmérésben megkérdezettek közül sokan visszakérdeztek, hogy miről is van szó. Ezért talán kis túlzással azt is mondhatjuk, hogy már a hatásvizsgálat önmagában véve is a TTIP-tudatosság építéséhez járult hozzá.

Kormányzati konzultációra vagy ha más néven fogalmazunk, akkor TTIP-párbeszédre van szükség három vonatkozásban is. Párbeszédre van szükség a magyar kormány és a magyar gazdaság meghatározó szereplői között (*Dr. Schiffer András: És az embe- rekkel.*), hogy az állam segítse felkészülésüket a TTIP-világra, és képviselhesse jelzéseiket a TTIP-pel kapcsolatos EU-n belüli tárgyalásokon. Másrészt párbeszédre van szükség Magyarország és a TTIP-ben várhatóan részt vevő többi ország között, hogy pontos információkat tudjunk majd megosztani a mi gazdasági szereplőinkkel. És harmadrészt, erre a párbeszédre van szükség Magyarország és a TTIP-ből kimaradó főbb gazdasági hatalmak között, különösen Kínára gondolok, hogy a gazdasági szereplőink felkészülhessenek azokra a hatásokra, amelyeket a TTIP-en kívüli országokkal folytatott kereskedelemre és befektetésekre fog gyakorolni a TTIP.

Ami a fenntarthatóságot illeti, ez azért kulcskérdés, mert Magyarország nem akar fenntarthatatlan rendszerekhez csatlakozni, amelyek magukkal rántják fejlődését. A TTIP-ről szóló hitviták egyik alapvető tévedése, hogy mindig egyféle forgatókönyvvel számolnak, mindig tutira tudják, hogy mi lesz a végeredmény, jöllehet, nagyon sokféle módon lehet szabadkereskedelmi szerződést létrehozni, így az EU és az USA között is.

A szerződészöveg lehetséges variációi persze tárgyalási fordulóról tárgyalási fordulóra csökkennek, de a valóság az, hogy a TTIP formálódása nemcsak a tárgyalások lezárásáig tart, hanem számos tényező, például a szerződések értelmezésének precedensei később is gyökeresen fogják befolyásolni a TTIP jellegét.

Ezért nagyon fontos kérdés, hogy Magyarország milyen TTIP-et akar. Azt javaslom erre, hogy ennek a gondolkodásnak a kulcsfogalma a fenntarthatóság legyen. A fenntarthatóság Alaptörvényünk része, a GMO-mentességen túl, azon túlmenően is orientálja a Fidesz, illetőleg a kormányzat gondolkodását. Tehát olyan TTIP-et gondolunk helyesnek, amelyben a részes államok társadalma egyszerűen jól érzi magát, nem kívánkozik ki belőle, olyan TTIP-et, amely nem hajszojja gazdasági, mezőgazdasági vagy ökológiai válságba tagjait, olyan TTIP-et, amely nem állítja szembe a benne részt vevők viszonyát a világ többi országával, hanem harmonikus együttműködésre

biztosít lehetőséget harmadik partnereinkkel, nagy szereplőkkel, globális szereplőkkel vagy adott esetben a fejlődő világ, példának okáért Afrika szereplőivel.

Végül fel kell mérni, hogy mely országok gazdasági szereplőinek partnerségére van különösen nagy szükségünk. Az egyik kört, úgy látom, az Egyesült Államok tagállamai alkotják. Látni kell, hogy ezek a tagállamok is fontos partnereink. A másik kör Németország és természetesen az európai fővárosok, de a harmadik Közép-Európa, a magyar visegrádi elnökségre való tekintettel is.

Tisztelt Parlament! A TTIP-pel, úgy gondolom, változatlan a célunk: erős Európa, erős Közép-Európa, erős Magyarország, vallásháborúk nélkül. Köszönöm szépen a figyelmüket. (*Szórványos taps a kormánypartai padsorokban.*)

ELNÖK: Köszönöm szépen. Üdvözölöm önöket. Folytatjuk munkánkat. Tóth Bertalan képviselő úr, az MSZP frakciójának vezérszónoka következik. Fáradjon föl a pulpitusra!

DR. TÓTH BERTALAN, az MSZP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt európai parlamenti Képviselő Hölgyek, Urak! Tisztelt Képviselőtársaim! Az előző néhány hozzászólásban hallhattunk egy világgazdasági helyzetelemzést is. Azt gondolom, az ezekben megfogalmazott információk rendkívül fontosak számunkra és a mai vita szempontjából is, hiszen azok a világgazdasági folyamatok rendkívüli módon befolyásolják az Európai Unió jövőjét és nyilván benne Magyarország jövőjét is. Halhattunk Kínáról, a kínai gazdaságról, Ázsiáról, Dél-Amerikáról, az Egyesült Államokról, ezek gazdasági tevékenységéről, gazdasági mutatóiról. Ez nyilván fontos az Európai Unió számára, és nagyon nagy kihívás.

Ennek a kihívásnak próbál valamiféle megoldást javasolni a szabadkereskedelmi megállapodás, amelynek lényege, hogy egy olyan egyezmény jöjjön létre, amely megszünteti a vámokat, az importkvótákat és az egymás közötti kereskedelmi termékek és szolgáltatások között meglévő preferenciákat, korlátozásokat. A szabadkereskedelmi egyezményt aláíró országok egy szabadkereskedelmi övezetet alkothatnak, ugyanakkor nincs meghatározott közös külső vámtarifájuk, vagyis övezeten kívüli országokkal eltérő vámokat és kvótákat alkalmazhatnak.

Szeretném felhívni egy szempontra a figyelmet, mégpedig arra, hogy az ilyen gazdasági integrációs folyamatok során általában azok az országok és térségek kötnek ilyen megállapodást, amelyek kiegészítik egymást. Tehát amikor egymásnak kifejezetten versenyt jelentenek, versenyt támasztanak egymással szemben, akkor nem valószínű, hogy egy ilyen megállapodás teljes mértékben kiszolgálja az igényeket, az csak bizonyos termékek és szolgáltatások liberalizációját jelentheti.

A tárgyalások mindamelllett a szabadkereskedelmi megállapodással kapcsolatban jóval többről szólnak, mint csak a vámok és vámon kívüli akadályok felszámolásáról, mivel az Európai Bizottság álláspontja szerint a meglévő vámok és vámon kívüli akadályok mellett rengeteg pluszköltséget és adminisztratív terhet jelentő technikai szabványok és engedélyezési eljárások közelítéséről is szól ez a megállapodás, szólnak a tárgyalások, azok összehangolásáról és harmonizálásáról.

Az Európai Bizottság hármass megközelítést alkalmaz a megállapodással kapcsolatban. Az első a piachoz jutást jelentené az Európai Unió tagországaiban működő gazdasági szereplőknek, csökkenti, ahogy említettem, az adminisztrációs terheket, és többletlehetőséget biztosítana minden gazdasági szereplőnek az új, közösen hozott kereskedelmi szabályok által.

(11.10)

Egy, az Európai Bizottság által megrendelt tanulmány szerint nagyon komoly, több mint 20 százalékos kereskedelembővülést is jelenthet, leginkább az autóipar, a vegyipar, a gyógyszeripar és a kozmetikai ipar profitálhatna ebből a megállapodásból.

Természetesen a megállapodásnak vannak ellenzői is, gondolok itt civil szervezetekre vagy akár pártokra, nemcsak Magyarországon, hanem az Európai Unióban is, amelyek három pont köré gyűjtik a kifogásokat és a negatív felvetéseket.

Az első a tárgyalások titkossága. Itt hallhattuk európai biztos urat, Navracsics biztos urat, hogy ezen a mostani Európai Bizottság változtatni kíván, de hogy ezeknek a tárgyalásoknak milyen részletei kerülnek nyilvánosságra, és mely részletei nem, arról még nem sokat tudunk, és talán ez is okozhatja azt a bizonytalanságot, ami ennek a megállapodástervezetnek a megítélésével kapcsolatban felmerül. De ezt a bizonytalanságot erősíti az is, hogy a magyar kormány sem játszott nyílt kártyákkal ebben az ügyben, hiszen emlékszünk rá, hogy fél évvel ezelőtt még azokat a hatástanulmányokat, amelyeket a kormány rendelt meg, akár amelyet a Corvinus Egyetem készített, vagy akár amelyet a Századvég Alapítvány készített, titkosította; pont Navracsics miniszter úr volt az, aki ezt a rendelkezést meghozta. Igaz, hogy most már néhány tanulmányhoz hozzáférhettünk, hiszen megkaptuk a Századvég Alapítvány tanulmányát, de az összes hatástanulmány, amely ezzel kapcsolatban készült, a mai napig nem nyilvános, tehát nehéz úgy akár egy vitát lefolytatni vagy akár egy álláspontot kialakítani, ha nem vagyunk az információk teljes birtokában.

Arra is szeretném felhívni a tisztelt Országgyűlés figyelmét, hogy ezt a bizonytalanságot az is erősíti,

ahogy a kormány képviselői nyilatkoznak ezzel a megállapodással kapcsolatban. Napirend előtti felhívásom során már említettem, hogy Orbán Viktor még az év elején, 2014. január 31-én a tárgyalások felgyorsítását javasolta, a hatékonyságának erősítését, és arra hivatkozott, hogy Magyarország jelenlegi világpiacon pozícióját csak egy ilyen megállapodás tudja garantálni. Majd közel egy évvel később, a tavalyi év december 29-én Rogán Antal, a Fidesz frakcióvezetője már azt nyilatkozta, hogy az Egyesült Államok nyomást gyakorol Magyarországra, szinte kényszeríti arra Magyarországot, hogy ezt a megállapodást elfogadja és majd ratifikálja; nem véletlenül, hiszen tavaly ősszel történt egy esemény: az Egyesült Államok kormánytisztviselőket korrupciógyanú miatt kitiltott a területéről, tehát valószínű, hogy emiatt változott meg a kormánypárt álláspontja a megállapodással kapcsolatban. Majd most hallhatjuk a Fidesz külpolitikusait, illetve európai biztos urat, aki korábban a Fidesz-frakció tagja volt, hogy most újfent támogatják, nyilván fenntartások mellett, de támogatják ennek a megállapodásnak a létrejöttét. Itt is szeretném felhívni - mint korábban többször is - a kormányzat figyelmét, hogy nem lehet ilyen ügyekben, külpolitikai ügyekben csak és kizárólag az önkö belpolitikai céljait szolgálni, nem lehet az, hogy éppen mit szeretnének üzenni a választóiknak, aszerint alakítsák az álláspontjaikat, álláspontjukat ilyen horderejű kérdésekben, azt gondolom, hogy ez teljesen elfogadhatatlan. Nemcsak a parlamentben keltenek zavart, hanem a magyar választópolgárok sem tudják eldönteni, hogy például ez a megállapodástervezet hasznos-e Magyarország számára, avagy sem.

Ahogy említettem, a civil szervezetek által felvetett másik probléma ennek a megállapodásnak az antidemokratikus elemei, és itt már esett is szó az úgynevezett vitarendezési mechanizmusról, amelynek keretében a vállalatok az úgynevezett elmaradt profit miatt választottbíró előtt védhetnék az álláspontjukat, ahogy erre volt is már példa az Egyesült Államok egyik cégével kapcsolatban. Ez egy olyan felvetés, amivel az Európai Bizottság is foglalkozik, de itt is van egy érdekesség, hogy ezt antidemokratikusnak és a magyar szuverenitás csorbulásának tartjuk, azt gondolom, hogy talán mindannyian, ehhez képest például a paksi megállapodásnál szerepel a választottbíró kikötése, és valószínűleg abban a megvalósítási megállapodásban is, amelyet önkök a beruházás végrehajtása érdekében megkötöttek, abban is szerepel választottbírói eljárás kikötése. Ez is egy kettős hozzáállás tehát - most már nem szokatlanul - az önkök részéről, hogy miközben itt felvetik ennek a problematikáját, aközben pedig a paksi megállapodásnál, az Oroszországgal kapcsolatos megállapodás során nem zavarja önkököt, hogy ilyen eljárás szerepel a nemzetközi szerződésben.

A harmadik problémapont a vállalatok egyoldalú érdekérvényesítése, a kereskedelmet akadályozó,

korlátozó akadályok felszámolása érdekében az úgynevezett szabályozási koherencia megteremtése. Attól tartanak különböző szervezetek, hogy amennyiben egységesítik a különböző szabályozásokat, akkor a szigorúbb és kevésbé szigorú szabályok közül a kevésbé szigorúak kerülnek alkalmazásra. Itt vetődnek fel az élelmiszer-biztonsági kérdések, a génmentes (*Sic!*) termékeknek a kereskedelme, tehát ez is egy fontos felvetés, amivel ezen a vitanapon foglalkozni kell.

Ahogy említettem, ilyen körülmények között nehéz egyértelmű álláspontot kialakítani. Ahogy hallhattuk, konzultáció kezdődik ebben az ügyben, viszont korlátozott konzultációról hallhattunk. A Szocialista Párt álláspontja az, hogy nem lehet leszűkíteni a gazdasági szereplőkre ezt a konzultációt, igenis civil szervezetekkel, a magyar emberekkel is konzultálni kell erről; bár tudjuk, hogy egy bonyolult egyezményről van szó, ahogy hallhattuk, sokan viselkednek, hogy ez mit is jelent igazán, ettől függetlenül igenis fontos a konzultáció. Az MSZP éppen ezért a szakszervezetekkel kezd egy konzultációba, hiszen a munkavállalói érdekek, a bérből és fizetésből élő emberek érdeke is, hogy minél többet tudjanak, hogy ők mire számíthatnak, amennyiben ez a kihívás megérkezik Magyarországgal szemben.

Néhány szót szeretnék mondani arról, hogy Magyarország számára mit jelenthet ez a megállapodás, mi az, ami a magyar gazdasági szereplőknek kiemelten fontos, elsősorban a kis- és középvállalkozókról szeretnék néhány gondolatot mondani. Itt egy ketősségről beszélhetünk Magyarországon, hiszen a gazdaság egy része néhány nagy, transznacionális vállalat segítségével, illetve a kis- és középvállalkozók egy része beintegrálódott a globális termelési láncok hálózatába, viszont egy nagyobb része nem, tehát a versenyképesség szempontjából igen komoly hátrányban vannak azok a kis- és középvállalkozások, amelyek nem részesei ezeknek a hálózatoknak.

A mezőgazdaság tekintetében két veszélyt szeretnék kiemelni. Itt is egy fontos szempont a versenyképesség. Az Egyesült Államokba irányuló mezőgazdasági export egy ambiciózus vélemény szerint 15 százalékkal nőhet. Itt, ebben az esetben a magyar termelők egy olyan versenykörnyezetbe kerülnek, ahol - ezt látni kell - az Egyesült Államok gazdálkodói nagyon komoly versenyelőnyvel rendelkeznek, tehát azok a hatalmas nagy gazdaságok, nagyon magas szintű technológiai, technikai felszereltséggel nagyon komoly vetélytársai lesznek az Európai Unió tagállamaiban lévő agrárvállalkozóknak, de a magyar termelőknek is. Azt mondhatom, hogy itt nagyon komoly feladata van a magyar kormányknak, Magyarországnak, hogyha versenyképes agrártermelést szeretne egy ilyen megállapodás esetén, és - mint már említettem - a génmentes (*Sic!*) élelmiszer, vetőmag kérdésköre is egy fontos kihívás.

És ahogy a napirend előtti felszólalásomban mondtam, Magyarország számára az is kihívást jelent, amit a magyar kormányzat művel a magyar gazdasággal, hogy beszélhetünk-e egyáltalán szabad kereskedelemről Magyarországon, és kiemeltém a napirend előtti felszólalásomban, de szeretném most is kiemelni azt a néhány szektort és néhány kormányzati intézkedést, ami ezt a kérdést megerősíti. Tehát ahogy hallhattuk itt, a bevezetőjében a miniszter úr is tisztességes és tiszta, nyílt versenypiaci környezetről beszélt a megállapodás kapcsán, de nézzük meg, hogy Magyarországon van-e tisztességes és nyílt kereskedelmi, gazdasági szektor. A kereskedelmi szektorban beszélhetek az áfacsalásokról, trafikmutyiról, dohánymutyiról, szerencsejáték-mutyiról, a vasárnapi zárva tartásról, amely a CBA-üzlet-hálózatnak kedvez, egyes piaci szereplők érdekében állami segítséggel történő versenykorlátozásról.

(11.20)

Beszélhetek az építőiparról, ahol egy kis társaság, a Közgép hegemóniában volt eddig Magyarországon, Mészáros Lőrinc hatalmas megrendeléseiről, az EU-s pénzek irányított felhasználásáról. A médiapiacról mint szolgáltatási piacról is beszélhetnék, ahol a Simicska-birodalom milliárdokkal való kitömése történt meg, az adófizetői milliárdokból valósitának meg kormánypropagandát, irányított reklámbeszerzéseket terveznek, és majdnem egy internetadó is bevezetésre került. De beszélhetnék az energetikai szektorról is, ahol a százmilliárdos államosításokat említhetem, titkos paktumokat, eltitkolt paksi beruházást, Garancsi István MET gázoffshore mutyiját (*Dr. Schiffer András közbeszól.*), Orbán Viktor vejének megrendeléseit a világosítás-korszerűsítésben. De beszélhetnék a mezőgazdaságról, az agráriumról, a földműviről, a földbérletek politikai elosztásáról, Mészáros Lőrinc és társai kiemelt európai uniós támogatásáról. Beszélhetnék a bankszektorról, a takarékmutyiról (*Tállai András közbeszól.*), a Magyar Nemzeti Bank ingatlanbefektetéseiről, és még sorolhatnám hosszan-hosszan.

Tehát azt kérdezem, hogy Magyarország van-e olyan állapotban, hogy van-e Magyarországon tisztességes szabadkereskedelmi helyzet, van-e tisztességes gazdasági működés. Álláspontom szerint ez a legfontosabb kérdés, hogy mit tesz a magyar kormány azért, hogy egy ilyen kihívással szemben felkészítse Magyarországot, és önök szerint létezik-e szabad gazdaság Magyarországon. Köszönöm szépen, hogy meghallgattak. (*Taps az MSZP soraiban.*)

ELNÖK: Nagyon szépen köszönöm. Folytatjuk a munkánkat. Megadom a szót Vejkey Imre képviselő úrnak, a KDNP képviselőcsoportja vezérszónokának. Tessék parancsolni!

DR. VEJKEY IMRE, a KDNP képviselőcsoportja részéről: Tisztelt Elnök Úr! Köszönöm a szót. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! A transzatlanti kapcsolatok gazdasági szempontból a világ egyik legjelentősebb kapcsolatrendszerét képezik, melyek globális szinten a világ GDP-jének 46,7 százalékát adják. A felek közötti áru- és szolgáltatáskereskedelem éves értéke pedig megközelíti az 1000 milliárd amerikai dollárt, ami a világkereskedelem több mint 30 százalékának felel meg.

Több mértékadó európai kutatóintézet is végzett elemzést a transzatlanti kereskedelmi és beruházási partnerség hatásairól, és eddig mindegyik intézet növekedést prognosztizált, annak ellenére, hogy érdemben *(Dr. Schiffer András: Ez nem igaz!)* hátaelemzést végezni még nem lehetett, hiszen jelenleg nem ismerjük a megállapodás konkrét tartalmát *(Dr. Schiffer András: De miért nem?)*, ezt legkorábban 2015 második felében fogjuk talán megismerni. *(Dr. Schiffer András: Elég nagy baj!)*

A tervezett transzatlanti kereskedelmi és beruházási partnerség eredménye nemcsak a vámok lebontásában hozna jelentős változásokat, hanem a szabványok egységesítése területén is. Magyar szempontból a legjelentősebb kitérés előnyök a közúti járműgyártásban, a gyógyszeriparban és az IT-szektorban jelentkeznének. Meg kell azonban állapítanunk, hogy az egyezmény aláírásával szinte minden területen fokozottabb versenyhelyzetre kellene számítanunk, különösen a mezőgazdaság és a vegyipar területén. Álláspontunk szerint a GMO, a környezetvédelem, az élelmiszer-biztonság, valamint az állat- és növényegészségügy területén az uniós szabályokat nem lehet felpuhítani, erről az Európai Bizottság nem tárgyalhat. Magyarországnak az Alaptörvényben biztosított GMO-mentessége nem lehet semmilyen alku tárgya, vagyis nem jöhetnek a hormonkezelt és klónozott csirkék, valamint hasonzorú társaik.

A fentiekén túl jelentős viták folynak a beruházásvédelemről is. Jelenleg ugyanis még nem egyértelmű, hogy a befektető és az adott állam közötti vitarendezést milyen formában illesszék be a megállapodásba. Vagyis az a kérdés továbbra is nyitott kérdés marad, hogy egy trójai falóról van-e szó, melynek következtében például hazánkat beperelhették azon multinacionális vállalatok, melyek kevesebb profitot tudnak termelni a magyar kormány piaci és fogyasztói intézkedései miatt. Ez elfogadhatatlan lenne számunkra, különösen azzal megspékelve, hogy a jogvita eldöntésére Magyarországnak alá kellene vetnie magát az amerikai választottbíróság döntésének, mely ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Korábban számos kritika érte az EU-t azért, hogy nem elég átláthatóak a tárgyalások. Válaszul az Európa Tanács nyilvánosságra hozta legalább a tárgyalási mandátumát, a

Bizottság pedig a legtöbb tárgyalási dokumentumot az interneten megosztotta, és rendszeresen beszámol a tagállamoknak, illetve az Európai Parlamentnek.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Most nézzük, hogy is állnak a tárgyalások. Az Európai Unió és az Egyesült Államok a hosszú előkészítő folyamatot követően 2013 júliusában kezdte meg a transzatlanti kereskedelmi és beruházási partnerség létrehozására irányuló tárgyalásokat. Az egyezmény egy átfogó szabadkereskedelmi megállapodásra irányul, melynek célja az áruk, szolgáltatások és közbeszerzések piacra jutásának javítása, a kereskedelmet és beruházásokat érintő szabályozási akadályok mérséklése, továbbá a felek jogalkotási együttműködése és a joganyagok közötti koherencia erősítése.

2014. február 11-én került sor a kiinduló vámajánlatok cseréjére, melyben az amerikai ajánlat ambíciószintje jelentősen elmaradt az Európai Unióétól. A fentiek okán Magyarország kiállt amellett, hogy a konkrét piacnyitási egyeztetések csak akkor folytatódhassanak, ha az Egyesült Államok is kész az EU-hoz hasonló tartalmú vámajánlat tételére. Az egyeztetéseknél elértük, hogy legfontosabb agrárérzékenységeink esetében az EU ne irányozzon elő teljes vámlebontást, ipari érzékenységeink esetében pedig eredményesen igényeltük, hogy a vámlebontási menetrend megfelelő időt adjon a hazai iparnak az alkalmazkodásra. A vámlebontás lassítása közel félmilliárd euró értékű, EU-ba irányuló magyar export-hoz kapcsolódó termelés számára adhat hosszabb alkalmazkodási időt az átlagosan 8 százalékos vámlebontásához.

A szolgáltatáskereskedelmi területen 2014 nyara elején került sor a kiinduló ajánlatok cseréjére. A magyar kormány az uniós belső egyeztetés során elérte, hogy az uniós ajánlat a magyar jogszabályok keretei között maradjon - igazodjon a nemzetközi kötelezettségeinkhez, és jelentős szakpolitikai mozgásteret hagyjon számunkra. A szolgáltatáskereskedelmi területen az amerikai tárgyaló fél nehezményezte az EU-ajánlat ambíciószintjét.

A közbeszerzési ajánlatok cseréjére még nem kerülhetett sor, mivel az USA defenzív megközelítése még az ajánlatok ambíciószintjét meghatározó kulcsparaméterek kidolgozását is hátráltatta. Az USA számára elsődlegesen a szövetségi szint alatti beszerzési szintek, egyes szövetségi államok, önkormányzatok érdemi kötelezettségekkel történő lefedése okoz komoly nehézséget.

Az érdemi tárgyalási folyamat 2014 nyarára megtorpant. Politikailag érzékeny kérdések megválaszolatlansága miatt így a további megbeszélések fókuszába nem az érdemi, hanem a technikai munka került, vagyis a szabványosítási, megfeleltetés-tanúsítási rendszerek vizsgálata, illetve a különböző iparági szabályozások kérdései. A tárgyalások azonban ezeken a területeken is rendkívül lassan haladtak.

(11.30)

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Tényként kellett megállapítanunk, hogy a 2014. év óta folyamatosan erősödnek a tárgyalásokkal szembeni komoly kéte-lyeket feltáró hangok, melyek fő oka a jogosan elvárt transzparencia hiánya.

Az USA az elmúlt hetekben egyértelművé tette, hogy az amerikai kormány számára 2016 végén esedékes elnökválasztásig prioritást képez az európai kereskedelmi egyezménynél jóval előrehaladottabb helyzetben lévő csendes-óceáni partnerségi szabadkereskedelmi megállapodás tárgyalásainak lezárása, valamint a megállapodás elfogadásához kapcsolódó kongresszusi felhatalmazás megszerzése. A fentiek okán az európai tárgyalások érdemi előrehaladásával legkorábban csak 2015 második felében számolhatunk. Az Európai Bizottság jelenlegi álláspontja szerint, ha a tárgyalásokkal 2015 során érdemben sikerülne előrehaladni, akkor a megállapodás tárgyalásainak lezárására még akár a 2015. év végéig sor kerülhetne.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Most tekintsük át a megállapodás várható hatásait! Az Európai Bizottság hatástanulmánya szerint egy átfogó megállapodás alkalmazása az EU GDP-jét évente legalább 0,27 százalékkal növelné, az EU USA-ba irányuló áru- és szolgáltatásexportja pedig legalább 15 százalékkal nőne, emellett a harmadik országokkal folytatott kereskedelem is jelentős mértékben emelkedhetne. A hatáselemzés szerint az egyezmény hozzáadé-kanak legnagyobb része a szabályozási akadályok csökkentéséből eredhetne. A megállapodás következtében ugyanis a várakozások szerint érdemben mér-sékelhetőek lesznek az eltérő szabályozásokból fakadó jelentős üzleti többletköltségek és indokolatlan ad-minisztratív terhek.

A magyar kormány kiemelt figyelmet fordít arra, hogy a születendő megállapodás tekintettel legyen a hazai gazdasági-társadalmi érzékenységekre, és összhangban legyen a kormány gazdaságnövekedési és munkahely-teremtési kettős közpolitikai célkitű-zésével.

Az Európai Bizottságnak adott tárgyalási man-dátum a magyar kormány igényeinek is megfelelően egyértelműen rögzíti, hogy az emberi életet és egész-séget, az állategészségügyet, állatjólétet, valamint a környezet-, élelmiszer-biztonságot és a fogyasztók érdekeit védő EU- és nemzetközi jogszabályok nem képezhetik az alku tárgyát, a szabadkereskedelmi megállapodás nem vezethet azok fellazításához. Ma-gyarország egy olyan megállapodás létrehozásában érdekelt, melynek előnyeiből a magyar cégek leg-alább annyira részesülnek, mint az európai és ameri-ka-i versenytársaik.

A Kereszténydemokrata Néppárt az EU-USA transzatlanti kereskedelmi és beruházási partnerség-ről szóló megállapodás tervezetét, bár sok szem-

pontból aggályosnak tartja, de élből nem utasítja el. Mivel azonban az ördög mindig a részletekben búvik meg, ezért a tényleges támogatásról vagy az elutasít-ásról csak mindezek ismeretében tudunk majd nyi-latkozni.

Köszönöm megtisztelő figyelmüket. *(Taps a kormánypartok soraiból.)*

ELNÖK: Nagyon szépen köszönöm. Tisztelt Or-szágyűlés! A Jobbik képviselőcsoportja jelezte, hogy két felszólaló ismerteti a frakció álláspontját az ösz-szesen rendelkezésükre álló 15 perces időkeretben. Elsőként megadom a szót Gyöngyösi Márton képvi-selő úrnak. Tessék!

GYÖNGYÖSI MÁRTON, a Jobbik képviselőcso-portja részéről: Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Az előttünk fekvő transz-atlanti kereskedelmi szerződéssel kapcsolatos vitát általában - mint ahogy azt az előttem felszólalók hozzászólása is mutatja - kiemelkedő módon gazda-sági és kereskedelmi típusú érvek övezik, a szabad-kereskedelmi egyezmény azonban egyértelműen több, mint egy egyszerű kereskedelmi és gazdasági együttműködésről szóló egyezmény. Tény, hogy az üzleti élet, a big business vezetői és képviselői szor-galmazták ennek a szabadkereskedelmi övezetnek a létrehozását az 1990-es évek óta.

Az 1990-ben aláírt transzatlanti deklaráció óta több lépcsőben létrejöttek olyan lobbiszervezetek, amelyek a szabadkereskedelmi övezet létrehozását célozzák, de a TTIP jelentősége túlnyúlik az üzleti, kereskedelmi és gazdasági szférán. Nemcsak gazda-sági, kereskedelmi együttműködésről beszélünk, hanem egy egyeztetett globális hatalmi fellépésről, amely hazánk, Magyarország esetében a gyarmatosít-ásunknak és a teljes kiszolgáltatottságunknak az utolsó lépcsőfokát jelenti. A nyolcvanas-kilencvenes években, amikor Magyarország a rendszerváltással az euroatlanti irányba fordult, akkor volt az első lépcsőfoka ennek a gyarmatosításnak és ennek a kiszolgáltatottságnak, amelyik az európai uniós tag-ságunkkal már beteljesedett, most pedig a TTIP alá-írásával teljes mértékben kiteljesedhet.

Hozzászoktunk már ahhoz, hogy amikor ilyen típusú szerződések állnak előttünk, akkor teljesen egyoldalú propagandát folytatnak azok, akiknek az érdekében áll ennek a kereskedelmi szerződésnek az aláírása. Az Európai Bizottság 2014. május 8-án egy olyan ismertetőt tett le az asztalra, amely egyoldalú-an bemutatja a TTIP-nek az összes előnyét; megtud-juk azt, hogy a célja a gazdasági növekedés, új mun-kahelyek teremtése az Atlanti-óceán mindkét olda-lán; és természetesen három fő elemet említ a TTIP kapcsán: a jobb piaci hozzáférést a vámok csökken-tésével, a szolgáltatási és közbeszerzési piacokhoz való könnyebb hozzáférést és a felesleges szabályozá-soknak a leépítését, és természetesen a nemzetközi

szabályoknak a felállítását, és elfogadása esetén az együttműködést e tekintetben.

A logikája ennek az egyezménynek nagyon egyszerű: korlátok megszüntetésével a kereskedelem növekedni fog, és ez természetesen automatikusan elvezet a GDP-növekedéshez, a munkanélküliség felszámolásához és a jóléthez az Amerikai Egyesült Államokban, illetve az Európai Unióban is. A TTIP egyes vélekedések szerint kihozza az abban részt vevő államokat, az abban részt vevő közösségeket arról a mélypontról, ami a 2008-as pénzügyi válsággal elérte ezeket a közösségeket, és természetesen közösen sokkal jobban és sokkal hatékonyabban fognak tudni fellépni az olyan közös riválisokkal szemben, mint amilyen például Kína. És természetesen még olyan érvek is napvilágot látnak, mint a fegyvergyártás integrációja, eufemisztikusan a védelmi iparnak a megerősítése és integrációja.

Az ellenérvek ezzel a szabadkereskedelmi egyezményrel szemben azonban ugyancsak számosak, és kifejezetten a beruházásvédelmi egyezménynél csúcsosodnak ki, ez ugyanis azt teszi lehetővé, hogy jogi eljárást kezdeményezhetnek egy állammal szemben multinacionális vállalatok, ha ők úgy vélik, hogy a profitérdekük sérül. A pert természetesen választottbíróóságokon, profitorientált magánbíróóságokon folytathatják le.

Hogy ez mit is jelent a gyakorlatban, ahhoz egy-két példát hadd hozzak! Egy GMO-cég Magyarországot például beperelheti ezen szerződés alapján a Magyarországon alkotmányba foglalt GMO-mentesség miatt. Verespatak kapcsán a bányavállalat kártérítést követelhet Romániától, mert a cianidos technológiát Romániában nem alkalmazhatják az aranybányászatban. És természetesen a múltban is van számos olyan esemény, ami kellene hogy óvatosabbá tegyen bennünket a szabadkereskedelmi egyezmény kapcsán. A Philip Morris például azért perelte be egy szabadkereskedelmi egyezmény alapján Ausztráliát, mert az egészségvédelmi jogszabályokra hivatkozva visszavetette a Philip Morris profittermelő képességét. A francia Veolia fellépett az egyiptomi minimálbér emelése ellen, ugyancsak ilyen szabadkereskedelmi szerződésre hivatkozva.

(11.40)

A GMO elterjedése, amely a magyar alkotmányban is benne van, természetesen veszélyeztetve van a kereskedelmi szerződés által, ugyanis megnöveli az egészségi kockázatokat az USA élelmiszerimportja miatt, hiszen az Amerikai Egyesült Államokban olyan technológiák is engedélyezettek, amelyek az Európai Unióban jelenleg nem. Ilyen például a hormonkezelés az állattenyésztésben, a génmódosítás a növénytermesztésben és bizonyos vegyi anyagoknak a gyártása. Természetesen azért is aggódunk, mert az

Amerikai Egyesült Államok az egyetlen olyan ország, amely nem ratifikált olyan jelentős környezetvédelmi megállapodásokat, mint amilyen például az üveg-házgáz-kibocsátás csökkentését célzó kiotói egyezmény, a káros vegyi anyagok korlátozását célzó stockholmi egyezmény vagy a hulladékok exportját gátló bázeli egyezmény. Természetesen, mint ahogy azt már az előttem szólók is kiemelték, a transzparencia, az átláthatatlan, titkos tárgyalások folyamata kifejezetten veszélyessé teszi ezt a szerződést és ennek a szerződésnek az aláírását.

Természetesen az észak-amerikai szabadkereskedelmi egyezmény, a NAFTA tanulságai is óvatosságra kellene hogy intsenek bennünket, ott ugyanezekkel az érvekkel kötötték meg Mexikó, az USA és Kanada között ezt az egyezményt, és ott egymillió munkahely megszűnése következett be az elmúlt években. Egyetlenegy és egy utolsó érv ezen szerződés ellen az európai uniós tagországoknak és magának az Európai Unió szuverenitásának a csorbulása, hiszen látható az, már az ukrán válság rámutatott arra, hogy Európa nem rendelkezik saját külpolitikával, az USA érdekeit szolgálja. Az EU a saját szomszédságában sem képes a saját érdekeinek megfelelő politikát kialakítani. Az USA befolyása ezzel a kereskedelmi szerződéssel csak tovább nő.

A TTIP nem szolgálja a tagállamokat és az Európai Uniót a közösségi céljait sem, így le kell venni a napirendről minél előbb. Köszönöm a figyelmüket. *(Taps a Jobbik padsoraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Most megadom a szót a Jobbik másik vezérszónokának, Balczó Zoltán európai parlamenti képviselő úrnak. Tessék!

BALCZÓ ZOLTÁN európai parlamenti képviselő, a Jobbik képviselőcsoportja részéről: Elnök úr, köszönöm a szót. Tisztelt Országgyűlés! Tegyük fel egy nagyon egyszerű kérdést: mégis, kinek az érdeke ennek a szabadkereskedelmi szerződésnek a megkötése? Nos, az egyik tárgyalási fordulóról a következő derült ki, a beszámolóból. Az Egyesült Államok arra törekszik, hogy még az elnökválasztás előtt történjen meg a tárgyalássorozat lezárása, Obama elnök életművének kívánja tekinteni a transzatlanti és szabadkereskedelmi megállapodást. Gondoljuk végig, miért lenne az életműve? Mert az európai lakosságot akarja ennyire szolgálni? Nem! Nyilvánvalóan tudja, hogy ez mennyiben az Egyesült Államok érdeke. Dr. Csath Magdolna a Magyar Nemzetben az írásában ezt elemezte, a következő alcímmel jelent meg: „Ha beengedjük a szabad tyúkok ketrecébe a szabad farkasokat, akkor nem kétséges, hogy kik nyerik meg a versenyt”. Ennyire egyszerű a helyzet.

Én részletesebben szeretnék beszélni az élelmiszer-biztonság kérdéséről, ezen belül arról, hogy biztosított-e a magyar mezőgazdaság GMO-mentessége. A kezembem van egy tanulmány, amit a Friends

of the Earth Europe, az Európai Föld Barátai nemzetközi környezetvédelmi szervezet bocsátott az európai képviselők rendelkezésére. Egyébként 30 európai országban van tagszervezete, Magyarországon a Magyar Természetvédők Szövetsége. Ez a tanulmány hivatkozásokkal pontosan alátámasztja, hogy az amerikai tárgyalódelegációra a legnagyobb nyomást a GMO-üzletben érintett gazdasági cégek, biotechnológiai cégek gyakorolják. Nem tudják elfogadni azokat az európai, jelenleg érvényes előírásokat, amelyek korlátozzák őket ezen a piacon. És erre mondhatjuk mi, elhangzott, hogy a mi alkotmányunkban benne van a mezőgazdaság GMO-mentessége, és egyébként is az Unió elfogadott most egy olyan jogszabályt, amely a tagállamok lehetőségét biztosítja a GMO-növények termesztésének tiltására.

A baj azonban az, hogy ez a jogszabály gyakorlatilag nem azt biztosítja, amit mindenki gondol, hogy ha Magyarország nem akar GMO-s növényt termeszteni, akkor nem fog. Nem, mert az Unió megadja az engedélyt, és meg is adta Európa egész területére, és hogy mi ezelől kikerüljünk, egy hosszú procedúra végén kell bizonyítani különböző indokokkal, hogy jogosan akarjuk a mentességet. 2009-ben, amikor még csak egy végzáradék állt lehetőség a tiltásra, az Európai Élelmiszer-biztonsági Ügynökség eljárást is akart indítani Magyarországgal szemben. Tehát szögezzük le, ez az irányelv, ez a jogszabály adott esetben arra kényszeríti Magyarországot, hogy eltérje a saját termőterületén GMO-növény termesztését, és az alkotmány az európai joggal szemben alsóbbrendű, tehát semmi ilyen biztonságunk nincsen.

Egyébként az Európai Parlament illetékes bizottságában, amelynek tagja vagyok, épp a klónozás kérdésében volt egy meghallgatás, szakértők, és ott arra jutottak, hogy miért beszélünk erről. A fogyasztók nem akarják, a gazdák nem akarják, az állatoknak szenvedést okoz, és az a válasz volt, hogy miért nem döntünk a végleges tiltás mellett. Mert a Bizottság nem javasol erre jogszabályt, mert a TTIP-et veszélyezteti, és az USA-nak nem tetszene. Ha ez egy egyéni véleménynek tűnik, én idézek a bizottságunk véleménytervezetéből, amely a TTIP-pel kapcsolatos. Félrevezetőnek tekinti, hogy a Bizottság, az Európai Bizottság megpróbálja lecsendesíteni a közvélemény TTIP-pel kapcsolatos aggályait azon kijelentésével, hogy a meglévő sztetenderdeket nem csökkentik. Rendkívül aggodnik amiatt, hogy a szabályozási együttműködési tanács, ami létrejönne, a jövőbeni uniós sztetenderdek csökkentéséhez vezet majd az emberi egészség, az élelembiztonság és a környezet védelmének kulcsfontosságú területein az EU és az Egyesült Államok közötti jelentős különbségek fényében. Nos, teljesen egyértelmű ez a veszély.

Egyébként végül is itt kiderült, ha nem is közvetlenül, közvetve, hogy a kormány, amely ebben fontos tárgyaló, támogatja. A bezárkózást rossz válasznak tekinti, mondta a miniszter úr, Mikola államtitkár úr

a szakbizottság ülésén azt mondta, hogy a magyar megközelítés a tárgyalások során az volt és ma is az, hogy Magyarország a kezdetektől egyértelműen támogatja az EU-s szabadkereskedelmi tárgyalásokat. Egyébként a másik fontos szereplő, jó, hogy itt vitanap van, de az Európai Unió, abban a Fidesz - mint a Néppárt tagja - a következő állásfoglalást tette, Szájer József jegyezte egy másik társával: „Átfogó transzatlanti kereskedelmi és beruházási partnerséggel kapcsolatos gyors előrelépés kulcsfontosságú az új növekedési lehetőségek biztosításához.”

Amiről beszélnek, és azt mondják, hogy nem kell aggódni, mert majd úgyis a parlamentnek ratifikálni kell, én elmondom önöknek, hogy az Európai Unió EU-ügyekkel foglalkozó bizottságainak COSAC-ülésén 20 tagállami parlament kezdeményezte az EU Bizottságnál, hogy legyen vegyes megállapodás, amiről önök beszélnek, az azt jelenti, hogy az Unió önmagában nem kötheti meg, hanem ratifikálni kell. Négy hónap után a Bizottság azt a választ adta, miszerint csak a tárgyalások lezárása után, a végleges rendelkezések fényében ítéltethető meg, hogy ilyen lesz-e, magyarul: akkor fogadjuk el, hogy vitatott még, hogy a magyar parlamentnek ebben a helyzetben vétőjoga van-e.

Azt hiszem, néhány kérdést csokorba lehetne itt szedni az elmúlt időszakból. A TTIP a nemzeti szuverenitást veszélyezteti, a termőföld tulajdonát igazából nem sikerült megvédenünk az EU-s dogmatikus jogszabályok miatt, mégis ez jelenleg lehet, hogy az Európai Bíróság elé kerül. A GMO-mentes magyar mezőgazdaság nem biztosítható.

Pénteken az illegális bevándorlókkal kapcsolatos vitanapra került sor, ahol elhangzott, hogy valójában itt világos, hogy mit kell tenni, de az EU-jogszabályok szerint ezt nem lehet, de majd Orbán Viktor kellő támogatással megteszi; tehát azt kell mondanom, felhívni a kormányzat figyelmét, hogy fel kellene ismerniük, hogy alapvetően nemzetstratégiai érdekeink érvényesítését teszik lehetetlenné a dogmatikus uniós szabályok, és a kormánynak ezzel szembe kell szállnia, nemcsak szavakban, hanem döntésekben, törvényalkotásban. Köszönöm szépen. *(Taps a Jobbik padsoraiban.)*

ELNÖK: Nagyon szépen köszönöm. Soron következik Schiffer András képviselő úr, az LMP vezérszónoka. Tessék kifáradni!

(11.50)

DR. SCHIFFER ANDRÁS, az LMP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót. Tisztelt Országgyűlés! Magyarország szabadságharcos miniszterelnöke tavaly októberben azt mondta: „A szabad kereskedelem kiterjesztése a globuszon bizonyítottan az emberiség javát szolgálja.” Mi ezzel szemben azt gondoljuk, a szabad kereskedelem kiterjesztése a

glóbuszon bizonyítottan a kizsákmányolás növekedésével jár, és a bolygó pusztulását okozza.

Tisztelt Országgyűlés! A kérdés az, hogy áruvá válik-e minden, megengedjük-e életvilágunk gyarmatosítását, megengedjük-e az élelmiszer-önrendelkezés megsemmisítését, megengedjük-e a közösségek, nemzetek önrendelkezésének megsemmisítését - ez a tét. Mi azt mondjuk, hogy van, ami nem eladó. Mi olyan világban hiszünk, ahol erősek a helyi közösségek, ahol át lehet adni a hagyományokat, ahol van megtartóképesége a szülőföldnek, ahol az ember előbbre való, mint a profit, ahol a kizsákmányolást igenis fel lehet számolni, és a bolygót meg lehet őrizni az utódaink számára, egyszerűen azért, mert a pénzt nem lehet megenni.

Tisztelt Országgyűlés! Ami itt van előttünk és az Európai Unió szervei előtt, az nem szól másról, mint a globális nagyvállalatok és az egyes nemzetek államszövetsége konfliktusáról. Ez egy olyan szerződés, amely a kormányok helyébe óriáscégeket ültet, a globális nagytőke befektetőkiváltságait védi nemcsak az élelmiszer-biztonság, de a klímapolitika, a pénzügyi szabályozás területén is, leépíti a munkavállalók jogait, leépíti az egészségvédelmi intézményeket. Ez egy lassított puccs. És nemcsak arról van szó, hogy Magyarország GMO-mentessége kerül veszélybe, szó van arról is, amit az előttem szóló képviselőtársam is elmondott, veszélyezteti a Kárpát-medence megmaradását, alapvető környezetbiztonságát, hiszen az aranybányacégek innentől kezdve zöld jelzést kapnak, hogy mikor, milyen ciános zaggal árasztják el például a Tisza vízgyűjtő területét.

Egy ilyen szabadkereskedelmi megállapodás, ezek sorozata egyszerre terheli tovább a globális ökológiai rendszert, és növeli új pénzügyi lufi kialakulásának esélyét. Egy ilyen szerződés jó a nagyvállalatoknak, nem jó a kisvállalkozásoknak, és nem jó a népeknek. Egy ilyen szerződés jó az Európai Unió magországainak, Németországnak, jó az Egyesült Államoknak, de veszíteni fognak a kelet-közép-európai országok, vesztes lesz Dél-Európa. A gazdagok még gazdagabbakká, a szegények még szegényebbé válnak. A profitérdek nem előzheti meg a közérdeket. Az egész bolygót átszelő szabadkereskedelmi rendszerek nem az Európai Unió versenyképességét erősítik, éppen ellenkezőleg, felnagyítják az Európai Unió komparatív hátrányait.

Tisztelt Országgyűlés! Ez a készülő paktum rossz válasz a 2008-as pénzügyi válságra. A nagyhatalmak, a különböző nagy intézmények nem a vállalatok adóelkerülési gyakorlatával, a transzferárazással, az offshore-ozással, a pénzügyi lufik kialakulásával foglalkoznak. Megy tovább a szokásos biznisz, a növekvő profit árát az emberek és a következő generációk fizetik meg. Egy ENSZ-tanulmány alapján - szemben azzal a dicshimnusszal, amit itt hallottunk az ülés elején - 600 ezer munkahely fog elveszni Európában, évente több ezer euróval fognak csök-

kenni a bérek Európában. És még valami: a TTIP azzal fenyeget, hogy az Unión belüli kereskedelem helyét átveszi a transzatlanti kereskedelem, ez az Európai Unió gazdasági széthullásához vezethet.

Voltak előzmények, ilyen volt az MEA mintegy 15 évvel ezelőtt, amit a különböző globalizációkritikus mozgalmak megakadályoztak, hogy a multik szerte a világon perelhessék a demokratikusan, a nép által megválasztott kormányokat azért, hogyha a profitcélkitűzéseiket veszélyeztető intézkedéseket hoznak. Volt kezdeményezés a WTO-n belül a szolgáltatásliberalizációra, ezt 2000-től, a seattle-i csatától a globalizációkritikus mozgalmak megakadályozták, mert kitépték a zászlót, hogy igen, lehet más a világ.

Az első ilyen nagy szabadkereskedelmi paktum, amelyről az előttem szóló már beszélt, a NAFTA volt, és nézzük meg, hogy ez a leggyengébb fél, Mexikó számára mit hozott. A munkanélküliség ma, '13-ban nagyobb, mint 1994-ben volt, a szegénységi ráta ugyanolyan, mint 1994-ben, a létminimum alatt élők aránya Mexikóban ma éppúgy 52 százalék, mint 1994-ben. Ez a szabadkereskedelmi paktum létrehozott egy bűnözéstől, nyomortól előtött roncsársádmalmat Mexikóban. Nem véletlen, hogy ezt követően Latin-Amerika bátran szembeszállt az imperialista törekvésekkel.

Tisztelt Országgyűlés! Természetesen igaza van a kormánynak, ez nem egy hagyományos, hanem, ha úgy tetszik, egy unortodox szabadkereskedelmi megállapodás, hiszen nem vámok leépítéséről szól, a nem vámjellegű korlátokat kívánja lebontani, magyaráz mindent, ami az emberek, a természet érdekeit szolgálja. És egy pillanatra érdemes megállni, mert a CETA-t, a Kanada és az Európai Unió közötti szabadkereskedelmi egyezményt elfogadta már az Európai Unió, ez ratifikálásra vár. Mielőtt bárki azzal akarja szédíteni a magyar embereket, hogy Magyarország meg tudja védeni az ország GMO-mentességét, érdemes megnézni, hogy ez a ratifikálásra váró egyezmény tartalmazza azt, hogy nincs szó az elővigyázatosság elvéről, hanem az ipar által szolgáltatott úgynevezett tudományos bizonyítékok alapján lehet engedélyezni ezeknek a növényeknek a termesztését. Ha önök tényleg meg akarják védeni Magyarország GMO-mentességét, itt a kormánynak ki kell jelentenie, hogy Magyarország soha nem fogja ratifikálni ezt az egyezményt. Ha ebbe az egyezménybe beleállunk, akkor tudjuk megúszni a TTIP-et, akkor tudjuk megúszni az Európai Unió és Oroszország közötti szabadkereskedelmi egyezményt.

Magyarország eddig 37 szereplővel konzultált, kizárólag gazdasági szereplőkkel, a korábbi uniós biztos 8 alkalommal tárgyalt civil szervezetekkel és 119 alkalommal nagyvállalatokkal. Az USA és az Európai Unió 30 évre titkosít mindent, ami egyébként ezzel a tárgyalássorozattal kapcsolatos. A civil szervezetek jogaira és a transzparenciára annyira ügyelő Egyesült Államok tárgyalódelegációja mellett

600 nagyvállalati hivatalos lobbista nyomul ma Brüsszelben; ez a helyzet. Megindult egy lefelé tartó verseny, ez a profítnövekedés egyik eszköze, egy lefelé tartó szabályozási spirál, ami arról szól, hogy hogyan lehet lebontani a környezetvédelmi, egészségügyi, pénzügyi szabályozási, élelmiszer-biztonsági, vegyianyag-szabályozási vagy munkajogi előírásokat. Mindenhol a lazább szabályozást vállalják egy ilyen tárgyalássorozat esetén. A szabályozási koherencia ezt jelenti, a lefelé tartó spirált a környezet-, egészségvédelem vagy a munkajogi szabályok területén.

Azt gondolom, hogy az fog történni, ami más szabadkereskedelmi rendszerekben, az Egyesült Államok rákényszerít más országokat, hogy lazítsanak a dolgozói jogokat, a környezet védelmét szolgáló szabályokon. Az Egyesült Államok élelmiszereinek 40 százaléka ma kívül reked az Európai Unió élelmiszerpiacán, mert nem felel meg az európai egészségvédelmi normáknak. Ezt tartsuk szem előtt! Az elővigyázatosság elvének ebben a szerződésrendszerben reszeltek, hiszen az ipar által szolgáltatott tudományos bizonyítékok a megfellebbezhetetlenek.

Szóltak már a speciális magánbíróságokról. Ezek offshore bíróságok, titkos magánbíróságok, elszámoltathatatlan magánbíróságok, amelyek korlátlan adófizetői kártérítést nyomhatnak rá a szabadon választott kormányokra és parlamentekre akkor, hogyha az emberek érdekében, az emberek által adott mandátum alapján tett kormányzati lépések veszélyeztetik a globális cégek várható profitját.

Én is mondanék jogeseteket, én is feleleveníteném azt, amikor az Unió és az USA nagy multicéjai Egyiptomot azért vonták kérdőre, azért perelték komoly összegekre, mert minimálbér-emelést hajtott végre. Az Ely Lilly gyógyszeripari cég Kanadát azért perelte, mert gyógyszerárscsökkentést akart végrehajtani. Beszélhetünk arról is, hogy az Exxon Mobil Kanadát azért perelte - sikerrel sajnos -, mert az olajkitermelésnél felhasznált termékeknél előírta a helyi termékek igénybevételét. Ez is bizonyíték arra, hogy ezek a nyomuló szabadkereskedelmi egyezmények megsemmisítik a helyi gazdaságok lehetőségeit.

Egy ilyen egyezmény a politikai beavatkozás lehetőségét, tehát hogy itt önök mindannyian, akár a ma még kétharmados többségben, a választói felhatalmazásnak megfelelő döntéseket hozzanak energia-, víz-, egészségügy területén, gyakorlatilag le fogja nullázni. A TTIP után a választott helyi képviselőknek annyi lehetőségük lesz, hogy a végrehajtásban megállapodjanak a multik képviselőivel. A helyi önrendelkezésnek annyi, kérdés, hogy kellene-e még politikások egyáltalán.

Tisztelt Országgyűlés! A multik ezáltal olyan jogszolgáltatási rendszerhez férnek hozzá, amihez az egyszerű emberek nem. A tőkekoncentráció veszélyezteti a jogegyenlőséget, a jogállamot, amik hagyományos liberális követelések, ha úgy tetszik, igazolják Marxnak azt az állítását, hogy a kapitalista

termelés mechanizmusa mindig eltávolítja azokat az akadályokat, amiket időlegesen ő maga teremtett.

(12.00)

A TTIP felállítja azt az együttműködési tanácsot, ahol az Egyesült Államokkal meg kell vitatni a jövőbeni szabályokat környezetvédelem, élelmiszerbiztonság területén, mielőtt azok még az Európai Unió legitim döntéshozó fórumai elé kerülnének. Ez azt jelenti, hogy az az Egyesült Államok, amelyik nem részese a kiotói egyezménynek, a stockholmi egyezménynek, a bázeli egyezménynek, furcsa módon az Európai Unió 29. tagállamává válik.

Tisztelt Országgyűlés! Sokan szóltak már és fognak még szólni Magyarország GMO-mentességéről, arról, hogy egyébként a jelölési kötelezettségek fenntartása azt jelenti, hogy nem fogjuk tudni azt, hogy mit teszünk gyermekeink asztalára. Szó volt a növényvédő szerek, a hormonkezelt marhahús, a klórozott csirke veszélyeiről, arról, hogy milyen támadás folyik jelenleg az élelmiszer-biztonság ellen. De arról is szólni kell, hogy ez az egyezmény alapvetően kezdi ki a klímavédelmi törekvéseket, gátolja azt például a szerzői jogi szabályozás területén, hogy az olcsóbb generikus termékekhez hozzáférhessenek a szegényebb országok, a gyógyszercégek óriási nyomás alá helyezik a szegény országok egészségügyi rendszerét. A pénzügyi szabályozás fellazítása újabb globális pénzügyi válsággal fenyeget.

Tisztelt Országgyűlés! Érdemes azt is szemügyre venni, hogy a szennyező növényvédő szerek behozatala a bioélelmiszer-ágazatot gyakorlatilag lenullázza. Az Európai Unión belül 2012-ben ez az ágazat 23 milliárd eurót termelt. Az EU-USA-export ezzel szemben 15 milliárd euró volt, tehát gazdaságilag sem éri meg.

Egyszerűen arról van szó, hogy nem igazak azok az állítások, hogy érzékelhető GDP-növekedéssel járhat ez a történet. Szlovénia esetében 3 ezreléket jósolnak 2027-re, Magyarországon 0,3-0,5 százalékos GDP-növekedést, ami túlnyomórészt a multiknál fog lecsapódni, és az ott megtermelt nyereség transzferákkal kimegy offshore-paradicsomokba.

Egyébként a kormányzat számára megrendelt Századvég-tanulmány mondja, hogy a kereskedelem radikális liberalizációja a számunkra fontos exporttermékek esetében komoly versenyhelyzetet teremt, ahol egyenlőtlen felek küzdenek. Ez a lényeg. Európában 600-700 ezer munkahely kerül veszélybe, és veszélybe kerülnek a dolgozók részvételi jogai, hiszen az Egyesült Államok nyolc nemzetközi munkaügyi egyezményből összesen kettőt ratifikált.

Az, hogy a kkv-szektorral mi történik, arra megint csak Mexikó a jó példa. Hosszú távon a mexikói kis- és középvállalkozói szektort hazavágta egy ilyen szabadkereskedelmi egyezmény. Azt a tényezőt kell

megnézni, hogy a másodlagos kiszorító hatása az amerikai vagy kanadai dömpingárúnak milyen hatással lesz a magyar mezőgazdasági termelőkre, a magyar kvv-szektorra. Azt kell megnézni, hogy egy ilyen szabadkereskedelmi egyezmény milyen hatással lesz egy egyébként is tragikusan kettéosztott nemzetgazdaságra.

Tisztelt Országgyűlés! Azt látjuk, hogy a magyar kormány követi a neoliberális álláspontot, ezt tartalmazza nemcsak Orbán Viktor, hanem Szijjártó Péter jövődömlése is, hogy kifejezetten előnyös lehet az Egyesült Államokkal kötendő uniós szabadkereskedelmi megállapodás. Miért? Milyen alapon? Mi azt látjuk viszont, hogy a kormány számára felelőtlen módon a TTIP egy lap egy pókerjátsmában. A magyar kormány az elmúlt négy évben elfecsérelte a hatalmi törekvései miatt az érdekérvényesítő pozícióit. Ebben az ügyben kéne, hogy a magyar kormány a sarkára álljon, és nemzeti érdeket képviseljen. A kitiltási botrány annyiban van összefüggésben a szabadkereskedelmi tárgyalássorozattal, hogy egy korrupcióhírbe keveredett kormány zsarolhatóvá válik, és elveszíti külpolitikai cselekvőképességét. Magyarországnak külpolitikai fordulatra van szüksége, hogy megvédje magát; Magyarország első számú szövetségesei a hasonló sorsú kelet-közép-európai és dél-európai országok.

Azt szeretném mondani önöknek, hogy amíg a magyar gazdaságpolitika az ország tőkevonzó képességét helyezi előtérbe a belföldi tőkeképző képesség megerősítése helyett, addig Magyarországnak esélye nem lesz, hogy a nemzeti érdekeket megvédje. Azt lássuk világosan, hogy az egyik függőség nem váltja ki a másikat! A TTIP-függőség egyik irányból, az energiafüggőség, Paks II.-függőség keletről. A két függőség hatványozottan növeli egymást, és veszélyezteti Magyarország szuverenitását, nemzeti önrendelkezését.

Ezzel a szégyenletes tárgyalássorozattal Magyarországnak egy tennivalója van: világosan Görögország mellé áll, és a görög kormányhoz hasonlóan kijelenti, hogy ma, a XXI. században magára valamit adó kormány, amelyik felelős a saját nemzetéért, választóiért, felelős a következő generációért és a bolygó jövőjéért, soha nem ratifikál ilyen szabadkereskedelmi paktumokat. Köszönöm szépen. *(Taps az LMP és a Jobbik soraiban.)*

ELNÖK: Nagyon szépen köszönjük. Tisztelt Országgyűlés! A vezérszónoki felszólalások végére értünk.

Most az elsőként jelentkezett független képviselőt illeti meg a szó. Tájékoztatom önöket, hogy az elsőként jelentkezett két független képviselő megállapodott abban, hogy az időkeretet a vita során 4-4 percben használják fel.

Így aztán most megadom a szót Szelényi Zsuzsanna képviselő asszonynak. Tessék parancsolni!

SZELÉNYI ZSUZSANNA (független): Köszönöm, elnök úr. Tisztelt Ház! Ritkán van olyan nagy jelentőségű nemzetközi intézményfejlesztési program a magyar parlament asztalán, mint a transzatlanti kereskedelmi és beruházási partnerség, a TTIP. Ha másban nem, abban mindenképp egyetérték az LMP-vel, hogy ezt a vitanapot kezdeményezte, mert ez nagyon fontos.

Az elmúlt időszakban nagyon sok ellentmondó és félrevezető információ jelent meg a magyar sajtóban, elsősorban magyar politikusok szájából. Többször is elhangzott itt már, hogy Orbán Viktor egy éve még támogatta a TTIP-partnerséget, decemberben viszont már a magyar szuverenitást látta veszélyben. Szijjártó Péter, a kereskedelemfejlesztés elszánt hőse nemrégben arról beszélt, hogy egy ilyen szerződést nem lehet Magyarországra rákényszeríteni; ma pedig az Európai Unió titkosításai miatt aggódott, ami magyar kormánytisztviselő szájából eléggé szórakoztató. Úgy tűnik, a kormánynak több véleménye is van, és nem is ért egymással egyet. Az LMP és a Jobbik a multik hatalomátvételétől retteg, konspirációs teóriákban nincsen hiány.

A partnerség meglátásom szerint a legnagyobb jelentőségű megállapodás lehet a második világháború utáni nemzetközi gazdasági intézményrendszer felállításá óta, amely akkor lehetővé tette az európai újjáépítést a háború után. Alapvetően fontos és előremutató partnership egyezmény, amely lehetővé teszi, hogy az Egyesült Államok, de számunkra sokkal fontosabb, hogy Európa kiléphessen az elmúlt évek gazdasági toporgásából. A partnerség Európát egy új globális gazdasági pályára állíthatja, amely összeurópai szinten emelné a jólétet.

Ugyanakkor van egy nagyon fontos másik aspektusa ennek az egyezménynek, amelyről talán még nem esett itt ma szó. Nevezetesen az a kérdés, hogy az Unió, illetve az Egyesült Államok hosszú távon milyen irányba fejleszti kereskedelmi kapcsolatrendszerét. A partnerség nem csupán kereskedelempolitikai és gazdasági kérdés, hanem arról is szól, hogy a világ melyik régiójával fűzzük szorosabbra a kapcsolatrendszerünket. Ha úgy tetszik, civilizációs kérdés.

Európának a maga kiforrott demokratikus vívmányaiival az az érdeke, hogy az integráció irányába történő új lépéssel egy hozzá hasonló demokratikus kultúrájú régióhoz közeledjen. Bár a magyar kormány érthetetlen erőfeszítéseket tesz a távol-keleti kereskedelem fejlesztése érdekében, a valóság az, hogy sohasem fogunk tudni tömeges kereskedést folytatni százezer milliós ázsiai országokkal. Nekünk nyugat felé van valódi fejlődési lehetőség, és Európának is. Ha Európa még az Egyesült Államokkal sem tud megállapodni, hogyan tudna akkor más régiókkal?

Emellett a partnerség egy újgenerációs nemzetközi együttműködést is megalapozhat. Ez továbblépést jelent a béke és a gazdasági együttműködés

kultúrája irányába, abba az európai paradigmába, amelyre az európai béke hatvan éve épül. Ez az európai kultúra, ez az, amire nekünk szükségünk van, ez az egyetlen út, hogy Európa és benne Magyarország biztonságát és fejlődését tartósan biztosítsuk. Mindebből következik, hogy meggyőződésem szerint egy jó TTIP az Unió és Magyarország számára is előnyös.

A megnövekedő, bővülő piac a növekedésnek lendületet ad, növeli a foglalkoztatást, az új technológiák bejutását lehetővé teszi, ami nyilvánvaló módon jelentős módon pozitív hatást gyakorol a magyar gazdaságra. Persze csak akkor, ha a magyar kormány képes volna arra (*Az elnök a csengője megkocogtatásával jelzi az időkeret leteltét.*), hogy a korrupcióval, kiskapukkal, haveri monopóliumokkal, offshore-bizniszekkel terhelt gazdasági környezet számára világos, törvényes és kiszámítható viszonyokat teremtsen.

(12.10)

A magyar kormány növekvő államkapitalizmusa további súlyos korlátokat állít abba az irányba, hogy (*Az elnök a csengő megkocogtatásával jelzi az időkeret leteltét.*) Magyarország egyáltalán részt tudjon venni ebben a partnerségben. Meggyőződésem, hogy a szabad kereskedelem bővülő exportpiachoz vezethet, gazdasági növekedéshez, több munkához és olcsóbb árakhoz.

A magyar kormány, Magyarország dönthet előremutatóan, és dönthet úgy is, hogy a közös európai jövő nem érdekes, hanem lokális, partikuláris érdekek ketrecébe zárja magát. Köszönöm szépen. (*Szórványos taps az ellenzéki oldalról.*)

ELNÖK: Tisztelt Országgyűlés! A kormány nevében Tállai András államtitkár úr kért szót. Államtitkár úr!

TÁLLAI ANDRÁS nemzetgazdasági miniszteri-umi államtitkár: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Kicsit nyugodtabb, higgadtabb stílusban, hozzáállással szeretnék hozzászólni és folytatni a vitát.

A TTIP kezdeményezésekor nem ideológiai megfontolások voltak a döntőek, hanem az, hogy a felek gazdasági céljai között nagyon komoly átfedés van, így a növekedés és foglalkoztatás generálás, újraiparosítás, versenyképesség javítása feltörekvő országokkal szemben, tehát amelyeket a megállapodás létrehozása jól szolgálhat. Ez a közös érdek. Magyarország a kezdetektől egyértelműen támogatja az Európai Unió és az Egyesült Államok közötti szabadkereskedelmi tárgyalásokat, ami a nyitott és külgazdaság-orientált magyar gazdaság számára komoly előnyöket nyújthat.

A tisztességes piaci versenytől hazánknak nincs félnivalója. Külkereskedelmünk döntő része az EU-tagállamokkal, az Unió egységes belső piacán bonyolódik azonos versenyfeltételekkel. Az Európai Unió országaival folytatott árukereskedelem az elmúlt négy évben rendre 9-10 milliárd euró magyar többletet mutatott, ami jól mutatja, hogy a magyar gazdaság szereplői fejlett, igényes piacokon is versenyképesek tudnak lenni. Magyarország számára ezért fontos, hogy az európai termelési hálózatokba erősen integrálódott ágazatok, például a gépjármű-, híradástechnika piacrajutási feltételei javuljanak, csökkenjenek az amerikai piacokon az árukra, szolgáltatásokra és közbeszerzésekre vonatkozó vámon kívüli akadályok, költséges és bürokratikus hatósági eljárások.

A magyar kormány alapvető elvárása a megállapodással szemben, hogy biztosítsa az előnyök és a kötelezettségek méltányos egyensúlyát a felek között. Hangsúlyoznám, hogy ennek az elvnek nem csupán az EU szintjén, hanem mindegyik európai uniós tagország és minden európai gazdasági ágazat vonatkozásában történő érvényesítése fontos szempont számunkra. A tárgyalások jelenlegi szakaszában különféle hatásvizsgálatok értelemszerűen csak feltételezéseken alapulhatnak, és a tényleges hatások attól is függenek, hogy a gazdaság szereplői mennyire élnek majd a javuló feltételekkel. Az azonban kijelenthető, hogy az eddig elkészült bizottsági és tagállami hatástanulmányok egységesen pozitív hatásokat várnak a transzatlanti szabad kereskedelemről.

Az Európai Bizottság hatástanulmánya szerint egy átfogó megállapodás alkalmazása az EU GDP-jét alacsonyabb becslések szerint évente 0,27 százalékkal, ambiciózusabb forgatókönyv szerint 0,48 százalékkal növelné. Ezekkel az eredményekkel egybeesően a magyar kormány által tavaly elkészített hatásvizsgálat megállapításai is ezt mutatják, amelyek Magyarország és az Egyesült Államok kereskedelmében jelentős bővülést prognosztizálnak, amint már elhangzott a parlamentben, ez 15-20 százalékos is lehet, évente akár 0,2-0,3 százalékos GDP-bővülést is jelenthet, mindemellett, hogy 20-30 ezer új munkahely létesítését is jelentheti. Fontos megjegyezni, hogy a hatások csak a megállapodásba foglalandó kötelezettségek alkalmazásának végére, leg hamarabb a 2020-as évek közepére teljesezhetnek ki.

A piacbővülés, a tisztességes verseny szélesedése természetesen hasznos minden gazdasági szereplő számára, de gyakori tévhit, hogy a TTIP csak a nagyobb multinacionális vállalkozások számára lesz előnyös. A valóság ezzel szemben az, hogy a magyar és az európai gazdaság legtöbb új munkahelyét biztosító kkv-szektor sokkal többet nyerhet a majdani szabadkereskedelmi megállapodással. Korlátozott kapacitásaik miatt az eddigi kereskedelmi korlátozások ugyanis számukra arányosan nagyobb terhet jelentenek. Különösen a kkv-k számára jelenthet

érezhető könnyebbséget majd a nem vámjellegű akadályok lebontása is, hiszen ők kevésbé tudták fedezni a különböző piacokon történő egyidejű megjelenést akadályozó, eltérő gyártási, szabályozási követelményekből fakadó adminisztratív terheket.

Az előzetes várakozások szerint számunkra a megállapodás előnyei leginkább a közúti járműgyártás, a gyógyszeripar, orvostechnikai eszközök, infokommunikációs termékek és szolgáltatások területén jelentkezhetnek majd. A TTIP-ből fakadó érdemi szektorális negatív hatásokat a vizsgálatok nem jeleztek. A magyar gazdaság nyitott, és egyes termelési és szolgáltatási szektorokban az európai értékláncokba erősen beágyazott. Emiatt az előnyök számbavételénél nem szorítkozhatunk csupán a magyar és az Egyesült Államok közötti külkereskedelem alakulásának vizsgálataira, hanem számolnunk kell az Európai Unió forgalmunkat érintő kedvező és közvetett hatásaival is.

Ezek figyelembevételével szükséges a megállapodás tervezetét véleményezni a parlamentben. Köszönöm megtisztelő figyelmüket. *(Taps a kormánypártok padsoraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Tisztelt Országgyűlés! Kétperces kör következik, de elsőként megadom a szót a kormány nevében jelentkező Mikola István államtitkár úrnak. Tessék!

DR. MIKOLA ISTVÁN külgazdasági és külügyminisztériumi államtitkár: Köszönöm szépen a szót. Szeretném hangsúlyozni, hogy nincs szabadkereskedelmi megállapodás az Egyesült Államok és az Európai Unió között. Tehát azok az elhangzott kijelentések, hogy ha itt döntés lesz, akkor ez lesz meg az lesz, ezek nem valósak. Nincs kereskedelmi megállapodás, egyelőre tárgyalások folynak. A tárgyalások a mandátumot bíró Európai Bizottság és az Egyesült Államok képviselője között zajlanak. Nekünk pedig az a dolgunk, hogy ott legyünk a tárgyalóasztalnál és küzdjünk, mert egyébként nem tudjuk a magyar nemzeti érdekeket képviselni. Tehát a kormánynak egyszerűen nincs lehetősége arra, hogy felálljon az asztaltól.

Amikor a Schiffer András úr által mondott marxi idézetet hallottam, nekem egy Bibó-idézet jutott eszembe, ami egy hétre való gondolkodást is jelenthet. *(Derűtség a kormánypárti padsorokból.)* Igen, nagyon érdekes. Úgy szól, hogy a túlfeszített lényeglátás és a hamis realizmus gyakorlatban történő együtt érvényesülése megóv bennünket a túlzásoktól. Nagyon józan gondolatokra van szükségünk. Jegyztettem, látom, hogy elhangzottak különböző kijelentések: messianizmus, antimessianizmus, szekta, vallásháború, trójai faló, lassított puccs, paktum. Ezek nem illenek ehhez a tárgyalássorozathoz.

A tárgyalássorozat annak érdekében zajlik a mi szemszögünkből nézve, hogy azokat a sajátos nemze-

ti érdekeket, amelyek nekünk nagyon fontosak, érvényesíteni tudjuk. Elhangzott hozzászólásban, utaltak arra többen, mintha ki lennénk szolgáltatva az eseményeknek. Nem vagyunk kiszolgáltatva! Amikor a vámsorok lebontásáról volt szó, nem hangzott el, de most szeretném elmondani, hogy nem bontunk le minden vámsort, védővámokat érvényben hagyunk, hiszen védeni akarjuk az élelmiszer-exportunkat, védeni akarjuk az állat-egészségügyi, állatjóléti és egyéb vívmányainkat. Ma úgy látom, hogy képesek vagyunk ezek védelmére. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypártok padsoraiból.)*

ELNÖK: Nagyon szépen köszönöm. Látom, hogy kétpercesre jelentkezett Sallai R. Benedek úr, de türelmét kérem, mert a kormány újabb tagja jelentkezett szólásra. Takács Szabolcs államtitkár úr, a Miniszterelnökség államtitkára, tessék!

TAKÁCS SZABOLCS FERENC, a Miniszterelnökség államtitkára: Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselő Hölgyek és Urak! A Miniszterelnökség európai uniós ügyekért felelős államtitkársága részéről szeretnék néhány dolgot hozzátenni ehhez a vitához.

Egyrészt az államtitkárság szerepéről beszélnek a tárgyalási folyamatban. A kormány tavaly őszi döntése alapján az európai uniós ügyekért felelős koordináció átkerült a Miniszterelnökségre, és egyben megbízást kaptunk arra, hogy teljes körű szakmai irányítást gyakoroljunk az Európai Unió mellett működő állandó képviselőtünk munkája felett.

(12.20)

Úgy gondoljuk, hogy a magyar érdekek azonosítása, az összkormányzati szempontokat is megfelelően tükröző álláspontok kialakítása és következetes, összehangolt képviselete leghatékonyabban a Miniszterelnökség részéről valósítható meg. Az uniós szabadkereskedelmi tárgyalások, így köztük a TTIP is egy ilyen fontos ügy, amelynek kiemelt figyelmet szentelünk. Szijjártó Péter külgazdasági és külügyminiszter úr részéről elhangzott, hogy a tárgyalásokat, a társadalmi és a gazdasági szervezetekkel történő egyeztetést a KKM végzi, s ebben a Miniszterelnökség nyilvánvalóan teljeskörűen támogatja.

Szeretnék beszélni arról is, hogy az Európai Unió számára a TTIP az utóbbi idők messze legfontosabb kereskedelmi tárgyalása. Ezt tükrözi, hogy egy ésszerű és kiegyensúlyozott tartalmú egyezmény létrehozása szerepel az új Bizottság tíz legfontosabb prioritása között is. Ezt szintén hallhattuk Navracsics Tibor biztos úr hozzászólásából. Az Európai Bizottság célja az Unió versenyképességének javítása, a gazdasági növekedés erősítése és a foglalkoztatásbővítés előmozdítása anélkül, hogy aláas-

nánk az élelmiszer-biztonság, az egészség, a környezet- és adatvédelem, valamint a kulturális sokszínűség megőrzését szolgáló európai normákat. Azt gondolom, hogy ezek a célok és megfontolások egybeesnek a magyar kormány törekvéseivel is.

A tárgyalások még a kezdeti erőfelmérő szakaszban vannak; ezt fontos azért leszögezni. A nehéz kérdésekben a valódi alkufolyamat leghamarabb az év második felétől kezdődhet meg. Az egyébként általunk is kifogásolt teljes transzparencia hiánya miatt azonban sokan úgy gondolják, hogy a tárgyalásokat le kell állítani, mert valamilyen okból biztosra veszik, hogy az USA egyszerűen ráerőlteti majd az álláspontját Európára, átírja az európai szabályokat, beleértve a magyar gazdaság szabályait is, Európa és Magyarország csak vesztese lehet ennek a szabadkereskedelmi megállapodásnak. *(Taps az LMP sorában.)* Ez lehet, hogy így van, de lehet, hogy nincs így. Ezt nem tudjuk. Ez a tárgyalási folyamat végére fog kiderülni.

Szeretném azt is elmondani, hogy ha objektívan akarunk látni, akkor azt is tudnunk kell, hogy itt két egyenlő súlyú partnerről van szó. Az Európai Unió teljes GDP-je és világkereskedelmi részesedése jóval meghaladja az Egyesült Államokét. A kétoldalú áru- és szolgáltatás-kereskedelem évi 100 milliárd eurót meghaladó európai többletet mutat. Európa még a mezőgazdasági és élelmiszer-ipari cikkek területén is aktívumot tud realizálni az Egyesült Államokkal szemben. Hazánk versenyképességét, ahogy hallhatuk a külgazdasági és külügyminiszter úrtól is, a magyar termékek versenyképességét jól bizonyítja, hogy a külkereskedelem számottevő és tartós többlete realizálható a fejlett partnerekkel folytatott magyar kereskedelemben. Ezt is érdemes megfontolni.

Ezzel együtt a tárgyalások átláthatósága kapcsán szeretném hangsúlyozni, természetesen mi is úgy gondoljuk, hogy a folyamat nem lehet egy fekete doboz. A magyar kormány a többi tagországgal együtt a kezdetektől folyamatosan szorgalmazza, hogy az Európai Bizottság osszon meg minden tárgyalási dokumentumot a kormányzatokkal, és tegyen a nyilvánosság számára hozzáférhetővé olyan közérthető anyagokat, amelyekből megismerhetők a tárgyalások céljai, helyzete és várható hatásai is. Amikor nyilvánosságról beszélünk, akkor nyilvánvalóan nemcsak a piaci szereplőket kell mérlegelnünk, hanem - egyetértek a hozzászólásokkal - valamennyi társadalmi szereplőt be kell vonni, hiszen ha az adott kormányok, adott parlamentek mellett a gazdasági és a piaci élet szereplői, illetve a társadalmi szereplők többsége is legitimálja ezt a tárgyalási folyamatot, illetve magát az esetleges megállapodást, akkor ez nyilván egy erősebb legitimáció lesz. Ez egybeesik a kormány szándékaival.

El kell ismernünk azt is, hogy a Bizottság részéről történtek bizonyos erőfeszítések az információéhség kielégítésére, és a nemzeti érdekérvényesítés

egyik legfontosabb szerve, az Európai Tanács is jelentősen hozzájárult ehhez, amikor tavaly ősszel minden uniós nyelven hozzáférhetővé tette a tagországok által kidolgozott és elfogadott tárgyalási irányelveket, amelyek kijelölik az uniós tárgyalások céljait és mozgásterét. Ezeket a dokumentumokat az önök figyelmébe is ajánlom. Ha ezeket tanulmányozzák, az remélhetőleg hozzá fog járulni az egyébként jogos aggályaik és félelmeik eloszlatásához.

Úgy gondoljuk, hogy vannak további eszközök az átláthatóság növelésére. Ilyen az a megfontolás és tagállami törekvés, hogy az Európai Bizottság időnként visszahozza az Európai Tanács napirendjére a tárgyalási folyamat adott pillanatfelvételét, tehát hogy valóban, a ratifikáció során ne kerüljünk olyan helyzetbe, hogy egy készterméket kell majd a tagállami parlamenteknek ratifikálniuk, hanem legyen lehetőségük az állam- és kormányfőknek arra, hogy két-három havonta véleményezzék a tárgyalási folyamat adott státusát, és orientálják a Bizottságot a további lépésekre.

Az is elhangzott, az Egyesült Államok elnökének ez egy személyes ambíciója, hogy az elnökségi periódusban lezárják ezt a tárgyalási folyamatot. Ez lehet, hogy így van, de mindenesetre nem ebbe az irányba mutatnak a fejlemények, hiszen az USA számára pillanatnyilag prioritást élvez az ázsiai kereskedelmi tárgyalás, a TPP, és csak ezt követően kezdenék meg az érdemi tárgyalásokat az Európai Unióval. Nekünk mindenesetre a tárgyalási folyamat tartalma és nem az időzítése a fontos. Egy megfelelő tartalmú egyezmény, úgy gondoljuk, valóban pozitív hatással lehet az Európai Unió, régióink és Magyarország gazdaságára is. Ennek elérése ugyanakkor feltételezi a nemzeti érdekeink következetes, kőkemény érvényesítését az egész folyamat során. Mivel az Európai Unió nevében a Bizottság a tárgyaló fél, nemzeti érdekérvényesítésünk alapvetően közvetített, ezért az Unión belüli egyeztetéseken kell elérnünk, hogy a képviselő európai álláspont megfelelően tükrözze a magyar érdekeket is a többi tagállami érdek mellett. Úgy gondolom, hogy az első akadályt jól vettük, a Bizottság tárgyalási mozgásterét behatároló tárgyalási felhatalmazás sok helyen viseli a kezünk nyomát, és megfelelően tükrözi az érzékenységünket, legyen szó GMO-ról, a mezőgazdasági termékekkel kapcsolatos kvótákról vagy erről a jelenleg valóban zavaros státusú és hatáskörű vitarendezési mechanizmusról.

Tehát a tárgyalások jelenlegi szakaszában az uniós munkaszervekben folyamatos munkával, a hasonló érdekű tagországokkal együttműködve kell nyomás alatt tartanunk az Európai Bizottságot azért, hogy érdekeink, szempontjaink és érzékenységeink ne sikkadjanak el és ne kerülhessenek feladásra. A Miniszterelnökség európai uniós ügyekért felelős államtitkársága és a brüsszeli állandó képviselő épp ezért elsőrendű prioritást ad ennek a feladatnak. Az eredményt, amennyiben a tárgyalások sikerre vezet-

nek, majd önök is meg tudják ítélni, a TTIP megkötése ugyanis a Tanács egyhangú döntése és az Európai Parlament egyetértése mellett igenis igényelni fogja a Magyar Országgyűlés megerősítését is. Ez adja a végső garanciát, hogy nem születhet egy olyan egyezmény, amely ellentétes az érdekeinkkel. Köszönöm szépen a figyelmüket. *(Taps a kormánypartok soraiban.)*

ELNÖK: Én is köszönöm. Akkor most kerülhet sor kétperces hozzászólásra. Sallai R. Benedek képviselő úr, LMP, tessék!

SALLAI R. BENEDEK (LMP): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Igen, nagyon szeretnék szólni, mert nagyon megihletett a vallásháborús Németh Zsolt szektabeszédje, és erre szeretnék reagálni, ezért egy picit későbbre halasztanám a Mikola államtitkár úr által kért szakmai higgadságot, mert nagyon-nagyon szemléletesnek látom azt a képet, amit a miniszterelnökünk látnokilag meglátott, hogy kinyitjuk az ablakot Amerika felé, csak felteszünk egy szűnyoghálót. De ezek szerint a Jobbikon meg rajtunk kívül senki nem látja, hogy ezen az ablakon elefántok akarnak bejönni, és ez a szűnyogháló semmit nem ér. Ezek szerint nem lehet azt látni, hogy azok, akik be akarnak rontani a multik képében, tönkretethetnek mindent, ami bent van. Ebből adódóan ez a szűnyoghálós példa nem jó. Körülbelül ennyit érnek ezek a tárgyalások, meg hogy mit lehet rajta finomítani. Ezért van az, hogy nagyon nehezen tudunk ebben hinni.

Ugyanígy megcsikordult a fogam a beszéd közben, amikor a fenntarthatóságot és a szabadkereskedelmi egyezményt párhuzamba hozta. Ez nagyságrendileg az a költői kép, mint ha azt mondanánk, hogy hát igen, szükség van egy világháborúra ahhoz, hogy a béke eljőjön. Körülbelül így van szükségünk erre a szabadkereskedelmi egyezményre, ami az én véleményem szerint mindennel szembemegy, amit a Fidesz képviselt az elmúlt négy évben, tehát a nemzeti önrendelkezéssel, a kis- és középvállalkozásokkal, a gazdaságunk lábra állításával, a belső piacok fejlesztésével. Mindezzel szembemegy az, hogy ezt egyáltalán tárgyalni kell. Nyilván meg lehet vizsgálni azt, hogy ebből lehet jól vagy rosszul kijönni, de ez olyan, mint a törött láb, ahol lehet nézni, hogy csak az egyik cipő kopik, de ettől ezt még jól felfogni nem nagyon lehet.

Megköszönöm a Jobbiknak és Schiffer képviselőtársamnak, hogy a GMO-ra reagált. Vejkey képviselő úr aggodalmaira csak annyit szeretnék elmondani, hogy az EU és Kanada közötti szabadkereskedelmi egyezményben már szerepel az a mondat, hogy „a biotechnológiai termékekre vonatkozó szabályozás által kereskedelemre gyakorolt negatív hatások minimalizálása” a cél. Tehát nagyjából lehet látni azért, hogy a GMO tekintetében merre megy ez az

egész, és nagyon sok reményünk azért nincs. Köszönöm szépen, elnök úr. *(Taps az LMP soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm. Balczó Zoltán képviselő úr, európai parlamenti képviselő, Jobbik. Tessék!

(12.30)

BALCZÓ ZOLTÁN európai parlamenti képviselő: *(Hangosítás nélkül.)* Köszönöm a szót, elnök úr. A Takács Szabolcs államtitkár úr által elmondottakra szeretnék röviden reagálni. Igen, valóban egyetérttek azzal, hogy a Bizottság a tárgyaló fél, ez egyben azt is jelenti, hogy a tagállami érdekképviselőt közvetett, és a Bizottságot nyomás alatt kellene tartani. Amikor először ebben a ciklusban ez a téma az Európai Parlament elé került, ott azért nagyon erőteljes kritikát kapott a Bizottság, főleg azért, mert még a kereskedelmi szakbizottság tagjai sem voltak tisztában azzal, hogy valójában miről és hogyan tárgyalnak.

Tehát én egyetérték önnel abban, hogy a társadalmi szervezetek bevonására lenne szükség tágabb körben. Ugye, jelenleg ott tartunk, hogy én mint EP-képviselő lehetőséget kaptam arra, hogy megfelelő feltételek között, egy titkos szobában beletekinthessek a tárgyalásokra vonatkozó dokumentumba, de nyilvánosságra nem hozhatom, nem beszélhetek róla. Tehát az a kérdés, hogy adott társadalmi szervezeteket milyen módon lehet bevonni ebbe, de olyan információ, ami őket, adott esetben szakterületüket szűken érinti, nem áll rendelkezésre.

És még egy dolog. Azt kérem, hogy azt, hogy a parlament fogja ratifikálni, ezt közösen is mondjuk, mert, amint említettem, az Európai Bizottság legutolsó hivatalos véleménye az volt, hogy a tárgyalások lezárulta után tudja eldönteni, hogy valójában ez a vegyes típusú-e az, amit a parlamentek ratifikálni fognak.

Örülök, hogy önök így akarják, de ezt egyelőre sajnos ne kezeljék kész tényként. Köszönöm. *(Szórványos taps a Jobbik soraiban.)*

ELNÖK: Szelényi Zsuzsanna képviselő asszony következik, független.

SZELÉNYI ZSUZSANNA (független): Köszönöm szépen. Nagyon meglep engem, hogy az LMP és Jobbik is egy tárgyalás alatt lévő megállapodás elkaszálását célozza akkor, amikor ez nyilvánvalóan nem egy akármilyen volumenű kezdeményezés. Nyilvánvalóan nekünk az a célunk, hogy a lehető legjobbhoz hozzuk ki belőle. Már korábban elmondtam, hogy szerintem civilizációs jelentősége van ennek a partnerségnek, és amikor erről beszéltek, az azt is jelenti, hogy a XXI. században vagyunk. A valódi kihívása ennek a tárgyalássorozatnak Európa számára nem az, hogy lesz-e vagy nem lesz, mert ha nem lesz, az

nekünk nagy baj lesz, hanem az, hogy képes-e a XXI. században a szabad kereskedelmet összeegyeztetni azokkal az emberi életet óvó, az egészséget óvó, a természetet és a jövőt óvó elvárásrendszerrel, amelyben Európa magas szintre elért, ezeket meg tudja-e oldani a nemzetközi tárgyalópartnerekkel.

(Az elnöki széket Lezsák Sándor, az Országgyűlés alelnöke foglalja el.)

Ugye, az LMP is rendszeresen tudásalapú társadalomról beszél: annak az innováció az alapja. Amikor a magyar start-upok, a kezdő vállalkozók, akik piacképesek, és egyébként a magyar gazdasági növekedés alapvető képviselőinek tekintjük őket, ahogy kijönnek a garázsból és repülőjegyet tudnak venni, rögtön a Silicon-völgybe mennek, hogy ott nyissanak irodát, akkor bizony ezeket a dolgokat meg kell fontolnunk.

A valódi kihívás az, hogy hogyan tudunk úgy részt venni a globális világban, hiszen ez egy tagadhatatlan, létező valóság, amit nem vehetünk figyelembe, de az semmire nem jó számunkra, hogyan egyeztetjük össze azokkal a komoly európai természetvédelmi és az emberi életet védő vívmányokkal, amelyekre egyébként olyan büszkék vagyunk. Ez itt a tét, és ettől ez egy civilizációs kérdés. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen, Szelényi Zsuzsanna képviselő asszony. Két percre megadom a szót Kiss László képviselő úrnak, MSZP.

KISS LÁSZLÓ (MSZP): Köszönöm a szót, elnök úr. Igazából úgy tűnik, hogy itt az MSZP álláspontját nem sikerült annyira jól elmondanunk, hogy az kiváltsa LMP-s képviselőtársaink reakcióját, ezért talán ha összefoglalhatnám a következő néhány mondatban. Én magam nem hiszek abban, hogy olyan címkézéseknek van értelme, amit itt sok felszólaló tett. Abban sem hiszek, hogy Európa több évtizedes történelmére visszagondolva van értelme általában egy szabadkereskedelmegállapodás-ellenes álláspontot képviselni. Még egyszer mondom, hogy általában szabadkereskedelmegállapodás-ellenes álláspontot képviselni.

Ebből adódóan tehát, hogy az MSZP álláspontját röviden összefoglaljam, azt kell mondjam, mi úgy gondoljuk, hogy általában nem lehet arról beszélni, hogy szabadkereskedelmegállapodás-ellenes magatartást kellene tanúsítani. Konkrétan meg vizsgálnunk kell ezt a megállapodást, ami előttünk van. Egyébként csak zárójeles megjegyzésként: persze, ha valaki vitatja az Európai Bizottság szerintük egyoldalú kommunikációját arra vonatkozóan, ahogy tette jobbkios képviselőtársam is, hogy az Európai Bizottság egyoldalúan csak az előnyeit mutatja be, úgy gondolom, ez egy vita, ami folyik nemcsak a Bizott-

ság, hanem a pártok között is, ahol mindenki elmondja, ha tetszik, egyoldalúan is az álláspontját. Ebből szerintem egy jó diskurzus fog kialakulni. Nem gondolom azt, hogy az Európai Bizottságnak nem lehet álláspontja ebben a kérdésben, ahogy nyilván a Jobbiknak, az LMP-nek, a Fidesznek, az MSZP-nek és a többi pártnak is lehet álláspontja ebben a kérdésben. Ezek fognak most ütközni.

Az viszont fontos tény, hogy nemzeti diskurzus nem alakult ki ebben a kérdésben az elmúlt években vagy hónapokban, aminek azért ki kellett volna alakulnia, a génmódosított élelmiszerek kapcsán nem látunk világosan, de sem a munkavállalók szakszervezeteit, sem más szervezeteket nem vontak be ebbe a diskurzusba. Remélem, hogy ez ennek a kezdete lesz. Köszönöm szépen. *(Szórványos taps az MSZP soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. A következő, előre bejelentett felszólaló Hörcsik Richárd képviselő úr, Fidesz.

DR. HÖRCSIK RICHÁRD (Fidesz): Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt európai parlamenti Képviselők! Államtitkár Urak! Tisztelt Ház! Örvendetes tény, hogy a Magyar Országgyűlésben ma az egyik legfontosabb aktuális európai uniós kérdéssel zajlik vitanap, és nemcsak a bizottsági üléseken hangzik el erre vonatkozó vélemény. Megjegyzem, hogy az Európai ügyek bizottságában az elmúlt fél-éves ciklusban már tárgyaltuk, Mikola István államtitkár úr számolt be az ügyek állásáról. Valamint üdvözlöm azt is, hogy ebben a vitában az Európai Bizottság magyar tagja is részt vesz.

Tisztelt Képviselőtársaim! Amint Szijjártó Péter miniszter úr expozéjában említette, Magyarország a kezdetektől támogatója az EU-USA szabadkereskedelmi tárgyalásoknak, amely a nyitott magyar gazdaságnak, úgy véljük, komoly előnyöket nyújthat - amennyiben: amennyiben érdekeinket kellő módon tudjuk képviselni a tárgyalások során. Azonban a XXI. század egyik lehetséges legfontosabb megállapodását jelenleg számos bizonytalansági tényező jellemzi, ahogy az elmúlt vitában is hallottuk. Tisztelt Elnök Úr! Most ezek közül csak néhányra szeretnék röviden rávilágítani, hogy előbbre vigyük a parlamenti vitát.

Az első: a nemzeti parlamentek szerepéről szeretnék szólni. Tisztelt Elnök Úr! A transzatlanti kereskedelmi és beruházási partnerségről szóló tárgyalások eddig számos uniós szintű interparlamentáris tanácskozás napirendjén szerepeltek, például, talán ez volt számunkra a legfontosabb, az európai ügyekkel foglalkozó bizottságok tavaly júniusi görög plenáris ülése során. A holland parlament kezdeményezésére 23 tagállami parlamenti bizottság elnöke, közöttük jómagam is közös írásos véleményt juttatunk el az Európai Bizottság kereskedelempolitikáért felelős

akkori tagjának. Levelünkben elsősorban a tárgyalásokra vonatkozó információk, az átláthatóság hiányát sérelmeztük, továbbá annak a meggyőződésünknek adtunk hangot, hogy az EU-Kanada átfogó gazdasági és kereskedelmi megállapodást, valamint a kialakítás alatt álló EU-USA-megállapodást úgynevezett vegyes megállapodásnak kell tekinteni, mivel számos rendelkezése tagállami hatáskörbe tartozó kérdéseket is érint. Vagyis a tagállami parlamenti ratifikációk elkerülhetetlenek lesznek.

Nos, ahogy Balczó képviselő úr említette, az Európai Bizottság tavaly októberben válaszolt, eszerint a megállapodás jellege csak a tárgyalások lezárása után, a végleges rendelkezések fényében ítélné meg. Ugyanakkor azt is szeretném említeni Balczó képviselő úrnak, hogy a Bizottság mindehhez hozzátette, hogy a TTIP előreláthatóan úgynevezett vegyes megállapodás lesz. Ez is benne foglaltatik a levélben.

Tisztelt Elnök Úr! Meglátásom szerint lényeges, hogy a tagállami kormányok folyamatosan jelezzék azt a tárgyalási mandátummal rendelkező Európai Bizottságnak, hogy az Európai Parlament hozzájárulásán kívül a tagállami parlamenti megerősítésekre is szükség van. Így tehát, tisztelt képviselőtársaim, a nemzeti parlamentek ratifikálása nélkül nincs TTIP, és a magyar parlament ratifikálása nélkül sincs megállapodás.

(12.40)

Úgy vélem, hogy ezért fontos, hogy a Ház keretei között erről vitát kezdeményeztek és vitát folytatunk.

Másodszor, az információk hiányáról szeretnék szólni. Ami az átláthatóságot és az információk megosztását illeti, én úgy érzem, hogy az ősz folyamán némi elmozdulás volt megfigyelhető az Európai Unió térfelén. A tárgyalási folyamat átláthatóságának növelése érdekében az EU Tanácsa tehát, ahogy elhangzott, 2014. október 9-én egyhangúlag döntött a Bizottság számára jóváhagyott tárgyalási irányelvek közzétételéről, továbbá üdvözlendő az új Európai Bizottságnak a hozzáállása is. Így tehát a tárgyalási mandátummal rendelkező testület kereskedelem-politikáért felelős tagja 2014. november 1-jei kinevezése óta néhány intézkedés született az információk elérhetősége terén, ami egy előremutató mozzanat. Például a 2015. február második hetében lezajlott nyolcadik tárgyalási forduló követően a testület - ahogy Mikola államtitkár úr említette - közzétette a megállapodás egyik lényeges eleméről szóló, a szabályozási együttműködési fejezetről az USA-nak a megelőző héten átadott írásos uniós álláspontot.

Tisztelt Képviselőtársaim! Úgy érzem, hasonló, az átláthatóságot növelő további lépések mindenképpen szükségesek a folyamat áttekintése érdekében, hiszen a tagállami kormányzati képviselők sokszor nem jutnak hozzá a kulcsfontosságú anyagok-

hoz - ez is az igazsághoz tartozik. Ugyanakkor arra is égetően szükség volna, hogy az Egyesült Államokban is hozzák nyilvánosságra az egyes kérdésekben képviselt álláspontokat.

A harmadik dolog, amiről szólni kívánok, a befektető és állam közti vitarendezés kérdése. A TTIP egyik legvitatottabb területe a befektető és állam közötti vitarendezés kérdése, ezt is hallottuk már. Az is ismert, hogy a témakörben az Európai Bizottság tavaly egy nyilvános konzultációt kezdeményezett, amelyre rekordszámú, mintegy 150 ezer válasz érkezett. Ez a konzultáció információim szerint arra keresett választ, hogy a javasolt uniós megközelítés megfelelő egyensúlyt teremt-e a beruházás védelme, illetve az EU és tagállamai közérdekből történő szabályozáshoz való jogának és képességének a megőrzése között. Szeretném hozzátenni, hogy a beruházó és állam közötti, nemzetközi választottbíróság általi vitarendezés nem az ördögtől való, ez nem egy újdonság ebben a tekintetben, az uniós tagállamok már 1400 hasonló kétoldalú megállapodást kötöttek, amelyek a '60-as, '70-es és '80-as évekre nyúlnak vissza. Az EU által javasolt megközelítés lényegesen különbözik a fent említett korábbi, hagyományos rendelkezéseket tartalmazó megállapodásban szereplő megközelítéstől. További lényeges tényező, hogy a beruházásvédelem és a beruházó és az állam közötti vitarendezés tekintetében például a Szingapúrral 2012 decemberében kötött, valamint a Kanadával 2014 szeptemberében lezárult tárgyalásokat követően az EU a legmagasabb szintű szabványokat határozta meg az átláthatóság, a méltányosság és az elszámoltathatóság tekintetében.

Nos, tisztelt elnök úr, ezért is üdvözlendő, hogy a nyilvános konzultáció eredményeire való tekintettel a TTIP keretében történő beruházásvédelemről szóló tárgyalásokat felfüggesztették, és csak akkor kezdődhetnek újra, ha a Bizottság úgy értékeli, hogy az új javaslatai biztosítják többek között azt, hogy az uniós tagállamok bíróságainak joghatóságát nem korlátozza a beruházó és állam közti vitarendezés esetében irányadó különös szabályozás. Mindez egyébként egybecseng a kereskedelem-politikáért felelős új biztos, Cecilia Malmström asszony azon kijelentésével, idézem: „Sokkal fontosabb egy jó megállapodás, mint egy elsiertt.” Úgy hiszem, hogy ez összhangban van a magyar kormány törekvéseivel.

Továbbá számomra az is beszédes tényező, hogy Franciaország és Németország idén januárban szorgalmazta a TTIP keretében történő beruházás védelméről szóló tárgyalási pozíció felülvizsgálatát. Láthatjuk tehát, tisztelt képviselőtársaim, hogy a korszerű vitarendezési mechanizmus vonatkozásában jelentős bizonytalanság tapasztalható. Meglátásom szerint kulcsfontosságú, hogy a tárgyalások során európai szempontból kiegyensúlyozott rendelkezéseket sikerüljön elérni egyrészt a TTIP beruházási fejezetében, másrészt a TTIP-megállapodás egé-

szében, vagyis lehetőség szerint ne legyen szükség a külföldi beruházók és a fogadó államok közt egy speciális vitarendezési mechanizmusra. Az uniós tárgyalási mandátum 22. pontja szerint e vonatkozásban két feltételnek kellene teljesülnie: 1. előzetes konzultáció a tagállamokkal, 2. az EU-szerződésnek való megfelelés.

Tisztelt Elnök Úr! Mindezekre való tekintettel úgy vélem, hogy támogatandó a kormány álláspontja, mely szerint azon országok között, ahol a jogszolgáltatási rendszer kellően kiforrott és stabil, a külföldi befektető és a fogadó állam közötti esetleges jogviták rendezésére a nemzeti bíróságok igénybevétele megfelelő lehetőséget ad, tehát nincs szükség a nemzetközi választottbírósághoz fordulás lehetőségének a kikötésére. Bízom benne, hogy az Európai Bizottság beruházásvédelemre vonatkozó új javaslatai összhangban lesznek a kormányzati állásponttal.

Tisztelt Képviselőtársaim! Ezért kérem, hogy támogassák ezt a szerződést. Köszönöm, hogy meghallgattak. *(Taps a kormánypartok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. A következő előre bejelentett felszólaló Ujhelyi István európai parlamenti képviselő úr.

UJHELYI ISTVÁN európai parlamenti képviselő: Köszönöm szépen, elnök úr. Köszönöm szépen a tisztelt Országgyűlésnek, hogy lehetővé tették, hogy az európai parlamenti képviselők is hozzászólhassanak ehhez a vitához. A vita mindig jó, az érdekek ütköztetése és persze a nézetek ilyen plénumon való megvitatása hasznos lehet, különösen egy olyan kérdésben, amely egészen biztos, hogy a következő évtizedeinket, de akár gyermekeink, unokáink jövőjét is meghatározza.

Éppen ezért egy meglepő információval hadd szolgáljak rögtön az elején: hogy én magam nem döntöttem még el, hogy európai parlamenti képviselőként hogyan fogok majd egyszer szavazni, akkor, amikor - még nem tudjuk, mikor - bejön az Európai Parlament plenáris ülésére ez, ennek a vitának a legvégét hozó, magának a tárgyalásoknak az eredményét hozó szerződése. Ezt azért szerettem volna rögtön az elején elmondani, mert sok tekintetben közel állok ahhoz a nézőponthoz, amit Németh Zsolt úr mondott, hogy már-már szinte hitvita alakult ki, sőt mintha esetleg egy-egy párt ezzel szeretne feltűnni a magyar közéletben, hogy vagy nagyon populista álláspontot képviselnek, vagy pedig rendkívül radikális, szélsőséges, „nem, nem, soha” elutasító magatartást képviselnek, aminek biztos van helye a történelemben számos esetben, de egy tárgyalás legelején ilyenekben lázítani a magyar társadalmat *(Dr. Schiffer András: Lázítani!)* vagy bármely másik ország választóit talán felesleges és veszélyes.

Megnyugtató volt számomra mindaz, amit hallottam a kormány képviselőitől, és tudom, hogy az én

számból meglepő, számtalan esetben bírálom például Navracsics Tibor uniós biztosunkat, de amit most mondott, abból nekem úgy tűnik ki, mintha a Bizottság tagjai és ott a magyar kormány által delegált biztos is legalábbis felelősségteljesen vizsgálná, hogy Magyarországnak és az Európai Uniónak mennyiben áll érdekében majd megkötni egy ilyen megállapodást, és milyen feltételeink vannak, és mik nincsenek.

Ehhez képest csak kérdezem, hogy akkor most melyik a Fidesz valódi arca, merthogy az a szélkakaspolitika, amit számtalan esetben bíráltunk és bírálunk, az ebben a kérdésben is megmutatkozik. Nemcsak arról van szó, hogy egyes fideszes politikusok mást mondanak, hanem arról is, hogy ugyanazok a politikusok is egyik nap mással kelnek, mint ahogy másnap nyilatkoznak, és csak hadd emlékeztessenek én is Rogán Antal képviselő úr, frakcióvezető úr szavaira, aki egyenesen az Amerikai Egyesült Államok nyomásgyakorlását látta a TTIP-tárgyalásokban, Schöpflin György európai parlamenti képviselő ugyanezt tette, sőt maga Orbán Viktor is egy karácsonyi interjújában. És miközben egyébként Takács Szabolcs miniszterelnökségi államtitkár itt teljesen korrekt mondatokban fogalmazta meg, hogy mit vár el a magyar kormány a következő évek tárgyalásai-ból, nem tudom, ön tud-e arról, hogy ezekben a percekben a Miniszterelnökséget vezető miniszter, az ön főnöke, Lázár János odakint, a parlament előtti Kosuth téren egy TTIP-ellenes demonstráció aláíróívét írta alá. *(Dr. Schiffer András tapsol.)*

(12.50)

Akkor most melyik a valódi arca a magyar kormányzatnak? Hogy tájékozódjon a magyar kormány magatartása alapján a magyar társadalom? Mi alapján várják el önök, hogyha az egyik politikai párt, nevesül az LMP olyan populista szöveget mond itt, amit én a '70-es évek óta nem hallottam az imperializmus és a kapitalizmus ellen, még meg sem születtem annak elején, a Jobbik pedig, ahogy sokan Magyarországon fogalmaznak: „az oroszok már a Jobbikban vannak”, alapvető álláspontot itt is hangsúlyozva, az Amerikai Egyesült Államokkal való bármilyen típusú megállapodás ellen szólalt föl.

Szóval, nehéz így eligazodni a magyar társadalomnak, és éppen ezért óvom magunkat attól, hogy egy ilyen rendkívül hosszú távú kihatású egyezményt a magyar belpolitika silányságára vigyünk le a következő években. Én úgy prognosztizálom, hogy a Magyar Országgyűlésnek és az Európai Parlamentnek ezt a szerződést ratifikálnia egészen biztos, hogy két-három éven belül nem szükséges, mert nem lesz az asztalunkon a végső megállapodás.

Hadd jegyezzem meg önöknek, hogy miközben a féligazságok sokaságát elmondó Jobbik-LMP-koalíció egészen biztos, hogy sok minden érdemi észrevé-

telt elmond, hogy mire kell figyelniük, mik a veszélyes pontok, ezenközben arra nem hallottam egyetlenegy mondatot sem, hogy mi az alternatívája ennek a megállapodásnak. A bezárkózás? Az Európai Unióból való kiszállásunk (Dr. Schiffer András és Balla György közbeszól.), mint amit egyébként sokszor más pártok is megpendítenek? Merthogy közben figyeljünk arra, hogy mi történik a világgazdaságban.

Létrejött több mint egy évvel ezelőtt az Eurázsiai Gazdasági Unió, amit Putyin elnök úr szorgalmaz, és szed össze, amelynek a lényege - és még a Wikipédia is így fogalmaz, tehát nehogy azt gondolják, hogy én vagyok ennyire furcsa szóhasználatú élő szocialista politikus itt a Házban -, azt mondja az Eurázsiai Gazdasági Unióról, amelynek célja a tőke és szolgáltatások szabad áramlása, az Európai Unió mintájára jön létre, az Európai Unió alapértékeit elutasítva. Tehát valami érdekes folyamat zajlik a világban, hogy van egy Eurázsiai Gazdasági Unió, és mintha sokszor a magyar kormány néhány tagja is, a Jobbik is mintha afelé táncolna, hogy ne az Európai Unió és az Egyesült Államok megállapodásához illesszük be a magyar érdekeket, hanem bontsuk belülről ezt a folyamatot, és inkább csatlakozzunk az Oroszország, Kazahsztán, Fehéroroszország, Örményország által alkotott gazdasági unióhoz.

Ez egy létező alternatíva. Hát akkor tessék ezt kitenni az asztalra! Tessék arról beszélni, hogy vajon a Putyin-Orbán-találkozón volt-e erről szó. Mert nem tudjuk. Tessék arról beszélni, hogy vajon egyes politikai erőket, az Európai Unió parlamenti tagságával is bíró erőket, például a Jobbikot miről győzködi az orosz elnök és politikai környezete, vajon miért kell bomlasztani az Európai Unió belső fegyelmét és belső kohézióját, ahogy ezt sokszor hallottuk.

Szóval, lesz itt bőven kérdés, ezzel együtt még egyszer visszatérek arra, amit és ahogy elmondott a fideszes Navracsics Tibor biztos úr, amit és ahogy elmondott a kormány képviselője a mai vitában, az számomra korrekt. És lehet, hogy nem ugyanúgy fogunk szavazni majd egy-két év múlva, mert még egyszer hangsúlyozom, én még nem rendelkezem azokkal az információkkal, amelyek alapján olyan gyorsan mernék elutasító magatartást felvenni, mint Schiffer úr vagy mint a Jobbik. Hiszen önök sem rendelkeznek még ezekkel az információkkal.

Mindenesetre az MSZP frakciója arra kért, hogy ismertessem önökkel az Európai Szocialisták Pártjához tartozó frakciónak, tehát az S&D-frakciónak az álláspontját, hiszen talán fontos ebben a vitában. Néhány mondatban összegzem tehát: az Európai Parlament szociáldemokrata frakciója elismeri, és felismeri a megegyezésben rejlő lehetőségeket, kiváltképp üdvözlö az amerikai piac megnyitását a szolgáltatói szektor és a közbeszerzések tekintetében, az európai technológiai szttenderdek és szabványok,

minőségügyi eljárások amerikai piacon való bevezetését illetően. Különösen szeretnénk felhívni arra a figyelmet, hogy a rendkívül szigorú, tehát az USA-beli jogszabályoknál szigorúbb Nemzetközi Munkaügyi Hivatal és az EU-munkavállalók jogait és szabályrendszerét jelző jogszabályokat szeretnénk érvényesíteni ebben a megállapodásban, ezért üdvözlöm az MSZP-frakció által elmondott szakszervezetekkel való együttműködési tárgyalási javaslatot.

Összességében tehát az S&D álláspontja, hogy az európai uniós szabályrendszert semmilyen tekintetben sem lazíthatja a megállapodás, szigorú adatvédelmi intézkedések biztosítása szükséges, a pénzügyi piacok szabályozása, hogy a világgazdasági válságkor tapasztalt reguláztalan transzatlanti pénzáram ne járulhasson hozzá többé hasonló helyzet kialakulásához. Ne lehessen kijátszani a demokratikus jogalkotási folyamatot, a munkavállalói jogok érvényesítése, ez a bizonyos vitarendezési eljárás ne kerüljön bele a végső megállapodásba, és a megállapodásról szóló tanácskozások, illetve az egész folyamat legyenek átláthatóak - hozzátevé a GMO- és az agrárkérdéseket is.

Na hát, kedves jobbikos és LMP-s kollégák, amennyiben a mi feltételrendszerünk, amit mi hangsúlyozunk, önöknek nem tetszik, akkor persze van miről vitázni, de legalább engedjük tovább a vitát, és aztán majd eldöntjük, hogy ki hogy szavaz. Köszönöm szépen. Azt a graffitit pedig, ami úgy szól, hogy „Állítsuk meg a Földet, ki akarok belőle szállni!”, ezt most önök ne írogassák sűrűn az iroda falára, mert pont az a probléma, hogy észlelnünk kell, hogy közben a Föld forog, amihez nekünk is idomulnunk kell. Köszönöm szépen a figyelmet. (Taps az MSZP soraiból.)

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Két soron kívüli felszólalás következik. Elsőként megadom a szót két percen Mikola István államtitkár úrnak.

DR. MIKOLA ISTVÁN külgazdasági és külügyminisztériumi államtitkár: Köszönöm szépen, elnök úr. Nagyon röviden szeretném elmondani, hogy bár az Amerikai Egyesült Államok még valóban nem terítette ki minden kártyáját, de az interneten a kereskedelmi főigazgatóság honlapján tömérdek információ jelent meg az utóbbi napokban is. Tehát javaslom, hogy ezt a honlapot keressük fel. Valóban nagyon értékes információk vannak rajta, amivel az ítélőképességünk kiteljesedhet. Nem időszerű az állásfoglalás ma a TTIP mellett vagy a TTIP ellen, kormányzati szinten sem időszerű. Most arról van szó, hogy tárgyalunk, tárgyalni fogunk. Ugye, azt mondják a nagyon bennfentesek, hogy legjobb esetben optimálisan 2016 végére jöhet létre egy olyan szöveg, ami később majd a fordítások meg a rengeteg adminisztráció után majd az Európa Tanács, a Parlament és a magyar kormány és a magyar parlament elé kerülhet elfogadásra.

Szeretném azt is hangoztatni, hogy az Eurobarométer csinált egy reprezentatív felmérést az európai tagországokkal kapcsolatban, amiben Magyarországon az emberek 62 százaléka a reprezentatív minta alapján támogatja a tárgyalási folyamatot, csak 10 van ellene. Érdekes, ez Lengyelországban 73 százalékos támogatást jelez, Szlovákiában 62 százalékos, Németországban pedig érdekes, annak ellenére, hogy ott a parlamenti pártok egyértelműen támogatják ezt a kereskedelmi megállapodást, illetve az erre irányuló tárgyalásokat, a népesség körében csak 39 százalék a támogatók nagysága. Tehát rendkívül nagy szórás mutatkozik.

Magyarországon az uniós átlagot is felülmúlja a TTIP támogatottsága. Köszönöm szépen, elnök úr.

ELNÖK: Köszönöm, államtitkár úr. Soron kívül megadom a szót Takács Szabolcs Ferenc államtitkár úrnak.

TAKÁCS SZABOLCS FERENC, a Miniszterelnökség államtitkára: Köszönöm szépen, elnök úr. Röviden azért kértem szót - és köszönöm a lehetőséget -, hogy reflektáljak Ujhelyi István képviselő úr felvetésére. És nem azért, mert arra hívta fel a figyelmemet, hogy miközben én itt bent a parlamentben mondom valamit, addig a Miniszterelnökséget vezető miniszter a Parlament falain kívül valami mást csinál. Az álmoskönyv szerint nem jó persze, ha az ember mást mond, mint a főnöke, különösen nagy nyilvánosság előtt, de nem ezért kértem a lehetőséget. Hanem arra szeretném felhívni a figyelmet, hogy amit én mondtam, és amit a miniszterem tett, az nincs egymással ellentmondásban, sőt. *(Dr. Schiffer András: Na!)* Sőt, ha visszaidézhetem az imént elmondott hozzászólásomat, azt mondtam ebben, hogy a kormánynak is az a célja, hogy ebbe a konzultációba vonja be a gazdasági élet, illetve a társadalmi élet szereplőit. *(Dr. Schiffer András: Nem ezt írta alá Lázár János!)*

Itt a kezemben van, képviselő úr, egy olyan kiadvány, amit három szervezet jegyez, a Greenpeace, a Magyar Természetvédők Szövetsége és a Védegyelet. Öt pontban határozzák meg az aggályaikat a TTIP kapcsán. Ha megengedik, ezt idézném: aggályaik vannak a titkos tárgyalásokkal, a felhívított szabályozással, a titkos magánbíróságokkal, az utólagos egyoldalú szerződés módosítással kapcsolatban, ne a multik érdekeit képviseljék, hanem az emberekét. Ez teljesen összhangban van a kormány megközelítésével is.

(13.00)

A miniszter úr ezt kívánta demonstrálni, egyébként a társadalmi konzultáció jegyében. És itt van

egy másik mondat: a Greenpeace, a Magyar Természetvédők Szövetsége és a Védegyelet szerint meg kell akadályozni, hogy a készülő EU-USA szabadkereskedelmi egyezmény veszélybe sodorja a jövőnket. Ezzel is egyet tudunk érteni, ezért is fejeztük ki ezzel az egyetértésünket. És van még egy mondat: a készülő szabadkereskedelmi megállapodás elsöpörheti a környezet- és természetvédelem évtizedek során küzdelmesen kivívott eredményeit, és befagyaszthatja a jövőbeni szabályozásokat.

Nyilvánvalóan ez nem érdekünk, a kormány is abba az irányba törekszik, hogy ezek ne valósuljanak meg, és a miniszter úr is támogatja azokat a társadalmi, civil kezdeményezéseket, amelyek egyébként a fentiekben felsorolt érdekek érvényesülését szorgalmazzák, és ebbe az irányba hatnak. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm, államtitkár úr. A következő előre bejelentett felszólaló Hargitai János képviselő úr, Kereszténydemokrata Néppárt.

DR. HARGITAI JÁNOS (KDNP): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Egy olyan egyezményről tárgyalunk, ahol csak internetről öszreszedett olvasmányélményeink lehetnek, és körülbelül ugyanazokat az olvasmányélményeket forgatjuk magunkban - ezt látom az eddig megszólalók mondataiból, amiket én magam is olvastam.

Önmagában már ez egy abnormális helyzet, hogy egy nagy súlyú egyezményről tárgyalunk úgy, hogy arról konkrét információink nincsenek. Ezzel nyilvánvalóan joggal kritizáljuk azt az eljárást, amit eddig az Európai Unió - elsősorban az Európai Bizottság - képviselt, mert ez az eljárás azt jelentette, hogy minden információ nemhogy a nemzeti parlamentek képviselői előtt el volt zárva, hanem - ahogy itt elhangzik - az európai parlamenti képviselők se láttak bele ezekbe az előkészületekbe. Nyilvánvalóan, mivel ez így zajlik, ezért van mindenkinek nagyon határozott álláspontja, leginkább Schiffer képviselő úrnak, aki tökéletesen a jövőbe lát, és már most tudja, hogy az, ami készülóban van, nekünk nem jó.

Én azt a higgadtságot szeretem, amit a kormány itt megszólalt két államtitkára, Mikola államtitkár úr és Takács államtitkár úr is képviselt. Kormánypárti képviselőként akkor lennék kínos helyzetben, ha az ő lelkesedésük olyan lenne ebben az ügyben, amit én alig tudnék követni. Ők óvatosak. Egyetértek Mikola államtitkár úrral, amikor azt mondta, hogy tárgyalni kell, be kell állni ebbe a folyamatba, mert az nem megoldás, hogy elzárkózunk, és csak nézzük, hogy mi történik körülöttünk.

Én is azt gondolom, hogy a jó szomszédtság záloga a jó kerítés. Tehát nekünk egy olyan megállapodást kell képviselnünk, ahol a kerítés megfelelően van felépítve. Más képekkel élve: a miniszterelnök úr beszélt egy nyitott ablakról, amire fel kell tenni a

szűnyogháló; én azt gondolom, hogy itt egy erős kerítést kell felépíteni. Tudnunk kell azt, hogy az Egyesült Államok beruházói mit tehetnek ebben a térségben, ebben a 93 ezer négyzetkilométerben, Európának ebben a részében, itt Magyarországon, és mit nem tehetnek, ami nekünk nyilvánvalóan nem érdekünk. Tehát ezeket a cövekeket kellene tökéletesen levernünk, ehhez pedig fogódzókat kell adni a magyar kormánynak, hogy így tárgyaljon akkor, amikor ezek a pillanatok eljönnek.

A szabad világ új szövetségeként is szokás ezt a kötendő egyezményt jellemezni. Nekem nem tetszik ez a jelző, amikor a szabad világ új szövetségeként írjuk le. Egyrészt a szabad világ jelzőjével is sok gondom van, látva, hogy ez a szabad világ hogyan működik, amikor az érdekeit képviseli - a szabad világon belül az erősebb állam a gyengébb államokkal szemben, vagy akár a szabad világ hogyan képviseli az érdekeit Ukrajnában. Én ezért a szabad világnak ezt a fennkölt jelzőjét most félretenném, és realistán hozzátenném azt, hogy itt semmi másról nincs szó, mint a szabad világ - ha maradok ennél a képnél - a hadállásait félti, és joggal félti. Azok a prognosztizációk, amelyeket számtalan helyen olvasunk - hogy a világkereskedelem 2050-ig hogyan fog változni, Kína milyen pozíciókat szerez 2050-ig, India milyen pozíciókat szerez a világkereskedelemben, az USA és az Európai Unió pozíciói hogyan változnak -, joggal mondatják nekünk azt, hogy jó, ha a szabad világ aggódik, mert hogy pozíciókat veszítünk a jelenlegi tendenciákat látva, azt egyszerűen biztosnak vehetjük. Ha a szabad világ az Atlanti-óceán két partján összekapaszkodik, és jól kapaszkodik össze, akkor talán ezt a pozícióvesztést fékezni tudja. Ha összekapaszkodunk, akkor is pozíciókat veszítünk, de talán fékezhetjük a pozícióvesztésünket.

Sokféle tanulmányról olvashatunk az interneten, nyilvánvalóan a magyar kormány is készített ilyeneket. A Századvég tanulmányára hivatkoztak néhányan, és persze mindenki mindig azokat idézi be itt a parlamenti vitában, amelyek az ő vélt álláspontját esetleg erősítene. A mi részünkről elhangzik - óvatosan idézem fel ezeket a számokat -, hogy talán egy ilyen megállapodás a magyar GDP-t 0,2-0,3 százalékkal növeli, és 20-30 ezer új munkahely is létrejöhet. Ismerek olyan megállapításokat is, amelyek azt mondják, hogy Európában több mint egymillió munkahely veszik el, Németországban 130 ezer munkahely veszik el, a német személyi jövedelemadó egy főre vetítve több mint 3 ezer euróval csökken, Franciaországban még nagyobb mértékben. Akkor egy gyengébb gazdaságú országban, mint amilyen Magyarország, milyen számokat kellene előre-vevteni?

Ezeket csak azért idézem fel, mert - még egyszer mondom - számtalan becslés van, és nyilvánvalóan egyikről se tudjuk, hogy melyik reális, mert egy kicsit egy mozgó célpontot kellene megbecsülnünk, a jövő-

be pedig Schiffer képviselőn kívül egyikünk se lát. Csak ő beszélt nagyon magabiztosan arról, hogy miért nem szabad megkötni egy ilyen megállapodást. Azt gondolom, elkerülhetetlen, hogy ebbe a vitába beleálljunk.

Szijjártó miniszter úr hosszasan beszélt azokról a világgazdasági mozgásokról, amelyek ezeknek a nagy megállapodásoknak az életre hívását ösztönzik, és ha az Egyesült Államok és az Európai Unió nem gondolkodna ebben, a világ többi része mégis gondolkodik ebben. Tehát ez egy olyan kihívás, amivel muszáj szembenéznünk, és ezért mondom, hogy jó megállapodásra kell törekednünk, és nem elzárkózni egy ilyen megállapodás elől.

Az érzékeny kérdések kapcsán, amelyek felvetődnek a magyar parlamenti képviselők gondolkodásában, talán részben joggal, a GMO-mentesség víziója az, ami leginkább előttünk van. Szeretném én is leszögezni: nem gondolom azt, hogy az Alaptörvény védelme önmagában bármire is garancia lenne. Balczó képviselő úrnak igaza van, hogy ha ez a megállapodás megkötetik, és a megállapodás nem ad garanciát a GMO-mentességünkre, akkor az Alaptörvény nem tud minket megvédeni, mert az Európai Unió által elfogadott jog át fogja törni a magyar Alaptörvény garanciáit. Tehát ezzel legyünk tisztában. Mi az elmúlt ciklusban már számtalanszor megéltünk ilyen eseteket, hogy az Alaptörvényben rögzítettünk valamit, és az Európai Unió mégis áttörte ezeket az alkotmányos garanciákat. Tehát az Európai Unió joga ilyen szempontból erősebb, mint a magyar Alaptörvénynek bármelyik rendelkezése, bírósági úton ezt az Európai Unió érvényesíteni tudná.

A GMO-mentességen kívül azonban, ha a mezőgazdaság nézőpontjából vizsgálom ezt a kérdést, akkor nem csak a GMO-mentességben kell gondolkodni, mert ha egy ilyen megállapodás megkötetik, akkor, azt gondolom, vége annak az európai világnak, ahol Európában egy erősen támogatott mezőgazdaságot élünk meg. Lehet persze, hogy enélkül is vége. Mi úgy gondolkodunk, hogy az előttünk lévő 2020-as európai költségvetési ciklusban még biztos jutnak ide európai uniós források jelentős összegben, de talán ez az utolsó, ezért kell jól elkölteni ezeket a forrásokat. De itt azzal is szembe kell nézni, és nyilvánvalóan a nyugat-európai gazdák is szembenéznek ezzel, hogy ha egy ilyen megállapodás felfogásom szerint életbe lép, azaz Európára ráengedjük az amerikai mezőgazdaság minden versenyét, leépítjük a ma még létező vámokat, és az a verseny életbe lép, akkor attól kezdve nincs támogatott európai mezőgazdaság. Mert ma Európában a mezőgazdaság területén nem a szabad piac érvényesül, és ez egy agyontámogatott rendszer. Tehát ezzel is tisztában kell lennünk. Ne csak a GMO-ra koncentráljunk, ez a megállapodás egész más mezőgazdasági viszonyokat fog életre hívni az Európai Unióban. Az a - bocsánat a kifejezésért - agyontámogatott mezőgazdasági rend-

szer, aminek mi élvezői vagyunk, valószínűleg megkérdőjeleződik, és ezt fontos kiemelni.

(13.10)

A konfliktuskezelés kapcsán, ami itt szintén szóba került, hogy választottbírói úton, ha úgy tetszik, a nemzeti parlamentek akarata fölé lehet-e emelni egy ilyen rendszert, ott nem találok elégséges érvnek azt - Navracsics biztos úr beszélt erről -, számtalan példa van a világon arra vagy magyar nemzetközi szerződésekben arra, hogy ezzel a választottbírói rendszerrel operálunk. Operáltunk persze sokszor, csak ez egy egész más típusú szerződés, ami itt létrejönne. Én nem örülnék annak, hogyha választottbírók a magyar parlamenttel vagy a magyar parlament által működtetett bírói intézményrendszer ellenében vagy azokat kihagyva egyfajta konkurensként bírálhatnának el olyan kérdéseket, amiről valamit gondol a népképviselő, és mást gondol ez a, nem tudom, ki által létrehozott választottbírói rendszer.

Ha ez az álláspont igazolódna... - itt egyébként a magyar kormány álláspontja is, én azt gondolom, egyértelmű: nem látjuk szükségét a választottbírói rendszernek. Németh Zsolt, a Fidesz vezérszónokaként határozottan állást foglalt arról, hogy a Fidesz nem gondolja jónak ezt a rendszert. Ugyanakkor éreztem a hangsúlykülönbséget a kormány képviselői és a biztos úr megszólalása között, mert a biztos úr nem ezt az álláspontot képviselte. De ezen ne csodálkozzunk! Ujhelyi képviselő úr beszélhet ilyeneket, hogy a Fidesz így beszél, meg úgy beszél, amikor a volt miniszter így beszél; ma biztósaként beszél, ő nem a Fidesz képviselője, hanem az Európai Unió Bizottságának tagja, és nyilvánvalóan a Bizottság érdekeit hangsúlyozza egy ilyen vitában. Nem mintha gondom lett volna bármelyik mondatával, mert ő higgadtan érvelt. De a magyar kormány álláspontja ennél karcosabb és erősebb, amikor a választottbírói rendszer ellen érvel. A Fidesz vezérszónoka meg még egyértelműbben fogalmazott ilyen szempontból. Ha ugyanis a választottbírói rendszer érvényesülne ebben a megállapodásban, akkor igazat adok annak az ázsiai gondolkodónak, aki azt mondja egy megszólalásában, hogy a demokrácia addig elfogadható a neoliberaisoknak, ameddig nem mond ellent a demokrácia a szabadpiac versenyének. Márpedig itt erről van szó: a szabadpiac és a demokrácia álláspontja valamilyen módon ütközhet, és én is azt gondolom, hogy a valódi demokráciának kell érvényesülnie, és nem a szabadpiacnak.

Azt gondolom - összefoglalóként -, hogy elkerülhetetlen, hogy szembenézzünk azzal, hogy itt van előttünk ez a kihívás. Előbb vagy utóbb egy ilyen egyezmény, én azt gondolom, köttetik. Ha köttetik,

akkor ebben a magyar érdekeket kell védeni. A magyar érdekeket csak akkor tudjuk védeni, ha ott vagyunk, nyomon követjük, és erőteljes álláspontot foglalunk el.

Vannak-e intézményi garanciák, amiről Navracsics biztos úr beszélt? Persze, valamilyen garancia nyilvánvalóan az a tárgyalási mandátum, amit az Európai Tanács ad a Bizottságnak. De még egyszer mondom, a Bizottság az Európai Unió intézménye, nem egy kormányközi intézmény. Az Európai Bizottságot a lobbisták eddig is körbevették a tárgyalások során, de az európai parlamenti képviselők se láttak bele ebbe a tányérba. Tehát az igazi garancia nem az Európai Bizottság, még ha kötve is van egy tárgyalási mandátumhoz, mert ezzel valamilyen szinten élni lehet. Már garancia az Európai Tanács, ahol a magyar kormány képviselőjét - ez ott a miniszterelnök úr az államfők és kormányfők testületében - nem lehet megkerülni. Tehát akkor, amikor Orbán Viktort erősíteni vagy gyengíteni akarják néhányan, akkor arra gondoljanak azok, akik gyengíteni akarják, hogy na, ennek az embernek a vállán nyugszik ott minden, mert ő a garancia; az Európai Tanács mint intézmény a garancia, ahol egyhangú döntéseket kell hozni, és a mi érdekünkben ott megszólaló miniszterelnök akaratát nem lehet félresöpörni.

És persze garancia a nemzeti parlament is. Ha én a magyar Alaptörvénynek a szuverenitási klauzúráját, amit egyébként a régi alkotmányból szó szerint átemeltünk az új Alaptörvénybe, értelmezem - tegnap megpróbáltam ezt is megtenni -, nem tudok olyan álláspontra jutni ebben a kérdésben, ami azt mondatná velem, hogy parlamenti ratifikáció nélkül ez az egyezmény megköthető lenne-e. Szerintem nem megköthető, ezt az álláspontot helyes képviselni, mert ez a másik érdemi intézményi garancia, hogy a dolgok a mi érdekünkben történjenek. És ahhoz, hogy ez így legyen, ott kell lenni, tárgyalni kell. És a kormányt ebben a törekvésében a parlamentnek támogatnia kell. Köszönöm a figyelmüket. *(Taps a kormánypartok soraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm, Hargitai képviselő úr. A következő előre bejelentett felszólaló Bana Tibor képviselő úr, Jobbik.

BANA TIBOR (Jobbik): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Ahogy az vezérszónokaink felszólalásaiból kiderült, a Jobbik határozottan elutasítja az EU-USA szabadkereskedelmi megállapodást.

Örülünk annak, hogy a mai napon sor kerülhet erre a vitánpra, és ilyen módon lehetőség nyílik érdemi véleménycserére ebben a fontos kérdésben.

Nem tehetem meg, hogy röviden ne reagáljak Ujhelyi István, az MSZP európai parlamenti képviselőjének szavaira. Azt gondolom, hogy ezek azért kellő-

en hiteltelenek egy olyan párt képviselője részéről, amelynek elődei az internacionalizmust tartották egyik fő értéknek. Így persze nem csoda, hogy nehezen tudnak azzal mit kezdeni, hogy egy adott politikai erő, jelen esetben a Jobbik nem valamely külföldi ország, hanem egyértelműen a magyar nemzeti érdekek képviseletét helyezi előtérbe akkor, amikor kifejtji véleményét az egyezményrel kapcsolatban.

A kormány és a Fidesz vonatkozásában az elmúlt hónapok során egyfajta kettős beszédet tapasztalhattunk, ami persze nem újszerű, hiszen jó néhány esetben erre már sor került hasonló horderejű javaslatok vonatkozásában. Itt arra gondolok, hogy jó néhány kritikai észrevétel megfogalmazódott, viszont kormányzati szinten egyértelműen támogató álláspontot hallhattunk például az Európai ügyek bizottságának korábbi ülésén vagy éppen itt a mai napon is, és Hörcsik Richárd, az Európai ügyek bizottságának elnöke is úgy fogalmazott, hogy mindenképpen támogatni kell ezt az egyezményt. Az látható, hogy a közvélemény felé árnyaltabban igyekeznek fogalmazni, de egyértelműnek tűnik - és európai parlamenti szinten is ez látszik -, hogy támogatólag állnak ehhez az egyezményhez. Holott jó néhány érvelést fel lehetne sorakoztatni azzal kapcsolatban, hogy ez miért lesz különösen káros hazánkra nézve, akár nemzeti önrendelkezésünk vonatkozásában, akár gazdasági szempontokból vagy akár egyéb szempontokból. Itt idő hiányában nyilván csak címszavakban tudok erre kitérni.

Hatástanulmányok, kutatások; erről szó esett itt több felszólalásban is. Az a helyzet, hogy érdemi és megfelelően kidolgozott szakmai hatástanulmányokkal nem találkozhattunk, amelyek a TTIP rövid és hosszú távú következményeit előre tudnák vetíteni. Amikor a bizottsági ülésen Mikola István volt a vendégünk néhány hónappal ezelőtt, akkor ő úgy fogalmazott, hogy majd a szükséges anyagokat eljuttatják hozzánk. Ehhez képest Staudt Gábor frakciótársammal beadtunk egy írásbeli kérdést, amelyben azt firtattuk, hogy hol vannak ezek a megalapozott hatástanulmányok, és az erre érkezett válasz egyértelműen jelezte azt, hogy érdemben nincsenek ilyenek, tehát nem áll a kormány rendelkezésére ilyen, olyan, amelyek egyes szektorokra lebontva be tudnák azt mutatni, hogy mi is lesz a következménye ennek az egyezménynek. Így aztán felelős álláspont kialakítása is nehézkes e szempontból.

Persze szépen csomagolják ezt a javaslatot, hiszen a GDP növekedése, a munkahelyteremtés, az életszínvonal emelkedése azok a hívószavak, amelyek uniós szinten megjelennek, de azért arra emlékeztetnék, hogy annak idején a NAFTA-megállapodás aláírása előtt is ezek voltak a fő érvek. És láthatjuk, hogy Mexikó esetében is elmaradt a beígért növekedés, sőt az amerikai vállalatok helyzetbe hozása és további előnyökhöz juttatása történt meg. És meggyőződésem, hogy az egyezmény megkötésének

a kevésbé fejlett gazdaságú uniós tagországok tekintetében rendkívül hátrányos következményei lennének, vagy éppen egy másik szempontot említve, az Európán belüli kereskedelem csökkenése lehet ennek az eredménye, ami szintén hátrányos hazánkra nézve.

A tárgyalások átláthatatlanságáról is esett már szó, és például Parragh László, a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara elnöke is egy interjúban hangot adott ezzel kapcsolatos véleményének; aggasztónak nevezte azt, hogy nem megfelelő módon zajlanak a tárgyalások, és bizony, nagy cégek képviselői tárgyalnak elsősorban politikusokkal, amiből következtethetünk arra, hogy mi is lesz majd a végeredmény.

A transzparencia ügyét a most hétfői bizottsági ülésen is felvettem, mert a lett soros elnökség vállalta azt, hogy ez irányban érdemi lépéseket tesz, de amikor rákérdeztem arra a nagykövet úrnál, hogy ezt a gyakorlatban hogyan kívánják megvalósítani, akkor sajnos nem kaptam konkrét választ.

A közvélemény tájékoztatása rendkívül fontos lenne, és ez a mai vitánap ennek egy eszköze lehet, és ezért is támogattuk többek között azt - természetesen az egyezmény nagy fontossága mellett -, hogy létrejöhessen ez a vitánap.

(13.20)

A GMO, az élelmiszer-biztonság vagy éppen a hungarikumok veszélybe kerülésének kérdéséről nem szólnék, ezt majd megteszik frakciótársaim. Nagyon röviden az ISDS-ről, a befektető-állam vitarendezési mechanizmusról mondanék néhány mondatot, hiszen itt arról van szó, hogy választottbírók a cégek beperelhetik az államokat, és szintén visszautalnák a NAFTA-ra, ahol a Mexikó elleni perek közül jó néhányat láthattunk például adóügyekben vagy egyéb állami szabályozási ügyekben, és rendre az államok maradtak alul ezekben az esetekben. Tehát azt lehet mondani, hogy a multinacionális vállalatok adott esetben megakadályozhatják az országok elképzeléseit stratégiai jelentőségű kérdésekben, és ezért az sem véletlen, hogy az amerikaiak szándéka az, hogy még Obama elnöksége alatt megkötésre kerüljön ez az egyezmény. Azt hiszem, hogy ez is kellően beszédes. Emellett pedig a kis- és középvállalkozások, a kkv-szektor is nagy vesztese lehet az egyezmény megkötésének, vagy éppen a munkavállalók jogainak kérdését is érdemes szempontként idehozni.

Azt kérem, hogy a kormány a megfelelő fórumon határozottan képviselje a nemzeti érdekeket. Hallhattunk ígéretet a további egyeztetésekre vonatkozóan. Bízunk benne, hogy ez valóban így fog majd történni a parlamenti pártokkal. Köszönöm szépen a figyelmet. *(Taps a Jobbik padsoraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Soron kívüli felszólalásra adok lehetőséget kettő percben Mikola István államtitkár úrnak.

DR. MIKOLA ISTVÁN külgazdasági és külügyminisztériumi államtitkár: Köszönöm szépen, elnök úr. Érdeklődve hallgattam a Jobbik jeles képviselő urának a felszólalását. Szeretném megkérdezni, hogy ha ilyen mereven elutasítják az egész transzatlanti szabadkereskedelmi megállapodást, ennek a vitafolyamatát, akkor milyen jogon vagy miért kérik az anyagokat. (*Derűtség a Jobbik és az LMP sorában.*) Most készülünk egy nagyobb tájékoztató anyagot kiadni. Tessék már akkor elmondani nekem - a következő hónapokban a következő témák kerülnek napirendre a tárgyalások során -, hogy álljunk fel az asztaltól?! Mezőgazdasági termékek kereskedelmének liberalizációja, egyes állat- és növény-egészségügyi intézkedések kérdése, közbeszerzési piacnyitás, pénzügyi szolgáltatások szabályozása, tengeri és légi szállítás piacnyitás, beruházásvédelmi, ISDS-megállapodás, közbeszerzések, földrajzi eredetnevek védelme.

Én azt érzékelem itt, amikor egyesek mereven elzárkóznak a tárgyalásoktól, mint amikor, mondjuk, az ateista az ökumené szellemében kezd el vitatkozni. Nekünk támogatásra volna szükségünk, kérem szépen, a tárgyalások során. Irigykedve nézem a németeket, ahol a parlamenti pártok egyhangúlag támogatják a brüsszeli tárgyaló német delegációt. Azért is társadalmasítjuk most ezt a kérdést, negyven szervezettel tárgyalunk, azóta nyolcvan jelentkezték be újra, mert társadalmi támogatásra és politikai támogatásra lenne szükségünk, amikor ott ülünk a tárgyalóasztalnál, amelyiknek az egyik feléből az Egyesült Államok, a State Department egyhangú irányításával a háttérben egy nyelvet beszélnek, képletesen mi ülünk a tárgyalóasztal másik oldalán, 28-an vagyunk, 28 nyelvet, nem az anyanyelvünket beszéljük, és tárgyalnunk kell a világ legnagyobb gazdasági hatalmával.

Nekünk a brüsszeli tárgyalásoknál támogatásra volna szükségünk, és tisztelettel kérem a parlament nyilvánosságát is, hogy adja meg nekünk ezt a támogatást.

Azzal, ha csak gyengítenek bennünket egy ilyen nehéz harcban, olyan nemzeti érdekeket, amelyeknek nem könnyű a képviselete Brüsszelben - például a GMO -, nehezebben tudunk megfelelni annak a nemzeti elvárásnak, ami pedig velünk szemben nap mint nap támasztatik.

Tisztelettel kérem inkább a támogatást, mint ezt a kritikát.

Köszönöm. (*Taps a Fidesz soraiból.*)

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. A következő előre bejelentett felszólaló Pelczné dr. Gáll Ildikó európai parlamenti képviselő asszony.

PELCZNÉ DR. GÁLL ILDIKÓ európai parlamenti képviselő: Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Teljesen egyetértek államtitkár úrral, engem is meglepett mindaz a felszólalássor, ami oly elutasító egy olyan tárgyalással kapcsolatban, ami éppen csak most kezdődött el és a legjobb, legoptimistább forgatókönyv szerint is 2016 decemberére lesz egy olyan szöveg, amiről már tudunk véleményt formálni. Ezek után felállni a tárgyalásról már a kezdeti lépéskor, egészen meglepett Schiffer frakcióvezető úrnak ez a merev álláspontja, ugyanis ha egyeztet az európai parlamentbeli társaival, akkor meg fogja látni, hogy az ő véleményük e tekintetben erősen más, legalábbis nem ilyen merev a véleményük. Másrészt azt számon kérni egy befektetési és kereskedelmi tárgyalássor esetén, hogy milyen mögöttes gondolatok vannak a tárgyaláson, nem lehet. Abból kell kiindulni, hogy egy olyan tárgyalássorozatról van szó, kezdeti lépésekről, ami kereskedelmi és befektetési célú partnerségi megállapodás.

Abból kell kiindulni, hogy egy olyan kereskedelmi partnerségről van szó, ami nagyon jelentős, világkereskedelmi mértékben is nagyon jelentős, 46,7 százalékos kapcsolatról van szó, ezért ebből a vitából kivonulni, mintha ez a vita bennünket nem érdekelne, azt gondolom, felelőtlenség. Felelősen akkor cselekszünk, ha ezt a vitánapot, ami egy kiváló kezdeményezés, arra használjuk fel, hogy muníciót adjunk, előrelépünk a tárgyalási fordulókön. Azt szeretném, ha komolyan vennénk ezt a felelősséget, és a parlament is komolyan venné a felelősséget. Balczó képviselő úrnak, aki tagja annak az európai parlamenti bizottságnak, amely ezzel a kérdéssel foglalkozik, például feladatokat adna a tekintetben, hogy mit képviseljen, mert akkor lehet jól képviselni valamit, ha tudjuk, hogy mi az elvárás, a képviselői elvárás, a politikai elvárás részünkre.

Szeretném, ha kifejezetten arra fókuszálnánk, hogy vannak-e előnyei, lehetnek-e előnyei egy ilyen megállapodásnak, vagy nem. Akkor lehetnek előnyei, ha bent maradunk a tárgyalási folyamatban, és partnerként maradunk benne.

Nagyon sok előnye lehet, közvetlen is, de leginkább közvetett előnyei lehetnek ennek a tárgyalásnak, és igen, lehetnek előnyei a kkv-szektor részére is kifejezetten a beszállítói körből, például a járműipar területén lehetnek előnyei, ha megfelelően tudjuk ezt képviselni.

Lehet rossz megállapodásokat is kötni, és önök most pontosan ezen rossz megállapodásokból vagy kikényszerített megállapodásokból akarnak következtetni arra, hogy még egy le nem zárt folyamat miért lesz majd rossz nekünk. Ez hiba!

A mexikói megállapodással, a kanadaival vagy a szegény országokkal kötött megállapodással összekötni ezt a folyamatot, hiba. Ez akkor következett volna be, ha a bizottság úgy tárgyalt volna, ahogy a

kezdés kezdetén nekiindult, átláthatóságot, nyitottságot és a nyilvánosságot is mellőzve. Erre nem kerülhet sor.

Képviselőtársaim, most jelenleg az Európai Parlamentben nincs meg ennek a tárgyalásnak a támogatói többsége, bizonytalan ez a többség. Éppen ezért az európai parlamenti képviselők mindegyike éberrel figyeli a folyamatot, és próbálja ezt alakítani, arra fókuszálva, amit a következő tárgyalási fordulón majd képviselni kell, olyanokat, mint a mezőgazdaság kérdése, olyanokat, hogy hogyan tudjuk megtartani például azokat a vámkontingenseket, ami számunkra a csemegekukorica területén, a marhahús, sertéshús területén vagy a vegyipar területén fontos; hogy a tokaji bort tokajinak lehessen nevezni, hogy azok a földrajzi árjelzők benne legyenek, és elismerje őket majd ez a tárgyalás is.

Ez a mi felelősségünk, és ez közös felelősség, az Országgyűlés képviselőinek felelőssége és az Európai Parlament felelőssége. Erről szól a ratifikáció.

Azt gondolom, hogy figyeljük a tárgyalás folyamatát, adjunk feladatokat, megfelelő képviselet mellett, akkor szavazzunk majd igennel, amikor minden információ birtokában biztosak leszünk abban, hogy Magyarország számára ez kedvező. Köszönöm szépen. *(Taps a Fidesz soraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. Közben kiigazítottuk a táblán a tévedést, és nem független képviselő asszony beszélt, hanem európai parlamenti képviselő asszonyunk a Fidesz időkeretének terhére.

Előre bejelentett felszólaló következik, Szél Bernadett képviselő asszony, ő sem független, hanem LMP.

DR. SZÉL BERNADETT (LMP): Abszolút, elnök úr. Köszönöm a szót. Tisztelt Ház! Beszéljünk egy kicsit a tényekről, mert most már olyan sok mindent hallottunk a kormánytól arról, hogy mi lehetséges, hogy már kezd egy ilyen science fictionné fajulni ez a mai parlamenti vitanap. Az LMP nem azért kezdeményezte, hogy arról beszéljünk, hogy önök mit szeretnének elérni, hanem beszéljünk a tényekről, ami meglehetősen nehéz, mert valóban ismét egy olyan projektről van szó, amelyben szinte minden titkos, mindenki titkosítja még a saját belső anyagait is, innentől elkezdve valóban nehéz arról beszélni, hogy mi fog ebből kisülni, de egy-két dolgot mindenestre látunk.

Nézzék, leszögezem, hogy az LMP semmit, de semmit nem tud támogatni, ami a magyar béreket veszélyeztetné, semmit, de semmit nem tudunk támogatni, ami magyar emberek munkahelyének az elvesztését jelentheti. A TTIP ilyen, úgyhogy innentől kezdve mi ezt semmilyen szín alatt nem támogatjuk.

(13.30)

Nagyon csodálkozom a magyar parlament azon frakcióin, amelyek nem ezzel kezdik a felszólalásokat, ugyanis ez a legfontosabb. Ebben az országban még mindig munkahelyek hiányoznak, és ebben az országban alacsonyak a bérek. Hozzanak ide olyan papírokat, amikben az van leírva, hogy nőni fognak a bérek és nőni fog a munkahelyek száma; ez nem olyan.

A szabadkereskedelmi egyezményben egyébként pontosan az egyik legijesztőbb dolog az, hogy próbálják elhíttetni velünk, hogy ez arról szól, hogy nagyvállalatokkal mi fog történni meg kormányokkal, meg persze az Európai Unióval, de nem erről van szó. Ez velünk fog történni, ez a magyar emberekkel fog történni, és ha önökön múlik, akkor nagyon kevés beleszólásunk lesz abba, hogy a saját sorsunkkal mi fog történni a következő időszakban. Én ezért azt gondolom, önök is látták azokat a tanulmányokat, amelyek arról szólnak, hogy több tízezer és közvetve egyébként ennél is több magyar munkavállaló állásának a sorsa fog veszélybe kerülni, ha ez az egyezmény ratifikálásra kerül. Hogy konkrétan az Európai Bizottságot idézzem - belső értékelésről van szó, persze ez is titkosítva van -, azt írják le, hogy jelentős mértékű és elhúzódó költségei lesznek a TTIP következtében megszűnő munkahelyeknek. Tehát ezek a belső vizsgálatok pontosan azt igazolják, hogy itt munkahelyek fognak megszűnni.

De nézzük, hogy mit mondanak mások! Ott vannak a szakszervezetek. Önök egyáltalán tudják, hogy mi a szakszervezeteknek, a magyar szakszervezeteknek a véleménye erről az egyezményről? Kérdezzék már meg őket, legyenek szívesek, ha már kormányon vannak! Én például tudom idézni, én beszéltem velük, tudom, mi a véleményük, nem támogatják ezt az egyezményt. Azt is el tudom önöknek mondani, hogy a brit szakszervezetek ki is számolták, hogy uniós szinten 680 ezer munkahely kerülne veszélybe, amennyiben ez az egyezmény megvalósulna az Egyesült Államok meg az Európai Unió között. De van más becslés is, a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet szerint 600 ezer embernek a munkahelye kerülne veszélybe, és ráadásul hozzáteszik, hogy évente több ezer euróval csökkennének a munkajövedelmek is.

Ezzel szemben önök fölállnak itt a magyar parlamentben és azt mondják, néha azt, hogy 15-20 ezer új munkahely jön létre, meg 20-30 ezer új munkahely jön létre, de egyébként azt meg elfelejtik megmondani, hogy ezeknek az állítólagos új munkahelyeknek a létrejöttével hány ember fogja elveszíteni az állását, ugyanis önök csak a mérleg egyik oldalát nézik, és nem nézik a másikat. Létrejön, mondjuk, 15-20 ezer, és közben meg mennyi fog elveszni? Mondják meg nekem ezt a számot! Mondják meg nekem ezt a számot, számolják ki, és úgy üljenek

tárgyalóasztalhoz, ha már annyira tárgyalni akarnak, de arról nem érdemes tárgyalni, amiből mindenho-
gyan rosszul jön ki Magyarország, és akkor önök
miket tartanak lehetségesnek. Nem, számolják ki azt,
hogy ez ránk milyen hatással lesz! Vagy ott vannak a
tanulmányok, hozzák őket nyilvánosságra, hadd
ismerjük mi is meg az önök számításait!

Ami pedig egy másik, teljesen fölháborító intéz-
kedés - és ezt most már többen falcolgatták, de iga-
zából csak a felszín - azzal kapcsolatban, hogy mi
történik akkor, hogyha egy állam perelhetővé válik;
ez úgy tűnik, mint egy nagyon rossz science fiction,
mint egy tudományos-fantasztikus film valamikor a
jövőben, hogy mi van akkor, amikor egy állam, aki-
nek az a legfontosabb feladata, hogy a polgárait véd-
je, beperelésre kerül egy multinacionális vállalattól.
Önök biztos láttak ilyen tudományos-fantasztikus
filmeket, én is láttam, ez valósul meg, erről van szó.
Arról van szó, hogy egy multinacionális vállalatnak
olyan hatalma lesz, hogy az állam csak kisinasként
szolgálhatja ki a kéréseit, a magyar munkavállaló, aki
meg hozzászólt, hogy vannak jogai - valamikor
egyszer, régen, most már egyre kevesebb van -, egy-
szerűen ott találja magát, hogy az állam nem mer
olyan intézkedéseket hozni, amelyekben nem a pro-
fitnak kedvez, mert tudja, hogy egy bíróságon bepe-
relhetővé válik. Szerintük, önök szerint egy államnak
milyen lehetőségei lesznek egy ilyen esetben? Sem-
mi! Átvesszik a hatalmat a multinacionális cégek, ez
történik, ez van ebben leírva.

Hogy folytassam még egy kicsit ezt az egész méltatlan történetet, én azt gondolom, hogy lehet itt nagy szavakkal kiállni, hogy TTIP-világ meg TTIP-tudatosság, meg mi szektába tartozunk. Hát, kérem, ez méltatlan! Attól, hogy az ember a magyar munka-
vállalók oldalán van, az nem szekta, hanem egy alap-
vető tulajdonság, amivel mi idekerültünk a parla-
mentbe. A Lehet Más a Politika ezt mindig így mondta. Mi a munkavállalók érdekeit nézzük, szem-
ben a tőkével és szemben az Egyesült Államokéval
vagy Oroszországéval vagy bárki mással, mi a ma-
gyarok oldalán állunk. Önök meg szerintem konkrétan nem tudják, hogy mit csinálnak, mert az, hogy
sorra állnak fel - rengeteg időkeretük van, én azt látom -, és mondják el azokat a dolgokat, amelye-
ket önök képzelnek, az szerintem egy kicsit luxus.
Számoljanak be arról a magyar állampolgároknak,
hogy mit tettek le az asztalra, hogy mit tárgyaltak,
hol tartanak. Ne csak a GMO-ról beszéljenek, be-
széljenek arról, hogy mi lesz a magyar munkavál-
lalókkal!

Hozzáteszem azt is, hogy azzal is igyekeztek népszerűsíteni ezt az egyezményt, hogy a vállalatok,
a magyar vállalatok számára majd megnyílik az ame-
rikai állami beszerzési piac. A szomorú helyzet azon-
ban az, hogy a magyar vállalatok jelenleg nincsenek
olyan erősek, hogy ezen a piacon életképesek legye-
nek. Konkrétan ez nem azért van, mert ők nem elég

tehetségesek vagy innovatívak, mert azok lennének,
hanem önök azt csinálták, olyan intézkedéseket hoz-
tak az elmúlt időszakban, amelyekkel nem hagyták
ezeket a vállalkozásokat megerősödni. Önök kreáltak
egy olyan adórendszert meg egy olyan korrump támogatási rendszert, amelyből ezek a vállalatok rosszul
jöttek ki. Teljesen kiszámíthatatlan az üzleti környe-
zet. Ezek a vállalatok szenvednek ebben az ország-
ban, önök nem segítenek rajtuk, viszont most rálök-
nék önök ezeket a cégeket egy farkastörvények sze-
rint működő globális versenypiacra. Úgy is mond-
hatnám, ha egy képpel akarnám ezt leírni, hogy önök
mázsás súlyokat ráakasztanak a magyar kis- és kö-
zép vállalkozásokra, majd benevezik őket egy olyan
úszóversenybe, ahol rajtuk kívül mindenki többszö-
rös olimpiai bajnok, és akkor ússzanak, és akkor ez
egy fantasztikus lehetőség, a kormány elintézte nekik.

Tisztelt Képviselőtársaim! Engedjék meg - a
szűkös időkeretre való tekintettel -, hogy azért még
egy kritikával éljek. Én azt gondolom, abban egyet
kell értenünk, hogy ha valami titkos, abból nem sok
jó sült ki. Ha valami titkos, akkor elkezdhettek
gyanakodni, hogy ott valami olyan dolog zajlik, amit
önök meg akikkel önök tárgyalnak, nem szívesen
tesznek ki az ablakba. Az viszont egy egészen újszerű
dolog, hogy most már odáig jutottunk, hogy van egy
titkos megállapodás, amelynek a vélt előnyeit felsö-
roló tanulmányt is titkosítják. Tehát önök most már
igazából a titkosat is titkosítják - ki se tudom mon-
dani -, gyakorlatilag egy teljes nonszensz, amit csi-
nálunk, és akkor utána eljönnek egy parlamenti vita-
napra, és elmondják, hogy mi minden lehetséges.
Beszéljenek, hölgyeim és uraim, a tényekről!

Egyébként én azt látom, önöknek minden okuk
megvan rá, hogy titkolózzanak, mert pontosan tud-
ják, hogy ez egy olyan egyezmény, amelyből a ma-
gyar emberek nem fognak tudni jól kijönni, ez egy
olyan egyezmény, amely egyértelműen a nagytőke
érdekeit szolgálja. A multinacionális vállalatok fog-
nak ebből jól kijönni, és a magyar emberek csak
rosszul járhatnak. Amiótt én különösen aggódom, az
a bérek kérdése és a munkavállalók sorsa, meg egyál-
talan a munkahelyek száma. Értsék már meg végre,
Magyarországra vigyázni kell, a magyar munkavál-
lókra vigyázni kell, ne hozzák őket ilyen helyzetbe!
(*Dr. Répássy Róbert: Megértettük, tanító néni.*)

Fogják vissza egy kicsit magukat, és úgy menje-
nek tárgyalni, hogy pontosan kiszámolják azt, hogy
ezeknek az embereknek mit fognak okozni, és utána
jöjjenek vissza, és mondják el becsülettel a magyar
embereknek, hogy miben állapodnak meg a hátuk
mögött. Köszönöm. (*Szórványos taps az LMP és a
Jobbik soraiban.*)

ELNÖK: Köszönöm, képviselő asszony. Tisztelt
Országgyűlés! A független képviselőknek 1 perc 2
másodperc felszólalási ideje van, erre Fodor Gábor
független képviselő úr jelentkezett, de mielőtt meg-

adnám ebben az időkeretben a szót, tájékoztatom az Országgyűlést, hogy Tóth Bertalan, az MSZP frakcióvezető-helyettese jelezte, hogy a mai politikai vitában az előre bejelentett felszólalókat követően 3 perc beszédidőt átad Fodor Gábor képviselő úrnak. Tehát most 1 percben, majd pedig később 3 percben öné a szó, képviselő úr.

FODOR GÁBOR (független): Köszönöm szépen, elnök úr. Természetesen hálás vagyok a Szocialista Pártnak ezért az időátadásért, de nyilván most nem fogom két óra múlva a másik részét elmondani, három percben, amit szeretnék. Egy percben persze hihetetlen mély gondolatokat lehet elmondani itt a parlamentben. No, csak annyit hadd mondjak a Liberális Párt nevében is, hogy mi támogatjuk a transzatlanti kereskedelmi és befektetési partnerségről szóló egyezményt, mert azt gondoljuk először is, hogy ez Magyarországnak az érdeke, ez a magyar emberek érdeke, versenyt fog elősegíteni, segíti a magyar vállalatokat a piacra való kijutásban, erősíti őket, nem állami gyámkodás alatt lesznek végre, és a magyar belső piacot és a magyar gazdaságot is segítheti, hogy nem politikai osztogatás és kegy lesz az, hogy ki jut ki a piacra, hanem a verseny fogja első-sorban ezt eldönteni.

Másfelől Európát segíti, mert Európára ráfér a verseny, ráfér a gazdasági világban való erősödés, és Európát nagyban előrelendítheti GDP-növekedésben is, egy főre eső termelési növekedésben is ez a szabadkereskedelmi egyezmény, úgyhogy mi határozottan és erőteljesen támogatjuk ennek a megkötését. Köszönöm szépen a figyelmet.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Kettőperces hozzászólások következnek, elsőként Kepli Lajos képviselő úr, Jobbik.

KEPLI LAJOS (Jobbik): Köszönöm szépen, elnök úr. Azt hiszem, senki nem gondolja azt, hogy ez a transzatlanti megállapodás egy jótékonyági intézmény volna, itt egy óriási geostratégiai játszma-nak egy újabb állomásához érkezünk. Hogyha az energiastratégiai vonatkozásokat nézzük, volt egy ilyen ebben a megállapodásban, hogy majd korlátlanul hozzáférhetünk az amerikai nyersanyag-, energia-hordozó-készletekhez.

Azt ugye senki nem gondolja komolyan, hogy az Amerikai Egyesült Államok területén kitermelt palagáz - amelyik egy rendkívül költséges módszerrel és környezetszennyező módon kitermelt palagáz - cseppfolyósításával, az óhazába történő átszállításával és itt újra gáz-halmazállapotúvá történő alakításával versenyképes lehet egyáltalán azzal a gázzal, amely akár Oroszországból, akár Algériából, akár Türkmenisztánból, Azerbajdzsánból vagy éppen Iránból érkezne csővezetékén keresztül Magyarországra.

(13.40)

Itt egyszerűen arról van szó, hogy az Egyesült Államok piacot kíván teremteni ennek az energia-hordozójának, és ezek után majd, nem tudom, hogy mi fog történni, ha esetleg Magyarország majd mégis úgy dönt, hogy e helyett az egyébként költséges és környezetszennyező módon előállított földgáz helyett valamely keleti vagy déli irányból érkező csővezetékén keresztül ideáramló földgáz beszerzési forrását választja. Akkor könnyen majd valamiféle bíróság előtt találhatja magát, ahol majd valamely palagáz-kitermelő cég fogja az országot perelni az elmaradt hasznáért.

Tehát egy egészen nonszensz helyzetről van szó. Nyilvánvaló, hogy itt arról a geostratégiai játszmaról van szó, amelynek Európa ebből a szempontból is egy újabb terepe, hogy Oroszországot hogyan tudja gyengíteni és kiszorítani egyrészt az Egyesült Államok a földgázpiacról, az energia-hordozók piacáról is, másrészt pedig nyilvánvaló, hogy így még kevésbé válik érdekévé az Egyesült Államoknak az, hogy az iráni atomprogram terén megállapodás szülessen, hiszen akkor a szankciók valamiféle feloldásával a világ legnagyobb földgázkészlete, az iráni földgáz-készlet is elérhetővé válna Európa számára. Ez ezek után még kevésbé lesz érdeke az Egyesült Államoknak. Ezért is és a fenntarthatóság szempontjait is figyelembe véve el kell utasítani ezt a megállapodást. Köszönöm szépen. *(Taps a Jobbik soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Két percre megadom a szót Schiffer András képviselő úrnak, LMP.

DR. SCHIFFER ANDRÁS (LMP): Köszönöm szépen, elnök úr. Persze elég nehéz, hogy amikor elmondja valaki, akkor ki is megy az ülésteremből.

Szóval, azt láttuk, hogy összenő, ami összetartozik. *(Balla György: Az LMP meg a Jobbik!)* A Fidesz-kormány kapott támogatót az álbaldaltól, a velük szövetséges liberális képviselőktől; ez egy platform. *(Dr. Répássy Róbert: És melyik a másik platform? - Balla György és dr. Répássy Róbert nevetnek.)* Teljesen igaza volt Szelényi Zsuzsának, ez egy civilizációs vita. Orbán Viktor azt mondta, hogy a szabad kereskedelem kiterjesztése bizonyítottan jó a világnak. Szelényi Zsuzsa ugyanazt gondolja, amit az itt röhögcsélő kormánytagok, ugyanazt gondolja, amit Ujhelyi István. *(Dr. Répássy Róbert: Te pedig, amit Novák Előd gondol!)*

Mi viszont azt gondoljuk *(Balla György: Amit Novák Előd!)*, hogy elsősorban arról kell beszélni, hogy a XXI. században hogyan lehet megvédeni a közösségeket, hogyan lehet megvédeni az embereket a szélsőséges kizsákmányolástól, hogyan lehet megvédeni a természeti erőforrásainkat, a földet, a vizet, a levegőt. Ez valóban egy civilizációs vita, és ebben a civilizációs vitában ellentétes oldalon állunk.

Lehet itt azzal szórakozni, hogy a liberális képviselő asszonynak az az ellenérve - ki is ment már az ülésteremből -, hogy elkezd engem fotóztatni együtt fideszes képviselőkkel, mert micsoda skandalum. Jöjjön ide, vegyen részt a vitában, és mondja el, hogy egy ilyen szabadkereskedelmi egyezmény keretein belül hogyan lehet megvédeni az alapvető természeti erőforrásokat, hogyan lehet megvédeni a dolgozók jogait akkor, amikor az Egyesült Államok a maga laza szabályait akarja rákényszeríteni az egész világra! Erről beszéljenek!

Államtitkár Úr! Kiderült, hogy önök miért titkosítják Paksot. Hát, amit válaszolt a jobbikos képviselőnek, egyértelmű volt: hogyha nem értünk vele egyet, miért akarjuk kikérni? Ezt a gyakorlatot folytatják Paks esetében is.

Államtitkár úr itt félrebeszélte, én a CETA-ról beszéltem, a kanadai egyezményről, amit az Európai Unió elfogadott, ratifikálás előtt áll. A CETA itt van a kapuknál, a CETA-ban Magyarország GMO-mentességét gyakorlatilag feloldották. Államtitkár Úr! Világosan válaszoljon a kérdésekre: mi a magyar kormány álláspontja? Ne szédítsék a parasztokat, ne szédítsék a magyar választókat! Mondják meg azt, hogy Magyarország ratifikál egy olyan egyezményt, amit az Európai Unió elfogadott, és végveszélyt jelent Magyarország GMO-mentességére!

Köszönöm szépen. *(Taps az LMP és a Jobbik soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Soron kívül két percben Nagy István államtitkár urat illeti a szó.

DR. NAGY ISTVÁN földművelésügyi miniszteri államtitkár: Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Schiffer András kérésének megfelelően néhány szót hadd tudjak mondani erről a CETA megállapodásról, hogy mit is jelent ez Magyarország számára.

A dokumentum cikke a biotechnológia területén szabályozza a kétoldalú együttműködést Kanada és az Európai Unió között. A biotechnológiának része a géntechnológia, tehát az egyezménynek ez a cikke vonatkozik a GMO-kra is.

A cikk értelmében a felek együttműködnek és információt cserélnek azon biológiai termékek esetében, amelyek mindkét fél érdeklődésére számot tartanak. Ezen túlmenően a kölcsönös együttműködés területén a felek elismerik az együttműködés fontosságát. *(Balla György a teremben helyét elhagyó dr. Schiffer András felé: Schiffer András ki is megy! - Dr. Schiffer András: Nem megyek ki!)*

Az egyezmény szövegéből látható, hogy a biotechnológia, azon belül pedig a GMO-k kérdéskörében az EU és Kanada között nincs semmilyen kötelezettség arra nézve, hogy az EU-nak lazítania kellene a tudományos kockázatértékelésen alapuló, Kanadánál szigorúbb GMO-engedélyezési rendszerén, vagy

ne tilthatná be egyes GMO-k termesztését, netán fel kellene gyorsítani a GMO-k engedélyezését.

Az Európai Unióban a GMO-k engedélyezése az egészségügyi és környezeti hatások tudományos értékelését követően történhet csak meg, sőt tagállami tilalmakat is el lehet fogadni, amennyiben tudományos tények igazolják, hogy az adott GMO káros hatással lehet az állati, emberi egészségre vagy a természeti értékeinkre. A CETA szövege erről csak annyit mond, hogy a felek elismerik ebben a kérdésben az együttműködés fontosságát, illetve elősegítik, hogy az engedélyezés tudományos alapon történjen. Ez nem biztosít olyan jogot a kanadai fél számára, amelynek keretében kikényszeríthetné az uniós vagy a magyar engedélyezési szabályok enyhítését. Vagyis tudományos kockázatokra vagy tudományos bizonytalanságokra hivatkozva továbbra is elutasíthatjuk a génmódosított termékek engedélyezését, sőt moratóriumokat is fenntarthatunk, és ez a WTO előírásaival sem ellentétes. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Két percben megadom a szót Legény Zsolt képviselő úrnak, MSZP.

DR. LEGÉNY ZSOLT (MSZP): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Nekem természetesen nem tisztem az, hogy Schiffer képviselő urat akár felvilágosítsam, pláne nem az, hogy kioktassam, de tudja, én az Európai Unió egyik állampolgára vagyok, amellet, hogy természetesen magyar állampolgár is vagyok, és ha mondhatok ilyet, akkor én egy lelkes eurokrata vagyok, és az Európai Unió is úgy indult el egyébként, hogy egy szabadkereskedelmi társulás alakult ki. Ezzel természetesen nem azt szeretném vizionálni, hogy amerikai és európai közös egyesült államok lesznek, de ettől függetlenül nem biztos, hogy azonnal, rögtön, már az elején elvetendő az, hogy tárgyalásokat folytassunk le ebben a témában.

Mikola államtitkár úr azt, mondjuk úgy, kérte, hogy mandátumot vagy felhatalmazást kapjanak ahhoz, hogy tárgyalásokat folytassanak le, a Magyar Szocialista Párt akkor ebből a szempontból egyfajta mandátumot vagy felhatalmazást kíván adni azért, hogy akár a magyar érdekeket elsősorban, de természetesen az európai uniós érdekeket is e tárgyalások során megfelelően és hatékonyan tudják képviselni.

S ha megengedik, a már említett GMO kapcsán hadd adjunk ebben egy egyértelmű, világos megrendelést, ha tetszik, vagy állásfoglalást. A Magyar Szocialista Párt üdvözlö az, hogy Magyarország egy, mondjuk úgy, hogy GMO-mentes övezet. Az elmúlt években, amikor erről egy talán parázs vitát is folytattak a mezőgazdaság szereplői, akár a szakmaközi szervezetek - és most ide nem sorolnám a Nemzeti Agrárgazdasági Kamarát, mert az a Fidesznek egy társult gazdasági szervezete -, de mindenestre, ami-

kor ezt a vitát lefolytattuk, akkor, ahogyan mondtam, közös eredményként születtük meg azt az álláspontot, hogy Magyarország GMO-mentes övezet legyen. Azt kívánjuk természetesen a jövőben is fenntartani, hogy ez így is maradjon. Éppen ezért tehát azt szeretnénk kifejezni, hogy a tárgyalások kapcsán mindenképpen ragaszkodjanak ahhoz, hogy csak akkor lehet ezt a megállapodást támogatni, ha ez a bizonyos GMO-mentesség továbbra is fennmaradhat, mert nem kell már arról itt beszélni, több képviselőtársam is beszélt arról, hogy milyen veszélyeket rejt magában, ha génmódosított, génmanipulált termékek, termények jöhetnek be az Európai Unióba, ezzel természetesen Magyarországra is. Az meg egy másik kérdés persze, hogy ez a magyar agrárium versenyképességét is jelentősen csökkentené. Köszönöm. *(Taps az MSZP soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Előre bejelentett felszólalások következnek. Elsőként Földi László képviselő úr, Kereszténydemokrata Néppárt.

FÖLDI LÁSZLÓ (KDNP): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! A magyar külkereskedelemnek döntő része ma az EU-tagállamokkal az Unió egységes belső piacán egyenlő versenyfeltételek mellett bonyolódik.

Az európai országokban folytatott árukereskedelem az elmúlt négy évben rendre 9-10 milliárdnyi többletet mutatott. Emellett hazánk nézőpontjából jelentős magyar aktívum jelentkezik az Egyesült Államokkal folytatott kétoldalú áruforgalom mérlegében, ami egyértelműen azt jelzi, hogy kiszámítható és tisztességes kereskedelmi feltételek mellett a magyar gazdaság szereplői fejlett, igényes piacokon is versenyképesek.

Egy kiegyensúlyozott és ambiciózus megállapodás létrehozásában vagyunk érdekeltek, amely javítja a felek piacrajutási esélyeit, elmélyíti a transzatlanti szabályozást, együttműködést, és olyan kereteket alkot, amelyek hozzájárulnak a gazdaság növekedéséhez és a munkahelyteremtéshez nemzeti, de európai szinten is. Álláspontunk szerint egy ilyen megállapodás pozitív hatásaiból minden EU-tagállamnak és szektornak részesednie kell, és kötelezettségvállalásaiból is azonos módon kell részt vállalniuk.

A megállapodástervezetnek szerintünk három kiemelt területe van: a piacra jutás elősegítése, a kereskedelmi szabályok összhangba hozatala és a nem vámjellegű kereskedelmi határok leépítése.

(13.50)

Tisztelt Ház! Még valószínűleg eltelik egy-két év, mire a megállapodás célegyenesbe jut, de már most látszik, hogy különösen fontos Magyarország, de a többi uniós ország számára is a tárgyalások átláthatóságának biztosítása, amelynek tekintetében van

némi előrelépés, de még mindig korlátozottan férünk hozzá a dokumentumokhoz. Hazánk számára több szempontból kiemelt terület a mezőgazdaság és az élelmiszeripar, hiszen bizonyos termékek esetében nem érdekünk a jelenlegi vámkontingensek leépítése. Ilyen például a csemegekukorica, a hústermékek, a tojás, a dohány, a cukor, de a szabályozások harmonizációjának területén is fontos prioritások vannak, amelyeket a tárgyalásokat folytató Európai Bizottság számára nyomatékosan kell jeleznünk. Ilyen szabályozási kérdés a földrajzi árujelzőkkel ellátott mezőgazdasági termékek uniós szintű oltalmának megtartása. Számunkra eddig egyértelmű volt, hogy csak a Parmában készült sonkára lehetett ráírni, hogy pármái sonka, vagy a Tokajban készített borra lehetett ráírni, hogy tokaji bor. Ez így is kell maradjon.

További kiemelt érdek, hogy a világszinten szigorúnak minősülő uniós humán-egészségügyi, állat- és növény-egészségügyi, élelmiszer-biztonsági, állatjóléti, fogyasztó- és környezetvédelmi szabályok megmaradjanak, de ne gyengüljenek. Ezek közül hazánk számára elsőrendű fontosságú - erről többen beszéltek ma már - a GMO-val kapcsolatos szabályozás. A tárgyalások során kiemelt fontosságú kell legyen Magyarország GMO-mentes státusának fenntartása. Csak olyan végleges megállapodási szöveget tudunk elfogadni, ami biztosan nem veszélyezteti a moratóriumokat, az úgynevezett GMO-csomagot és az egyéb uniós GMO-szabályokat.

Az Európai Bizottság ígéretet tett arra, hogy a GMO-s és az állat-egészségügyi, valamint élelmiszerbiztonsági szabályozások uniós joganyaga változatlan marad, de emellett biztosítani kell azt is, hogy a megállapodás ne gátolja az EU-szakpolitikák fejlődését sem. Megnyugtató tény, hogy az eddigi tárgyalások során, azaz az európai bizottsági egyeztetések során a kormány folyamatosan hangsúlyozta, hogy az EU GMO-szabályozási rendszerét nem bonthatja le a szabadkereskedelmi egyezmény, és azt is, hogy Magyarország számára a hazai mezőgazdaság GMO-mentességének megőrzése fontos prioritás. Frakción nevében is kérem a kormányt, hogy továbbra is rendszeresen kérje az Európai Bizottságot, hogy ezt az érdekünket szem előtt tartva folytassa a tárgyalásokat az Egyesült Államokkal.

Tisztelt Képviselőtársaim! Bár a munkafolyamatok csendben zajlanak, a média ingerküszöbét nem érik el a magyar kormány megállapodással kapcsolatos erőfeszítései, de mindenképp ki szeretnék emelni néhány dolgot, amiket az Európai Bizottsággal folytatott konzultációkon sikerült elérni. Az Európai Bizottságnak adott tárgyalási mandátum többek között a magyar kormány kérésének megfelelően egyértelműen rögzíti, hogy az emberi életet, az egészséget, az állategészségügyet és állatjólétet, valamint a környezetet, az élelmiszer-biztonságot és a fogyasztók érdekeit védő EU- és nemzeti jogszabályok nem képezhetik alku tárgyát, a szabadkereske-

delmi megállapodás nem vezethet azok fellazításához. Más EU-tagállamokkal együtt sikerrel léptünk fel annak érdekében, hogy az audiovizuális szolgáltatásokat kizárják a TTIP-tárgyalásokból. Rögzítettük azt az elvárást is, hogy a közszolgáltatások esetében a tárgyalás nem járhat olyan kimenetellel, ami a kormány szabályozási jogosítványait bármilyen módon csorbítaná.

A már említett mezőgazdasági alaptermékekkel kapcsolatban jeleztük, hogy legfeljebb részleges, mennyiségileg behatárolt piacnyitást látunk elfogadhatónak. Jeleztük azt is, hogy mi is azoknak az országoknak a táborát erősítjük, akik a megállapodásokból kihagynák a befektetők és az állam közötti vitarendezés külön szabályozását, vagy legalább ki vennénk abból a mezőgazdaság, a humán-, növény- és állat-egészségügyi, a környezet- és fogyasztóvédelmi, valamint az élelmiszer-biztonsági területet.

Van elég figyelem arra, hogy a kialakuló végeredmény a kormány közpolitikai céljaival összhangban álljon, és a közszolgáltatásokra, a környezetvédelemre, az élelmiszer-biztonságra vonatkozó európai és nemzeti normák, szabályozási jogosítványok semmilyen módon ne csorbulhassanak. Ennek érvényesítésére, így többek között a magyar mezőgazdaság Alaptörvényben rögzített GMO-mentességének fenntartására is garanciát ad az, hogy az Európai Unió és az Egyesült Államok közötti szabadkereskedelmi megállapodás megkötése a magyar kormány egyetértését és a Magyar Országgyűlés megerősítését is igényli majd.

Köszönöm szíves figyelmüket. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Soron kívül kettő percre megadom a szót Mikola István államtitkár úrnak.

DR. MIKOLA ISTVÁN külgazdasági és külügyminisztériumi államtitkár: Köszönöm szépen, elnök úr. Többször elhangzott a hatástanulmányok kérdése. Két hatástanulmányról tudunk, ami elkészült, de ezek inkább előrevetített véleményeket tartalmaznak, hiszen nincs annyi adat - képviselő asszonynak mondom -, amire igazán hatástanulmányt lehetne felépíteni.

Mi is konzultáltunk szakemberekkel, és odajutottunk, hogy egy értékelhető munkahelyteremtést, a növekedés paramétereit tartalmazó hatástanulmányt, ha ilyen ütemben folynak a tárgyalások, legjobb esetben 2016 derekán lehet elképzelni. Mi erre a vitanapra készítettünk egy összefoglaló szakanyagot, amit ki fogunk egészíteni az itt elhangzottakkal, s benne lesznek természetesen a konzultált szakmai szervezetek összefoglalt véleményei is. Tegnap a miniszter úrral megállapodtunk abban, hogy ezt az anyagot egy-két héten belül minden parlamenti képviselőnek el fogjuk küldeni.

Szeretném megemlíteni, hogy részletesen átnéztünk egy úgynevezett hatástanulmányt, amit az Európai Bizottság készített. Ez nagyon érdekes, mert ez is inkább egy vetítés, de ők azt írják ebben, hogy - még ha létre is jön - egy ilyen szabadkereskedelmi megállapodásnak a hatásai csak nyolc-tíz év múlva észlelhetők, és azzal számolnak, hogy ha jól sikerül ez a megállapodás, akkor nyolc-tíz év múlva 0,27-0,48 százalékos GDP-növekedéssel lehet számolni, és a szolgáltatás exportja együtt az Egyesült Államoknak és az Európai Uniónak 16-28 százalékkal nőhet.

Szóba került a magyar kormány által megrendelt, 2013 novemberében elkészült magyar, úgynevezett hatástanulmány - bár ez van ráírva, de ez is inkább egy előrevetített kalkuláció. Ennek néhány adatáról majd a későbbiekben szeretnék még szólni. Kezdeményeztük a nem nyilvános minősítés alóli felbontását, és ezt meg is fogjuk kapni. Ezt is közre fogjuk adni, de arra nem lehet számítani, hogy ilyen előrevetített számokban bizonyosságot találunk a transzatlanti szabadkereskedelmi megállapodás hatásairól, még akkor is, ha ez valóban jól sikerül. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. A következő előre bejelentett felszólaló Mesterházy Attila képviselő úr, Magyar Szocialista Párt.

MESTERHÁZY ATTILA (MSZP): Nagyon szépen köszönöm. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Hallgatva a vitát, az embernek néhány kérdésben hiányérzete támad. Legelőször engedjék meg, hogy ezeket a hiányérzeteimet osszam meg önökkel, hátha a vita későbbi részében a kormány tudja korrigálni ezeket a kérdéseket.

Az egyik az, hogy ellenzéki képviselőként figyelve a fideszes és a kormányzati hozzászólásokat, nekem úgy tűnt, mintha ezek a hozzáállások, ezek a vélemények néhány helyen nem fednék egymást, sőt az is látszik, hogy a kormány álláspontja is változott az elmúlt hetekben, hiszen egy külügyi bizottsági ülésen, amelyen Mikola István államtitkár úr vett részt, ott még sokkal nagyobb hevülettel támogatta a kormány ezt a szabadkereskedelmi megállapodást, sőt az aggályok is kevésbé kerültek szóba. A mostani vitában kiegyensúlyozottabb ez a vélemény és ez szerintem helyesebb is. Magyarul: érdemes lenne, ha egyértelmű lenne az, hogy a kormányzati és a fideszes többségi frakció álláspontja hol tér el, ha eltér egyáltalán egymástól, és mennyire fedik egymást ezek a kérdések.

A másik, és ez sokkal fontosabb, hogy nem derült ki világosan taxatív, konkrétan, hogy mi a magyar kormány álláspontja, mik azok a kérdések, amelyek kimondottan érzékeny témának minősülnek, mik azok a kérdések, amelyek nem teljesülése esetén a magyar kormány él a vétőjogával, tehát a Magyar

Országgyűlés elé úgy hozza be ezt a javaslatot, hogy ne támogassa az Országgyűlés sem, mik a minimum-feltételek ebben a kérdésben.

(14.00)

És nem precizította a kormány azt sem, hogy mik ezek a nemzeti érdekek, amit szlogenként annyiszor lehet hallani a mostani vitában is. Az is megütötte egy pillanatra a fületem, amit Tállai András mondott, hiszen ő egészen odáig ment, hogy pontosan idézzem, hogy negatív hatást nem jeleztek a tanulmányok. Ami azért megdöbbentő számomra, mert amit csak én elolvastam a kormány által készített jelentésben, amit 2013 novemberében tárgyalt meg a kormány, abban például konkrétan azt írja a saját tanulmányuk: a magyar kkv-k észak-amerikai terjeszkedése nem várható jelentős mértékben, aminek méretgazdasági és kulturális okai vannak. Tállai András a kkv-k magyarországi lehetőségeiről beszélt, ami ugye azt vetítette előre, hogy hatalmas lehetőségek állnak a magyar kkv-szektor előtt. Lehet, hogy Tállai úrnak érdemes lenne saját anyagaikat is elolvasni. Tehát sok példát lehetne hozni, de pont, mondjuk, a kkv-szektor számára talán kisebb lehetőséget jelent ez a kereskedelmi megállapodás.

A másik, amiről szerettem volna én is azt jelezni, és ebben megelőzött Mikola államtitkár úr, itt több hozzászólónál felmerült, hogy semmilyen hatástanulmány nincs. Ez így nem igaz, vannak hatástanulmányok. Én még tavaly novemberben kértem a Külügyminisztériumot, hogy ezeket a hatástanulmányokat hadd kaphassuk meg. A hatástanulmány helyett egyébként ezt a kormányzati jelentést küldte át a Külügyminisztérium, arra való hivatkozással, hogy titkosak ezek a különböző hatástanulmányok. Egyébként a Magyar Tudományos Akadémia világ-gazdasági részlege, illetve a Corvinus Egyetem készítette ezeket a hatástanulmányokat. Például ezt a vitát nagymértékben segíthette volna a hús résztanulmány, ami ennek keretében készült, hozzáteszem, európai uniós finanszírozásból. Tehát végképp értelmetlen, hogy több hónapon keresztül miért nem juthatnak ehhez hozzá magyar vagy európai uniós parlamenti képviselőink, hiszen talán akkor a vitában szakmailag is konkrétan tudtunk volna vagy tudnánk hozzászólni.

Mindezek tükrében és a vitát hallgatva, engedjék meg, hogy a magam részéről egy más megközelítést javasoljak, mint néhány hozzászóló, hiszen, ahogy Mikola István mondta, és erre utaltam az előbb, tárgyalási szakaszban vagyunk, és bizony ezek a hatástanulmányok nem tudják pontosan számszerűsíteni a potenciális várható hatásokat. Se a pozitívát, se a negatívát, hiszen túl messze vagyunk még a végétől. Ezért azt gondolom, hogy amit állam-

titkár úr mondott, teljesen korrekt és helyes. Éppen ezért én egy óvatos, higgadt és pragmatikus megközelítést javasolnék, ami a magyar érdekeket, a saját érdekeinket tartja mindig szem előtt. Hiszen itt mégiscsak kereskedelemről van szó, gazdasági kapcsolatokról. Éppen ezért én is túlzónak érzem, ha éppen vallásháborúhoz vagy valamilyenfajta civilizációs kérdéshez hasonlítjuk ezt az egyezményt. Szerintem itt kőkemény gazdasági, kereskedelmi érdekekről van szó, amelyek hosszú távon határozhatják meg az Európai Uniót, annak országait és ezen belül természetesen Magyarország nemzetgazdasági érdekeit vagy a fogyasztók, az itt élő emberek érdekeit. Ezért logikus, ha előnyökről és hátrányokról és azok számbavételéről beszélünk.

Éppen ezért az az MSZP álláspontja, ahogy már többször elhangzott, de talán érdemes ismételnem, hogy mi nem utasítjuk el előre ezt a megállapodást, mint ahogy nem is támogatjuk előre ezt a mostani megállapodást. Hiszen nem rendelkezünk annyi információval, aminek alapján ennyire határozottan ki lehetne jelteni, hogy ez előnyös-e vagy hátrányos adott esetben Magyarország számára. Mi úgy gondolkodunk erről, hogy ez egy esély, egy lehetőség Magyarország számára, az Európai Unió számára, de egyben veszélyeket is hordoz a magyar gazdaság, a magyar nemzeti érdek szempontjából. Éppen ezért az óvatosság, a higgadság és a pragmatizmus egészen biztosan helyénvaló.

Az is egyértelmű, ahogy a vitában helyesen elhangzott, hogy ez egy nagy horderejű megállapodás. De azt láttam, hogy egy picit még a kormányzati megszólalásokban vagy a beszédekben is összemósódott két dolog. Amikor az előnyökről beszéltek többen, akkor azt talán érdemes hangsúlyozni, hogy ezek az előnyök különböző scenáriók esetén változó előnyök, a mértéke változó lehet Magyarország számára. Ugye, van a vámszabályok lebontása, ez a minimumprogram, és van a nem vám jellegű szabályok lebontása, ami a teljes liberalizációt jelenti egyéb más kérdésekben. Amiről a kormány beszélt, a második kategóriában, tehát a teljes liberalizáció esetén értelmezhetőek ezek az előnyök. Amennyiben, úgy mond, csak a vámszabályok lebontása történik, ezek az előnyök is kisebbek és kisebb hatásúak lehetnek Magyarország számára.

Amit én láttam és olvastam eddig tanulmányt, és a szakértőkkel beszélgetve nagyjából a tárgyalások mostani fázisában azt lehet látni, hogy Magyarország nem lesz a legnagyobb nyertesek között, ha ez a megállapodás megszületik. Azok a számadatok, amelyek, még egyszer mondom, a teljes liberalizálás esetén számszerűsíthetőek a mostani tárgyalási fázisban, a kicsinek is örülni kell természetesen, de azért mégsem eget rengető horderejű előrelépést jelentenek. Különösen úgy nem, ha egy tízéves távlatban gondolkodunk, amit minden tanulmány, minden elemző leír, hogy nagyjából ez az az időtáv,

amin belül, ha jól felkészülünk, akkor bizony ezek az előnyök elérhetőek.

A másik oldalról viszont sokat veszíthetünk, ha nem készülünk föl ennek a megállapodásnak a végső eredményére. Éppen ezért, legalább a jegyzőkönyv miatt, meg amit államtitkár úr is mondott, hogy legalább majd kiegészítik az itteni vitában elhangzott információkkal a különböző anyagokat, engedjék meg, hogy elmondjam, vannak érzékeny területek, csak tényleg taxatív. Érzékeny területnek minősül az elemzések alapján a bioetanol magyarországi termelése, mert az USA-ban olcsóbb ennek a termelése, tehát ez a magyar termelők számára egészen biztosan kihívást jelent, vagyis érdemes ebbe a kategóriába sorolni. Érzékeny terület az elektronikai ipar, hiszen ha megnyílik ez a piac, akkor a versenyképebb, fejlettebb amerikai termékek miatt zsugorodhat az amúgy sem, hogy mondjam, felfelé ívelő elektronikai ipar Magyarországon. Aztán az USA-cégek megjelenése az európai piacokon bizony komoly versenyt hoz, nemcsak az európai uniós cégeknek, hanem a magyar cégek számára is, és ez bizony szintén komoly veszélyt jelenthet a magyar cégek számára az európai uniós piacon. Aztán többen szóltak arról, Legény Zsolt kollégám is hosszasan és helyesen beszélt róla, a GMO-szabályozás egy alapvető, igen/nem típusú helyzetet a magyar kormány számára. Ha a GMO belekerül ebbe a megállapodásba, akkor a magyar kormány nem támogathatja ezt a megállapodást.

De emellett, a GMO-n túl vannak egyéb más érzékeny termékek a mezőgazdaság területén, hiszen egy kizorító hatás elérheti a magyar termelőket is a gabonafélék, a húsfélék vagy éppen a csemegekukorica területén. Tehát érdemes ezeket a kérdéseket is folyamatosan az érzékeny területek között számon tartani, és nagyon keményen harcolni az ellen, hogy ebben a magyar termelők hátrányosabb helyzetbe kerüljenek. És ugyanígy, amit már többen is elmondtak, ezek az úgynevezett beruházásvédelmi egyezmények, a vitás kérdések rendezése; Magyarország számára ez is komoly hátrányokkal járhat.

Aztán persze vannak a pozitívumok, amelyekről több szó esett az elmúlt időszakban, a külkereskedelmi forgalom növekedése, a GDP szerény növekedése, 20-25-30 ezer új munkahely tíz év alatt, közúti járműgyártás, vegyipar, gyógyszeripar. De itt a növekedés azért 0,2 százalékos, a gyógyszeriparnál az elemzések alapján 0,04 százalékos emelkedést jelent. A tőkebefektetések esetén is egy kicsit növekedhet a Magyarországra irányuló tőkebefektetés, bár lehetőségként ez ma is ott van minden amerikai cég számára.

Éppen ezért mi azt mondjuk, hogy ezeket az előnyöket és hátrányokat a tárgyalás során folyamatosan monitoringozni kell - ezt, gondolom, teszi is a kormány a tárgyalások során -, és ezek figyelembevételével kell majd a magyar parlament elé terjeszteni

azt a javaslatot, ami arról szól, hogy a magyar kormány és a magyar parlament támogassa-e ezt.

Éppen ezért egyfajta kis rövid konklúzióként azt tudom mondani, hogy az MSZP-frakció feltételekkel támogatni fogja ezt a megállapodást. A feltételekről próbáltam beszélni, amelyek eléggé kemény feltételeket jelentenek, eléggé húsbavágó feltételeket jelentenek a magyar gazdaság számára. Éppen ezért ezeket kellően bölcsen és nagy odafigyeléssel kell elemezni. De szerintünk nem helyes az ab start, eleve elutasítása a tárgyalásoknak. Szerintünk az a helyes, ha a magyar kormány ott ül, részt vesz annál az asztalnál a tárgyalásokon, ahol a magyar érdeket tudjuk érvényesíteni. Mert a végén aztán esetleg olyan megállapodás van, hogy semmiféleképpen, semmilyen területen sem kedvező Magyarország számára, és akkor meg már csak azért sem lehet elfogadni, közben pedig lehetőségeket szalasztunk el.

Éppen ezért szerintem nem helyes, ha ezt a vitát valaki, akár az LMP, akár a Jobbik részéről csak és kizárólag egyfajta politikai vitaként kezeli. Szerintem itt kevesebb ideológiára és több pragmatizmusra van szükség. És bizony van annak igazsága, hogy ez olyan nemzeti ügy, olyan nemzeti kérdés, amiben egy nemzeti konszenzus megteremtése a politikában és a társadalomban egyaránt szükséges ahhoz, hogy aztán ezt a következő tíz évében Magyarország helyesen és jól tudja kihasználni. Na, tehát az első az, hogy az MSZP feltételekkel támogathatónak tartja ezt.

(14.10)

A második - ezt szeretném az államtitkár úrnak is jelezni, ezt a Külügyi bizottságban is elmondtam már -, hogy az MSZP frakciója támogatja a tárgyalásokon való részvételt, arra buzdítjuk a kormányt, hogy keményen, határozottan képviselje a magyar gazdálkodók, a magyar gazdaság érdekeit, a magyar nemzeti érdekeket, de azt is elvárjuk, hogy ha ebből az derül ki, hogy ezek az érdekek nem érvényesíthetőek, akkor ahhoz is legyen bátorsága, hogy ezeket a kérdéseket az asztalra tegye, és adott esetben változtasson a jelenlegi állásponton. A másik, hogy azt kérnénk a kormánytól, hogy konkretizálja a nemzeti érdekeket. Egészen biztosan ez a kormány nem tudom, milyen előkészítő anyagaiban benne lehet, de jó lenne, ha ezt mindenki látná. A társadalmasításról beszélt az államtitkár úr, ezért azt mondom, hogy érdemes a társadalmasítást ezen a területen is megtenni, hiszen ezek a legizgalmasabb kérdések, hogy mik a mi nemzeti érdekeink.

A másik vagy a harmadik, hogy így mondjam, hogy világossá kell tenni, hogy mik azok a feltételek, amelyek ha nem teljesülnek, akkor a magyar kormány nem támogatja ezt a megállapodást, mert ez úgy mond a minimum, amit fontos, hogy a tárgyalópartnereink és az ország is láthasson.

A negyedik az átláthatóság, a nyitottság - erről minden képviselő beszélt. Én azt javaslom az államtitkár úrnak, hogy siettessék egy kicsit ezeknek az adatoknak és információknak a nyilvánossá tételét, mert akkor sok kritikától tudnak mentesülni.

Az ötödik, hogy értelemszerűen a magyar érdekekhez szövetségeseket kell találni, meg kell nézni, hogy az uniós tagállamok közül kinek vannak hasonló problémái, mint a magyar kormánynak vagy Magyarországnak.

A hatodik, és ezt javasolnám, ugyan több fideszes képviselő üdvözölte, hogy itt a parlamentben erről vita van, hogy majd a parlament fog róla dönteni, és ez micsoda fantasztikus dolog, de lássuk be: a parlamenten belüli döntés nem jelent mást, mint hogy a Fidesz-frakció támogatja vagy nem a kormány kezdeményezését, ezért én azt a megközelítést javasolnám a kormánynak, hogy keressen ennél szélesebb politikai konszenzust ehhez a döntéshez, hiszen az nem túl sokat jelent, hogyha a Fidesz-frakció támogatja. Eddig is mindenféle dolgot támogatott a Fidesz-frakció, tehát ilyen értelemben ez nem túl nagy garancia arra, hogy ebben bármilyen társadalmi vagy szélesebb politikai támogatás van a kormány javaslatára mögött. *(Dr. Schiffer András: Legalább az MSZP!)* És a hetedik... Hát például, igen, ahogy Schiffer András képviselőtársam mondja, vannak pragmatikus pártok, vannak olyan pártok, amelyek nem csinálnak mindenből állandóan felesleges ideológiai kérdést, és képesek azt mondani, hogy bizonyos kérdésekben lehet, hogy a kormányzattal való együttműködés, az a nemzeti érdeket szolgálja, és nem egy téves, osztályharcos álláspontot kell fölvenni ebben a témakörben. *(Közbeszólás és derűlttség a Jobbik soraiból.)*

Azt a vitát is megvívjuk majd, tisztelt jobbikos képviselőtársam, egyelőre jól mutat ez az LMP-jobbikos koalíció egészen biztosan, csak nehogy aztán az LMP is a végén orosz érdeket képviseljen, mint ahogy a Jobbik teszi minden egyes megszólalásában.

A végén a hetedik, ami talán a legfontosabb kérdés, hogy a kormány már most készüljön arra, vagy készítsen egy akciótervet arra, hogy a gazdasági szereplőkkel együttműködve felkészüljön a pozitív hatásokra, hogy minél többet tudjunk kihozni belőle, és a potenciális negatív hatásokra, tehát a veszélyekre is, hiszen ez egészen biztosan már a mában egy fontos kérdés, nem csak akkor, amikor adott esetben hatályba lép ez a kezdeményezés.

Természetesen a végére van két kérdése is az embernek, vagy aggálya, inkább így fogalmaznék. A külpolitikai fordulatot én azért szorgalmazom minden egyes esetben, amikor ezekről a témákról beszélünk, mert egy külpolitikailag elszigetelt kormány ezeket a nemzeti érdekeket kevésbé tudja képviselni, nehezebben tud találni szövetségeseket a magyar érdek képviseléséhez.

Ezért tartom fontosnak azt, hogy a diplomácia és a miniszterelnök változtasson az eddigi külpolitikai irányokon, ha kell, új külügyminiszterrel, és kezdjük meg azokat az együttműködéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy a magyar nemzetgazdaság szempontjából egy hasznos és jó megállapodás szülessék. Ha pedig nem ilyen megállapodás születik, akkor legyen ahhoz bátorsága a sok esetben szavakban nagyon bátor magyar kormánynak, hogy merjen akár nemet is mondani erre az egyezményre. Köszönöm szépen a figyelmet. *(Taps az MSZP soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. A következő előre bejelentett felszólaló Bánki Erik képviselő úr, Fidesz.

BÁNKI ERIK (Fidesz): Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! „Az optimista lehetőséget lát minden vészhelyzetben, a pesszimista veszélyt lát minden lehetőségben.” Ha Churchill szavait idézzük, akkor, azt gondolom, a mai parlamenti vitára is tökéletesen leképezhető ez a legendás mondás, hiszen jól láthatóan a parlamenti pártok is ennek a szellemében állnak ehhez a nagyon fontos kezdeményezéshez.

Nagyon fontos, hogy egy ilyen kérdésről a magyar parlamentben vitatkozhatunk, hiszen ahogy azt már az előttem szóló hozzászólásokban rögzítették akár ellenzéki, akár kormányoldalról egyaránt elismerőleg, ez egy rendkívüli jelentőségű megállapodás, ami az Európai Unió és az Egyesült Államok között készülődik. Egy olyan szabadkereskedelmi megállapodásról van szó, amely ha úgy kerül elfogadásra, hogy az az Európai Unió és azon belül Magyarország számára előnyöket jelenthet - márpedig elfogadni csak abban az esetben van értelme, hogyha a megállapodás végére egy ilyen keret körvonalazódik -, amely a világ legjelentősebb kapcsolatrendszeréből aknázhatja ki a lehetőségeket, hiszen ne felejtjük el, hogy a transzatlanti kapcsolatok a világ GDP-jének közel a felét, 46,7 százalékát adják, a forgalom, a kereskedelmi forgalom pedig megközelíti az 1000 milliárd amerikai dollárt éves szinten, tehát egy ilyen piacról, egy ilyen lehetőségről nem szabad lemaradnia Magyarországnak sem.

Azt gondolom, hogy a kormány maga sem érvelne amellet, hogy vizsgáljuk meg a kapcsolódás, az ebben az egyezésben való részvétel feltételrendszerét, ha nem lenne Magyarország számára reális esély az, hogy ebből jól, hasznosan és eredményesen jöjjünk ki; ha a magyar gazdaság nem lenne olyan állapotban, mint amilyen állapotban ma van, miszerint az európai uniós növekedési átlagnak közel a dupláját tudja évek óta, és fenntartható gazdasági növekedést jelent a következő időszakban is, ami nemcsak azt jelenti, hogy a magyar államháztartás bevételei fognak növekedni folyamatosan évről évre ennek köszönhetően, hanem hogy a magyar piac szereplői

mege erősödnek, folyamatosan erősödnek, és ennek a folyamatos erősödésnek az a következménye, hogy a nemzetközi verseny szintjén is javul és erősödik a versenyképességünk.

Éppen ezért nagyon fontos, és nagyon bölcs volt a kormány az a döntése, miszerint az európai uniós forrásoknak a 60 százalékát csak és kizárólag a versenyképesség növelésére engedi fordítani a következő hétéves ciklusban, hiszen ezekkel az uniós forrásokkal megerősítve a magyar gazdaság szereplői még jobb eséllyel, még hatékonyabban tudnak egy ilyen nemzetközi kereskedelmi rendszerben részt venni.

Lássuk azt, hogy Magyarországnak milyen konkrét előnyei lehetnek ebből a megállapodásból! Szintén elhangzott a kormány részéről, illetve Navracsics Tibor említette a felszólalásában, hogy nemcsak európai uniós szinten várható egyébként GDP-növekedés és a versenyképesség javulása ettől a megállapodástól, hanem Magyarország is nyertese lehet ennek az egyezménynek - fontos kijelenteni, és fontos felhívni a figyelmet arra, hogy nem rövid távon. Tehát ne várja azt senki, hogy amennyiben ezek a tárgyalások eredménnyel járnak, és elfogadásra kerül ez az együttműködési megállapodás, ez a szabadkereskedelmi megállapodás, nyilvánvalóan olyan feltételekkel, amelyek a magyar gazdasági szereplőknek előnyösek lehetnek, akkor ennek a pozitív hatása már egy-két éven belül érződjön, viszont közép- és hosszú távon az előzetes számítások szerint valóban 15-20 százalékos forgalomnövekedésre számíthat Magyarország, és bár - ahogy Mesterházy Attila fogalmazott - nem valószínű, hogy a magyar gazdaság szereplői, a kis- és középvállalkozások az Egyesült Államokban fognak telephelyet vagy éppen üzleteket nyitni, és ilyen módon fognak profitálni ebből az együttműködési lehetőségéből, nyilvánvalóan közvetett módon van lehetősége arra a magyar kkv-szektornak, hogy egy ilyen keretmegállapodásból, egy szabadkereskedelmi megállapodásból előnyösen, növekedéssel, profitnövekedéssel tudjanak részesedni, mégpedig például az autógyártáson vagy a gépiparon, esetleg a vegyiparon keresztül.

Nyilvánvalóan vannak érzékeny területek, erre a kormány, illetve kormánypárti képviselőtársaim szintén felhívták a figyelmet. Nem lehet elmenni szó nélkül amellet, hogy a Magyarország számára fontos területek - lehet az az élelmiszeripar, a mezőgazdaság, a vegyipar vagy éppen a gyógyszeripar - rosszul járjanak. Nem lehet olyan feltételrendszerrel elfogadni ezt az együttműködési megállapodást, amely rossz helyzetbe hozná a hazai vállalkozásokat. Nyilvánvalóan lesz lehetőségem itt az Országgyűlésben is, minden pártnak lesz lehetősége az Országgyűlésben is arra, hogy az elfogadás előtt, mielőtt valamilyen rábólintunk erre a szabadkereskedelmi megállapodásra, minden párt elmondhassa újra a véleményét, és egy olyan, reményeim szerint egyéb-

ként konszenzuson alapuló döntés születhet a magyar parlamentben, amely ennek a létfontosságú és a magyar gazdaság számára hosszú távon nagy előnyöket jelenthető megállapodásnak az elfogadásában minden fontos részletkérdést rögzíteni tud. Én azt gondolom, hogy a kormány kellő módon felkészült arra, hogy ezeket a tárgyalásokat a lehető legeredményesebben bonyolítsa le, azt gondolom, a miniszterelnök személye garancia arra, hogy olyan megállapodást az Európai Tanácsban nem fogad el Magyarország, amely a magyar vállalkozások vagy a magyar polgárok számára hátrányos lehet, tehát azt gondolom, ezek a félelmek nem megalapozottak.

Egy nagyon fontos idézettel szeretném zárni, hogyha már kollégáim vártak valamilyen sportos idézetet a végére tőlem: „Azoknak a lövéseknek a száz százalékát elrontod, amelyeket meg sem próbálsz.” - ezt mondta Wayne Gretzky, a világ valaha élt legjobb jégkorongozója. Úgyhogy azt gondolom, mindenképpen érdemes nekifutni ennek a területnek, és egy jó tárgyalássorozattal, felkészült tárgyalópartnerekkel jól tudunk kijönni ebből a nagyon fontos transzatlanti megállapodásból. Köszönöm szépen a figyelmet. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

(14.20)

ELNÖK: Köszönöm szépen, Bánki Erik képviselő úr. A következő előre bejelentett felszólaló Magyar Zoltán jobbkios képviselő úr.

MAGYAR ZOLTÁN (Jobbik): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Képviselőtársaim! Szeretném először is megköszönni azoknak a civil szervezeteknek a háttéranyagait, akik a rendelkezésünkre bocsátották. Legalább ők vették a fáradságot, és utánajártak ennek a jövődöbéli egyezménynek, a hatásait megvizsgálták, és egy abszolút átfogó és átlátható, közérthető anyagot tettek le elénk. Ezt már csak azért is fontos volt megemlítenem, mert ugye kormánypárti oldalról az az ócska kifogás érkezett, hogy azért nincsenek ezzel az egyezménnyel kapcsolatban tanulmányok, mivel úgysem támogatjuk, akkor meg mi a fenének akarja a Jobbik megismerni. Ezt egészen elképesztőnek tartom, és visszautasítom. Pontosan azért kellene megismernünk ezeket a háttéranyagokat és a hatásait, a jövőre vonatkozó feltételezett hatásait ennek az egyezménynek, hogy megfelelőképpen tudjunk róla képet alkotni, és hogy egyáltalán meg tudjuk önököt győzni arról, hogy milyen borzasztó következményekkel járhat ez az egyezmény.

A GMO-ról már rengeteg szó esett, úgyhogy én csak nagyon röviden szólnék róla egy olyan megközelítésből, ami ma még nem hangzott el. Ha elfogadjuk azt az érvelést, amit a kormányoldal tesz, misze-

rint képes lesz majd a jövőben is, egy ilyen egyezmény aláírása után is a GMO-mentességünket megőrizni, hangsúlyozom, nem hiszek ebben az álláspontban, és úgy gondolom, hogy felül fogja bírálni előbb-utóbb Brüsszel vagy ez az egyezmény ezt a jelenlegi helyzetet; de ha el is fogadom ezt, azt az irányt mindenképp lehetetlenné fogja tenni, amit kitűztünk állítólag itt közösen a Magyar Országgyűlésben, mégpedig azt, hogy a hústermékeinkből is szép lassan szorítsuk ki a GMO-val fertőzött növényeket, és igyekezzünk minél inkább mentesíteni a GMO-tól ezeket a termékeket. Hiszen jól tudjuk, hogy ma például - és általában itt a szóját szoktuk megemlíteni - 90 százalék fölötti arányban GMO-s szójával etetjük mi magunk, magyarok is az állatainkat, és az az irány, ami esetleg az újabb fehérjenövényeket vonná be, és ezek támogatásával megpróbálná a GMO-t, a GMO-s szóját kiszorítani, ez az irány végképp ellehetetlenül, tehát ilyen módon is befolyásolhatja ez az egyezmény a GMO kérdését.

Szintén elképesztőnek tartom, hogy titkos tárgyalásokon keresztül jutunk el majd a végeredményhez. Itt elhangzott kormányzati oldalról, hogy érdekeink képviselete közvetített formában fog Brüsszelen keresztül megjelenni. Hát ez eleve, azt hiszem, hogy elfogadhatatlan, pláne azok után, hogy tudjuk, hogy még önök sem fogják feltétlenül ismerni a részleteket, így elég nehezen fogják tudni ellenőrizni azt, hogy ezen bizonyos közvetített érdekképviselet egyáltalán megjelenik-e Brüsszel részéről, vagy csak egy jópofizós ebédnek a maradékát fogjuk viszontlátni ezen egyezményben.

Az átláthatóság, amit Brüsszel folyamatosan hangoztat, és számon kér a tagországokon, hát az végképp nem vonatkozik erre az egyezményre, ami szintén felettébb gyanússá teszi.

Az élelmiszer-biztonságról annyit, hogy ma már elhangzott, hogy az USA-ból felénk áramló élelmiszereknek majdnem a fele fennakad jelenleg az európai uniós élelmiszer-minőségügyi ellenőrzéseken, és az USA termékeinek ilyen módon egy jelentős része távol tartható az Európai Unió országaitól. Talán ez sem véletlen, tehát nem arról van szó, hogy valamiféle védővámot vetettünk volna ki e termékekre, hanem egész egyszerűen annyival lazábbak az élelmiszer-minőségre vonatkozó szabályok az USA-ban, amelyek itt, hála istennek, az Európai Unióban még elfogadhatatlanok. A jövőben ezt is féltjük, ezt is óvjuk ezen egyezmény esetleges elfogadásakor, és semmilyen garanciákat nem kaptunk arra vonatkozóan, hogy ebben megőrizhetjük majd a speciális erősebb védelmet.

Még megemlíteném talán az export kérdését, ami az Európai Unión belül jelentősen csökkenni fog az önök saját beismerése szerint is. Ez hazánkra különösen tragikus lehet, hiszen az Európai Unióba irányul az exporttermelésünk 77 százaléka. Erre vonatkozóan is szívesen látnánk hatástanulmányo-

kat, hogy ez konkrétan Magyarországra miként fog majd hatni.

Ezek voltak a legfontosabb aggályaim így, idő hiányában. Ezeket szerettem volna csak megemlíteni, és természetesen tartjuk a Jobbik azon álláspontját, hogy ez az egyezmény elfogadhatatlan. Köszönöm szépen. *(Taps a Jobbik soraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. A következő előre bejelentett felszólaló Turi-Kovács Béla képviselő úr, a Fidesz képviselőcsoportja részéről. Ön a szó, képviselő úr.

DR. TURI-KOVÁCS BÉLA (Fidesz): Köszönöm a szót, elnök úr. Örömmel közölhetem kedves képviselőtársaimmal, hogy valamennyi közcsatornán kívánságműsor megy, úgyhogy gondolom, minden teljesen rendben van.

Nos, az eddig elhangzottak alapján azt kell elmondanom, hogy valami olyasmit lehetett érezni, hogy olyan vitát folytatunk, valami olyasmiről folytatunk vitát, amiről alig-alig tudunk valamit. Keveset és azt a keveset is rendkívül bizonytalanul, de ez a kevés, amit itt most megpróbáltunk egymással megosztani, egy dologra mégiscsak jó volt. Kialakultak azok a nézetek és azok a szempontok, amelyek döntően már nem is politikaiak, hanem helyenként kifejezetten ideológiai jellegűek. Baj ez? Én azt gondolom, hogy nem baj. Az a helyes, ha a politizáló pártok egyfajta ideológiát is képviselnek. És én azt gondolom, hogy ezt az ideológiát helyes, ha következetesen képviselik.

El kell mondanom, Schiffer képviselő úr egyáltalán nem szorul az én védelmemre, de kifejezetten jólesően hallottam, amikor nem piacgazdaságot, hanem kapitalizmust mondott. Hát nevezzük nevén azt, ami van! Nem kell ezt becézgetni, mert akkor olyan lesz, mint a népi demokrácia. Hogy világos legyen, a kapitalizmusnak egy csomó formája van, és ezeket a formákat másként nem nagyon lehet kifejezni, mint ezekkel a közös hívószavakkal.

Nos, tisztelt hölgyeim és uraim, Balczó képviselő úr azt mondta, hogy azt nézzük meg, kinek az érdeke. És valóban, nagyon fontos kérdés. Érdeke-e ez, ami ebbe a szerződésbe majd bekerül, az Európai Uniónak, és ezen belül érdeke-e Magyarországnak? Ez az alapkérdés. Az összes többi emellett jöhet szóba.

Nos, én azt gondolom, hogy egy ilyen szerződés megkötésének a kezdeményezésére nem véletlenül az Egyesült Államok részéről kerül sor. Az Egyesült Államok az egész világban ma egyfajta - azt kell mondanom - utóvédharcot is folytat. Az a fajta túlhatalom, amely megjelent a második világháború után, az elmúlt időszakban nagyon erőteljesen kihívók elé került. Kína, mindannyian tudjuk, egy emelkedő gazdasággal kihívó lett. Az is világos, hogy éppen ezért az Egyesült Államoknak szüksége van bizonyos partnerekre, akikkel együtt tud működni. Hát

ezért került sor az ázsiai szerződés megkötésére, jószerével meggyőződésem szerint akár előbb is, mint az Európai Unióval.

Nos, érdekünk-e nekünk egy ilyen szerződés? Mert ez az alapvető kérdés. Minden azon múlik, hogy lesznek-e és milyen garanciális feltételek. Olyan garanciális feltételek, amelyek garantálni tudják, hogy azok a magyar érdekek, amelyek egyrészt a mezőgazdaságban, másrészt valóban a kis- és középvállalkozások világában, de nem utolsósorban a beruházások tekintetében vannak, meg tudnak maradni. Az a kérdés, hogy ez lehetséges-e egy szerződésben garantált. Természetesen csak akkor, hogyha a szerződés - igaza van ebben államtitkár úrnak - teljes elkészülése időszakában részt veszünk minden olyan munkában, ahol egyáltalán a hangunkat hallathatjuk.

Valamit azonban látni kell. Itt nem egyenlő feltételek mellett folynak ezek a tárgyalások, mert nem egyenlő erejű partnerek azok, amelyek ezt a tárgyalást folytatják. Az Egyesült Államok gazdaságilag, politikailag, katonailag nem is beszélve, túlhatalomban van az Európai Unióval szemben. Annál is inkább így van, mert nincs egységes Európai Unió. Hát van egy olyan konglomerátum, amelynek egy része közös pénzzel rendelkezik. Van egy olyan része, amelynek nincs a közös pénzhez túl sok köze. Van egy olyan rész, amelyik kifejezetten fejlett, erős gazdasággal, versenyképes gazdasággal rendelkezik; és van ennek az Európai Uniónak egy olyan része, amely még messze van ettől. Ennek a szerződésnek ezeket a különbözőségeket is ki kell tudni egyenlítenie. Ez hallatlanul nehéz feladat, nem irigylem a tárgyalópartnereket. Nehéz, de nem teljesen lehetetlen.

Van azonban néhány olyan kérdés, amelynél nem látom, hogy mi a megoldás, hogyan lehet ezeket áthidalni. Teljesen más kultúrkör az egyik, és más a másik, annak ellenére, hogy bármennyire is innen Európából ered, ma már egészen más a gondolkodás, más a gazdaságban, más a kereskedelemben, más a politikában.

(14.30)

Ezeket áthidalni roppant nehéz. A magyar mezőgazdaság - mindannyian tudjuk, már szó volt erről - rendkívül nehéz helyzetben van. A magyar mezőgazdaságnak olyan nagy lemaradást kellene behoznia, amit már az Európai Unión belül is szinte lehetetlen ledolgozni. Hiszen azok az országok, amelyek hosszú-hosszú időn keresztül élvezték azt a támogatási rendszert, amelyet mi csak 2004-et követően élvezhetünk, nagyon nagy előnyre tettek szert velünk szemben. De ezekhez képest is előnyben vannak az egyesült államokbeli mezőgazdászok, mert az Egyesült Államokban nem egy ilyen támogatási rendszer van, mint nálunk, ami viszonylag áttekin-

hető, kiszámítható, hanem egy sokkal áttételesebb, ugyanakkor sokkal nagyobb támogatást élveznek. Hogyan lehet ezt majd kiegyenlíteni? Azt gondolom, ez nem könnyű feladat.

Mindez meggyőződésem szerint azt mutatja, hogy hosszú és nehéz tárgyalások kell hogy következzenek. Az a lényeg, hogy ma tettünk egy fontos lépést. Hogy egyáltalán ma idekerült a Ház elé, és a Ház előtt meg lehetett ezt vitatni, és a vita során a különböző nézeteket lehetett ütköztetni, ezt én nagy előrelépésnek tekintem, annak ellenére, hogy persze ez lenne a normális. Ez lenne az, ami gyakorlatként kellene hogy megjelenjen. De hát nem az. Következésképpen arra kell törekedni, hogy a vita majd ismétlődjön, és abban a szakaszában a szerződésnek, amikor a döntő szakasz elkövetkezik, kerüljön elé, mindenképpen még aláírás előtt. Mélyen egyetértek azzal, hogy az aláírást pedig ebben a Házban kell majd jóváhagyni. Nem szabad erről lemondani, erre feltétlenül szükség van. Mindezeknek a garanciális elemeknek a beépítésével meggyőződésem szerint lehetséges jó eredmény elérése, ma még azonban teljesen ködös és homályos dolgok azok, amikor elkezdik mondani, hogy ennyi százalékkal megy majd ez, meg annyi százalékkal megy majd az, és majd növekedik ennyit, meg majd növekedik amennyit. Az államtitkár úr nagyon helyesen mondja: 10-15 éves távlatokban kell gondolkodni, amikor majd ténylegesen megjelennek bizonyos eredmények. Azt tehát várni, hogy most fogjuk megmondani ezeket a számokat, az lehetetlen.

Azt javaslom és azt kérem a kormánytól, hogy az elkövetkezendő időben, amikor új információk, új lehetőségek vannak, hozza bátran ide ismét a Ház elé, vitassuk meg, mert ez az egész nemzetnek egy alapvető kérdése lesz. Köszönöm a megtisztelő figyelmet. *(Taps a kormánypártok padsoraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. A következő előre bejelentett felszólaló Schmuck Erzsébet képviselő asszony, LMP.

SCHMUCK ERZSÉBET (LMP): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Legalább egy ilyen nagy súlyú egyezmény kapcsán el kellene gondolkodnunk azon, hogy a világunkat milyen szabályok uralják, mik vezetnek oda, hogy a válságok sorát éljük, és azokat nem tudjuk megoldani, azok folyamatosan mélyülnek. Említhetem: a gazdasági válság, pénzügyi válság, ökológiai válság, értékváltság, erkölcsi válság, és még bizonyára lehetne mást is találni.

A tény az, hogy a világ kettészakadt, és egyben az országok is, egyre kevesebb gazdagra és egyre több szegényre. A globális világgazdasági rendnek, a szabadkereskedelmi egyezményeknek, a multinacionális vállalatok térhódításának mindebben fontos szerepe van. Példaként említhetem, hogy a tervezett

szabadkereskedelmi egyezmények lehetséges következményeit jól lemérhetjük a WTO működésének eredményeivel. Noha magát a szervezetet a szegénység leküzdésére, a teljes foglalkoztatás előmozdítására, a globális igazságosság érdekében hozták létre, a piacvédő vámok erőltetett eltörlése végül mégsem ezeknek a céloknak a megvalósulásához vezetett, sőt ellenkezőleg: nőtt a szegény és gazdag országok közötti különbség.

A készülő USA-EU szabadkereskedelmi egyezmény esetében is az egyezmény támogatói azt állítják, hogy ez a gazdasági növekedés fellendítésének egyik eszköze, növekszik a GDP, több munkahelyet teremt, és végső soron az emberek járnak jól. Azt szokták emlegetni, hogy a TTIP 0,2-0,5 százalékos GDP-növekedést fog eredményezni. Egyes forgatókönyvek az EU számára 0,27 százalékos GDP-növekedést jósolnak, de mindezt egy távoli időszakra, másfél évtizednyi távlatban. A GDP növekedése, még ha 1 százalék is lenne, nem 0,27 százalék, akkor sem jelentene túl sokat, hiszen tudjuk, hogy GDP-növekedést az is eredményez, ha nő a környezet-szennyezés, mert azt meg kell oldani, vagy ha egy országot katasztrófa fenyeget, hiszen azt is helyre kell állítani; ez mind-mind GDP-növelő tényező. De azt is tudjuk, hogy elosztásbeli problémák is vannak, hiszen a haszon zöme általában a gazdagokhoz megy.

Az egyezményt ellenzők azt állítják, hogy ez az erősebb gazdaságoknak jó, különösen a multiknak kedvez, és a gyengébb gazdaságok veszítenek. Tudjuk azt is, hogy ezen egyezmények célja a kereskedelem, a piac és a profitnövelés előtti akadályok teljes felszámolása. Magyarország a mezőgazdasági termelés, a mezőgazdasági piac és élelmiszer-biztonság tekintetében mindenképpen komoly veszélyekkel néz szembe. Erre a kormány azt mondja, hogy majd kitételekhez ragaszkodunk, például a GMO-mentességet említi.

Az egyezmény támogatói azt is mondják, hogy jót fog nekünk tenni, mert a versenyképességünket javítja, hiszen a szabad kereskedelem megkívánja, sőt kikényszeríti a versenyképességi feltételek javítását. Erről szeretnék kicsit beszélni, a versenyképesség javításának negatív társadalmi és környezeti következményeiről. Itt lenne az ideje, hogy ne tabuként tekintsünk erre a kérdésre! Persze lehet azt mondani, hogy mi a rossz a versenyképesség javításában, hiszen a hivatalos válaszok szerint a verseny, a versenyképesség javítása a gazdasági növekedés motorja. De fel kell tenni a kérdést, hogy milyen árat fizetünk ezért.

A versenyképességnek sokféle értelmezése van, beszélhetünk többek között vállalatiról, ágazatiról vagy egy ország versenyképességéről. Én most a vállalati versenyképességről beszélek, arról, amit a szabadpiaci verseny kikényszerít. A vállalati versenyképesség attól függ, hogy mennyire képes egy adott vállalat jövedelmező módon kiszolgálni a ke-

resletet. A jövedelmezőség pedig attól függ, hogy a termék ára hogyan viszonyul annak előállításai költségeihez. Ebből mi következik? Az, hogy az árat alakító költségek lefaragása létkérdés. Hogyan lehet ezeket a költségeket lefaragni? A közvetlen költségeket a munka- és erőforrás-felhasználás hatékonyságán és az olcsó erőforrásokon keresztül, például alacsony energiaárak, a közvetetteket kevésbé szigorú környezeti és szociális normákkal, alacsony szintű elvonásokkal lehet csökkenteni. Ezt célozza a TTIP-ben a szabályozási koherencia megteremtése, a lefelé irányuló szabályozási spirál.

Amikor tehát az alacsony fogyasztói árakra, a fogyasztók érdekeire hivatkoznak és a verseny előnyeiről beszélnek nekünk, akkor nem beszélnek azokról a közvetett költségekről, amelyeket a kedvező ár érdekében fizettetnek meg a társadalommal. A verseny érdekében a befektető olyan országot keres, ahol olcsó a természeti erőforrás, olcsó a munkaerő, alacsonyak az adók és járulékok. Ráadásul alacsony szintű az elvárás a környezetről és a társadalomról való gondoskodással szemben. Ha mi nem vagyunk ilyen ország, akkor nem vagyunk célterület. Ha ilyen megfelelő ország vagyunk, akkor növelni kell a munkahatékonyságot, ha versenyben akarunk maradni. A munkahatékonyság pedig azt jelenti, hogy kevesebb munkás kevesebb bérért, kevesebb idő alatt nyújtson magasabb teljesítményt. Vagyis a versenyből következő munkahatékonyság kiszorít a foglalkoztatásból, nem több, hanem kevesebb foglalkoztatotthoz vezet. Így jönnek ki azok a számok a különböző független tanulmányokban, amelyek sok százezerre becsülik majd a munkahelyek számának elvesztését.

Ha versenyben akarunk maradni, akkor az államnak csökkenteni kell az elvonásokat, így az adókat, járulékokat, mind a vállalat, mind a dolgozók esetében. A csökkentett állami bevételek a szociális háló szövevényét ritkítják, helyenként meg is szaggatják. Intelligens növekedést akarunk, mondja az Unió stratégiája, de kevesebb bevétel jut az oktatásra. A szigorú környezeti elvárásokat is enyhíteni kell; látjuk a környezet intézményrendszerének teljes leépítését, hiszen ha nem, akad éppen elég ország a világban, amelyik hajlandó feláldozni környezeti épségét. Ám ekkor is elszenvetjük a veszteségeket, hiszen egy közös bolygón élünk, és hiába reménykedünk a magunknak kicsikart előnyökben, a következményekért mindenki fizetni fog. Köszönöm a figyelmet. *(Taps az LMP padsoraiból.)*

(14.40)

ELNÖK: Köszönöm, képviselő asszony. Tisztelt Országgyűlés! A Lehet Más a Politika országgyűlési képviselőcsoportja az időkeretéből átadott kettő perces Jávor Benedek európai parlamenti képviselő úrnak. Öné a szó, képviselő úr.

JÁVOR BENEDEK európai parlamenti képviselő: Köszönöm a szót, elnök úr, és köszönöm az LMP-nek az átadott időkeretet. Tisztelt Országgyűlés! A vitában Pelczné Gáll Ildikó európai parlamenti képviselőtársamnak volt egy elejtett megjegyzése, miszerint az Európai Parlamentben ennek az egyezménynek nincs többsége. Kivételesen ez egy olyan kérdés, amelyben maradéktalanul egyetértek a fideszes képviselőtársammal. Ennek az egyezménynek Európában, az Európai Parlamentben valóban nincs meg a többsége, és ez nem véletlen, ennek oka van.

Az oka az, hogy az európai parlamenti képviselők többsége meg van győződve arról, hogy ez az egyezmény túlságosan sok kockázatot hordoz, miközben az előrevetített előnyei rendkívül kérdésesek, és nem az európai állampolgároknál, hanem az európai és az amerikai nagyvállalati szektorban csapódnak le. Az aggodalmak számos területet fednek le, ezeknek a jó részét a mai vitában a képviselőtársaim már lefedték: a környezetvédelmi szabályozás, amely Európában erősebb, mint az Egyesült Államokban; az európai közös agrárpolitika; a GMO-mentesség kérdése; az állat- és növényegészségügy; szó volt itt az elektronikai iparról, a bioetanolról, sok mindenről. Ha mindazt, amit önök elmondtak ma itt veszélyeztetett területként, valóban kivesszük az egyezmény hatálya alól, felmerül a kérdés, hogy egyáltalán mi marad ebben az egyezményben, van-e értelme még ezzel foglalkozni.

Én azonban két olyan üggyel szeretnék foglalkozni, amely eddig ebben a vitában nem hangzott el. Az egyik az európai vegyianyag-politika. A kétezres évek közepén létrejött európai vegyianyag-politika alapvetően logikájában különbözik az amerikai vegyianyag-politikától, a szemlélete az elővigyázatosság elvén alapul, és azt mondja, hogy olyan anyagokat nem lehet piacra vinni, amelyek esetében felmerül a környezet- vagy egészségkárosítás veszélye, bizonyítani kell, hogy ezek nem károsak. Amerikában mindent a piacra lehet vinni, amiről nem bizonyosodott be teljes bizonyossággal, hogy káros a környezetre vagy az egészségre. Ez egy lényegi különbség a két vegyianyag-politika között.

Ha létrejön ez az egyezmény, akkor az egész európai vegyianyag-politika kerül veszélybe, és ennek révén növényvédő szerek, élelmiszer-adalékanyagok, különböző vegyipari termékek esetében felmerül az a kérdés *(Az elnök a csengő megkocogtatásával jelzi az időkeret leteltét.)*, hogy vajon nem leszünk-e rákényszerítve arra, hogy olyan termékeket, olyan anyagokat engedjünk az európai piacra, amelyek be vannak tiltva *(Az elnök ismét csenget.)* jelenleg az EU-ban, de az Egyesült Államokban engedélyezettek...

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr...

JÁVOR BENEDEK európai parlamenti képviselő: Elnök úr, volt egy perc időkeretem saját jogon, és

ehhez kaptam az LMP-től két perc időkeretet, úgy-hogy azt szeretném kérni, hogy még a hátralévő 30 másodpercemet...

ELNÖK: Akkor tessék! Hallgatom, képviselő úr.

JÁVOR BENEDEK európai parlamenti képviselő: ...hadd használjam ki. Köszönöm szépen, elnök úr. És még egy szempontot szeretnék említeni.

Sokan beszéltek itt a hosszú távról. Hosszú távon arról van szó, hogy a szabályozási konzultációs kötelezettség a megállapodásban, illetve az ISDS vitarendezési eljárás miatt fellépő kártérítési kockázat miatt az amerikaiánál jóval gyorsabb európai környezetvédelmi jogfejlődés lelassulhat, megállhat.

Képzelmek el, tisztelt képviselőtársaim, hogy ha 25 évvel ezelőtt megkötjük ezt a megállapodást, akkor az 1980-as évek szintjén gyakorlatilag beragadt volna az európai környezetvédelmi jogfejlődés, csak az amerikaival lépést tartva tudott volna fejlődni. Hol tartana ma Európa, hol tartana ma Magyarország? Köszönöm a szót. *(Taps az LMP soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kettő percre megadom a szót Balczó Zoltán európai parlamenti képviselő úrnak.

BALCZÓ ZOLTÁN európai parlamenti képviselő: *(A mikrofonja nem működik.)* Elnök Úr! Köszönöm a szót. Arról szeretnék beszélni, hogy...

ELNÖK: Bocsánat, hangosítót kérünk szépen. *(Hordozható mikrofonba.)* Most indítjuk az órát. Köszönöm szépen.

BALCZÓ ZOLTÁN európai parlamenti képviselő: Köszönöm a szót. Tehát nem értem, hogy mit nem értenek azon, hogy a Jobbik meg az LMP is az ismeretek jelenlegi stádiumában azt mondja, hogy ezt nem szabad megkötni. Azért ezek a tárgyalások nem a kezdet kezdetén vannak. 2013 februárjában, az előzményekről nem is beszélek, már ez a szakértői csoport ezt a javaslatot megtette, az Európai Parlament júliusi kezdetekor már erről vitázott, tehát nyilván számunkra ez nem egy új ügy, és azt is látjuk, hogy milyen szintig jutottak el a tárgyalások.

És muszáj vagyok... - egy hasonlat nem mindig jó, de ezzel próbálom érzékeltetni a mi felfogásunkat. Ha mi azt látjuk, hogy egy hajó elindul rossz irányba, vélhetően viharral teli, de lehet, hogy tornádóval sújtott vizekre, és a kikötő, ahol le akar horgonyozni, zátonyokkal teli, akkor nekünk azzal foglalkozni, hogy milyen a határfoka vajon a motoroknak, kényelmes lesz-e a kajüt, milyen lesz a felszolgálás, a továbbiakban ezek a részletek számunkra nem lényegesek, erre a hajóra nem szabad felszállni. Mégis elhangzik, hogy de miért akarunk további részleteket tudni. Szeretnénk, ha a radarszoba nem lenne bezár-

va ezen a hajón, ki lehetne nyitni, és talán oda benézve, akik nem látják, látnák előre jelezve, hogy vigyázz, vigyázz, mi látjuk, hogy milyen veszélyes vizekre akarunk haladni.

Tehát a mi megítélésünk szerint az alapvető érdekek alapján ez a kockázat olyan nagy, hogy - függetlenül a további részletektől - ebben nem szabad részt venni. Tudom, hogy az államtitkár úr irigylit a német partnereket, ahol a parlament mögöttük áll, nyilván ők tudják, hogy mik az ő globális érdekeik, mert megvannak, és mik azok, amiket nem akarnak. De a mi számunkra ebben a hajóban nem lehet a gépházban segíteni ezt a haladást. Köszönöm. *(Taps a Jobbik és az LMP soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. További előre bejelentett felszólalások következnek, elsőként Pócs János fideszes képviselő úr.

PÓCS JÁNOS (Fidesz): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Ahogy az előttem szólók is elmondták, ezek a tárgyalások nem most kezdődtek, egy döntést megelőző tárgyalásokról van szó, és ahogy Mikola államtitkár úr elmondta: hogyan lehet úgy döntést hozni, ha még a tárgyalások elől is elzárkózunk?

Véleményem és meggyőződéseim szerint azoknak a parlamenti képviselőknak, akik úgy gondolják, hogy vannak ügyek, amelyek még csak tárgyalásra sem méltók, anélkül, hogy a részleteket megismernénk, és a kormány képviselőinek a bizalmat megadnánk, a demokráciafelfogása deficitet szenvedett. Meggyőződéseim szerint ez az ügy tárgyalásra méltó. Meggyőződéseim szerint a megállapodás egy jó tárgyalás után a napi politika fölé kell hogy emelkedjen, amelynek hatása túlmutat a gazdasági előnyökön, erősítheti a partnereket, a gazdasági versenyben feltörekvő országokat, Magyarországot egyaránt.

Tisztelt Képviselőtársaim! Tudnunk kell, és bízunk abban, hogy Magyarországnak a tisztességes piaci versenytől nincs félnivalója. A külkereskedelmünk döntő része az EU-tagállamokkal és az Unió egységes belső piacán egyenlő feltételekkel bonyolódik a mai napokban is. Az EU-s országokban folytatott árukereskedelem az elmúlt négy évben rendre 9-10 milliárd euró többletet mutatott. Emellett a nemzetközi összehasonlításban ugyancsak nyitott USA piacán jelentős magyar aktívum jelentkezett, vagyis büszkének lehetünk arra, hogy a magyar termelők, a magyar gazdasági egységek az igényes piacokon is versenyképesek.

A kezdeményezés történelmi jelentőségű lehet, amely nyitott, a külgazdaság-orientált magyar gazdaság számára jelentős előnyöket nyújthat, a tárgyalásokat azonban nem siethetjük el. Magyar részről ugyanakkor egy kiegyensúlyozott és ambíciózus megállapodás létrehozásában vagyunk érdekeltek, amely javítja a felek piacrajutási paramétereit, elmé-

lyíti a transzatlanti szabályozás együttműködését, és olyan szabályokat alkot, amelyek hozzájárulnak a gazdasági növekedéshez, a munkahelyteremtéshez Európában, és véleményünk szerint Magyarország a pozitív hatásaiból ki kell hogy vegye a részét, ahogy minden ország a kötelezettségvállalásból is ki kell hogy vegye a részét.

A jelenlegi agrárkereskedelmi forgalmunk az USA-val a magyar élelmiszer-gazdaság külkereskedelmének szempontjából marginális szerepet játszik. Az USA hazánk egyik leginkább kihasználatlan élelmiszer-gazdasági célpiaca lehet. Az EU és az USA között kötendő szabadkereskedelmi egyezményekről eddig megjelent hatástanulmányok jelentős GDP-növekedést remélnék mindkét fél esetében.

(14.50)

A tárgyalások során, ahogy minden hozzászóló kiemelte, prioritás Magyarország GMO-mentes státusának fenntartása, valamint hogy a megállapodás semmilyen módon ne gyengítse az állat-, a növény-egészségügyi szabályozás, az élelmiszer-biztonság, valamint az állatjólét színvonalát. Fontos, hogy a még ismeretlen tervezet konkrét szövegezése semmiféleképpen ne utaljon a GMO-termékekre, vagy egyértelműen zárja ki azokat a megállapodásból. Csak olyan szöveget tudunk elfogadni, ami biztosan nem veszélyeztet a moratóriumokat és az egyéb GMO-s szabályokat.

Tisztelt Képviselőtársaim! Mindenki előtt egyértelmű, a magyar kormány pozíciója valamennyi fél számára ismert: a GMO-mentességünk kérdése nem lehet alku tárgya. A magyar kormány és annak képviselői a tárgyalások során folyamatosan hangsúlyozták, hogy az EU GMO-szabályozás rendszerét nem ronthatja a szabadkereskedelmi egyezmény, és azt is, hogy Magyarország számára a mezőgazdaságunk GMO-mentességének megőrzése prioritás. Ezért rendszeresen kérjük az Európai Bizottságot, hogy ezt szem előtt tartva folytassa a tárgyalásokat az USA-val. A Magyarország szempontjából jelentős termékekre - a csemegekukorica, a marha-, a sertéshús, a baromfi, a tojás, a dohány, a cukor, a bioetanol, a textiltermékek - vonatkozóan a jelenlegi, USA-ból való import esetén meglévő vámkontingensek megtartása elengedhetetlenül fontos.

Tisztelt Képviselőtársaim! Ahogy Pelczné dr. Gáll Ildikó képviselő asszony is meggyőzött bennünket és meggyőzhetett véleményem szerint mindannyiunkat, az EU következetesen és szigorúan kiáll amellett, hogy a földrajzi árujelzőkkel ellátott mezőgazdasági termékek uniós szintű oltalmát az USA teljes mértékben ismerje el. A transzatlanti tárgyalások során a tárgyalóbizottság folyamatosan egyeztetett és folyamatosan egyeztetett a tagállamok szereplőivel.

Tisztelt Képviselőtársaim! Ezen érvek és ezen tények alapján kérem, kérjük, hogy támogassuk a megállapodás létrehozását. Kizárólag egy olyan kiegyensúlyozott, ambiciózus megállapodást tartunk elfogadhatónak, amelyben a magyar érdek semmilyen szempontból nem gyengülhet. A magyar kormány és a magyar kormány képviselői eddig is és ezúton is bizonyítékot tesznek arról, hogy ezen bizonyítékok jegyében tárgyalnak. Köszönöm a szót, elnök úr. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Tisztelt Országgyűlés! A kijelző már jelzi, hogy a Kereszténydemokrata Néppárt képviselőcsoportja a fennmaradó időkeretét átadta a Fidesz-képviselőcsoportnak.

Következik az MSZP részéről Kiss László képviselő úr, 57 másodpercben.

KISS LÁSZLÓ (MSZP): Köszönöm a szót, elnök úr. Ha most nincs ez a vitanap, akkor a magyar kormány világos álláspontját nem tudhattuk volna meg, úgyhogy talán jó is, hogy most erről beszélgetünk. Néhány mondatot engedjenek meg azért.

Az egyik nagyon lényeges dolog, hogy az MSZP nem támogat olyan megállapodást, amely csorbítja a munkavállalók jogait, és elvárjuk, hogy a kormány, amikor kialakítja az álláspontját, akkor a magyar szakszervezeteket vonja be ezekbe a tárgyalásokba. Az MSZP nem támogatja a génmódosított élelmiszerek dömpingjét a magyar mezőgazdaságban, nem szeretnénk, hogy ezek az élelmiszerek elárasszák a magyar piacot, és nem támogatjuk azt sem, hogy a környezetvédelmi és a fogyasztóvédelmi szabályok felpuhuljanak. Ha ilyen megállapodást sikerül kötni, az jó, ha nem sikerül, akkor ezt nem fogja az MSZP támogatni. Legyen világos, hogy mi a kormány álláspontja! És persze tisztességes piaci versenytől nincs félnivalója a magyaroknak, mondják önök, de a trafikmutyi, a földmutyi vagy a CBA-támogatások kapcsán érdekes módon már nem ez az önök álláspontja. Milyen érdekes!

Köszönöm, hogy meghallgattak. *(Taps az MSZP soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. A következő hozzászóló Farkas Sándor képviselő úr, Fidesz.

FARKAS SÁNDOR (Fidesz): Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Azt gondolom, hogy az a megállapodástervezet vagy elképzelés, amiről ma itt vitatkoztunk és beszélünk és érveket és ellenérveket vetettünk föl, annak van - és ma is itt szinte minden felszólaló szájából elhangzott - egy nagyon fontos kérdésköre, ez pedig nem más, mint a mezőgazdaság kérdésköre, amely úgy gondolom, hogy talán a legjobban érintheti a magyar gazdaságot, a magyar vidéket, a Magyar-

országon élő embereket. Így ezen belül is nagyon fontos az, hogy az élelmiszer-biztonság, az állat- és a növény-egészségügyi szabályok témaköre hogyan kerül majd jóváhagyásra, milyen érvek és milyen ellenérvek alapján kerül megvitatásra és majd később elfogadásra.

Engedjenek meg néhány gondolatot arról, hogy azért mik is foglalkoztatják a közembert, akik esetleg ha nem is teljes információval bírnak, de mégis érdeklik ezt a mai társadalmat ennek a tárgyalásnak az eredményei. A szabadkereskedelmi megállapodás haszna nem csak a vámok leépítésében rejlik, a különböző szabályozási rendszerek összhangba hozása nagy gazdaságélénkítő szereppel bír, és ebbe a körbe tartoznak az említett szabályozó rendszerek is. Annak ellenére, hogy a megállapodás globális gazdasági előnyt jelenthet a transzatlanti régióknak, civil körökben - leginkább külföldön - nagy ellenállás mutatkozik a szabadkereskedelmi egyezményrel szemben. Ezekben a negatív véleményekben sokszor éppen az élelmiszer-biztonság, az állat- és növény-egészségügy területével kapcsolatban fogalmazódnak meg kérdések.

A közvélemény érdeklődéssel és tájékozottsággal figyeli a fejleményeket, és a speciális részletszabályokat tűzik a tiltakozásuk, illetve a felvetésük élére. Így engedjenek meg néhány példát. Például az Egyesült Államokban a baromfi-feldolgozók a frissen vágott csirkét klóros oldatban fertőtlenítik, ez az eljárás viszont tiltott az Európai Unióban, az így kezelt csirkéket Európában nem lehet forgalomba hozni. A tiltakozó civilek attól tartanak, hogy ez a szabályozás változni fog, és ahelyett, hogy a baromfitelepek állatjóléti és állat-egészségügyi feltételeinek fejlesztésével igyekeznénk javítani a csirkehús minőségét és csökkenteni az állatokon elszaporodó kórokozók mennyiségét, újabb vegyszeres élelmiszeripari eljárások fognak esetleg megjelenni. A tiltakozások Németországban olyan mértéket öltöttek már, hogy független szervezetek kezdték el vizsgálni a klórral fertőtlenített csirke élettani hatásait és a nem fertőtlenített csirkén lévő, egészségre veszélyes baktériumok átlagos mennyiségét. Ez egy apró kis dolog, de nagyon fontos kérdéskör.

A másik talán hasonlóan az. A növekedési hormonnal kezelt állatokból származó hústermékek forgalmazása, amely az EU-ban a klóros fertőtlenítéshez hasonlóan tilos, az USA-ban azonban engedélyezett. Ebben az esetben is az ad okot a félelmünkre, hogy a szabadkereskedelmi megállapodás áldozatául eshet a szigorúbb európai norma. Meg lehet említeni harmadik pontként akár a Ractopamin nevű növekedésgyorsító szert is, amely Európában nem alkalmazható, az USA-ban és Ázsiában viszont igen. Ez az a szer, amely más hasonló vegyületekhez képest ugyan kevésbé, de bizonyíthatóan veszélyes az emberi szervezetre, eddig nem kerülhetett Európába nevelt állatban sem egyáltalán.

A GMO-témában már teljesen egységes a hazai álláspontunk, és úgy gondolom, hogy ezt továbbra is nagyon szigorúan be kell tartanunk, és a tárgyalások során ehhez ragaszkodnunk kell. Itt meg lehet említeni még a termékmegjelölési szabályokat, hogy a termesztés tiltásának lehetősége továbbra is megmaradjon, és a szabályozás fejleszthető legyen.

De nem kell azt hinnünk, hogy az európai szabályok minden tekintetben szigorúbbak az amerikaiaknál. Az USA-ban például jelen állás szerint nem kerülhetnének forgalomba nyers tejből készített sajtok vagy a Kinder-tojás sem. A gazdasági szabályozásban - azt gondoljuk, és én személyesen is gondolom - a vámok leépítése egy nagyon komoly gazdasági nehézséget, és majdnem mondhatnám, hogy kilátástalan helyzetet teremtene az agráriumban élőknek. Éppen ezért fontosnak tartjuk azt, hogy e megállapodás kidolgozásának dokumentumaiban -miután valószínűleg üzleti érdekek is szóba kerülnek - minél inkább a gazdasági szabályozás, az ésszerűség és az okszerűség szerepeljen.

(Az elnöki széket dr. Latorcai János, az Országgyűlés alelnöke foglalja el.)

Kérem azt a tisztelt képviselőtársaimtól, hogy amikor majd ennek a törvénynek nemcsak az előkészítése, hanem a konkrét írásos anyaga ide fog elénk kerülni, akkor tudunk ebben igazán részletesen döntést hozni, akkor tudunk igazán ebben a kérdésben állást foglalni; addig csak feltételezéseink vannak, de bízom a kormány tárgyalóképességében és okszerű és a magyar agrárium ügyében való elkötelezettségében, hogy a tárgyalásaikon ezt maximálisan figyelembe fogják venni.

Köszönöm megtisztelő figyelmüket. *(Taps a kormánypartok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Köszöntöm képviselőtársaimat ismételten.

A Jobbik képviselőcsoportjából Z. Kárpát Dániel képviselő úr jelentkezett felszólalásra. Parancsoljon, képviselő úr!

(15.00)

Z. KÁRPÁT DÁNIEL (Jobbik): Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Érdemes egy kicsit a nyilvánosság előtt zajló vita és a szakmai viták sodrában elmerülni abban, hogy milyen időzöjles körítés kíséri az egész szabadkereskedelmi egyezmény körüli ügymenetet, ami nem most kezdődött, nem ebben a hónapban indult európai uniós egyeztetési folyamat. De könnyen belátható, hogy félig-meddig titkos tárgyalások

zajlanak a tekintetben, ami készül Európával kapcsolatban, az én megközelítemben egy kicsit európai és azon belül Magyarország ellen. Az sem biztos, hogy eltúlzó felvetés, ha így megy át a szabadkereskedelmi egyezmény, ahogy a tervezetben szerepel, akkor az USA-ból gyakorlatilag az Európai Unió 29. tagállamát csinálhatja, amely részben beleszólhat az uniós szabályozásba lényegi kötelezettségvállalás nélkül, és a GMO-szervezetek engedélyezését és kivonását adott esetben lehet, hogy majd előzetesen kell egyeztetni ezen érintett, még mindig világbirodalomnak tekinthető szerveződéssel, tehát a veszélyeket lebecsülni egyáltalán nem szabad.

Éppen ezért megpróbálok túllépni azon az érzelmi hullámon, amit az indított el, hogy Mesterházy Attila arról beszél, hogy ki képvisel orosz érdekeket a parlamentben. Könyörgöm, az ő jogelődjük több mint negyven éven keresztül mást sem csinált, és Magyarország nagyon keményen megfizette ennek az árát, de még az MSZP is jobbról előzi a kormányzatot jelen esetben, hiszen az MSZP azt mondja, hogy csak feltételekkel támogatná Magyarország ilyen elárusításának a lehetőségét, hiszen ez bele van foglalva ebbe a csomagba. Még az MSZP is azt mondja, hogy feltételekkel támogatja, mire az előző fideszes szónok lényegében azt mondta, hogy támogassuk a megállapodást, mert ez ilyen és olyan esélyeket rejt Magyarország számára. Tehát ők nem a vitát akarják erről támogatni és a konzultációt, hanem remélem, csak nyelvbottlás volt, de az előbb egy fideszes képviselő szájából az hangzott el, hogy magát a megállapodást kéri, hogy támogassuk. Nagyon remélem, hogy csak az erről szóló vita és konzultáció merülhet fel ebben a vetületben.

Azt is látni kell, hogy önmagában attól, hogy a GMO mint kifejezés nem kerül bele a szabadkereskedelmi megállapodásba, tehát nem kell azt leírni, attól még a veszély ott lehet, és hatalmas, elképesztő módon ott lehet, mégpedig olyan úton, hogy példának okáért az úgynevezett befektető-állam vitarendezési mechanizmusa, az ISDS becsempészésre kerülhet, hiszen a kanadai egyezmény kapcsán az utolsó pillanatban sikerült ezt kipöckölni. Egy nagyon széles körű európai uniós közvélemény-kutatás is készült erről 150 ezer fős minta bevonásával, hogy 97 százalék ellenezte azt az örületet, aminek értelmében multicégek beperelhetnének kormányokat abban az esetben, ha az ő genetikailag módosított mocskukat az adott kormány valamilyen úton-módon korlátozni akarná. De a jelen pillanatban napvilágot látott tervek szerint most az USA-val kötendő szabadkereskedelmi megállapodás esetében is felmerülhet az, hogy egy hasonló, egy befektető-állam vitarendezési mechanizmushoz hasonló elemet vagy elemsorozatot az utolsó pillanatban becsempésszenek, és gyakorlatilag hogy mehet ez keresztül a rendszeren.

Jelen pillanatban is azt látjuk, hogy a harmonizációs folyamatnak egy jó részét az élelmiszer-

biztonságról kimondottan kétoldalú kereskedelmi bizottságok folytatják le, nem közvetlenül az érintettek. Ne legyünk abban az illúzióban, hogy itt Magyarország Kormányának komoly beleszólása lehet abba, hogy milyen egyezmény kerül aláírásra, mondjuk, az Amerikai Egyesült Államokkal. Magyarországnak itt nagyon szigorúan le kell fektetni azokat a határokat, hogy milyen esetekben zárkózik el tökéletesen és kategorikusan ettől az egész örülettől, és ezt a kormányzat nem teszi meg, mert feláll a kormánypárti képviselő, és azt mondja, hogy támogassuk, támogassuk azt az egyezményt, aminek egy jó része még sötét volt.

Tehát mondom, az az elképesztő helyzet állt elő, hogy az MSZP jobbról előzött. Amikor Tállai államtitkár úr felvezeti, hogy itt hátrányokról nem igazán lehet beszámolni, annak a minimális esélyét is nagyon nagy veszélynek kell tartani, hogy Magyarország viszonylagos GMO-mentessége, ami most papíron fennáll, de takarmányozás szempontjából már egyáltalán nem jelenteném ki ilyen kategorikusan, hogy Magyarország GMO-mentes - azt elveszíthessük. Ennek az 1 százalékos veszélye is túl nagy Magyarország számára, hiszen ha bármelyik fideszes képviselő azt látja, hogy kihasználatlan piac az USA, és a magyar mezőgazdasági termelők számára az USA piacaira betörni mekkora lehetőség, lássa már a másik oldalát, ez nem szeretetszolgálat, könyörgöm.

Jelen pillanatban az USA-ból érkező élelmiszeripari termékcsoportok több mint 40 százaléka fennakad az európai uniós rostán, mert a minősége nem megfelelő ahhoz, hogy akár uniós, akár emberszabású piacra kerüljön, hiszen olyan összetevőket tartalmaz, vagy olyan eljárási módokkal készül, amelyeket egy tisztességes nemzetgazdaság nem enged a határain belülre. Ha önök lehetőséget látnak a magyar gazdák számára az USA-ba való betörés tekintetében, az azt jelenti, hogy beengedik korlátozás nélkül az Amerikai Egyesült Államok élelmiszer-ipari szemetét az uniós határokon belülre, ami árulással érne fel. Éppen ezért egyértelműen arra szólítjuk fel a kormányzatot, hogy ne ratifikálja a későbbiekben sem ezt az egyezményt, ne tárgyaljon róla, ha ezek a veszélyek továbbra is fennállnak.

Amikor Szelényi Zsuzsanna azt mondja, hogy a jobbikosok és mások is összeesküvés-elméletet gyártanak, akkor látni kell, hogy Magyarország stratégiai kincseinek a felélése, piacainak szétbombázása, az ide való amerikai háttérű betörés egyáltalán nem összeesküvés-elmélet, ez már az összeesküvés gyakorlata, amivel szemben Magyarországnak minden eszközzel fel kell lépnie. Köszönöm. *(Taps a Jobbik padsoraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. A következő felszólaló az LMP képviselőcsoportjából Ikotity István képviselő úr.

Parancsoljon, képviselő úr!

IKOTITY ISTVÁN (LMP): Köszönöm, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Ház! Be kell valanom, hogy engem ez az amerikai-európai szabadkereskedelmi egyezmény a Fidesz-kormány kedvenc projektjére, a paksi bővítésre emlékeztet. Emlékeztetem önöket, hogy a kormány szerint az évtized üzletéről van szó, amely a tartós fellendülés évtizedeit hozza el, a csecsemőtől az aggastyánig mindenkinek Magyarországon. Ugyanakkor minden érdemi kérdés, tartalmi részlet titkosítva van, évtizedekre megakadályozva, hogy a magyar emberek megtudják, pontosan mitől és főleg kinek lesz ez biznissz, az évszázad üzlete. Épp ez a helyzet a TTIP szabadkereskedelmi paktummal is.

2013 óta folynak az egyeztetések senki által meg nem választott brüsszeli bürokraták és nagyvállalati lobbisták között, a nyilvánosság teljes kizárásával. Nem csak az emberek és a sajtó elől zárják el a formálódó tervezetet, nem is csak az európai civil szervezetek orrára zárják az ajtót. A választott európai parlamenti képviselők és a tagállamok kormányai is csak egy titkos, zárt titokszobában olvashatnak bele a tervezetbe, így tilos a jegyzetelés vagy bármilyen fényképfelvétel készítése. Nem kell Columbo hadnagynak lenni, hogy észrevegyük, hogy itt valami nagyon nem stimmel.

Ebben a pár percben nem mennék bele abba, hogy ez az eljárás a demokrácia, a népszuverenitás otromba megsértése, az államok polgárainak kiskorúsítása. Nézzük most csak azt, hogy mit lehet a nagy titkolózás ellenére tudni, gyanítani a transzatlanti paktum hatásairól. Az Európai Bizottság egyetlen hivatalos hatástanulmányát az európai szakpolitikai kutatások központjától rendelte meg. Ebből tudhatjuk, már ha elhisszük, hogy mit remélhetünk ettől a szerződéstől. Nos, nem túl sokat, ha figyelembe vesszük, hogy a teljes társadalmi és gazdasági szektor minden szabályozását újra kell gondolnunk és újra kell tanulnunk. Ha felszámoljuk az összes, kereskedelmet akadályozó szabályt, akkor a két kontinens között valamivel kevesebb mint fél százalékos GDP-növekedést jósol, de ezt sem azonnal, másfél évtizeddel az egyezmény aláírását követően.

De még ennyire sem rózsás a kép, ha nem a legvadabb forgatókönyv valósul meg, ha például francia és magyar nyomásra kikerül a tervezetből a génmódosított élelmiszerek engedélyezése, akkor ennél is kisebb, 0,27 százalékos GDP-bővülésre számolhatunk; ismétlem még egyszer, tizenöt évvel az egyezmény teoretikus életbelépése után és az Európai Unió egészére tekintve tehát átlagosan. Az már a szabad kereskedelem logikájából következik, hogy ezek a hatások egyenlőtlenek lesznek az Unión belül is.

A korlátlan kereskedelemről az erős országok profitálhatnak, a kevésbé fejlett déli és keleti tagállamok viszont alig-alig. Így nagyon könnyen elképzelhető az a helyzet, hogy Magyarország mindenféle értelemben vesztese lesz a változásoknak. Ha esetleg

valamiféle mikroszkopikus változást, javulást láthatnánk a hazai GDP terén, akkor is erősen kétséges, hogy mennyi jut el mindebből az emberekhez. Jól tudjuk, hogy a magyar gazdaságban igen jelentős kettősség van jelen. Élesen elkülönül a világpiacra termelő multcégek világa, és az emberek többségének munkát adó, belföldre termelő, itt adózó hazai kisvállalkozások világa. Nem elég mélyek és kiterjedtek a beszállítói hálózatok, kevés az átjárás a két szektor között gazdasági értelemben.

Ha tehát lesz is gazdasági bővülés a TTIP hatása miatt, az szinte biztosan a nemzetközi szabad kereskedelemben érdekelt multcégeknél fog összpontosulni. Ebből a haszonból pedig igen keveset láthat a költségvetés, és szinte semmit az emberek. Magyarország tehát tovább haladhat a Fidesznek oly kedves idill felé, nagy összeszerelő üzemmé válhatunk végre, Orbán Viktor örömeire. Ismétlem, ez a hivatalos és pénzért vásárolt, Európai Bizottság számára készített hatástanulmány optimista jövőképe. Független kutatások ennél sokkal borúsabb forгатókönyveket rajzolnak fel.

(15.10)

A legismertebb s talán a legalaposabb ezen elemzések közül Jeronim Capaldo, az európai Tufts Egyetem kutatójának tollából származik. Az ő előrejelzése nettó GDP- és exportcsökkenéssel számol, ami legsúlyosabban az észak-európai államokat érinti, köztük Németországot, hazánk legnagyobb kereskedelmi partnerét. Ezzel párhuzamosan a munkajövedelmek csökkenését, munkahelyek megszűnését jósolja. Több mint félmillió állásnak mondhatunk búcsút a TTIP miatt az Európai Unióban. További fontos megállapítása Capaldo tanulmányának, hogy a munkabérek és a tőkejövedelmek közti egyensúlytalanság fokozódni fog a szabadkereskedelmi megállapodás hatására. Aki fizetésből él, a mostaninál is nagyobb hátrányba kerül ahhoz képest, akik tőkejövedelemből gazdagodnak.

Szintén megemlíti a Capaldo-féle elemzés, hogy csökkenni fognak a kormányok adóbevételei, tehát kevesebb lehetőség lesz az igazságtalanságok orvoslására, a piac okozta egyensúlytalanságok kiegyenlítésére. Végül, de nem utolsósorban nőni fog a pénzügyi egyensúlytalanság. 2008 óta tudjuk, hogy ez mivel jár: tőzsdei és bankpánikkal, recesszióval, egész nemzedékek megnyomorításával. Ez tehát a reális kép a Fidesz-kormány számára oly kedves TTIP-egyezményről a nemzetközi nagyvállalatok és a pénztőke számára. Talán - tehát az ő számukra talán - a lehetőségek világát hozza ez el, a lobbistákkal kokettáló korrupt politikai élet tagjai is dörzsölhetik a tenyerüket, de egészen biztos, hogy rossz lesz az embereknek, kártékony lesz Európának, és kártékony lesz Magyarországnak is.

Ideje volna, hogy a Fidesz-kormány is abba hagyja a kettős beszédet, nem a génmódosított élelmiszer kérdésén kell lovagolni, tisztelt kormánypartí képviselőtársaim - jó eséllyel végül francia nyomásra ki fog kerülni ez a dokumentumból -, a szabadkereskedelmi egyezmény egésze hibás és veszélyes. Visszakanyarodva a paksi példára, talán az évszázad üzlete, de hogy biztosan nem nekünk, az egészen biztos. Köszönöm a figyelmet. *(Taps az LMP soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. A következő felszólaló a Fidesz képviselőcsoportjából Tessely Zoltán képviselő úr.

Parancsoljon, képviselő úr!

TESSELY ZOLTÁN (Fidesz): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Választókerületem két települése, Martonvásár és Tordas jelentős múlttal bír a vetőmagkutató területén. A hosszú évtizedek során jelentős tapasztalat halmozódott fel itt a vetőmagokban szunnyadó lehetőségek természetes kihasználása területén. A tapasztalatok alapján ki kell mondanunk, hogy a vetőmagok és a belőlük kikelő növények sokszínűségét, genetikai tisztaságát, természetességét és mindezekkel egészségeségét és felhasználásának legjobb lehetőségeit is veszélyeztetheti, ha a transzatlanti kereskedelmi és beruházási partnerséggel kapcsolatos tárgyalások során nem figyelünk eléggé oda arra, hogy ne lazulhasson a jelenlegi európai szabályozás ezen a területen.

Mi, magyarok a genetikailag módosított élőlényekből nem kérünk. Ezen szándékunkat ma már - nagyon helyesen - Magyarország Alaptörvénye is rögzíti. Nemcsak mi, magyarok nem kérünk ezekből az anyagokból, hanem van számos európai bajtársunk is, akik velünk együtt küzdenek a mentesség mellett. Ausztria, Bulgária, Görögország, Németország, Olaszország, Luxemburg és Lengyelország is hozzánk hasonlóan gondolkodik. A közös fellépésnek is köszönhetően az európai térségben sikeresek voltunk eddig, hiszen az Európai Unió végül elfogadta, hogy a nemzetállamok szabadon dönthessenek arról, hogy engedélyezik-e a mesterségesen, genetikailag módosított növények termesztését vagy sem. Ezen a téren továbbra sem szabad engednünk, ezért szeretném jelképesen azt javasolni, csírájában fojtsuk el az esetleges rossz szándékú törekvéseket, ne engedjük, hogy a vetőmagokban szunnyadó jövőt megpróbálhassák elvenni tőlünk.

Tisztelt Képviselőtársaim! Félre ne értsenek, közösségünk támogatja a szabad kereskedelmet, alapjaiban ezt a formálódó transzatlanti kereskedelmi és beruházási partnerséggel kapcsolatos megállapodást is támogatja. Meggyőződésünk, hogy az Európai Uniónak és Magyarországnak is számos előnye születik e megállapodással, de tudjuk, ébernek kell lennünk, hogy az esetleges veszélyeket elkerülhessük.

Legyen szabad a kereskedelem, de az semmi esetre se irányulhasson ellenünk, a magyar és az európai polgárok érdekei ellen. Köszönöm megtisztelő figyelmüket. *(Taps a kormánypárti pad-sorokban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Az LMP képviselőcsoportjából Sallai R. Benedek képviselő úr jelentkezett még felszólalásra. Megadom a szót, parancsoljon, képviselő úr!

SALLAI R. BENEDEK (LMP): Köszönöm a szót, elnök úr. Az maradt nekem, hogy néhány dologra reagáljak, és gyakorlatilag konklúzióként én kimondjam azt, ami szerintem világossá válik: ez az egyezmény rossz a magyar embereknek, rossz a magyar társadalomnak, és rossz a magyar természeti erőforrásoknak. Erről lehet bármennyit vitázni meg lehet sokat beszélni, de összességében nem nagyon mondott a kormánypárt vagy az MSZP olyan tényeket, ami azt támasztaná alá, hogy ez bármiben jó lehet.

Pócs képviselő úr azt mondta, hogy demokráciadeficit az a képviselő, aki tárgyalni sem akar valamiről. Azt tetszett volt mondani, hogy mindenről érdemes tárgyalni. Kérem szépen, ha én elkezdénék önökkel tárgyalni arról, hogy a harmadik Orbán-kabinet távozzon, önök is azt mondanák, hogy nem tudok olyan feltételeket mondani, amit önök elfogadnának. Gondolom, ez így van, körülbelül ugyanez az eredménye ennek.

Az Egyesült Államok nem tud olyat kínálni a magyar társadalomnak, hogy az a magyar embereknek jó legyen. Azért nem tud olyat kínálni - és ez egy baloldali érték, és az MSZP-től is ezt szeretném, ha képviselné -, mert hogyha a magyar termelőknek, mondjuk, a martfűi cipőgyár volt maradékaiból létrejött cipőkészítőknek versenyezni kell olyan amerikai gyárakkal, akik fillérékért a harmadik országban gyártatnak mindent, akkor csak egyet érünk el, azt, hogy a magyar munkaerő értékét hogy tudjuk lejjebb nyomni, hogy versenyezni tudjanak. Nem ez a cél.

Az a cél, hogy hogyan tudunk a magyar embereknek egyre több pénzt adni és egyre jobb megélhetést. Az a cél, hogy ne legyünk versenyképesek olyan országokkal, akik más országok, más kontinensek természeti erőforrásait használják ki ahhoz, hogy ők gazdagodjanak gyarmatosítással, lopással, háborúkkal. Ne akarjunk versenyezni olyanokkal, akik kereskedéssel és sáfárkodással szerzik a vagyonukat, hanem próbáljuk meg azt a tisztességes magyar, becsületes életet feleleveníteni, ami értékteremtő munkán alapul. Az önök kormánya, az önök kormányfője ezt ígérte a magyar társadalomnak, és ez az egyezmény ezzel teljes mértékben ellentétes.

Nagy örömmel hallottam Magyar képviselőtársamat, aki szakmai anyagokból idézett, így ezt nekem megspórolta időben, amit ezúton is tisztelettel köszönök, én is ugyanezeket használtam volna. Aján-

lom szíves figyelmébe, ugyanezeknek a szervezeteknek kiváló anyagaik vannak az atomenergiáról is, azt is ugyanígy kérem elfogadni *(Derűltség a Jobbik soraiban.)*, nagyon-nagyon jó lenne, hogyha ezt ugyanígy tiszteletben tartanák.

Bánki Erik képviselő úr azt mondta, hogy az EU-s forrásoknak a versenyképességre szánt eszközei a következő időszakban azért lesznek nagyon jók, mert felkészítik a magyar gazdaságot, a kis- és középvállalkozói szektort arra, hogy versenyképesek legyenek. Nem tudja felkészíteni és nem is lehet célja. Azt hallottuk a Miniszterelnökséget vezető miniszter úrtól, hogy a vidékfejlesztési források, csakúgy, mint a gazdaságfejlesztési források, a kkv-szektorban fognak menni. Azt ígértük a magyar társadalomnak, illetve azt ígérték önök is - mert az LMP ezt is képviselte, konszenzusban önökkel -, hogy a magyar kis- és középvállalkozói szektor megerősítése a stratégiai cél.

Minden egyes tanulmány kimondja, hogy ez a nemzetközi egyezmény bárkinek jó lehet, csak a kis- és középvállalkozói szektornak nem, mert az nem akar külgazdasági célokra termelni. Ez azért fontos, mert ez az egyezmény gyakorlatilag a multinacionális cégek és a hatalmas cégek helyzetét konzerválja. Konzerválja a helyzetét a kkv-ekkel szemben, a versenyelőnyét, és soha nem teremti meg azt, hogy az a fajta társadalmi igazságosság, amire a jövedelmek elosztásában szükség lenne, hogy felfele húzzuk a társadalmat, és egyre több jövedelmet biztosítsunk a magyar társadalomnak, ez megteremtődjön.

Ehhez nem lehet szélesebb konszenzust keresni. Mesterházy Attila képviselő úr, amikor még itt volt, mondta, hogy széles konszenzussal kell ezt megtenni. Gyakorlatilag meg kell nézni, hogy mit képviselnek a magyar civilek. Hol vannak olyan magyar társadalmi megmozdulások, amelyek szeretnék ezt az egyezményt? Európában hol látunk olyan megmozdulásokat, amelyek ezt szeretnék? Csak olyan társadalmi megmozdulásokat látunk szerte Európában, akik tiltakoznak ellene. Az ellen látunk folyamatosan civil megmozdulásokat és tüntetéseket, hogy ne jöjjön létre ez az egyezmény.

Tehát összességében azt gondolom, hogy az LMP-nek, akinek fontosak azok a nemzetpolitikai célok, amiket a Fidesz sokszor hangoztatott, hogy megerősítsük a magyar vidéket, a magyar kis- és középvállalkozásokat, a magyar gazdaságot, azt csak úgy tudjuk megcsinálni, ha a magyar gazdaságot nem próbáljuk meg versenyeztetni olyan társadalmakkal vagy egy olyan országgal, vagy egy olyan világgal, amelyik semmilyen korrekt szabályozást, emberi jogokat vagy mást nem tart be.

(15.20)

Nekünk nem kell versenyeznünk. A nemzetállamban való gondolkozás kérdése ez a szempont.

Akarunk-e úgy kereskedni, hogy Magyarországon megtermeljük a magyar emberek számára szükséges anyagokat, élelmiszert, biztosítsuk az élelmiszerbiztonságot, megteremtjük a helyi piacokat? És ha ebben lenne nemzeti konszenzus, akkor a politikai pártok szerepe már kisebb lenne, mert azt mondhatnánk, hogy lehet ideológiáról vitázni, hogy mit csinálnánk így a támogatáspolitikában vagy úgy a támogatáspolitikában, de legalább abban egységnek kellene lenni, hogy a külföld behatása a kereskedelmünkre alapvetően csak rossz lehet, csak rosszat hozhat, és nem biztosíthatja azt, hogy a magyar emberek és a magyar társadalom fel tudjon emelkedni arra a szintre, amire fel kellene hogy emelkedjen.

Nagyon sok szó esett a GMO-król. Nem szeretném ismételni egyik képviselőtársamat sem. Az első kétpercesemben idéztem: az EU és Kanada közötti egyezményben a GMO nincs benne, hanem szó szerint az szerepel, hogy a biotechnológiai termékekre vonatkozó szabályozás által a kereskedelemre gyakorolt negatív hatások minimalizálása az egyezmény célja. A kereskedelmi hatásokra gyakorolt negatív szabályozás csökkentése. Ez a környezetvédelem, ez a természetvédelem, az egészségbiztonság és minden ilyesmi. Mindaddig, ameddig az EU és Kanada között ilyen egyezmény létezik, addig ez Damoklész kardjaként itt marad a magyar társadalom feje fölött. Én nagyon-nagyon tiszteltem azt, hogy szavakban mit mond a GMO-ellenességről a magyar kormány, de tettekben csak úgy lehet fellépni, ha határozott nemmel és elutasítással vagyunk egy ilyen egyezmény és kezdeményezés felé.

Arra kérem kormánypárti képviselőtársaimat, hogy nézzék meg a saját választási ígéreteiket, a Fidesz következetes álláspontját a magyar gazdaságról, a magyar vidékről és a magyar társadalomról, és gondolkozzanak el azon, hogy ez az egyezmény miben szolgálhatná azokat az ígéreteket és ezeknek az embereknek az érdekeit. Miben lehetne jobb? Könnyebben kerülne ide a Nike cipő? Mi az, ami miatt jobb lenne a magyar embereknek, ha ez az egyezmény létrejönne? A magyar piacra kell termelnünk, a magyar gazdaságot kell erősíteni.

Azt kérem a kormánypárti képviselőktől, eltérően Farkas képviselőtársamtól, hogy lehetőleg ne is kerüljön a parlament elé ilyen. Ezt valahol ott kell elzárni, hogy ne jöjjön a Ház elé, és ne akarjunk erről tárgyalni. Köszönöm szépen a szót, elnök úr. *(Taps az LMP soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. A hátralévő időkeret terhére a Fidesz képviselőcsoportjából Boldog István képviselő úr kért szót. Parancsoljon, képviselő úr!

BOLDOG ISTVÁN (Fidesz): Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Végighallgattam a mai vitát. Aki a televízió követett bennünket, az biztosan megértet-

te, hogy miről is szól ez az egyezmény. Én úgy vagyok ezzel, hogy ha ma kellene szavazni róla, akkor biztos nemmel szavaznék. De ez nem azért van, mert a Jobbik, az LMP vagy bárki erről meggyőződött, hanem azért van, mert ma még nem látunk tisztán. Egy olyan dologról vitázunk, aminek még az alapjait sem teljesen látjuk. Azt gondolom, majd akkor kell erről igazán komoly vitát folytatnunk, amikor már látjuk azt, hogy miben is próbál megállapodni az Unió és az Amerikai Egyesült Államok. Ma még vannak elképzelések az ellenzéki pártok egy részénél arról, hogy miért lesz ez rossz, és vannak olyanok, akik azt mondják, hogy ez jó lesz. Azt gondolom, az én álláspontom középen van. Ma még nem látom azt, hogy mi ebben a jó, és azt sem, hogy mi a rossz. Abban bízom, hogy egy jó megállapodás születik, és a végén majd esetlegesen igent mondhatok. De ha nem olyan születik, ami a magyar emberek érdekeit szolgálja, akkor természetesen nem fogok igent nyomni. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. A következő felszólaló a Jobbik képviselőcsoportjából Bana Tibor képviselő úr. Parancsoljon, képviselő úr!

BANA TIBOR (Jobbik): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Én is reagálnék Pócs János képviselőtársam szavaira, aki felvetette azt, hogy demokráciadeficit jellemzi az ellenzékét, merthogy élből elutasítjuk az EU-USA szabadkereskedelmi megállapodást. Nos, a hozzánk eljutott információk alapján egyértelmű, hogy ezt kell tennünk. De én azt gondolom, hogy a Fidesznek inkább támogatnia kellett volna magát a vitanap-kezdeményezést, és akkor joggal beszélhetnének arról, hogy a demokráciadeficit esetleg mást jellemez. Ezt azonban nem tették meg.

Mikola államtitkár úr szavaira is szeretnék reagálni, aki nem értette, hogy miért vagyunk kíváncsiak háttér tanulmányokra. Nos, én jó néhány háttérszámítást olvastam, és ezek alapján úgy értékelem, hogy gazdasági szempontból is hátrányosan jövünk ki ebből az egyezményből, és teljesen más az álláspontom ezzel kapcsolatban, mint a kormánynak és a legtöbb kormánypárti képviselőnek, aki felszólalt. De ez azért is fontos lenne, mert mindenki, aki itt ül az Országgyűlésben, pártállástól függetlenül, csak úgy tudna felelős döntést hozni, ha ezek érdemben rendelkezésünkre állnának.

Azt szomorúan tapasztaltam, hogy a Fidesz részéről szinte csak támogató hozzászólásokat hallhatunk, a legutolsó szerencsére ez alól kivétel volt, de a kormánypárti hozzászólók többségében azt mondták, hogy mindenképpen támogatni kell ezt az egyezményt, teljesen mindegy, hogy mi lesz ennek a vége. Holott bőven lehetne sorolni még az ellenérveket azon túl is, amit már eddig említettünk a hozzászólásaink során, hiszen például azt gondolom, hogy

az EU-csatlakozás utáni piacnyitásból is hátrányosan jöttünk ki, és ez a megállapodás csak ráerősítene erre, és továbberősítené sokadrangú szerepünket Európában. Vagy éppen a stratégiai területeken történő privatizáció veszélye is felmerül. De amerikai részről az energiapiac újraosztásának a szándéka is egyértelműen meghúzódik e mögött az egyezmény mögött.

A kormány még a munkahelyteremtésre hivatkozik. Én azt gondolom, hogy ez sem így történne a számítások alapján, másrészt pedig a kormánynak az lenne a feladata, hogy más módon próbáljon meg értékteremtő munkahelyeket létrehozni, mert lehet itt bővízkedni a statisztikával, lehet hivatkozni a közmunkaprogramra, de az elmúlt évek ebből a szempontból kudarcosak voltak. Köszönöm szépen a figyelmet. *(Taps a Jobbik soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelettel kérdezem képviselőtársaimat, hogy szeretné-e még valaki felszólalni. *(Jelzésre:)* Igen, a Jobbik képviselőcsoportjából a hátralévő időkeret leteltéig Szilágyi György képviselő úr következik.

Parancsoljon!

SZILÁGYI GYÖRGY (Jobbik): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Az a problémám, hogy amit Boldog István itt elmondott, azok nagyon szép szavak, a probléma csak az, ahogy képviselőtársam is mondta, hogy ha ennyire érdekelte volna eddig is ennek az ügynek a háttere, akkor ő is támogatta volna ezt a vitanapot. Akkor a Fideszen belül esetleg ők is követelték volna a kormánytól a háttéranyagokat, hogy képből legyenek ezzel az üggyel kapcsolatban. Egy percre se gondoljunk a legkisebb mértékig sem arra, hogy amikor szavazásra kerül majd sor, akkor ő is és az összes képviselő is, aki a kormánypárti padokban ül, meg fogja szavazni, mert ezt fogják neki mondani a vezetői, és az igen gombot fogja megnyomni.

Elmondom önnek, hogy ez ugyanígy történt a lisszaboni szerződés aláírásánál is, amikor önök olvasatlanul hajlandók voltak azt is megszavazni. Ennyit sem tudtak annak a háttéréről, még le se volt fordítva magyarra, de önök aláírták. S azt mondja, hogy a nemzeti érdekeket kell figyelembe venni, de a lisszaboni szerződés minden volt, csak a magyar nemzet érdekeinek a figyelembevétele nem. Tehát ahogy akkor is megcsinálták, ugyanúgy meg fogják csinálni most is, hiszen a pártfegyelem önöknél mindennél fontosabb, mint az, hogy a lelkiismeretük szerint vagy pedig a nemzet érdekében dolgozzanak. Köszönöm szépen. *(Taps a Jobbik soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Kérdezem, hogy valakik még a rendelkezésre álló maximum 16 másodperc erejéig hozzá kívánnak-e szólni. *(Nincs jelentkező.)* Jelentkezőt nem látok.

Megadom a szót Mikola István államtitkár úrnak, 20 perces időkeretben, aki válaszol az elhangzottakra. Parancsoljon, államtitkár úr!

DR. MIKOLA ISTVÁN külgazdasági és külügyminisztériumi államtitkár: Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Szeretném azzal kezdeni, hogy a kormány a tárgyalásokat támogatja. Nincs is módja kitérni a tárgyalások elől, és ehhez kértünk és kérünk újra támogatást. A tárgyalásokhoz.

Transzatlanti szabadkereskedelmi megállapodás az Európai Unió és az Egyesült Államok között nincs, pillanatnyilag nem létezik. Bár 2011-ben elindult egy folyamat, miniszter úr részletesen elmondta ennek a történetét, amely kicsit ilyen „húzd meg, ereszd meg” volt, hol meglódult, hol lefékeződött, az elmúlt fél évben alig-alig történt valami; most újra úgy tűnik, hogy egy kicsit élénkül a tárgyalások sora, de egyáltalán nem biztos, hogy ebben az évben ki fog tartani. Mi azzal számolunk, hogy többéves hosszú tárgyalási sorozatra kell felkészülni, aminek a vége valahol többéves távlatban majd a tanácsi elfogadás, a magyar kormány támogató vagy ellenző véleményének a megfogalmazása, és utána az önök döntése fogja itt a parlamentben betetőzni.

Köszönöm szépen mindenkinek a hozzászólást, nagyon érdekes véleményekkel szembesültünk. Nagyon fontos ez a kormány számára. Betonfalakat is találtunk, ezt is őszintén meg kell mondanom, de szeretném hangsúlyozni, hogy ez a tárgyalás sokkal békésebb volt, mint például a Rómában ugyanebben a témában folyó tárgyalás a State Department és az Európai Bizottság képviselői között, ami még az előző biztos, De Gucht úr képviseletében történt, ahol majdnem asztalborogatásra került sor. Rendkívül éles indulatok jönnek a tárgyalások során elő, és ezeket valahol uralni kell. Abban reménykedem, hogy most már talán egy békésebb, szakmaibb környezetben fognak folyni a további megbeszélések, ami elől, ismétlem, nem akarunk és nincs módunk kitérni.

(15.30)

Szeretném fölvetni a kérdést itt a tárgyalások végén, hogy hogyan látjuk, van-e egymásra utaltság az Európai Unió és az Amerikai Egyesült Államok között a szabadkereskedelmi megállapodás vonatkozásában. Nem akarom megválaszolni ezt a kérdést, csak utalni szeretnék arra, hogy körülöttünk óriás gazdaságok nőnek fel, hatalmas ütemben fejlődnek, kétszámjegyű GDP-növekedéssel. Utalok például Indiára, ahol az átlagos életkor 27 év. Józan számítások szerint is 2035-40-re túlnövi Kínát is, a második helyért lesz vetélkedés az Egyesült Államok és Kína között. Óriás gazdaságok nőnek fel, miközben Európa lassan előregszik, kicsit skanzenizálódik, még ezt is megkockáztatom. Hiszen emlékszem még az Ame-

rikai Egyesült Államok elnökének egy oldalra kivett megjegyzésére, amikor megkérdezték, hogy „és Európa?”, ő azt mondta: gyönyörű kirándulóhely. Ez úgy megragadt bennem. Nem akarunk kirándulóhelyé válni, nekünk is a piac szereplőjeként kell tovább élnünk, a gazdasági prosperitásunk és annak fenntarthatósága elég indok arra, hogy mi ebbe a tárgyalássorozatba beálljunk, és kikaparjuk a magunk számára a gesztenyét.

Nagyon messze vagyunk a megállapodástól, erre már utaltam. Tulajdonképpen az elején vagyunk egy nehéz, hosszú tárgyalási folyamatnak, és ebben megpróbálunk erőt, energiát gyűjteni, hogy állhassuk a sarat. Ismétlem, nem mi tárgyalunk az Egyesült Államokkal, mi az Európai Unió tagországaként tárgyalunk az Egyesült Államokkal közvetve, hiszen a mandátumot az Európai Bizottság bírja. Nekünk az elvárásainkat, érdekeinket az Európai Bizottságon keresztül kell érvényesítenünk.

Szeretném elmondani, hogy több kérdés volt arra vonatkozóan, mik azok a magyar érdekek, amiket védenünk kell. Ha szabad, összefoglalásképpen, bár fölhívták a figyelmemet rá, hogy nem kellene kihasználnom a 20 percet - és nem is fogom, legalábbis megpróbálom -, de hadd szaladjak végig azon a soron, amelyen a legizgalmasabb viták zajlanak, és amelyek a magyar érdek védelméhez kapcsolódnak.

A közúti járműgyártás, alkatrészgyártás, autóalkatrész-gyártás - meg kell tartanunk a pozícióinkat, sőt ezen a területen jelentős előrelépésre számíthatunk.

A vegyipar területén védenünk kell a megszerzett értékeket. Egyetértek Jávor Benedek úrral, aki a vegyipar miatt aggódott. A vegyipar országos szövetségének képviselőjében nálunk járt tárgyaló delegáció egyenesen úgy fogalmazott, hogy ha nem sikerül a vegyipart megvédenünk, vagy valamiféle módszert találni a magyar vegyipar továbbegzisztálásának biztosítására, akkor a vegyiparnak annyi. Így mondta szóról szóra. Tehát tudjuk, hogy komoly érdek ennek a területnek a védelme.

Gyógyszeripar. A gyógyszeripar Magyarországon a gazdasági prosperitás és annak fenntarthatóságának nagyon fontos tényezője. Amikor a nemzetközi gyógyszergyártókkal tárgyalunk, nagyon nagy támogatást kaptunk, hogy a tárgyalásokat folytassuk, hiszen ma már egy modern biológiai készítmény vagy egy antibiotikum kimunkálásához Európa is kevés. És az Egyesült Államok is kevés. Itt össze kell gyűjteni az erőket. Vagy szeretnék például arra utalni, hogy a magyarországi gyógyszergyártók legnagyobb problémája egy Bolar-rendszernek nevezett rendszer, aminek a lényege az, hogy amikor lejár egy eredeti gyógyszer szabadalma, akkor Európa megkezdheti azon a napon az utángyártását ennek a készítménynek generikumok formájában. Az Amerikai Egyesült Államokban olyan jogszabályok vannak, amelyek azt teszik lehetővé, hogy ő már a szabadalom lejáratá előtt esetleg egy évvel vagy két évvel is

telerakhatja a raktárait legyártott generikumokkal, és aznap, amikor lejár a gyógyszer szabadalma, előnti Európát az amerikai raktárakból. Tehát olyan versenyhátrányt szenvedünk el pillanatnyilag, amelynek a kiegyenlítését várjuk például egy szabadkereskedelmi megállapodás keretében.

Az orvostechikai eszközöket szeretnénk magyar érdekként megemlíteni, ahol az amerikai piacra jutás nagyon komoly érdekünk lenne.

Infokommunikációs termékek és szolgáltatások. Nagyon fontos szem előtt tartani, hogy a kis- és középvállalkozások globális értékláncokba való beépülése, az amerikai piacra való kijutása, gondolok itt például a start-up vállalkozásokra, nagyon fontos lenne, mert ma rendkívül sok akadállyal terhelt ez a folyamat.

Nagy eredménynek tudom be, és ez már eredmény, hogy sikerült magyar javaslatra az audiovizuális szolgáltatások kizárása a tárgyalási folyamatból és az egész szabadkereskedelmi megállapodás tervezett kereteiből. Elértük azt is, a németek nagyon támogattak ebben bennünket, de több ország részéről is kaptunk támogatást, amikor kimondtuk, hogy nem csorbíthatja a kormány szabályozási jogosítványait egy ilyen, születő megállapodás.

A mezőgazdasággal kapcsolatban már említettem egy kétperces hozzászólásban, de mivel ez nagyon fontos, szeretnék újra kitérni arra, hogy csak behatárolt piacnyitást tartunk elfogadhatónak egyes mezőgazdasági alaptermékek tekintetében. Idetartozik a sertéshús, baromfihús, marhahús, csemegegukorica. Nem könnyű ezt az álláspontot védeni, főleg ha a kukoricáról beszélünk.

Élelmiszer-biztonság. Európában nagyon magas szintű a food-save, tehát az élelmiszer-biztonság. Messze magasabb, mint az Egyesült Államokban. De szeretném azt is elmondani, hogy az Egyesült Államokban még az egyes államok között is óriási szabályozási különbségek vannak, a mezőgazdaság területén is. Nekünk az élelmiszer-biztonságot védenünk kell, fenn kell tartani a jelenlegi szabályozást, például az állatjóléti intézkedésekben. Csak hogy érthető legyen, miről beszélek: nálunk előírják azt, hogy a csirke tenyésztését milyen méretű ketrecekben lehet csinálni. Amerikában ilyen nincs. Amerika sokkal olcsóbban állítja elő a csirkehúst, mint ahogy ezt mi csináljuk Magyarországon. Aztán leklórozza egyszerűen. De nem adhatjuk fel azokat az állatjóléti intézkedéseket, amelyek most már uniós méretekben is elfogadottak, és a magyar élelmiszer-biztonság szempontjából és a fogyasztó szempontjából sokkal magasabb minőségű ellátást tesznek lehetővé, mint általában az Amerikai Egyesült Államokban tapasztalható.

A földrajzi eredetnevek oltalma nagyon fontos számunkra. Tessék például a tokaji borra gondolni vagy a pálinkára! Ebben a parlamentben sok szó volt a pálinkáról.

Vagy például a vitarendezés nemzetközi kérdésében, az ISDS nemzetközi kérdésében, amiről itt szó volt, a magyar álláspont egyértelmű. A magyarországi jogrend alkalmas arra, hogy nemzeti hatáskörben intézzük el a nagybefektetők és kormányok közötti vitákat. Az OECD-országoknak kötelező a belépéskor az úgynevezett like-mindedness elvárásrendszerben bizonyítani a jogrendjük alkalmasságát az ilyen viták elbírálásában is.

Még egy néhány dolgot szeretnék. A környezetvédelmi, az egészségvédelmi előírások, a fogyasztóvédelmi előírások szintjeit fönnt kell tartani. Európa büszke lehet ezekre az előírásokra és ezeknek a szinteknek most már a gyakorlatban történő betarthatóságára. Nem engedhetünk utat az Egyesült Államokban ettől eltérő és ennél alacsonyabb szintű védelmi kategóriát jelentő gyakorlatoknak!

Még egyszer szeretném kiemelni, hogy nagyon sokan a beszélgetések, tárgyalások során - egy-két szóval még kitérek ezekre a szervezetekre is - hangoztatták azt, hogy nagyon fontos a tudástőke védelme, a szabadalmi oltalom. De nagyon fontos az is, hogy a globális értékláncokba mi, magyarok tudástőkével tudunk beépülni, nekünk nincs olajunk meg gázunk. A tudástőkével való bánás rendkívül fontos számunkra, és nagyon fontos lenne számunkra a start-upoknak lehetőséget biztosítani akár az amerikai piacokra való kijutáshoz. Ez nem azt jelenti, hogy elmennek Magyarországról, mert ha biztosítjuk a lehetőséget, piacként fogja használni az amerikai piacot, de a kkv itt marad nálunk.

A következőkben szeretném nagyon röviden összefoglalni, mert többen azt mondták, hogy senki nem támogatja Magyarországon ezt a tárgyalássorozatot; nem a megállapodást, mert még nincs megállapodás - a tárgyalássorozatot. De támogatják. Már egy kétperces hozzászólásban beszéltem arról, hogy az Eurobarometer felmérése alapján Magyarországon az egyik legnagyobb támogatottságot élvezi ez a tárgyalássorozat. Elmondtam azt is, hogy a magyarok 62 százaléka támogatja, és csak 10 százalék van ellene. Franciaországban például a francia polgároknak csak 50 százaléka támogatja; Szlovákiában 62 százalék, Görögországban 61 százalék. Ott is nagy támogatást élvez. Tehát aki azt mondta, hogy Görögország eleve elveti: nem így van, mert az emberek Görögországban elég nagy százalékban támogatják a tárgyalássorozatot.

Tárgyaltunk - és ha megengedik, néhány kiemlést szeretnék tenni - a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara, a Magyar Gazdakörök és Gazdaszövetkezetek Szövetsége, az Élelmiszer-feldolgozók Országos Szövetsége képviselőivel.

Általában elmondható, hogy aggódnak a mezőgazdasági területen. Aggódnak, ugyanakkor látnak lehetőséget arra, hogy továbbtárgyaljuk azokat a problémákat, amik közül néhányat röviden említettem.

A Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamara. Elmondtam a véleményüket, elég lesújtó. Ők nagyon aggódnak a TTIP-megállapodásban az élelmiszer-biztonság, a növényi és állati élelmiszerekkel szemben támasztott szigorú minőségi előírások betarthatósága miatt.

(15.40)

Magyar Szabadalmi Ügyvivői Kamara: támogatják, de felvetik, hogy a magyar szellemi tulajdonjogosultakra nézve védelmet kell biztosítani.

VOSZ: a TTIP-liberalizáció kapcsán megnövekvő verseny megerősítheti a kkv-kat és a magyar gazdaságot - mondja a VOSZ.

Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetsége, Magyar Iparosok Szövetsége: a szabványok és szabályozások egyszerűsítésével a magyar cégek 5-20 százalékos költségmegtakarítást tudnának elérni - le is írták ezt nekünk.

Magyar Gépjárműipari Egyesület, Magyar Járműalkatrészgyártók Országos Egyesülete: a járműipar a TTIP-megállapodás potenciális nyertese lehet, 30-40 százalékos költségcsökkentés következhet be. (Dr. Schiffer András közbeszól.)

A Magyar Állatorvosi Kamara aggódik az állategészségügyi intézkedések fenntarthatósága miatt, és aggódik a diplomák egyenértékű, kölcsönös elismerése tekintetében, de nem látják reménytelennek ebben a tárgyalások eredményes folytatását.

A Magyar Természetvédők Szövetsége volt talán az egyetlen olyan szervezet, amelyik mereven és mindenféle indok nélkül elutasítja a TTIP-et. (Dr. Schiffer András: Mindenféle indok nélkül?) Nagyon felkészültek voltak... Nem úgy értem, hogy indok nélkül, hanem mindenféle lehetőséget - rosszul fogalmaztam - hagyva számunkra, hogy reményteljes tárgyalásokat folytassunk velük. Nagyon felkészültek voltak, ők úgy gondolják, hogy a TTIP veszélybe sodorja az EU eddigi vívmányait, Magyarország ne ratifikálja az Európai Unió és Kanada közötti CETA-megállapodást (Dr. Schiffer András: Így van!), a parlament figyelmét felhívták - ez felém jött, de nem az én illetékességem -, hogy ne tegye ezt. Többpárti konszenzust és többpárti tárgyalásokat szorgalmaznak - erre nyitottak vagyunk, erről még, ha lesz idő, egypár szót fogok szólni.

Levegő Munkacsoport: nem támogatja, a kisebb országok gazdasága gyengülni fog, mondják.

A Környezetvédelmi Szolgáltatók és Gyártók Szövetsége nem tart attól, hogy a környezetvédelmi vállalkozások terén az USA részéről komoly károkozás merülne fel, ugyanakkor az értékek megőrzése mellett áll ki, fel is sorolták, milyen értékekre gondolnak. Ők támogatják a megállapodás érdekében folyó tárgyalásokat.

A Külgazdasági Szövetség támogatja a TTIP-et: a jól teljesítő magyar kkv-k haszonélvezői lehetnek, mondják, egy megállapodásnak, kedvezőbb piacra jutási feltételeket remélnék.

A Magyar Közúti Fuvarozók pozitív várakozással vannak: a közúti fuvarozás jelenleg a legexportképebb magyar szolgáltatási szektor - mondják -, a TTIP kapcsán megnövekedett áruforgalomból a magyar közúti fuvarozó szektor mindenképpen profitálhat.

Ipari és Kereskedelmi Kamara: minden szabadkereskedelmi megállapodás a versenyfeltételek megteremtésével hozzájárulhat a gazdaság erősödéséhez és a növekedéshez, fontos, hogy az USA-szövetségi államok közbeszerzéseivel való hozzáféréssel foglalkoznunk kell; a magyar termékek szabadalmi oltalmának megerősítését kéri.

A Magyar Gyógyszerész Kamara -erről már szóltam egynéhány szót -, a gyógyszerek a páciens-központúság és a hivatásrendi köztisztviselőknek a megőrzését kéri.

Az Amerikai Gazdasági Kamara, az Amcham mondja: a 160 ezer munkavállalót foglalkoztató Amcham-tagvállalatok összexportjának a 35 százaléka az USA-ba irányul, ezért az Amchamnek érdeke a TTIP létrehozása. *(Dr. Schiffer András tapsol.)*

A Magyar Vegyipari Szövetség levelet írt Jean-Claude Junckernek, Martin Schulznak és Donald Tusknak, drámai módon felhíva a figyelmet az esetlegesen létrejövő szabadkereskedelmi megállapodással szemben. *(Dr. Schiffer András: És miért? Miért?)* Ők nagyon sok kérdést vetettek fel, ezt most nem tudom itt részletezni. *(Dr. Schiffer András: Hát, ez az!)* Indokolt volt a felvetésük, de utaltam már arra, hogy a magyar vegyipar rendkívül érzékeny egy ilyen szabadkereskedelmi megállapodásra *(Dr. Schiffer András közbeszól.)*, és úgy érzik, hogy nincsenek felkészülve erre.

Kérem szépen, ezeket akartam elmondani, újra megköszönve *(Dr. Schiffer András felé fordulva:)* és tényleg köszönve a megjegyzéseket, fontos volt számunkra ez a tárgyalás, nekem is fontos volt természetesen. Azt gondolom, hogy a következőkben, ahogy ígértem, és már itt az előbb beszéltünk is a szakértőkkel erről, azt az anyagot, amit készítettünk erre a megbeszélésre - ez egy elég tekintélyes, nagy anyag -, ha megengedik, egy kicsit kiegészítve az itt elhangzottakkal meg a szakmai szervezetekkel való tárgyalással, bár annak a rezüméje benne van, de kicsit részletesebben megfogalmazzuk, a szakmai szervezetekkel való tárgyalás jegyzőkönyveit is felhasználva el fogjuk készíteni, összekészítjük, és egy-két héten belül, ha elfogadják, ezt minden parlamenti képviselőnek szeretnénk megküldeni.

És nagyon remélem, hogy a legközelebbi jövőben végre feloldásra kerül ennek a 2013. novemberben elfogadott, kormány által megrendelt, Becsey Zsolt munkacsoportja és más szakértők által készített, úgynevezett hatástanulmányának az írott anyaga,

ezt természetesen el fogjuk küldeni mindenkinek - van egy jogszabály, most tudtam meg én is, hogy addig nem küldhetem ki, ameddig ezt nem oldják fel, remélem, hogy megtörténik. És azt ígérem, hogy meg fogjuk szervezni azokat a találkozókat - és kérem ebben a politikai pártok segítségét -, amelyeket a pártoknak a szakértőivel, kijelölt szakértőivel tudunk a Külgazdasági és Külügyminisztériumban terveink szerint folytatni, ahol ezeket a kérdéseket, függetlenül attól, hogy vannak-e preconcepciók vagy nincsenek, vagy félünk tőle vagy nem félünk tőle, én azt gondolom, hogy hasznos lenne, hogyha úgy, ahogy az európai tárgyalások folynak, ezekről a dolgokról beszéljünk.

Ezt tisztelettel kérem, mert azt gondolom, hogy egymásnak feszülhetünk, de az ügy fölöttünk van, tehát szerencsés lenne, hogyha ezekről a kérdésekről ott személyesen is tudnánk beszélgetni. *(Dr. Schiffer András közbeszól.)* Idő van rá bőven, ez a megállapodás nem fog pillanatok alatt megtörténni és létrejönni, van idő, hogy beszéljünk róla, és ha kicseréljük a tapasztalatainkat, lehet, hogy mi is felkészültebben tudunk tárgyalni.

Köszönöm szépen, elnök úr, a lehetőséget. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Tisztelt Országgyűlés! A politikai vitát lezárom.

Tisztelt Képviselőtársaim! Mai napirendi pontjaink tárgyalásának a végére értünk, most a **napirend utáni felszólalások** következnek.

A mai napon „Miért átlagos és félrevezető a Fidesz részéről a nemzeti vidékstratégia lesöprésének indoklása?” címmel Magyar Zoltán képviselő úr jelentkezett a Jobbik-képviselőcsoportból napirend utáni felszólalásra. Megadom a szót, parancsoljon, képviselő úr!

MAGYAR ZOLTÁN (Jobbik): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Egy ilyen fontos és fajsúlyos vita után most egy kicsit elkanyarodnék, de azért mégiscsak szorososan a mai napirendhez tartozik az, amiről beszélni fogok. Egyrészt szeretném felhívni a figyelmet arra, hogy a CÖF-nek a véleményét még nem ismerhettük meg az előzőekben. Ugyan annak nagyon örültünk, hogy az államtitkár úr kifejtette, hogy az agrárkamara és a Magosz mint rendkívül független szervezetek is támogatják a kormánynak a tárgyalását, de én azért a CÖF véleményére is kíváncsi lennék, biztosan egészen eltérő lenne mint független civil szervezeté.

De visszatérve a témára: a nemzeti vidékstratégiát, amit önök 2010-ben lebegtetek be először mint a vidék alkotmányát, mind a mai napig elfelejtették az Országgyűlés elé hozni. 2020-ig lőtte be ez a stratégia a magyar vidéknek a jövőjét, és igyekezett felvázolni azt, hogy milyen fejlesztési elvek mentén

kellene Magyarországon a vidéknek felhasználnia az európai uniós forrásokat, a hazai lehetőségeket, és mégis milyen irányba kellene elmozdulnunk. Jelenleg 2015-öt írunk, ha nem tévedek, tehát elvileg félúton jár a Nemzeti Vidékstratégia a megvalósulásában, ehhez képest, ahogy mondtam, még a Ház elé sem került az ügy. Ugyan kormányülesen elfogadták, azonban ide már nem merték hozni.

Ez az a stratégia, amit még Ángyán József államtitkársága idején dolgoztak ki, és amivel egyébként a Jobbik is, sőt talán ha 90 százalékot mondok, akkor nem mondok valótlanosságot, tehát 90 százalékban egyet tudunk érteni az ott lefektetettekkel, már annál is inkább, mert egy olyan vidékképet vázolt fel, amit a Jobbik a 2010-es és '14-es választási programjában is hasonlóan látott, és hasonló fejlesztések mellett képzeljük el mi is a magyar vidék jövőjét.

Mivel tehát önökre hiába vártunk, hogy ez a stratégia a Ház elé kerüljön, és végre így félidejénél megvitassuk, hogy mégis hogyan állunk, ezért én változatlan formában - és ezt nagyon fontos hangsúlyozni - az önök eredeti javaslatát a Mezőgazdasági bizottság elé kértem határozati javaslat formájában, hogy aztán ott döntve róla idekerüljön a Ház elé. Azonban sajnálatos módon az ellenzék támogatása mellett, de a kormánypárti képviselők ellenszavazatával ez elkaszáldott, így nem került ide, ami már azért is rendkívül furcsa és aggályos, hiszen az önök javaslata volt, ahogy mondtam, szóról szóra az eredetit terjesztettem be.

Olyan érvek hangoztak el, hogy azért nem érdemes most ezt ide, a parlament elé citálni, mert egyébként minden rendben van, a nemzeti vidékstratégia időarányosan megvalósulásra került, és nem kell aggódnom, tényleg abszolút minden a helyén van, és haladunk előre.

(15.50)

Azon kívül, hogy ezzel a kijelentéssel mélységesen nem értek egyet, sok egyéb problémát is felvetett az a vita, amely a bizottsági ülésen lefolytatásra került. Először is, folyamatosan azzal szembesülök most már évek óta, hogy önök a mezőgazdaság aktuális exportképességét és annak a 10-15 ezer termelőnek a jelenlétét a mezőgazdaságban összeadják, és egyenlőségelet tesznek a vidékkel, a vidék élethelyzetével, lehetőségeivel, foglalkoztatottságával, miközben egyáltalán nem kellene, hogy ide egyenlőségelet tegyünk, pontosabban: az lenne jó, ha ide egyenlőségelet tudnánk tenni. Azonban korántsem erről van szó. Ma ugyan mezőgazdaságnak hívjuk, ami Magyarországon zajlik, de azért lássuk be egymás között, hogy ez iparanyag-termelés döntő mértékben, amely hektárra vetítve is borzasztóan kevés munkahelyet teremt, illetve a feldolgozott ter-

mékek aránya is jócskán elmarad, egyébként a kormány saját beismerése szerint is, az elvárandótól.

Mindezek miatt szeretném ebből a szűk látásmódból kirángatni az ügyet és felhívni a kormány figyelmét arra, hogy ennek a 15 ezer családnak a termelékenysége és exportképessége nagyon helyes, hogy nő, és örülünk, hogy így van, de egyáltalán nem vethető össze azzal, hogy a mezőgazdaságban a foglalkoztatottak száma évről évre csökken. Most nem untatnám önöket a statisztikákkal, a KSH adatait kinyomtattam minden ágazatra vonatkozóan, amit megtaláltam. Tehát csökken a foglalkoztatottság, a vidék eltartóképessége, a megtartóereje, a vidéki életszínvonal és - mondjuk így - a budapesti életszínvonal közötti különbség továbbra is nő, illetve folyamatosan erősödik az a tendencia, ami kihalt, kipusztult falvakat, településeket százsámra fog eredményezni ebben az országban. Nem csak az elmaradottabb keleti régiókról beszélek. Én nyugatmagyarországi országgyűlési képviselőként azt tudom mondani önöknek, hogy bizony Győr-Moson-Sopron megyében is több tucat olyan kistelepülés, kisebb község van, ami előregedett településnek számít.

Mindezen okok miatt is kérném újra nyomatékosan a tisztelt kormányt - és örülök, hogy az államtitkár úr itt maradt velünk -, hogy hozzuk a Ház elé a nemzeti vidékstratégiát, és tudjunk róla érdemben vitázni. Köszönöm a lehetőséget. *(Taps a Jobbik padsoraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. A kormány nevében az elhangzottakra Nagy István államtitkár úr válaszol. Parancsoljon, államtitkár úr!

DR. NAGY ISTVÁN földművelésügyi minisztériumi államtitkár: Köszönöm a szót, tisztelt elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Kedves Képviselőtársam! A kormány 1074/2012. III. hó 28-án kelt kormányhatározata értelmében elfogadta a nemzeti vidékstratégiát. Ebben célul tűzték ki, hogy 2020-ig a vidék társadalmi és gazdasági folyamataiban szemmel látható, minden érintett számára érezhető javulás következzen be.

A stratégia megalkotásával és végrehajtásával a tárca a vidéki Magyarország egészének megújítására törekszik, ennek érdekében olyan vidékfejlesztési programok megvalósítására törekszik, ami az emberek és a közösség értékeire építve, a hagyományokat ápolva, a táji és épített környezet értékeit megőrizve, a természeti erőforrásokkal fenntartható módon gazdálkodva, a mezőgazdaságot fejlesztve nyújt esélyt a vidéki élet megbecsültségének helyreállítására, a vidéken élők életminőségének javítására.

A fentieknek megfelelően az elmúlt években az elindított stratégiai programok mellett számos, a nemzeti vidékstratégiában foglalt célkitűzések elérésére irányuló intézkedés, jogszabályi változtatás tör-

tént már az elmúlt időszakban, illetőleg épült be az egyes szakágazati stratégiákba. Tekintettel arra, hogy a nemzeti vidékstratégiában szereplő célkitűzések és stratégiai programok több szakágazatot is érintenek, a szakmai területenként elért eredményeket, a már megtett intézkedéseket a benyújtott szakmai jelentések és ágazati összefoglalók tartalmazzák, illetőleg a Darányi Ignác-terv intézkedései számos lehetőséget biztosítottak a pályázati összegek igénybevételével.

A nemzeti vidékstratégia hosszú távú koncepció. Programjának megvalósítása folyamatosan, ütemezetten történik. Kiemelt prioritás a föld- és birtokpolitikai program, a szövetkezésfejlesztési program, az állattenyésztés, a kertészet, valamint az ökológiai gazdálkodás fejlesztését célzó programok, a helyi termelés, értékesítés, feldolgozás programja, a helyi közétkeztetési program, a tanyafejlesztési program, valamint a határon túli magyarsággal való vidékfejlesztési együttműködések programja. A stratégia megalkotása óta eltelt időszakban számos eredményt máris rögzíthetünk azonban. Ilyenre példa az Ős-Dráva-program megindítása, falusi vendégszathoz kapcsolódó intézkedések, kézműves-stratégia megalkotása, vidéki örökségek megőrzése, Új-Magyarország vidékfejlesztési program forrásokból.

A rendelkezésre álló források néhány kiemelt komplex program megvalósításával már eddig is érezhetően elősegítették a nemzeti vidékstratégiában foglalt prioritások támogatását. Ezek között kell megemlítenem a tanyafejlesztési programot, amely eddig négy alkalommal került megnyitásra. A kistermelői rendelet módosításával a kistermelői termékek piacra jutásának elősegítése érdekében a helyi piacok számára enyhébb, érthetőbb és egyszerűbb élelmiszer-biztonsági követelményrendszert dolgoztunk ki. A regisztrált kistermelők száma emelkedett is: 2010-ben 5169 fő, 2013-ban 10 854 fő. Elkészült Magyarország közép- és hosszú távú élelmiszer-ipari fejlesztési stratégiája is.

A közbeszerzési törvény módosításával, a kereskedelmi lánc lerövidülésével a kistermelők közvetlenül értékesíthetik termékeiket a közétkeztetésben. A helyi piacok létesítésének elősegítését támogató lépés volt a kereskedelemről szóló törvény módosítása, amely bevezette a termelői piac fogalmát. A környezetgazdálkodás, kiemelten az öko-gazdálkodás növelése érdekében a nemzeti vidékstratégiában foglaltakkal összhangban az ökológiai gazdálkodás fejlesztését célzó nemzeti akcióterv készült. Az akcióterv hat cselekvési program köré csoportosítva fogalmazza meg a 2014-2020 közötti időszak teendőit.

A nemzeti vidékfejlesztési stratégia célkitűzéseinek megvalósításához kapcsolódóan a hazai 2014-20-as vidékfejlesztési program véglegesítése jelenleg is zajlik. A program deklarált célja, hogy olyan vidékfejlesztési program készüljön el hazánkban, amely a stratégiával összhangban tudja szolgálni a vidéken élők felzárkóztatását, életkörülményeik és gazdálko-

dási feltételeik javítását. A vidékstratégia eredményeinek országgyűlési tárgyalására vonatkozó kezdeményezést a minisztérium már korábban megvizsgálta, és nem tartja időszerűnek, mivel a vidékstratégia szakmai monitoringvizsgálatát az időben később megjelenő hatások mérésével azonos ütemben, alapos szakmai elemzéssel érdemes lefolytatni.

Itt kívánom megjegyezni azonban, hogy minden évben az Országgyűlés elé benyújtásra kerül a tárca eredményeit megjelenítendő, agrárgazdaság helyzetéről szóló jelentésünk, amelyben minden eddig elért eredmény a vidékfejlesztési stratégiában meg fog jelenni. Köszönöm szépen a kérdését.

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. „Elfújta a szél?” címmel Hegedűs Lorántné képviselő asszony, a Jobbik képviselője, az Országgyűlés jegyzője kért még napirend utáni felszólalásra lehetőséget. Parancsoljon!

HEGEDŰS LORÁNTNÉ (Jobbik): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! A nemzeti vagyontörvény melléklete nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű vagyonba tartozó vagyonelemek között említi Budapesten az V. kerületi Kosuth téren, azaz a 24 893. helyrajzi számú ingatlanon álló szobrok egyikeként a Forradalom lángja emlékművet. Ha bárki idelátogat a nemzet főterére, meglepetve kell hogy tapasztalja ugyanakkor, hogy hírepóra sincs a fent nevezett emlékműnek, annak ellenére, hogy törvényi előírás szerint ott lenne a helye; mondhatnánk: elfújta a szél.

Erre az anomáliára hívtam volna fel a figyelmet egy írásbeli kérdésemben, azaz, hogy hiányzik egy nemzeti vagyonelem és ezzel együtt az '56-os forradalom és szabadságharc emlékének méltó és nem utolsósorban térszínen történő megőrkítése, megjelenítése. Sajnos, ezen kérésemet, kérdésemet Kövér László házelnök úr azzal utasította vissza, hogy ezen nemzeti vagyonelem kapcsán - figyelem! - egyetlen magyar miniszter sem illetékes most. Majd egy további levelében felhívta a figyelmemet a következőkre.

1. pont: a 61/2011. OGY-határozat szerint, idézem: „Az 1956-os tragikus sortűz áldozatai emlékének megőrkítése és a téren jelenleg álló képzőművészeti alkotások méltó elhelyezése mellett visszaállítható a tér képzőművészeti arculatának 1944 előtti állapota.” Felhívom a figyelmét a tisztelt Háznak és a házelnök úrnak, hogy egy országgyűlési határozat sem írhat felül egyetlen hatályos törvényt sem, de maga az idézett szöveg sem arról szól, hogy a Forradalom lángját el kellene tüntetni.

(16.00)

2. pont: szól a levél továbbiakban arról is, hogy az '56-os forradalomnak milyen látható emlékei vannak jelenleg a felújított téren. Utal rá, hogy egy

föld alatti közműalagútban kiállítás nyílt a témáról. Meggyőződésem, hogy a forradalom emlékét föld alá kényszeríteni, sőt - tekintettel arra, hogy a kiállítás most sem látogatható, jelenleg is zárva van - még a lakatot is rátenni, a legsötétebb kommunista tempót idézi. Ez ellen csak tiltakozni lehet.

A 3. pont szerint egy további emlékről is említést tesz a levél, mégpedig arról, hogy a véres csütörtök, 1956. október 25. áldozatairól is szól - idézem - egy hatásos, de megfelelően diszkrét emlékjel, ami a víztükör homlokfalába vésett idézet. Jelzem, olyannyira diszkrét ezen emlékjel, hogy Kövér László sem tudta pontosan felidézni a levél szerint, hogy mi is van valójában odavésve. Ugyanakkor az az esemény, amelyet úgymond diszkréten kíván megörökíteni a felirat, minden volt, csak éppen diszkrét nem. Több száz áldozat emlékét méltón, egyértelműen szabad és kell megörökíteni azért, hogy örök tanulságul szolgáljon a jövő nemzedékek számára: nincs kegyetlenebb gyilkos a kommunista ávósnál.

És végül: válaszoljunk arra a kérdésre, hogy szükség van-e az 1956-os forradalom emlékének megjelenítésére egy örökláng vagy egy örökmécses formájában a nemzet főterén. Meggyőződésem, hogy igen. És nemcsak a törvényi előírás betartatása érdekében, de saját nemzeti büszkeségünk, elkötelezettségünk bizonyítása érdekében, a jövő generációi számára történő hitvallásként. Így most, újjólag, hiszen ezt már korábban megtettem egy országgyűlési határozat keretében, kezdeményezni szeretném, hogy állítsuk vissza, illetve az Országgyűlés Hivatala állíttassa vissza a Forradalom lángját, vagy - ha már az megsemmisült valamilyen úton-módon - készüljön egy új, méltó emléke az 1956-os forradalomnak a nemzet főterén. Köszönöm szépen, hogy meghallgattak. *(Taps a Jobbik soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. „Fel kell mérni a magyarországi iskolai szegregációt” címmel jelentkezett napirend utáni felszólalásra az LMP képviselőcsoportjából Ikotity István képviselő úr. Parancsoljon, képviselő úr!

IKOTITY ISTVÁN (LMP): Köszönöm, elnök úr, a szót. Tisztelt Ház! Tavaly novemberben nyújtotta be a kormány azt a köznevelési salátatörvényt, amelynek egy fontos pontja vonatkozott az egyenlő bánásmódról szóló jogszabály kiegészítő értelmezésére. Eszerint a kormány újabb rendeletalkotási jogot kapott a hátrányos elkülönítés, a szegregáció alóli kivételek meghatározásának kiegészítéséhez, pontosításához.

A módosítás miatt lángolt fel újra a szegregációról szóló vita Magyarországon. Az LMP szerint erre a plusz rendeletalkotási jogra ugyan nem volt szükség, de nem is gondoljuk azt, hogy Balog Zoltán oktatásért is felelős miniszter ezzel direkt a szegregáció további terjedésének teremtett volna jogi kiskaput.

A magyar iskolarendszerben jelen lévő szegregációról a rendelkezésre álló ismeretek alapján sajnos nem tudunk sokat. Felmérések utoljára 2010 előtt készültek, de azok se voltak minden iskolára kiterjedő, átfogó kutatások. A társadalomtudósok vizsgálódásai alapján annyit tudunk, hogy az ezredforduló óta folyamatosan nőtt a szegregáció a magyar iskolákban. Már tíz évvel ezelőtt is több száz általános iskolára volt bizonyítottan igaz, hogy a roma tanulók többségben vannak ezekben az intézményekben.

Ezekben az esetekben nem pusztán arról van szó, hogy a hátrányos helyzetű, sokszor több odafigyelést, több figyelmet igénylő diákok vannak többségben az iskolákban. Ez a helyzet az átlagosnál nagyobb pedagógiai munkát igényel, azonban a szegregált iskolákban, osztályokban egyértelműen rosszabb körülmények között tanulnak a diákok, és így összeadva ezek miatt az okok miatt egyértelműen rosszabb eredményt érnek el. Mindebből következik az is, hogy a későbbi munkaerő-piaci kilátásaik is egyértelműen rosszabbak lesznek. A probléma egyre súlyosabb és egyre súlyosodik. A magyar gazdaság és társadalom egyik legégetőbb problémája az alacsony foglalkoztatottság, ami főként az alacsony végzettségűek európai összehasonlításban is tragikusan alacsony munkaerő-piaci részvételének következménye. A problémák összetettek, de a szegregációnak komoly szerepe van mindebben. A 2010 előtti helyzetről tehát csupán töredékes ismereteink vannak, de 2010 után már nem is készültek ilyen felmérések. A kormány többször bevallotta az LMP-nek, hogy ilyen ismeretek nem állnak rendelkezésére.

Az Emberi Erőforrások Minisztériuma azt is közölte, hogy őszintén és a szakmai szereplőkkel közösen szeretnének beszélni a szegregáció problémájáról. Az LMP szerint ehhez elengedhetetlen, hogy legyenek konkrét társadalomtudományos adatok. Az aktuális helyzetet folyamatosan vizsgálni kell, a tendenciákat pontosan fel kell tárnani. Egy problémára csak akkor lehet megoldásokat kidolgozni, ha ismerjük, pontosan mivel is állunk szemben. Ezért nyújt be az LMP országgyűlési határozati javaslatot, mert szeretné felkérni a kormányt, hogy társadalomtudományos eszközökkel mérje fel a magyar iskolarendszerben a szegregációt, és készítsen intézkedési tervet a felszámolására, visszaszorítására.

Tisztelt Ház! Tisztában vagyunk vele, hogy a szegregációt nem lehet kizárólag oktatáspolitikai eszközökkel felszámolni. Az iskolarendszer leképezi a társadalmi változásokat, a társadalmi egyenlőtlenségek növekedését. Ahogy nőnek a gazdasági, területi, lakóhelyi, szociális különbségek, úgy nő a szegregáció is. A kifejezés ugyanis egyszerre jelent elkülönítést és elkülönülést is. Magyarországon a szabad iskolaválasztás lehetőséget teremtett az iskolák közti vándorlásra, a szülők elvihetik gyerekeiket körzeten kívüli intézményekbe is, ezt a lehetőséget a külföldi országokhoz képest sokkal kevésbé korlátozzák itthon.

A megoldás természetesen mégsem a választási lehetőségek visszaszorításában, hanem sokkal inkább a komplex beavatkozásokban rejlik. Túl azon, hogy gyökeres irányváltásra lenne szükség a közoktatásban, a kormány szélesebb társadalompolitikáját is újra kellene gondolni. Ameddig a társadalmi egyenlőtlenségek nőni fognak, addig a szegregáció is egyre kiterjedtebb lesz. De addig is mindennek az alapja a helyzet pontos ismerete. Ezért lenne nagy szükség a szegregáció felmérésére, amit az LMP javaslatára a kormánynak el kellene végeznie. Köszönöm a figyelmet.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Képviselőtársaim! A napirend utáni felszólalások végére értünk.

Tájékoztatatom önöket, hogy a tavaszi ülészak **következő ülésének első napjára március 2-án, hétfőn kerül sor.**

Megköszönöm a kéthetes munkájukat. Mindenkinek szerencsés hazaérést, kellemes hétvégét kívánok! Az ülést bezárom.

(Az ülés 16 óra 7 perckor ért véget.)

Földi László s. k.
jegyző

Schmuck Erzsébet s. k.
jegyző

A kiadvány hitelül:

Dr. Bárány Tibor
az Országgyűlés Hivatala törvényhozási főigazgató-helyettese

Szöveghű jegyzőkönyv
Felelős kiadó: dr. Such György, az Országgyűlés főigazgatója
Szerkeszti és előfizetésben terjeszti: az Országgyűlés Hivatala,
Törvényhozási Igazgatóság, Jegyzői Iroda
Budapest, V. Kossuth tér 1-3.
Postacím: 1357 Budapest, Pf. 4
Telefon: 441-4222
Telefax: 441-4599
Nyomda: MULTISZOLG Bt., Vác
MINDEN JOG FENNTARTVA!
ISSN: 2064-6666 (Nyomtatott)
ISSN: 2064-8367 (Online)